

書

Fundación

San Benito

Fundación San Benito

1-71163
75107

165
32053

EXERCICIO

IZPIRITUALA

Bere Salbamendua eguiteco desira duten Guiristinoentzat
laguntza handitacoa

COINTAN AURKHITCEN BAITIRE

IGANDETACO BESPARENTZAT

PSALMU ETA HIMNOAC

ERROMACO USAIAREN ARABERA

BAYONAN

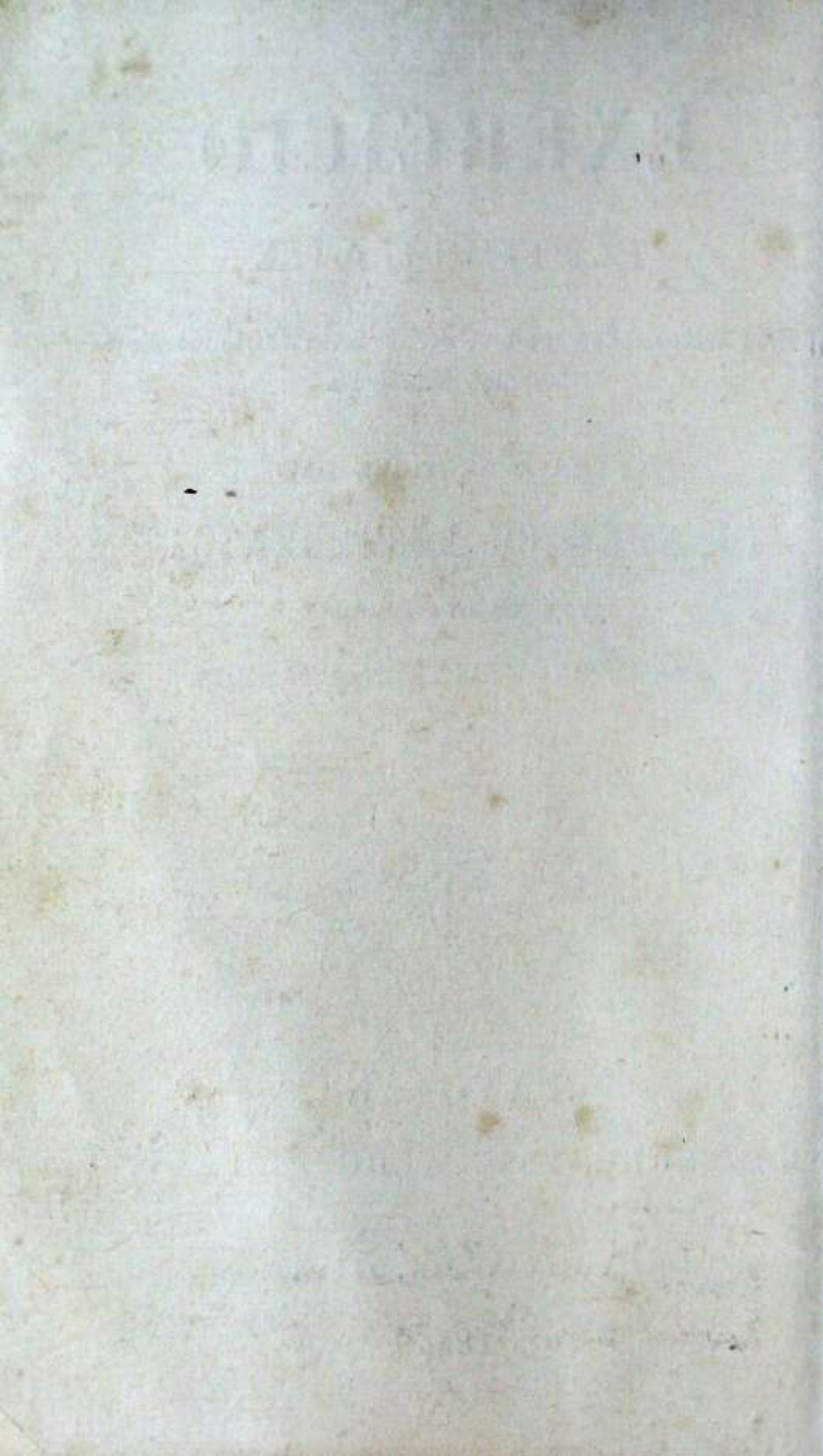
LASSERRE, YAUN APHEZPICUAREN

LIBURU EGUILEA ETA SALTZAILEA BAITHAN

GAMBETACO CARRICAN, 20 NUMEROAN

—
1885

BESTA MUGUICORRAC

URTHEA	IGANDRA	SEPTUAG.	HAUSTE	BAZCO	PENTECOSTE	IGA. PENT. ON.	ABENDOA
1885	d	1 Ox.	18 Ox.	5 Ap.	24 Mai.	26	29 Ha.
1886	e	21 Ox.	10 Ma.	25 Ap.	13 Ere.	24	28 Ha.
1887	b	6 Ox.	23 Ox.	10 Ap.	29 Mai.	25	27 Ha.
1888	A g	29 Urt.	15 Ox.	1 Ap.	20 Mai.	27	2 Ab.
1889	f	17 Ox.	6 Ma.	21 Ap.	9 Ere.	24	1 Ab.
1890	e	2 Ox.	19 Ox.	6 Ap.	25 Mai.	26	30 Ha.
1891	d	25 Urt.	11 Ox.	29 Ma.	17 Mai.	27	29 Ha.
1892	c h	14 Ox.	2 Ma.	17 Ap.	5 Ere.	24	27 Ha.
1893	A	29 Urt.	15 Ox.	2 Ap.	21 Mai.	27	3 Ab.
1894	g	21 Urt.	7 Ox.	25 Ma.	13 Mai.	28	2 Ab.
1895	f	10 Ox.	27 Ox.	14 Ap.	2 Ere.	25	1 Ab.
1896	e d	2 Ox.	19 Ox.	5 Ap.	24 Mai.	26	29 Ha.
1897	c	14 Ox.	3 Ma.	18 Ap.	6 Ere.	24	28 Ha.
1898	b	6 Ox.	23 Ox.	10 Ap.	29 Mai.	25	27 Ha.
1899	A	29 Urt.	15 Ox.	2 Ap.	21 Mai.	27	3 Ab.
1900	g	11 Ox.	28 Ox.	15 Ap.	3 Ere.	25	2 Ab.
1901	f	3 Ox.	20 Ox.	7 Ap.	26 Mai.	26	1 Ab.
1902	e	26 Urt.	12 Ox.	30 Ma.	18 Mai.	27	30 Ha.
1903	d	8 Ox.	25 Ox.	12 Ap.	31 Mai.	25	29 Ha.
1904	c b	31 Urt.	17 Ox.	3 Ap.	22 Mai.	26	27 Ha.
1905	A	19 Ox.	8 Ma.	23 Ap.	11 Ere.	24	3 Ha.

SALBATORE, Bazco ondoko 5en igandetic.

BESTA-BERRI, Trinitate ondoko ortegunean.

EGUNARIA

	URTHARILA		OTSAILA		
A	1	Circoncisionea.	d	1	Ignacio.
b	2	<i>Macario.</i>	e	2	Canderailu.
c	3	<i>Genebieba.</i>	f	3	Denis I.—Blasio.
d	4	<i>Rigobert.</i>	g	4	Joanna Balescoa.
e	5	<i>Simeon estilita.</i>	A	5	Agata.
f	6	Trufania.	b	6	Hyacinta.
g	7	<i>Lucien.</i>	c	7	Romualde.
A	8	<i>Severino.</i>	d	8	Joannes Matak.
b	9	<i>Julien.</i>	e	9	Sosimo I.
c	10	<i>Guillem.</i>	f	10	Escolastica.
d	11	<i>Salbo.</i>	g	11	Antero I.
e	12	<i>Satira.</i>	A	12	Telesforo I.
f	13	<i>Leonce.</i>	b	13	Gregorio II.
g	14	Hilario.	c	14	Agaton I.
A	15	Paulo.	d	15	Martina.
b	16	Marcel I.	e	16	Gregorio X.
c	17	Antonio.	f	17	Higin I.
d	18	J. Pet. Alkia Rom.	g	18	Erramun.
e	19	Canut.	A	19	Tito.
f	20	Fab. eta Sebast.	b	20	Andres Corsini.
g	21	Añes.	c	21	<i>Felix.</i>
A	22	Bichincho.	d	22	J. Pet. alkia Ant.
b	23	A. B. M. Ezcontça.	e	23	Piarres Damien.
c	24	Timoteo.	f	24	Matias, Apostolua.
d	25	J. Pauloren conb	g	25	Felix III.
e	26	Policarpe.	A	26	Margarita Cort.
f	27	Bitalien I.	b	27	<i>Leandre.</i>
g	28	Joan. Crisostoma.	c	28	<i>Romain.</i>
A	29	Frances Salescoa.			
b	30	Felix IV.			
c	31	Piarres Nolascoa.			

Trufaniaren ondoko 2en igandean, *Jesusen Icen saindua.*
Septuagesimaco igandea, lehenena, Urtharilaren 18an; azke-
 nena, Oxailaren 21an.
Hauste, lehenena Oxailaren 4an.
Gariçumaco 1en igandetic ondoko astean, *Garthac.*

MARTCHOA

d	1	Leon Baionacoa.
e	2	Simplicio I.
f	3	<i>Cunegonde.</i>
g	4	Luce I.
A	5	Casimir.
b	6	<i>Coleta.</i>
c	7	Thomas Akin.
d	8	Joannes-de-D.
e	9	Francesa alharg.
f	10	40 Martirac.
g	11	<i>Uloge.</i>
A	12	Gregorio I.
b	13	<i>Ufrasia.</i>
c	14	<i>Mathilda.</i>
d	15	Zacarias I.
e	16	<i>Julien.</i>
f	17	Patricio.
g	18	Gabriel Arcang.
A	19	Joseph.
b	20	<i>Anatole.</i>
c	21	Beñat.
d	22	<i>Cattalina.</i>
e	23	<i>Bicttorien.</i>
f	24	<i>Simeon.</i>
g	25	Anonciaconea.
A	26	<i>Braulio.</i>
b	27	<i>Rupert.</i>
c	28	Sisto III.
d	29	<i>Jonas.</i>
e	30	<i>Riul.</i>
f	31	<i>Benjamin.</i>

APHIRILA

g	1	<i>Hughes.</i>
A	2	Frances Paul.
b	3	<i>Richard.</i>
c	4	Isidoro.
d	5	Bichincho Ferr
e	6	Sisto I.
f	7	Celestin I.
g	8	<i>Perpetuo.</i>
A	9	<i>Maria Cleofas.</i>
b	10	<i>Ezekiel.</i>
c	11	Leon I.
d	12	Julio I.
e	13	Hermenegilde.
f	14	Justin.
g	15	<i>Anastasia.</i>
A	16	<i>Fructuoso.</i>
b	17	Anicet I.
c	18	<i>Perfet.</i>
d	19	Leon IX.
e	20	<i>Teotime.</i>
f	21	Anselmo.
g	22	Sotero I.— Caio I.
A	23	George.
b	24	Fidel.
c	25	Marco Ebangel.
d	26	Clet I.
e	27	Anastasio I.
f	28	Bitál.
g	29	Piarres, Martir.
A	30	Cattalin Sienecoa.

Hauste azkenena Martchoaren 10an.

Bazco lehenena, Mart. 22an; azkenena, Aphir. 25an.

Jondoni Salvatore lehenena, Aphirilaren 30an.

Bazco ondoco 3en igandean, S. Josephen patrointasuna.

MAJATÇA

b	1	Filip. eta Jaques.
c	2	Anastasio.
d	3	Gurutce S. Aurk.
e	4	Monica.
f	5	Pio V.
g	6	Joannes Bort. Lat.
A	7	Beñat II.
b	8	Michaelen Aguert.
c	9	Gregorio Nazian.
d	10	Antonin.
e	11	Alexandre I.
f	12	Nere, Achille.
g	13	Estanislaz.
A	14	Pascal I.
b	15	Isidoro, Labor.
c	16	Ubalde.
d	17	Joann. Nepomuc.
e	18	Benancio.
f	19	Piarres Celestin.
g	20	Bernardin Sen.
A	21	Felix Cantalic.
b	22	Pascal Baylon.
c	23	<i>Desire.</i>
d	24	A. B. M. Lagunt.
e	25	Gregorio VII.
f	26	Filippe Neri.
g	27	Joannes I.
A	28	Urbain I.
b	29	Bonifacio IV.
c	30	Felix I.
d	31	Angela Merici.

EREAROA

e	1	Eluterio I.
f	2	Ugenio I.
g	3	Mar. Mag. Pazzi.
A	4	Frances Carac.
b	5	Ferdinan III, Er.
c	6	Norbert.
d	7	<i>Licarion.</i>
e	8	<i>Medard.</i>
f	9	Prim eta Felician.
g	10	Margarita.
A	11	Barnabe, Apost.
b	12	Leon III.
c	13	Antonio Pad.
d	14	Basilio.
e	15	Joann. — Modest.
f	16	<i>Frances Regis.</i>
g	17	<i>Gondulfo.</i>
A	18	Marc, Marcell.
b	19	Juliana.
c	20	Silberio I.
d	21	Luis Gonzagocoa.
e	22	Paulin.
f	23	<i>Agrippina.</i>
g	24	J. Joani-Batista.
A	25	Galican.
b	26	Joann. eta Paulo.
c	27	Guillem.
d	28	Leon II.
e	29	J. Petri eta Paulo.
f	30	J. Pauloren orhoitç

Jondoni Salvatore azkenena, Erearoaren 20an.

Mendecoste lehenena, Majatzaren 10an; azkenena, Erearoaren 13an.

Mendecoste astean, *Garthac.*

Besta-berri lehenena, Majat. 21an; azken., Erear. 24an.

UZTAILA

g	1	<i>Thibauldo.</i>
A	2	A. B. M. Bisitac.
b	3	Paulo I.
c	4	Irene.
d	5	<i>Zoe.</i>
e	6	<i>Dominica.</i>
f	7	Beñat XI.
g	8	Elisabeth.
A	9	A. B. M. Mirac.
b	10	7 Anaia, Rufina.
c	11	Pio I.
d	12	Joann. Gualbert.
e	13	Anaclet.
f	14	Bonabentura.
g	15	Henric.
A	16	A. B. M. Abituc.
b	17	Leon IV.
c	18	Camille.
d	19	Bichincho Paul.
e	20	Hierome Emil.
f	21	Alexis.
g	22	Maria Madalena.
A	23	Apolinario.
b	24	Simaco I.
c	25	Jaques, Apost.
d	26	Anna.
e	27	Galatorio.
f	28	Bictor I.
g	29	Felix II.
A	30	Martha.
b	31	Ignacio.

ABOZTUA

c	1	J. Petri gathetan.
d	2	Estebe I.
e	3	J. Esteb. Aurk.
f	4	Domingo.
g	5	A. M. B. Elhurr.
A	6	J.-C. Transfig.
b	7	Caetano.
c	8	Ciriago.
d	9	Emigdio.
e	10	J. Laurendi.
f	11	Sisto II.
g	12	Clara.
A	13	Beronica.
b	14	Hormisdas.
c	15	A. B. M. Cer. Alt.
d	16	Roc.
e	17	<i>Teodosio.</i>
f	18	Hiacinte.
g	19	Filomena.
A	20	Bernat.
b	21	Joana Chantal.
c	22	Timote, etc.
d	23	Filippe Beniti.
e	24	Bartholome, Ap.
f	25	Luis Erreguea.
g	26	Zefirin I.
A	27	Josef Calasanz.
b	28	Augustin.
c	29	J.J.-Bap. Burupea.
d	30	Arrosa Limacoa.
e	31	Erramun Nonat.

Uzt. 1en igandean, *J.-C. Odol preciatuaren besta.*

A. B. M. Cerurat altchatcearen octabaco igandean : *S. Joachim*, A. B. M. aita.

A. B. M. Cerurat altchatcearen octaba ondoticaco igandean : *A. B. M. Bihotz arras garbia.*

BURUILA

f	1	Alf.-M. Ligorio.
g	2	Estebe Erregue.
A	3	Julien Lescar.
b	4	Arrosa Biterb.
c	5	Laurendi Justin.
d	6	<i>Onesiforo.</i>
e	7	<i>Clodoald.</i>
f	8	A. M. B. Sortcea.
g	9	Sergio I.
A	10	Hilario I.
b	11	Nicolas Tolent.
c	12	<i>Silbin.</i>
d	13	<i>Marillo.</i>
e	14	Gurutce S. Alt.
f	15	Nicodeme.
g	16	Cornelio I.
A	17	Frances. Estimat.
b	18	Josef Cupertin.
c	19	Januario.
d	20	Agapit I.
e	21	Mathiu, Ap. Eb.
f	22	Th. Billanovocoa.
g	23	Lin I.
A	24	A. M. B. Erosp.
b	25	Ustach.
c	26	Eusebi I.
d	27	Cosmo eta Dam.
e	28	Uenceslas.
f	29	J. Michael, Arc.
g	30	Hierome.

URRIA

A	1	Remi.
b	2	Aingueru begui.
c	3	Gregorio.
d	4	Frances Assis.
e	5	Galla.
f	6	Bruno.
g	7	Marco.
A	8	Brigita.
b	9	Denis.
c	10	Frances Borgia.
d	11	<i>Firmin.</i>
e	12	<i>Serafin.</i>
f	13	Eduard.
g	14	Caliste I.
A	15	Teresia.
b	16	<i>Florentin.</i>
c	17	Heduija.
d	18	Luc Ebangelista.
e	19	Grat.
f	20	Joannes Cantalic.
g	21	Ursula.
A	22	Piarres Alcant.
b	23	Erostaile SS.
c	24	Rafael, Arcanjel.
d	25	Bonifacio I.
e	26	Ebarista I.
f	27	<i>Sabina.</i>
g	28	Simon eta Juda.
A	29	<i>Usebia.</i>
b	30	<i>Lucanio.</i>
c	31	Siricio I.

A. B. M. Sort. octabaco igandean, *Mariaren Icen saindua.*
Gurutce S. Altchatcearen ondotic, *Garthac.*

Buruilaco 3an igandean, *A. B. M. Cazpi Doloretacoa.*

Ur. 1en igand., *Arrosarioa*; 2en igand., *Amatasuna*; 3en igand., *Garbitasuna*; 4en igand., *A. B. M. Patrointasuna.*

HACILA

d	1	Umia Saindu.
e	2	Arima Penatuac.
f	3	<i>Hubert.</i>
g	4	Charles Borr.
A	5	<i>Filotea.</i>
b	6	<i>Leonard</i>
c	7	<i>Florant.</i>
d	8	Laur Coronatuac.
e	9	Latran Elic. Ded.
f	10	Andre Abellin.
g	11	J. Martin Aphezp.
A	12	Martin I., A. S.
b	13	Estanislas Kost.
c	14	Josafat.
d	15	Gertrude.
e	16	<i>Edmond.</i>
f	17	Gregorio mirac.
g	18	J.P. eta P. el. Ded.
A	19	Pontiano I.
b	20	Felix Bales.
c	21	A. M. B. Present.
d	22	Cecilia.
e	23	Clement.
f	24	Joannes-Gurut.
g	25	Catalina.
A	26	Silb.-Piar.-Al.
b	27	Elisabeth.
c	28	Gregorio III.
d	29	Gelasio I.
e	30	Andres Apost.

ABENDOIA

f	1	Didacio.
g	2	Bibiana.
A	3	Frances Xabier.
b	4	Piar. Crisostoma.
c	5	Nicolas I, A. S.
d	6	Nicolas, Aphezp.
e	7	Ambrosio.
f	8	A. M. B. Concept.
g	9	Utichiano I.
A	10	Sortcearen igur.
b	11	Damas. I.
c	12	Melchias I.
d	13	Luce.
e	14	Paulo-Gurutc.
f	15	<i>Mesmin.</i>
g	16	Usebe.
A	17	<i>Lazaro.</i>
b	18	Sortcearen igur.
c	19	<i>Nemeso.</i>
d	20	<i>Filogone</i>
e	21	Thomas, Apost.
f	22	<i>Zenon.</i>
g	23	<i>Victoria.</i>
A	24	Delfina.
b	25	Eguberri.
c	26	J. Estebe leh. M.
d	27	J. Joanni. ap. eb.
e	28	Haur Inocentac.
f	29	Thomas Cantor.
g	30	<i>Sabin.</i>
A	31	Silbestre.

Umia sainduen octaba ondoticaco igandean : *Elicen Dedicacionea.*

Abendoaren Ien igande lehenena, Hacilaren 27an; azkenena, Abendoaren, 3an.

Abendoaren 3en astean *Garthac.*

GUIRISTINO BATEC,
 EGUN BAKHOTCHEAN GOICETIC ARRATS
 EGUIN BEHARRAC
 LABURZKI EÇARRIAC

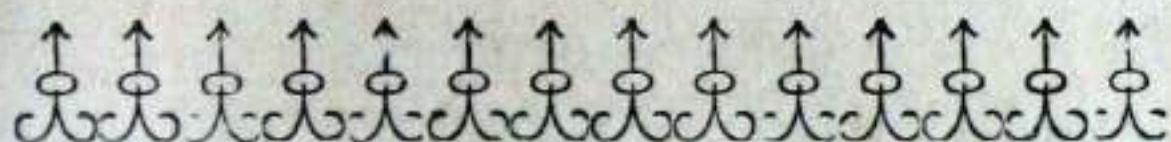

Orhoit-hadi , Guiristinoa , baducala egun :

Jainco bat goresteco , Egun hau, haren mai- thatceco, Jesusi jarraikitceco , Haren odola hiretceco , Birgina saindua minki othoizteco , Ainguernac ohoratceco , Hire arima salbatceco , Gorphutzari aiher egui- teco , Conciencia ikhertceco , Bekhatuac borratceco , Berthuteac escatceco , Cerua irabazteco , Ifernutic alde eguiteco , Eternitatea gogoan era- biltceco ,	Dembora balia-arazteco , Lagunac onbidatceco , Mundua higuintceco , Demonioac garhaitceco , Pacioneac cebatceco , Heriotcea, menturaz, pai- ratceco , Eta jujamendua iragai- teco , Eguia bera den Jainco baten-ganic , seculaco , Edo dohatsua : ô cer ço- riona ! Edo dohacabea : cer çori- gaitza ! O Guiristino ona , Hautaz eguic gogoeta .
---	--

GOICECO OTHOITZA

ETCHECO GUCIEC ELGARREKIN EGUIN BEHAR
LUKETENA

Aitaren † eta Semearen, eta Ispiritu-Sainduaren
icenean. Halabiz.

JAINCO guciz botheretsua, Aita, Semea,
eta Ispiritu-Saindua, çoinac creatu
bainauçu çure eçagutceco eta maithat-
ceco ahalarekin, huna non nagon hu-
milki çure aitcinean belhaunca. Eça-
gutcen dut ene miseria eta ezdeusta-
suna; adoratcen çaitut gauça gucien
Creatçalea eta Nausi soberanoa beçala.

Jauna, sinhesten dut çu baithan, ce-
ren eguia bera baitçare; esperantça dut
çu baithan, ceren guciz ona baitçare :
maite çaitut ene bihotz guciaz, ene arima
guciaz, ene indar guciez, ceren baitçare
osoki maithagarria.

Cer bihurtuco derautçut, Jauna, çu
ganic errecibitu ditudan ongui-eguin gu-

cientçat? Deus ez dut çure generostate handiari çor ez diotanic. Eskerrac deraitçut bereciki ceren creatu nauçun, bekhatutic erosi, eguiazco Fedeaz arguitu, eta egundino conserbatu, eguiazco Aita baten artha guciarekin.

Hemen consideratu behar da cer gracia eguin deraucun Jaincoac, egun hau gure salbamenduan traballateco emanaz : eta hunen sainduki iragaiteco chede cin bat hartu.

Orhoitu behar da çoin diren maicenic eguiten diren hutsac; aitcINETIC ikhusi bekhaturat deramaten ocasioneac, eta deliberacione hartu hulaco bekhatutic eta ocasionetic urruntceco. Hortacotz egon behar da hemen aphur bat ichilic.

IKHUSTEN ditutçu, Jauna, ene bihotzaren azken pleguetarainoco guciac, eta bereciki memento huntan hartcen ditudan deliberacione sainduac; bainan eçagutcen duçu halaber ene flakecia : nola beguira naiteke bekhatutic çure laguntça gabe? Jainco guciz botheretsua, salba neçaçu; emadatçu, othoi, ene arimaren etsaiari bihurtceco eta bekhatuan erori gabe egun hunen iragaiteco behar ditudan indarrac. Eguiçu, çure graciaz, ene pensamenduac, hitzac, obrac, sofricarioac, oro çure legue sainduaren arabera içan ditén. Halabiz.

GURE Aita, ceruetan çarena, erabil bedi sainduki çure Icena; ethor bedi çure erresuma; eguin bedi çure borondatea, ceruan beçala lurrean ere; iguçu egun gure eguneco oguia; barkha çagutçu gure çorrac, guc gure-ganat çordun direnei barkhatcen dioztegun beçala; eta ez gaitçatçula utz tentamentutan erortcerat; bainan beguira gaitçatçu gaitzetic. Halabiz.

AGUR, Maria, graciaz bethea, Jauna da çurekin; benedicatua çare emazte gucien artean, eta benedicatua da çure sabeleco fruitua Jesus.

Maria Saindua, Jaincoaren Ama, eguiçu othoitz gu bekhatoreentçat, orai eta gure heriolceco orenean. Halabiz.

SINHESTEN dut Jainco Aita bothere gucia duena baithan, ceruaren eta lurraren Creatçalean; eta Jesus-Christo haren Seme bakhar gure Jauna baithan; çoin concebitu baitcen Ispiritu-Sainduaren berthutez, sorthu cen Maria Birgina-ganic; pairatu çuen Poncio Pilatusen manuaren azpian, kurrutceficatu çuten, hil cen eta ehortci çuten; yautsi cen ifernuetarat, hirur-

garren egunean jaiki cen biciric hilen artetic; igan cen ceruetarat, jarria dago Jainco Aita bothere gucia duenaren escuinean; hantic ethorrico da bicien eta hilen jujatcerat.

Sinhesten dut Ispiritu-Saindua baitan; Eliça Catholico Sainduan, Sainduen phartaliertasunean; bekhatuen barkhamenduan; haraguiaren phiztean; bethi iraunen duen bicitcean. Halabiz.

COFESATCEN nitçαιο Jainco Aita bothere gucia duenari, Maria bethi Birgina dohatsuari, Micael Arcangelu dohatsuari, Joanes-Baptista dohatsuari, Petri eta Paulo Apostolu Sainduei, Saindu guciei, eta çuri ene Aita, ceren eguin baitut sobera bekhatu, gogoz, hitzez eta obraz; ene faltaz, ene faltaz, ene falta handiaz. Hortacotz orthoitz eguiten diot Maria bethi Birgina dohatsuari, Micael Arcangelu dohatsuari, Joanes-Baptista dohatsuari, Petri eta Paulo Apostolu Sainduei, Saindu guciei, eta çuri ene Aita, eguin deçoçuen enetçat othoitz gure Jainco Jaunari.

Jainco bothere gucia duenari urrical gakiscola, eta gure bekhatuac barkha-

turic, helaraz gaitçala bicitce eternalerat. Halabiz.

Gure bekhatuen barkhamendua, absolucionea eta erremisionea eman deçagula Jainco bothere gucia duenac eta misericordiaz betheac. Halabiz.

YAUNAREN Ainguerua, Jaincoaren Probidentciac nitaz artha hartceco establitu cituen guidari leyala, othoi bidal neçaçu eta gaitcetic beguira, egun eta ene bicico oren guciez. Halabiz.

Birgina Maria Saindua, çuec Aingueru onac, ene Patroin Saindua, eta Saindu guciac, balia çazkitet Jaincoaren aitcinean. Hil direnen arimac bakean pausa ditecela. Halabiz.

Dembora denean erran daitazke :

JESUSEN ICEN SAINDUAREN LITANIAC

(300 Egun. indulg. erraiten diren aldi oroz. Eman Aita-Sainduac Baionaco Jaun Aphezpicuari Abendoaren 22^{an}, 1862^{an}.)

KYRIE, eleison. Kyrie, eleison.

Christe, eleison. Christe, eleison.

Kyrie, eleison. Kyrie, eleison.

Jesu, audi nos.

Jesu, exaudi nos.

Pater de cœlis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas, unus Deus, miserere nobis.

Jesu Fili Dei vivi, miserere nobis.

Jesu splendor Patris, miserere nobis.

Jesu candor lucis æternæ, miserere nobis.

Jesu Rex gloriæ, miserere.

Jesu sol justitiæ, miserere.

Jesu Fili Mariæ Virginis, miserere.

Jesu amabilis, miserere.

Jesu admirabilis, miserere.

Jesu Deus fortis, miserere.

Jesu Pater futuri seculi, miserere.

Jesu magni consilii Angele, miserere.

Jesu potentissime, miserere.

Jesu patientissime, miserere.

Jesu obedientissime, miserere.

Jesu mitis et humilis corde, miserere.

Jesu amator castitatis, miserere.

Jesu amator noster, miserere.

Jesu Deus pacis, miserere.

Jesu auctor vitæ, miserere.

Jesu exemplar virtutum, miserere.

Jesu zelator animarum, miserere.

Jesu Deus noster, miserere.

Jesu refugium nostrum, miserere nobis.

Jesu pater pauperum,	miserere.
Jesu thesaurus fidelium,	miserere.
Jesu bone Pastor.	miserere.
Jesu lux vera,	miserere.
Jesu sapientia æterna,	miserere.
Jesu bonitas infinita,	miserere.
Jesu via et vita nostra,	miserere.
Jesu gaudium Angelorum,	miserere.
Jesu Rex Patriarcharum,	miserere.
Jesu Magister Apostolorum,	miserere.
Jesu Doctor Evangelistarum,	miserere.
Jesu fortitudo Martyrum,	miserere.
Jesu lumen Confessorum,	miserere.
Jesu puritas Virginum,	miserere.
Jesu corona Sanctorum omnium,	miserere nobis.

Propitius esto, parce nobis, Jesu.

Propitius esto, exaudi nos, Jesu.

Ab omni malo, libera nos, Jesu.

Ab omni peccato, libera nos, Jesu.

Ab ira tua, libera nos.

Ab insidiis diaboli, libera nos.

A spiritu fornicationis, libera nos.

A morte perpetua, libera nos.

A neglectu inspirationum tuarum, libera nos, Jesu.

Per mysterium sanctæ Incarnationis
tuæ, libera nos, Jesu.

Per Nativitatem tuam, libera nos.

Per infantiam tuam, libera nos.

Per divinissimam vitam tuam, libera
nos, Jesu.

Per labores tuos, libera nos, Jesu.

Per agoniam et passionem tuam, libera
nos, Jesu.

Per crucem et derelictionem tuam, li-
bera nos, Jesu.

Per languores tuos, libera nos, Jesu.

Per mortem et sepulturam tuam, libera
nos, Jesu.

Per resurrectionem tuam, libera nos,
Jesu.

Per Ascensionem tuam, libera nos.

Per gaudia tua, libera nos.

Per gloriam tuam, libera nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
parce nobis, Jesu.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
exaudi nos, Jesu.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis, Jesu.

Jesu, audi nos.

Jesu, exaudi nos.

O R E M U S

DOMINE Jesu Christe, qui dixisti :
 Petite et accipietis, quærite et invenietis, pulsate et aperietur vobis : quæsumus, da nobis petentibus divinissimi tui amoris affectum; ut te toto corde, ore et opere diligamus, et a tua nunquam laude cessemus.

SANCTI Nominis tui, Domine, timorem pariter et amorem fac nos habere perpetuum : quia nunquam tua gubernatione destituis quos in soliditate tuæ dilectionis instituis. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

*Igandetan erranen dire Jaincoaren eta Eliçaren
 Manamenduac.*

JAINCOAREN MANAMENDUAC

1. **J**AINCO bat adora çaçû,
 Halaber maitha osoki.
2. Juramenturic çuc ez duçu,
 Ez cinic eguinen banoki.
3. Igandeac beguira çatçu,
 Jauna ere cerbitça debotki.
4. Aita eta Ama ohora çatçu,
 Bici çaitecen luceki.
5. Nehor obraz hilen ez duçu,
 Ez borondatez gaichtoki.

6. Paillardia eguinen ez duçu,
Obraz ez gogoz likhizki.
7. Bertcerena ebatsico ez duçu,
Ez atchikico injustuki.
8. Lekhucotasunic ez duçu,
Ez hitz erranen falsuki.
9. Bertceren esposic ez duçu,
Desiratuco liçunki.
10. Guthicia içanen ez duçu,
Bertceren onaren gaizki.

ELIÇAREN MANAMENDUAC

1. **M**EÇA Saindua entçun-eçaçu,
Besta Igandetan debotki.
2. Eta Bestac beguira çatçu,
Manamenduzcoac sainduki.
3. Bekhatuac confesa çatçu,
Urthean behin osoki.
4. Gorphutz-Saindua errecibi çaçü,
Phazcoz bederen umilki.
5. Garthac, Bigiliac, barur çatçu,
Gariçuma ere osoki.
6. Ortciralean janen ez duçu,
Ez larumbatean haragui.

ARRATSECO OTHOITZA

Aitaren † eta Semearen, eta Ispiritu-Sainduaren
icenean. Halabiz.

JAINCO guciz botheretsua eta eternala,
Aita, Semea eta Ispiritu-Saindua,
çoina baitçare lekhu gucietan, jiten nit-
çauçu ene adoracionen eta ohoren bihur-
tcerat, gaurco descantsuaren hartcerat
joan baino lehen.

Adoratcen çaitut, ô ene Jaincoa,
maite çaitut, laudatcen eta benedica-
tceen çaitut. Çu çare Aita urricalpenez
bethea, Jainco contsolatçalea, eguiazco
dohain gucien ithurria. Eskerrac derait-
çut, ahalaz humilki, eguin deraitatçun
ongui guciez, eta bereciki egun hunta-
coez.

Bainan nola ihardetsi dut, Jauna, çure
onthasun içari gabecoari? Ala esker
gaichtoz pagatu baitçaitut hambat be-
khatutan eroriz, bethi ongui eguiten hari
cinaitan demboran!

Jauna, argui çauçu ene ispiritua, eça-
gut ditçadan ene bekhatuen nombrea
eta handitasuna; bero çauçu ene bihotza

çure amodioaren suaz, damu' eguiazco bat içan deçadan çu ofensaturic.

Hemen ikhusi behar da egun cer bekhatu eguin den gogoz, hitzez, obraz, edo eguin behar cena ez eguinez, nahiz Jaincoaren, nahiz lagunaren, nahiz bere buruaren contra; baratcen delaric particularzki maicenic eguiten diren bekhatuez orhoitcen.

AITHORTCEN ditut, Jauna, çure aitcinean ene bekhatuac, orotaz barkhamendu escatcen derautçut, Jesu-Christoren merecimenduen berthutez. Hastiatcen ditut, ceren çure ofentsac diren, eta hitzemaiten derautçut, çure gracia-ekin batean, urrunduco niçala hementic aitcina bekhatutic eta bekhatuaren ocasionetic, eta eguinen dudala orotaz penitencia.

CONFITEOR Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, Pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere; meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaellem Archangelum, beatum Joannem-Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Pau-

lum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Misereatur nostri omnipotens Deus, et, dimissis peccatis nostris, perducatur nos ad vitam æternam. Amen.

Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus. Amen.

PATER noster, qui es in cœlis, sanctificetur Nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terrâ; panem nostrum quotidianum da nobis hodie, et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo. Amen.

AVE, Maria, gratia plena, Dominus tecum; benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus.

Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen.

CREDO in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cœli et terræ; et in Jesum Christum, Filium ejus unicum,

Dominum nostrum; qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine; passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus et sepultus; descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis; ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis; inde venturus est judicare vivos et mortuos.

Crēdo in Spiritum Sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam. Amen.

F E D E Z C O A C T A

ENE Jaincoa, sinhesten ditut cinez eta ene bihotz guciaz, Eliça Catholico, Apostolico, Erromanoac sinhesten eta irakhasten dituen gauça guciac : ceren çuc, eguia bera çarenac, irakhatsi bai-terazcotçu.

E S P E R A N T Ç A Z C O A C T A

ENE Jaincoa, esperantça dut, sinheste fermu batekin, emanen derautaçula Jesu-Christoren merecimenduen bertutez, mundu huntan çure gracia eta çure manamenduei jarraikitcen banaiz bertcean çure gloria : ceren hitzeman

baituçu eta baitçare çure hitzetan osoki leiala.

CARITATEZCO ACTA

ENE Jaincoa, maite çaitut ene bihotz guciatz eta gauça gucién gainetic : ceren baitçare guciç ona eta osoki mai-thagarria; maite dut halaber ene laguna ene burua beçala çure amoreagatic.

OTHOIZTEN çaitut, Jauna, çure benediccionea eta graciaç ichur detçatçun gure Aita-Sainduaren, gure Jaun Aphezpicuaren, gure aiticindarién gainerat, halaber ene ahaide, adiskide, etsai, eta generalean ene othoizetarat cerbait dretcho duketen presuna gucién gainerat. Guida gaitçatçu othoi guciac salbamenduco bidean.

Othoizten çaitut ere, Jauna, Purgatorioetaco penetan diren arimentçat; emoçute bere bekhatu gucién barkhamendua, eta sarrarazkitçu hambat lehiarekin igurikitçen duten egoitça dohatsuan. Escatçen derautçut Jesu-Christo gure Jaunaz, çoina bat baita çurekin eta Ispiritu-Sainduarekin, mende eta mende gucielaco bicitçean. Halabiz.

Birgina Saindua, Jaincoaren Ama,

othoitz eguiçu enetçat; çueç Aingueru onac eta Saindu guciac, balia çazkitet; ene Aingueru Beguirale Saindua, çau de atçarria ene inguruetan.

Jainco guciz botheretsu eta urricalpe-
nez betheac, Aita, Seme eta Ispiritu-
Sainduac, digutcila gau ezti bat eta he-
riotce dohatsu bat. Halabiz.

Dembora denean erran ditezke :

BIRGINA SAINDUAREN LITANIAC

(300 Egun. Indulg. erraiten diren aldi oroz;
osoa condic. usatuet. A. B. M. bortz phezta prin-
cip., egun guciez erraiten dituzt., dela latinez dela
escuaraz.)

KYRIE, eleison, Kyrie, eleison.

KChriste, eleison, Christe, eleison.

Kyrie, eleison. Kyrie, eleison.

Christe, audi nos. Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos. Christe, exaudi nos.

Pater de cœlis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere
nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere
nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo Virginum, ora pro nobis.

Mater Christi,	ora pro nobis.
Mater divinæ gratiæ,	ora.
Mater purissima,	ora.
Mater castissima,	ora.
Mater inviolata,	ora.
Mater intemerata,	ora.
Mater amabilis,	ora.
Mater admirabilis,	ora.
Mater Creatoris,	ora.
Mater Salvatoris,	ora.
Virgo prudentissima,	ora.
Virgo veneranda,	ora.
Virgo prædicanda,	ora.
Virgo potens,	ora.
Virgo clemens,	ora.
Virgo fidelis,	ora.
Speculum justitiæ,	ora.
Sedes sapientiæ,	ora.
Causa nostræ lætitiæ,	ora.
Vas spirituale,	ora.
Vas honorabile,	ora.
Vas insigne devotionis,	ora.
Rosa mystica,	ora.
Turris Davidica,	ora.
Turris eburnea,	ora.
Domus aurea,	ora.
Fœderis arca,	ora.
Janua cœli,	ora.

Stella matutina,	ora pro nobis.
Salus infirmorum,	ora.
Refugium peccatorum,	ora.
Consolatrix afflictorum,	ora.
Auxilium Christianorum,	ora.
Regina Angelorum,	ora.
Regina Patriarcharum,	ora.
Regina Prophetarum,	ora.
Regina Apostolorum,	ora.
Regina Martyrum,	ora.
Regina Confessorum,	ora.
Regina Virginum,	ora.
Regina Sanctorum omnium,	ora.
Regina sine labe originali concepta,	ora.
Regina sacratissimi Rosarii,	ora.
Agnus Dei qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.	
Agnus Dei qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.	
Agnus Dei qui tollis peccata mundi, mi- serere nobis.	
Christe, audi nos. Christe, audi nos.	
Christe, exaudi nos. Christe, exaudi nos.	
✠. Ora pro nobis, sancta Dei Geni- trix :	
Ry. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.	

O R E M U S

GRATIAM tuam, quæsumus, Domine, mentibus nostris infunde : ut qui, Angelo nuntiante, Christi Filii tui Incarnationem cognovimus, per Passionem ejus et Crucem ad Resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Escuaraz.

J AUNA, urrical çakizkigu.	Bira aldiz.
J esu-Christo, urrical çakizkigu.	
Jauna, urrical çakizkigu.	
Jesu-Christo, adi gaitçatçu.	
Jesu-Christo, entçun gaitçatçu.	
Jainco Aita ceruetacoa, urrical çakizkigu.	
Jainco Seme munduaren Eroslea, ur- rical çakizkigu.	
Jainco Ispiritu-Saindua, urrical çakiz- kigu.	
Trinitate Saindua Jainco bat çarena, ur- rical çakizkigu.	
Maria Saindua, othoitz eguiçu guretçat.	
Jaincoaren Ama Saindua, othoitz.	
Birginen Birgina Saindua, othoitz.	
Jesu-Christoren Ama, othoitz.	
Gracia Dibinoaren Ama, othoitz.	
Ama guciz chahua, othoitz.	

Ama guciz garbia , othoitz eguiçu guretçat.

Ama hoguen-gabea ,	othoitz.
Ama satsu-gabea ,	othoitz.
Ama maithagarria ,	othoitz.
Ama miragarria ,	othoitz.
Creatçailearen Ama ,	othoitz.
Salbatçailearen Ama ,	othoitz.
Birgina guciz çuhurra ,	othoitz.
Birgina ohoragarria ,	othoitz.
Birgina espantagarria ,	othoitz.
Birgina ahaltsua ,	othoitz.
Birgina amultsua ,	othoitz.
Birgina leiala ,	othoitz.
Justiciaren miraila ,	othoitz.
Çuhurtciaren alkhia ,	othoitz.
Gure bozcarioaren ithurburua ,	othoitz.
Untci ispirituala ,	othoitz.
Untci ohoragarria ,	othoitz.
Debocionearen untci miresgarria ,	othoitz
eguiçu guretçat.	
Arrosa misteriozcoa ,	othoitz.
Dabiten dorrea ,	othoitz.
Dorre distianta ,	othoitz.
Urhezco etchea ,	othoitz.
Batcearen arkha ,	othoitz.
Ceruco athea ,	othoitz.
Goiceco içarra ,	othoitz.

Erien osagarria, othoitz eguiçu guretçat.
 Bekhatoreen ihes-lekhua, othoitz eguiçu
 guretçat.

Atsecabetuen goçoa,	othoitz.
Guiristinoen laguntça,	othoitz.
Aingueruen erreguina,	othoitz.
Patriarkhen erreguina,	othoitz.
Profeten erreguina,	othoitz.
Apostoluen erreguina,	othoitz.
Martiren erreguina,	othoitz.
Confesoren erreguina,	othoitz.
Birginen erreguina,	othoitz.
Saindu gucien erreguina,	othoitz.

Bekhatu originala gabe concebitu erreguina, othoitz eguiçu guretçat.

Arrosario guciz sainduaren erreguina, othoitz eguiçu guretçat.

Jaincoaren bildotsa, ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac, entçun gaitçatçu, Jauna.

Jaincoaren bildotsa, ceina khentcen baititutçu munduaren bekhatuac, barkha deçaguçu, Jauna.

Jaincoaren bildotsa, ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac, ur-ricar çakizkigu.

Jesu-Christo, adi gaitçatçu.

Jesu-Christo, entçun gaitçatçu.

℣. Othoitz eguiçu guretçat, Jaincoaren Ama Saindua :

℞. Eguinac içan gaiten gai Jesu-Christoren aguintcez.

OTHOITZA

QURE gracia, othoitzten çaitugu, Jauna çgure arimetara ichur çaçü : amoreagatic eta, Aingueruac erranic, Jesu-Christo çure Semearen Incarnacionea eçagutu dugun beçala, haren Pasioneaz eta Khurutceaz hel gaitecen Phizte gloriosera; galdeguiten darotçugu Jesu-Christo gure Jauna denaz beraz. Halabiz.

EGUNAREN

SAINDUKI IRAĞAITECO

MOLDEA

ATÇARRI çaren beçain laster, Jaincoari bihotza altcha dioçoçu, eguiçu khurutcearen seinalea eta aipha çatçu Jesusen, Mariaren eta Josephen icenac; erroçu çure buruari : *Menturaz egun hau eternitateaz içanen duc sequitua; nola behar duc beraz pasatu egun hau.*

Beztitcean beguira çatçu modestiaric çorrotcenaren erreguelac, erraçü

Pater eta *Ave Maria*, edo eguigu bertce cembait othoitz, eta eman çaite debocionerekin çure goiceco othoitzaren eguiten.

Goiceco othoitzaren ondoan, edo ahal duçunean, eguigu oren erdi baten edo bederen oren laurden baten meditacionea: gutiac dire egun guciez oren erdi bat baino guehiago dosteta funsgabetan, eta ez-deuskerietan galtcen ez dutenac; eta doidoiaco aisean eta behar-rean bici den presuna batec, bere familiaren hazteco eguneco oren eta memento guciac emplegatu behar baditu, lanean hari delaric meditacione hori eguin deçake; lana bera eta ikhusten dituen gauça guciac Jaincoaren perfeccioneen eta munduco funs-gabetasunaren consideratceco suyet edo motibotçat cerbitça daitezke.

Lanaren aitcinean çure lana Jaincoari offri dioçu Jesusec çure salbatceco jasan duen nekhearen batasunean; lanean çure chede printcipala ez bedi içan diru irabaztea, bainan bai Jaincoari obeditcea, placer eguitea, eta çure bekhatuez penitencia eguiteco pena haren soffritcea; çure lanean Jaincoari maiz

bihotza altcha dioçocu, eguinez fedezco, esperantçazco, amodiozco, edo bertce holaco cembait acta, nihor ohart ez diteken maneran; çure lana ongui badoha, benedica çacu laguntcen çaituena; gaizki badoha, errecibi çacu Jaincoac çure patientcia frogatceco igortcen duen mortificacione hori; molde horfañ eguiten ditutçun lanez merecimenduzco tresoric handienac ardie-tsico ditutçu: bere neke icerdiz bicia irabazten duen nekhatçale batec, bicitce commun eta arrunt baten exercicioez, ez du estaturic gorenetan causitcen direnec baino gutiago obratcen bere salbamendua; eta asco presuna içanen dire uste dugun baino gorago ceruan altchatuac, bere estatuco eguin-bide mendreenen bethetceco içatu duten leialtasuna dela causa. Obra eder batçu dire, duda gabe, elicetan egoitea, othoitzaren eguitea; bainan ordean othoitzean egoiteco çure etheco lanac uzten baditutçu, çure othoitza ez çayo Jaincoari agradatcen; Ispiritu-Sainduac handizki laudatcen du iruten hari cen eta bere etheco lan chehez occupatcen cen emazteki borthitz hura.

Janean, edanean, loan eta çure libertimenduetan, ez duçu placera bilhatu behar placera gatic, bainan çure osasunaren contserbatceco eta Jaincoaren cerbitçuan haren emplegatceco chedea içan behar duçu; artha içan çaçu bereciki compainia eta dosteta onhestac, eta perilos ez direnac hautatceco, eta ez secular colpatceco caritatea, garbitasuna, eta bertce berthuteac; çure sensuco presunekin dostatu behar çare; bertce sensuco presunac ez ditutçu hantatu behar beharrez baicen, eta orduan ere mintçatu behar çaizcote ahal beçain modeski, serioski eta laburzki.

Ez deçaçula, ahal baduçu, egunic utz Meça saindua entçun gabe; eta ez balin bacitazke meçara joan, meça-ekila aditcean bihotzez aphezari yunta çaite, eta meça gogoz entçun çaçu, hartaco eguinez, nihor ohartu gabe, meça erreialki entçutean eguin cintçazken othoitzetaric cembait.

Egun guciez arrosarioa erranen duçu, çure Aingueru Beguiraleari eta çure Patroin sainduari cembait othoitz eguiten dioçutelaric.

Mahainean jartcean eta mahainetic

altchatcean, hartaco catichiman diren othoitzac eguinen ditutçu : *Angelus* egunean hiruretan, eta *Ave Maria* orena aditcean erraiten duçularic.

Cofesatu behar çare bederen ilhabethe guciez, artetaco besta buruetan, eta çure sor egunean; comunionearen usutasuna, edo bakhantasuna çure cofesorac erreguelatuco du.

Igandeac eta bestac sanctifica çatçu herrico meça nausian, besperetan, predicu eta catichimetan aurkhitcen çarelaric, mundutarren bilkhuetaric ihes eguinez, debocionezco iracurtce eta bertce obra onetan egun hura iragaiten duçularic.

Eguna akhaba caçu arratseco othoitzaz, eguiten duçularic çure conscienciaren examina chehe bat, çure hutsen eçagutceco, eta hetaz Jaincoari barkhamendu escatceco, gau hartan hil behar bazine beçala.

Bilhuz çaute modestiarekin, har çaçur benedicatua, etçan çaute çure arima Jaincoaren escuetan eçarri ondoan, eta lokhar çaute cembait pentsamendu saindutan.

GEIN ON ETA PROBETCHOS DEN

JAINCOAZ MAIZ ORHOITCEA

SAN Ambrosioc dio moyen on eta sobe-
rano bat bekhatuari ihes eguiteco
dela Jaincoaren presentcia, eta Jaincoaz
maiz orhoitcea. San Thomasec dio nola
guinduken ausartciaric aski delibera-
tuki Jaincoaren offentsatceco bere ain-
tcinean, baldin ikhusten baguindu be-
guira dagocula.

Eta eguiazki hala da; baldin erre-
gueen eta gure ikhustatea çor diote-
gunen aintcinean betheac balin baguira
errespetu handi batez hekien presunen-
tçat, cer ez lerocu eguin behar Jaincoa-
ren presentciac, baldin eguiazki fedear
ongui hartuac eta borthiztuac baguine?

Diotsa oraino san Basilioc, Jaincoaren
presentcia bide guciz on bat dela ten-
tacioneen garhaitceco. San Augustinec
erraten çuen : Orhoit çaita Jaincoa be-
guira dagotçula, capitain bat bere sol-
dadoei guduan hari direnean dagoten
beçala; escu batean bere graciac dituela
çure laguntceco eta hazcartceco, noiz

eta ere bere dohainac galdeguinen baitiozcatçu, eta bertce escuan khoroac dituela çure saristatceco, çure etsaiengainean eramannen ditutçun bictorioez.

Ez da eguiaz deus ere bihotza guehiago alchatcen duenic, eta guehiago borthizten eta phizcortcen duenic, nola presentcia haren orhoitçapena.

Hala erraten cioten Jesu-Christoc bere Apostoluei, cerurat igan baino lehen : Orhoit çaitetze çuekin naicela bethi mendeec diraiteno. Hitz horiec halaco guisaz gothorturic eta borthizturic, san Antonioc cioen bere desertuan : Jaincoa enekin denaz gueroz, ez naiz deusen ere beldur mundu huntan.

Diotsa oraino saindu horrec berac debruaren eta bicioen garhaitceco bideric hoberena dela Jaincoaren presentcia, eta barneco bakea eta bozcarioa; eta parabisua causi daitekela lekhu gucietan, baldin guiçonaren bihotza Jaincoarekin bat balin bada.

Jaincoaren presentciaren orthoitçapen horrec miragarriki handitcen du gure fedea, borthizten du gure esperantça, eta sustatcen amodioz gure bihotza. Eta halaber gure amodioa Jain-

coarentçat emendatceco, bide on eta soberano bat da maiz Jaincoari beguiratcea; ceren^eguc hari beguiratcen diogun arabera, harc ere guri beguiratcen baidarocu: eta haren beguiratce hec ekharcent baidarocute gure bihotzetarathambat Jaincoaren amodioaren su phindar, cein^e handitcen baidute guc Jaincoarentçat dugun amodioaren sua.

Hitz batez, deusec ere ez darocu hobekiago erakhasten orhoitçapen horren effetua, egun batez Abrahami Jaincoac berac erran cionac baino: Ibil çaite ene presentcian, eta perfet içanen çare.

Ikhusi duçu, Guiristinoa, nola dioten saindu horiec, eta bai Jaincoac berac ere, cein progotchu handitacoa den Jaincoaren presentcia, eta Jaincoaz maiz orhoitcea. Esteca çakizco çu ere artha handi batekin debocione saindu horri; eta ez badakiçu nola eguin behar duçun, irakhatsico darotçute san Augustinec, san Bernatec, santa Teresac, eta bertce Saindu^ec. Seguidaco plametan causituco ditutçu saindu hec munduan cirenean cituzten pensamendu^etaric cem^ebait, eta Jaincoa-ganaco maizco bihotz altchatceac.

Pensamendu sainduac arimaren dei-hadarra batçu dire, eta Jaincoa-ganaco bihotzaren gambiantça bat, cēinac eguin ahal baiditezke memento batez; errechac dire, eta lekhu gucietan eguin ditezkenac, nahiz jatean, nahiz bidean çoacela, compainietan eta lekhu gucietan ceren mintçatu gabe eguin ahal baiditezke, gogoz eta Jaincoaren ganaco bihotz altchatce batez.

Eman çakizco cin cinez, Guiristinoa, Jaincoaz maiz orhoitceco debocione premiatsu horri, hoin errecha eta probetçhosa denaz gueroz.

PENSAMENDU SAINDUAC

CONTRICIONEAZ

1. **E**NE Jaincoa, huna ni non naicen, lurraz ere jasana içaitea mereci ez dudana!

2. Helas! certaco nic çu utzi çaitut, biciaren ithurria! munduco putçu liçunetaco ur usainduen edateco?

9. Ceruaren contra bekhatu eguin dut, ene Aita maitea; eta ez dut mereci çure umearen icena; bihur araz naçaçu nere eguinbidetarat.

4. Orhoit çайте, Yauna, eguin ditutçun misericordiez; eta ahantz bekizkitçu ene gaztetasuneco bekhatuac, eta ene iñorantcia guciac.

AMODIOAZ

1. **B**ADAKIÇU, Jauna, maite çaitudala.
2. Maite çaitut, Jauna, bainan guehiago maithatu nahi cintuzket.
3. Caritate eternal batez maithatu nauçu; eta urricalduric, çure-ganat erakharri nauçu.
4. Bethi erretcen hari çaren sua eta behinere iraunguitcen etçarena : sustanaçaçu çuretçat, ene baithan deus ere causi ez dadintçat çu maithatcen ez çaituenic.
5. Eguidaçu gracia, Jauna, maitha çaitçadan, eta beguira detçadan çure manamenduac.
6. Nahiago dut hil çu maithatcen çaitudala, ecinez bici çu ofentsatcen çaitudala.

EÇAGUTÇAZ

1. **N**ONDIC niri çorion hau, Jauna, nic çu baithan hambat gracia causi deçadan?

2. O! cein onhetsgarria den' çure bel-
durtasunean bici diren arimentçat alda-
ratu duçun goçotasunen bilduma!

3. Jauna, çaude bethi enekin, ilhum-
betan eror ez nadin.

JAINCOZCO DESIRAC

1. **A**LA baita lurra mespreçatcecoa,
ceruari beguiratcen dioanean!

2. Gauça guciac gogotic galdu nahi
ditut, ene Jaincoa, çure irabazteco.

3. Ala baita gloria handia, Jauna,
çure cerbitçatcea!

4. Naicen choilki çurea, çu ere enea
içan çaitencentçat!

5. Gauça guciac kharats causi detçä-
dan çutaz lekhat, ene Jaincoa, eta deus
ere ez goçoric çu baicen.

Legue çaharrean usantça cen Jaincoari escain-
tceco arbolen lehenbicico fruituac, eta abereen
lehenbicico umeac, eçagutcerat emaiteco Jaincoa
dela gauça guciac lehenbicico hastapena eta akha-
bantça. Legue berrian, ceintan Jaincoa adoratcen
baitugu ispirituaz eta eguiaz, consecratu behar
diotçagu gure egun orozco lehenbicico pensamen-
dua eta lehenbicico obrac; eçagutceco, gure biciac
haren ganic ditugunaz gueroz, ez ditugula haren
cerbitçuan baicen erabili behar. San Joan Clima-
coac dio Guiristinoac iratçarri direnecotz, debrua

han causitcen dela beretçat nahiz hekien bihotzetaco primeciac. Hortaracotz çure ispiritua nihorat ere hedatu gabe, atçarri çaren beçain laster altcha çaçü çure bihotza Jaincoaren ganat, eguiçu khurutcearen seinalea, alpha çatçu *Jesus, Maria* eta *Joseph* icenac; eta erabil çatçu cembait pensamendu saindu, seguidaco horiec, edo bertce cembait holaco :

ENE Jaincoa, emaiten dautçut ene bihotza.

Ene Jaincoa, ene Jaincoa, çure ganat atçartcen naiz arguiaren pontutic.

Ene bihotza Jaincoarena da, eta Jaincoarentçat daucat.

Ene Jaincoa, eguidaçu misericordia, çure çare ene gucia.

Ene Jaincoa, ez dut nahi deusic ere çu baicic.

Jauna, cer nahi duçu egun eguin deçadan çuretçat?

Ene Jaincoa, beguira naçaçu egun bekhatu eguitetic.

Ala baita goço, ene Jaincoa, çure maithatcea, eta çu leialki cerbitçatcea!

Ohetic ilkhitcean, erraçü :

Jaikitcen naiz, ene Jauna, çure cerbitçu sainduan egunaren iragaitera, çure graciarekin batean.

Ur benedicatuaz ceinatcen çarela, erraçû :

Ene Jaincoa, garbi çaçû ene arima çure graciaren uraz, eta eguinen da elhurra baino churiago.

Oracioneco demboraric hoberena gaua eta goiça dire. Profeta saindua arguiaren pontutic mintço citçaion Jaincoari, eta guiçonac ere hartarat erakharri ditu, erraten diotela : *Jaiki hadi argui hurrancean, eta çabal çac heure bihotza Jaincoaren aitecinean.* Goicean noiz eta ere jausten baita ihintza loreen gainerat, orduan Ispiritu Saindua jausten da oracionean daudecen guiçonon bihotzetarat; orduan hekien gainerat ichurteen du uri ezti hura, eta bere dohainen ihintza; othoitza arimaren hazcurria da. Dabitec dio othoitza cela haren oguia, eta jan hori ahanzten citçacionean, bihotza agortua causitcen çuela. Ohetic lekhora, beztituric ahalic lasterrena, eguiçu çure goiceco othoitza : jar çaite Jaincoaren presentcian, eta considera çaçû Jaincoa argui handiz inguratua, ceinen erdian eguiten baitu bere egoitza, Jondoni Pauloc dioen arabera; eta magestate handi harren aitecinean, ceinac Aingueruac ikharatcen baititu, belhaunico jarriric, adora çaçû erraten duçula Exercicio hauen hastapenean den goiceco Othoitza, edo bertcela :

ADORACIONEZCO ACTA

ADORATCEN çaitut, Jauna, çure aitecinean gucia aphaldua, çure handitasunac sor-arazten darozkidan errespetuzco sentimenduz betheric. Eçagu-

tzen dut çure içaitearen ahala guc go-
rena, eta creatura guciez nahi duçuna
eguiteco duçun botherea, ceren çu bai-
tçare hekien hastapena eta akhabantça.
Cerua eta lurra çureac dire; hetan cau-
sitcen diren gauça guciac çure escuco
obrac dire. O ene Jaincoa! çu çare ba-
kharra holaco obra handiac eguin ahal
detçakena; ez da bertce Jaincoric çu
baicen, ceina bici eta erregue baitçare
mendeen mende gucietan. Halabiz.

ESKERREN EMAITECO ACTA

CEResker bihurtuco darotçut, ene Jainco
Jauna, çu ganic ukhan ditudan on-
tasun guciez? eta cer eçagutçazco sen-
timendu causi ahal diteke çure emaitça
handiei ihardesteco gai denic? Benedi-
catuco çaitut, ene Jaincoa, bici naiceno,
hala nola eguiten baitçaitut oren hun-
tan; cantatuco ditut çure misericordiac
eternitate gucian; juntatuco dut neure
boça çure laudatcen munduan hari diren
creatura gucienekin batean, egun batez
ceruan çure laudatcen hari diren doha-
tsuekin bethicotz juntatceco çoriona du-
kedan artean. Halabiz.

CONTRICIONEZCO ACTA

ENE Jaincoa, barkhamendu eske nago-
 tçu humilki ene bekhatu guciez,
 damu, dolore eta urriki handirekin, ce-
 ren hain ona eta neurrigabeki maitha-
 garria çarelaric offensatu çaitudan. Har-
 tçen dut çhede fermu bat ez guehiago
 bekhatu ric eguiteco, çure graciarekin
 bateañ, bai eta halaber hartçen dut che-
 dea cofesione on baten eguiteco, emanen
 çaitan penitenciarekin batean. Halabiz.

OFRENDAZCO ACTA

ÇUCEN da, Jauna, çuretçat bici nadin,
 çu enetçat hil çarenaz gueroz; çure
 gloriarentçat akhit nadin, çu ene sal-
 bamenduarentçat akhitu çarenaz gue-
 roz. Har çaçü, othoi, Jauna, egun nic
 eguiten darotçudan escaintça neure sen-
 timenduez, neure obrez, eta neure içaite
 guci az, çhede borthitz batekin ez deus
 ere eguiteco çure manamenduen eta
 çure nahiaren arabera baicen. Halabiz.

GALDEEN EGUITECO ACTA

HAIN herbala naiz, Jauna, non ecin
 Haguin baideçaket berthutean fer-
 mutasunic, çure laguntçatic eta çure

graciaren indarretic ethorrico çaitane-
tic campo : haren galdez nagotçu beraz,
ene Jaincoa, çure Seme Jesusec enetçat
ichuri duen odol preçiatuaren mereci-
menduez, Birgina Sainduaren ararteco-
tasunaz, eta ene Aingueru beguiraila-
renaz, ene Patroin dohatsuarenaz, eta
çure Saindu eta Sainda gucienez. Heda
çaçu çure escu botheretsua ene gaine-
rat, ni ene etsaietaric beguiratceco, eta
gal-bide gucietaric çaintceco. Çato, Jau-
na, ene eguiteco gucien benedicatcerat,
eta niri ceruco bide chuchenaren ira-
khasterat. Halabiz.

Seguida huntan, eguiçu guero çaitçun debocio-
nea, dela meditacionea, edo Litaniac, edo bertce
cerbait, demborac edo borondateac diotçuna,

GOICECO CHEDEA

ASTI GUTI DUTENENÇAT

Belhaunicatu eta ceinatcen çarela, erraçü :

TRINITATE Saindua, Aita, Semea, eta
Ispiritu Saindua, sinhesten dut hi-
rur presunetan eguiazco Jainco ba-
kharra çarela.

Adoratcen eta maithatcen çaitut, ene

Jaincoa, neure bihotz guciaz, eta çure baithan emaiten ditut neure esperantça eta ustantça guciac.

Eskerrac bihurtcen darozkitçut egundino eguin darozkidatçun onthasun, gracia eta fagore guciez, eta bereciki gau hurtacoez.

Barkhamendu eske nagotçu, ene Jaincoa, egundino eguin ditudan bekhatu guciez : damu, dolore eta urriki handirekin, ceren guciz ona çarelaric ofensatu çaitudan. Hartcen dut gogo fermu bat ez guehiago bekhatuic eguiteco, çure graciarekin batean.

Ene Jaincoa, escaintcen darozkitçut egungo eguneco ene pensamendu, hitz eta obra guciac : aintcint çatçu bada çure graziez eta çure benedicionez, ez daitecentçat içan guciac çure gloriarentçat eta ene arimaren salbamenduco baicen.

Birgina Saindua, Jaincoaren Ama, çuri emaiten natçaçu; othoi, çure gueriça sainduan har naçaçu. Ene Aingueru beguiraila, eta çu, ene Patroin Saindua, eta çuec parabisuco Saindu guciec, enetçat othoitz eguiçue.

ETCHETIC ILKHITCEAN

Ceina çaito, bai eta çure accione guehienen hastean ere. Ceinatcea guiristinoen usantça çahar bat da eta hainitz probetchosa.

Lehenbicoric, Khurutcearen seinale horrec urruntcen ditu debruac, ceren ikhararazten baititu Khurutceac, orhoitcen baitire Khurutceac garhaitu dituela. On da halaber ceinatcea gorphutzaren eta arimaren hirriscu gucietan, bai eta eguiterat çoacen obraren ongui eguiteco ere.

Ceinatu-eta, eguiçu othoitz hau :

ENE Jaincoa, nola mundua ene salbamenduaren etsaiez inguratua baita, gal-bide horien artetic gaitz atheraco naiz ariman edo gorphutzean çaurthua içan gabe, baldin çutaz lagundua ez banaiz. O Buruçagui leiala eta segura! bida naçacu, eta idec çatçu ene beguiac, çure manamenduen bidean ibil nadintçat nihorat errebelatu gabe.

ELIÇAN SARTCEN ÇARENEAN

Athe ondotic has çaito fedearen aguertcen, Custodia den aldarera beguiratcen duçula, eta errespetuzco seinale modest bat eguiten duçula. Jar-lekhuratcen çarenean, eguiçu gauça bera, belhaunicatu-eta burua behehitcen duçula, erraçu çure bekhatuen damu handi batekin :

ENE Jaincoa, aurthikitcen naiz Magdalena beçala, çure misericordiaren

oinetara, neure bekhatuez duan damu, dolore eta urriki handienarekin, deliberatua lehenago hiltcerat, bihotz osoz ecen-ez çu offensatuco baiçaitut : indaçu çure benediccione saindua, eta secular çu ez offensatceco gracia.

Fedezco Acta.

SINHESTEN dut, ene Jaincoa, çure Magestate içari gabecoa hemen dela aldareco Sacramendu Sainduan : hirur presunetan eguiazco Jaincoa bere handitasun guciarekin, Serafinec ceruan ikhusten çaituzten, maithatcen eta adoratcen çaituztena bera. Ez çaitut ikhusten ez eta hunkitcen, ceren ez baita çucen aguer çakizcoten ene ispirituco begui, ene sentsu hilcorrei; bainan sinhesten çaitut ikhusten ditudan gauça guciac baino gogorkiago : pharatua naiz, eguia hunen aithorretan, neure bi-ciaren emaitera.

Adoracionezco Acta.

CER çare çu, ene Jaincoa, eta cer naiz ni! Handitasun adoragarria, ceinaren aitcinean creatura ditezken guciac, eta mundu gucia ez baitire deus; çu ceinac ceruco ispirituei aguertcen çai-

tela, bethecten baiditutçu çure gloriaz, çure beguiratce choilaz. Helas! cer naiz ni çure aitcinean, creatura bat gucia suntsi-minez bethea baicen? Hala ere nahi duçu aguer nadin. Huna non naicen beraz, Jauna, humiltasunezco eta adoracionezco ispirituarekin : bainan nola ez bainaiz neure baithan deus ere, eta ez bainaiz gai çure ongui adora-tceco, juntatcen naiz neure bihotz gu-ciaz Birgina Sainduarekin, eta ceruco dohatsu guciekin, heiekin batean çuri neure adoracione eta errespetu humilen bihurtceco.

ARRATSECO EXAMINA

O JAINCO handia! ceinac nahi içan bai-tuçu, çucen den beçala, egundaino-tic gucien gainean adoratua içan; huna non naicen belhaunico ahuspez çure aitcinean, çure Jaincotasunari çor dio-dan ohorearen bihurtceco eta çuri gaur-co gau huntaco descantsuaren escain-tceco. Adoratcen çaitut beraz, ene Jain-coa, ene Jaun soberanoa beçala mai-thatcen çaitut neure bihotz, arima eta

indar guciez : juntatcen ditut neure bihotzeco indar eta ahal guciac çure onthasun içari-gabecoarekin, creatura gaiçho eta lander batec eguin ahal deçaken amodio guciarekin.

Eskerrac darozkitçut, ene Jainco ona, çure onthasun handitic, hala arimaco, nola gorphutzeco, egundaino ukhan, oren òroz ukhaiten, eta eternitate gucian ukhanen ditudan gracia, misericordia, eta ontasun guciez. Eskerrac darozkitçut ceren, creatu nauçun ondoan, beguiratu bainauçu, bai eta Satanen gatheetic çure odolpreciatuaz atheratu. Goresten çaitut, ceren guiristino eguin eta Eliça sainduan eman nauçun ondoan, sacramenduen bidez saindu eguiten bainauçu. Eskerrac darozkitçut oraino, ceren çure gloria sainducotçat creatu bainauçu, bai eta hainitz gaitz eta çori gaichtotic egungo egun huntaraino beguiratu, eta bereciki bekhatu mortaletic.

OENE Jaincoa! oren huntaraino biciric beguiratu nauçunaz gueroz : neure bekhatuac eçaguturic, hetaz barkhamendu ardiets deçadan eguidaçu gracia;

eta guero hetaz penitencia eguiic, çuri jarraic nadin.

*Jar çaitte aphur bat bekhatuez orhoitcen,
eta guero erraçu :*

ENE Jaincoa, barkhamendu eske nagotçu humilki ene bekhatu guciez; damu dut eta urriki, çure amoreagatic, ceren guciz ona çarelaric offensatu çaitudan, eta hartcen dut borondate fermu bat ez guehiago bekhatuic eguiteco, çure graciarekin batean.

Jauna, emaiten dut ene arima çure escuatarat, çuc erosi nauçu; beguira naçaçu begui ninia beçala, atehic naçaçu çure hegalpean.

Jauna, jauts çaitte egon-lekhu huntarat, eta hemendic urrun guri aiher diren etsaien maleciac : çure Aingueru sainduac hemen dagotecela; eta bakean beguira gaitçatela; eta çure benedicionea gurekin bethicotz dadila; Jesu-Christo Jaunaz ceina çurekin Ispiritu Sainduaren batasunean bici eta erregue baita mendeen mende gucietan. Halabiz.

BIRGINA Saindua! Jaincoaren Ama, ene Aingueru beguiralea, san Joseph gloriosa, eta çu ene Patroin saindua,

adora eta othoitz çaque Jaincoa, gaurco gau huntan enetçat, eta ardiets dieçadacue dohaina ongui bicitceco, eta ongui hiltceco.

Erraçu guero Andredena Mariaren Litaniac, eta guero *De Profundis* purgatorioco arimentçat, etc.

MEÇA SAINDUAREN

ENTÇUTECO

DEBOCIONEA

Guiristino guciec behar dute içan artha handi bat egun guciez Meça Sainduaren entçuteco; egun batez choilki hux eguita, uste duçun baino guehiago galtcea da. Dembora harrec ez ditu çure eguitecoac guibelatuco, bainan bai aintcinatuco. Aldareco sacrificioa denaz gueroz Khurutceco sacrificioaren iduripena, eta nola Jesu-Christoc ez baitu ordenatu bere Pasionearen orhoitçapena guiçonen artean conserbatceco baicic: hortic clarki aguerida, ecin nihor hobeki ocupa ditekela Meça Sainduaren entçutean, eta ecin Salbatçaileari guehiago agradatcen çaion debocioneric eguin ahal deçakela, ez eta ere haren intencionei guehiago conformatcen çaioenic; haren heriotcearen consideracionea baino. Meça da lehembicico othoitz, eta othoitz gucien artean den hoberena. Penitent gucien garrastasunec, Martyr guclec sofritu dituzten tormenta eta supplicio guciec, ecin gure bekhatuen

gorric chumeena paga deçakete, Khurutceco sacrificioa gabe, ceinaren merecimenduac aplicatcen baitçaizkigu Meçaco sacrificioaz. Entçun behar da beraz Meça, ordinarioan bertce othoitzetan içaiten den baino beldur saindu eta debocione guehiagorekin. Aphezac hasten du Meça bere bekhatuen cofesionetic, eta çuc ere ceinatu, eta erraçü *Confiteor* escuaraz edo latinez, *Arratseco Othoitzean* beçala plam. 13.

Eta guero Meçaco debocione hori eguiçu atencione handirekin, cer erraiten duçun ongui consideratcen duçula, eta hitz hunkigarri horietan tricatcen çarela, bethi aintcina yoan gabe.

Ebangeliorainocoan considera çaçü Yesu-Christo Olibetaco baratcean ahuspez etçana, bere Aitari othoitzean dagocola haren heriotcea içan dadin çure bekhatuen barkhamendutan; odolez icert arterainoco penetan den arren besarcatcen du calitça guiçonen salbamenduarentçat. Consideracione horietan sartcen çarela, atencione eta debocione handi batekin, erraçü :

JESUS maithagarria, enelçat duçun amodia-gatic çure bihotzeco bakea, çure pasionearen bistan, trublatcerat utci duçuna, eman dietçadatçu accione hartaz merecitu ditutçun graciac, ene pasioneen gainean nausi nadintçat eta çure borondatearen eguitea bilha deçadantçat. Çure arima dohatsua goibeldu da ene bekhatuen-gatic; indaçü compuncionearen eta eguiazco penitenciaren ispiritua, ene bicitceco egun gucietan ene bekhatuen

gainean nigar eguin deçadantçat, eta hauc ene nigarren urez deseguin deçadantçat. Çuc Olibelaco baratcean pairatu ditutçun tristeciec eta desgustuec, othoi, sorraraz beçate ene baithan desgustu eta hinguïntça handi bat munduco placer banoentçat, eta çutaz campoan, ez beiteçat causi tristeciaric eta unhagunerie-baicen. Aplica dietçakidatçu çure baratceco hagoniaco icialduraren eta odolezco icerdiaren merecimenduac, çure loriacotz eta ene arimaren etsaien contra naicen flakecian ene borthizteco.

Ebangelioan considera çaçü Jesu-Christoren preso hartcea, Judasen traidorekeria, segui çaçü Jesu-Christo bere pausu gucietan, consideratcen duçula bereez abandonatua, bere etsaien errabiamenduaren meyoriarat eroria, mespreçatua, cehatua, arantcez khoroatua, eta heriotcerat condenatua.

OTHOITZA

Ez darotçute Jauna, Juduec deus ere sofri-araci, non ez naicen gucietan hobendun içan, trahitu çaitut, Judasec beçala, cembeit intresen-gatic; abandonatu çaitut, çure dicipuluec beçala, libertinen persecucioneari escapatceagatic, eta munduaren gogoraco içateagatic.

gatic. Ene ambicioneac, ene banitateac eta ene pasione nahasiec guehiago sofriaraci darotçute çure burreuec baino; bainan, Jauna, çure burreuei etçayote urrikitu, bainan bai niri, nere bihotz guciac : baldin bere bekhatuez nigar eguin balute, prest cinen hekiei bere barkhamenduaren emaiteco Jaundoni Petriri eman cinioen beçala, bere falta eçagutu çuenean. Barkha dietçakidatçu beraz, ene Jaincoa, ene faltac, ceren eçagutcen eta aithortcen baititut; ez çaitecela hetaz guehiago orhoit, eta ez dut hekientçat guehiago amarraric nahi içan; deseguin dietçakidatçu çure çaurietaric ichurtcen den odolaz, eguiçu harec ene nigarren escasa compli deçan, eta halaco maneraz garbi eta purifican, non çure beguiac contenta ahal baiteçazket.

Prefaciotic eta sagararainocoan, considera çaçü Jesu-Christo khurutcefiatcera dohala bere khurutceaz cargatua, eta oraino guehiago çure bekhatuez.

JAUNA, ceinac çure khurutcea ekharri baituçu eta erran baituçu, seguitu nahi çaituenac berea ekharri behar duela : eguidaçu gracia ekhar detçadan

çuc cargatu nahi nauçun khurutce guciac, çuc çurea ekharri duçun paciencia berarekin. Çure khurutcea çure uztarria da; eta erran duçu : nor ere haren azpian jarrico baita, eta haina ez da nekhatua içanen. Çure hitzaren eguian errepausatcen naiz, eta igurikico ditut çuc ethorkiçunean egorrico darozkidatatçun khurutce guciac, calteac afliccioneac, eritasunaç, eta gaineracoac, çure borondate sainduari sumetitceco erresinacione oso batekin.

Sacramendu-Saindua altchatcean, erraçü :

ENE Salbatçæile maitea, erran duçu çure aho sacratuaz : Hau da ene Gorphutza. Norc dudatu behar du beraz çuc dioçun eguiaz? nic ez, ene Jaincoa, ez dut dudatcen; bainan sinhesten dut, ikhusten ditudan gauça guciac baino segurkiago, Sacramendu-Saindu horretan çarela, Jainco eta guiçon ceruan çaren estatu berean. Prest naiz eguia hunen sustenguan nere biciaren emaiteco : adoratcen çaitut humilki ceruco corte guciac bihurtcen darozkiçun adoracionekin yuntatcen naicela.

Considera çaçü Jesus-Christo khurutcerat altchatua, arantcez khoroatua, itcez oinac eta escuac

cilhatuac, çauriz estalia, eta gucia odolstatua, bere Altari gorphutzaz eta bere biciaz sacrificioa eguiten dioela, ez choilki orducotz, bainan bai oraino Aphezac Meça erraiten duten aldi gucieta-cotz. Junta çaite Salbatçailearekin sacrificio handi horren offrendatceco. Lau chedetaco ordenatua da sacrificio saindu hori, seguidaco oracione huntan causituco duçun beçala. Meçan particularzki gomendatu behar diren gaineraco gauekin batean.

OTHOITZA

FINEAN, Jauna, horra non den çure Eliçaco sacrificio eternala, ceinac mespreça-araci baitarozkitçu Juduen holocostac; horra non den munduaren hastetic imolaturicaco bildotsa, eta nacione guciec çure icenari offrendatcen dioten oblacione garbi hura. Sofri çaçu, Jauna, çure Semearekin ispirituz eta intencionez juntaturic, ni ere ausarta nadin çuri haren gorphutzaren eta odolaren offrendatcera, çuc gucien gainean duçun podorearen eçagutceco, çure ganic errecibitcen ditugun ontasunez çuri eskerren bihurtceco, ene bekhatuen barkhamenduaren ardiesteco, çuc behar ditudala dakizkitçun gaucen çure ganic ardiesteco. Halaber gomendatcen darozkitçut, Jauna, Eliça catolico gucia, gure Aita Saindua ceina baita buruça-

guia, gure Aphezpicua, Erretora eta arimen Artçain guciac, gure Franciaco aintcidari guciac, Printce guiristino guciac, eta çure baithan sinhestea duten populu guciac. Orhoit çaitte halaber, Jauna, ene ahaideez, ene adiskideez, eta ene ongui eguileez : eguin dioçocute gracia, Jauna, hetaric oraino munduan direnei bere egunac çure beldurtasun sainduan, bake eta sosegu handi batean, iragaiteco. Gomendatcen darozkitçut halaber, Jauna, purgatorioetaco defuntu gaichoac; emoçute lekhu soseguzco bat, arguizco bat, bakezco bat. Bereciki gomendatcen darozkitçut ene ahaideac, ene adiskideac eta orhoitçapen eguileric ez dutenac. Jauna, ez detçatçula ahantz çure etsaiac eta eneac, duçun pietate infidelez, hereticoez, eta bekhatoros gaichoez. Çure benediccionez bethe çaitçu ni persecutatcen nautenac, eta barkha dietçadatçu ene bekhatuac, hala nola barkhatcen baitiotçatet niri eguiten darozkidaten gaizkiac.

Erratçu guero bortz *Pater*, bortz *Ave Maria*, eta bortz *Gloria*, Jesu-Christoren bortz çaurien orhoitçapenetan.

Aphezac ostia hausten duenean, eguiçu comunione ispiritala, ceinbaitago comunione sacramentalarea eguiteco desirean, çure indignitatearen eçagutçan, Aphezarekin phartialier içaitea galde-tcean : eta horri juntatuac diren graciën comunicacionea desiratcean.

O THOITZA

ENE Jaincoa, desiratcen nuke çure errecibitcea, çure Magestate dibinoari çor çayon amodio, erreberentcia eta errespetuarekin; bainan ene indignitateac debeatcen eta guibelatcen nau. Ene Salbatçaile maitea, bothere exelenciazco eta soberanotasunezco bat çure sacramenduen gainean duçuna, çure ganic choilki çure graciac comunica ahal deçaketçuna, campoco instrumentic emplegatu gabe : Othoizten çaitut, Jainco guciz puchanta eta misericordiosa, bethe naçaçu çure unccione sainduaz, eta phartialier eguin naçaçu çure sacramenduec obratcen dituzten effetuetan. Çure Eliçaco sacramenduen errecibitcea ez da campoco gracia bat baicen, ceina baitute comun onen eta gaichtoen artean; bainan çure ispirituaren participacionea çure amodioaren barneco gracia bat da, ceina ez baitio-

çute emaiten çure umei eta 'çure adiskidei baicen. Ah! Jauna, ni bekhatoros handi bat naiz, ez dut mereci gracia hori, ez deçaket iduric çure misericordia choiletic baicen; bainan Aphezaren comunionean eguin behar dituen fruituetan phartalier eguiten nauçula, handi çaqu ene fedea sacramendu dibino horren berthuteaz, borthitz çaqu ene esperantça, eta erre çaqu ene bihotza çure amodioaren suaz; ez deçan guehiago hatsic har çuretçat baicen, ez dadin guehiago bici çutaz, eta çuretçat baicen.

Apheçac benediccionea emaiten, erraçü :

YAINCO ona, indaçü çure benediccione saindua, eta ene othoitzetan çutaz entçuna içaiteco gracia.

Erraçü guero *De Profundis* bat purgatorio-
etaco arimen fagoretan, edo cembait *Requiem*.

MEÇA SAINDUÇO OTHOITZAC

MEÇA SAINDUA ENTÇUN BEHAR

DA ATTENCIONEREKIN ETA DEBOTKI

ÇURE aldare sainduaren oinetan ahus-
pez emanic, adoracsen çaitut, Jainco
bothere guciac ditutçuna; fermuki sin-
hesten dut, entçutera nohan Meça dela,
Jesu-Christo çure Seme Jaincoaren gor-
phutz eta odolaren sacrificioa, ofritceco
manera hala berecoa ez içan arren, har
berac Calbarioco mendian guiçon gu-
cientçat ofritu çuen sacrificio hura bera.
Eguidaçu gracia sartceco, o ene Jaincoa,
Apezaren escuz, hau çuri digneki ofrit-
ceco behar ditudan disposicionetan.
Ofritcen darotçut, bat eguiten naicelariç
Jesu-Christoren eta haren Eliçaren in-
tencioneekin : 1. Çure Magestate dibi-
noari çor çayoçen adoracione eta ohore
soberanoa emaiteco; 2. Eguin daroz-
kigutçun on eta ongui guciez eskerrac
bihurtceco; 3. Munduco bekhatu gu-
cientçat eta bereciki eneençat çuri sa-
tisfaccione eguiteco; 4. Finean arimaco

salbamenduarentzat eta gorphutzeco bi-
ciarentzat behar ditudan laguntzaz eta
sokhorriac çure-ganic ardiesteco. Çure-
ganic gracia hauc guciac uste ditut,
Jesu-Christo çure Semearen mereci-
menduen bidez, ceinac nahi baitu berac
izan sacrificio adoragarri hunen apheza
eta bictima.

Meçaren hastean, eta Confiteor erraitan.

ENE bekhatuen jakiteco eta eçagutceco,
Ene Jaincoa! behar ez duzun arren
ene aithorric eta confesioric, eta ene
gaichtakeria guciac ene bihotzean ira-
curtzen dituzun arren; confesatzen da-
rozkitzut halere ceruaren eta lurraren
aintcinean: aithortzen dut ofensatu çai-
tudala gogoz, hitzez, eta obraz. Ene
bekhatuac handiac dire, bainan çure
misericordieci neurriric ez dute. Urri-
cal nakiçu, ô ene Jaincoa! orhoit çaiten
çure haurra, çure escuco obra, çure odo-
laren precioa naicela.

Birgina Saindua, Ceruco Aingueruac,
Parabisuco Saindu eta Sainduac, gure-
tzat othoitz eguicue; eta nigarrezco eta
miseriazco haran huntan dolhamenetan
gaudecen orduetan gracia esca çaque

guretçat, eta ardiets dieçaguçue bekhatuen barkhamendua.

Introitean.

JAUNA! çuc Patriarkhei eta Profetei inspiratu diotçotçute, çure Seme bakhotcha lurrerat jausten ikhusteco hain desira khartsuac; indaçu heyen khar saindutic pharte bat; eta eguiçu bicitce mortal hunen embraçuen erdian, ene baithan sendi deçadan çurekin bat iça-teco lehia saindu bat.

Kyrie eleisonetan.

DOLHAMEN eta hatsgorapen doblatuez, do ene Jaincoa! arrekeritcen çaitut, eguidaçu misericordia; eta memento guciez, bici naiceno, erran banieçaçu : *Jauna nauçun urricari* : ez liteke oraino aski ene bekhatuen nombrearentçat eta handitasunarentçat.

Gloria in excelsisetan.

GLORIA in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine, Deus Rex cœlestis, Deus Pater omnipo-

tens. Domine Fili unigenite, Jesu Christe. Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam tu solus Sanctus. Tu solus Dominus. Tu solus Altissimus, Jesu-Christe. Cum Sancto Spiritu, in gloria Dei Patris. Amen.

Oremusetan, eta Oracionetan.

AGRADA bekizkitçu, Jauna, guretçat eguiten çaitkitçun othoitzac; igutçu Elica çure esposac, Aphezaren ahoz, gure fagoretan galdeguiten darozkitçun graciac eta berthuteac. Ez dugu mereciten (hala da) entçunac içaitea; bainan considera çaçü gracia horiec escatcen darozkitçugula, Jesu-Christo çure Semearen bidez, ceina çurekin bici baita eta erreguinatcen baitu mendeen mende gucietan. Halabiz.

Epistolatan.

EPISTOLA huni beguiratcen diot, o ene Jaincoa, çure borondateac irakbasteco egortcen darotaçuñ guthun bati beçala; othoi indaçu manatcen darota-

gunaren complitceco indarra. Çuc ceronec, Jauna, Profetei eta Apostoluei inspiratu diozkitçute, iskiribuz utzi darozkiguten eguiac; heyen arguietarie pharte indaçu, eta phitz çaçu ene bihotzean, hec berotcen cituen su sacratu hura, maitha çaitçadan eta cerbitça, heyec beçala, ene bici gucian.

Ebangelioan çhutiturie.

CHUTITCEN naiz, ô Legue eguile soberanoa, çuri marcatceco Ebangelio Sainduan diren eguia handiac, ene odolaz ciguilatcerat prest naicela. Eguia horiec ene bihotzean ceronec, othoi, Jauna, barneraino finca çatçu. Horiec betçate erreguela ene gogoetac, ene hitzac, eta ene obrac. Ez dut guehiago seguitu nahi çure erranez bertcerie : mintça çaitçate; Jauna, huna non aditcen çaitçadan, sehi baten sumetimendu oso batekin. Indaçu çure erranen complitceco hambat indar, nola baitut fermutasun heyen sinhesteco.

Credoan.

CREDO in unum Deum; Patrem omnipotentem, factorem cœli et terræ, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum,

Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia secula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de cœlis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Mariã Virgine : ET HOMO FACTUS EST. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato, passus, et sepultus est. Et resurrexit tertiã die secundum Scripturas. Et ascendit in cœlum : sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos : cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum, et vivificantem : qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur : qui locutus est per Prophetas. Et Unam, Sanctam, Catholicam, et Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen.

Ofertorioan.

CREATURA hilcor, eta bekhatuz cargatu bat baicen ez naicen arren; ofri-

teen darozkitçut Aphezaren escuz, ô eguiazo Jainco bici eta eternala, ogui hori eta arno hori, ceinac içan behar baitute khambiatuac çure Seme Jesu-Christoren gorphutzerat eta odolerat. Errecibi çaçü, Jauna, ecin erranezco sacrificio hau, amultsuki eta goçoki : eta sofri çaçü ofrenda saindu horri junta dioçadan ene gorphutzaz, arimaz, onthasunez, biciaz eta ditudan guciez eguiten darotçudan sacrificioa. Eguiçu nitaz, ô ene Jaincoa ! creatura berri bat ; ogui hori eta arno hori çure bothereaz khambiatcerat çohacen beçala.

Aphezac bere erhiac garbitcean.

GARBI naçaçü, Jauna, sacrificatua içaterat dohatçun bildotsaren odolean ; notha gucietaric chahutua, eta çure graçiaren espos-arropaz beztitua, çure ganat escu churi eta bekhatu gabeac alcha detçadantçat ; eta esperantça içan egun batez errecibitua içateco, çure hautatuei Ceruan preparatu dioçuten besta sacratuan.

*Ichilttoric Aphezac erraiten dituen
Othoitzetan.*

AGRADA bekiçu, ô ene Jaincoa ! çure icen sainduaren ohoretan, eta glo-

riarençat, gure abantailetan, eta çure Elica Sainduarenetan, escaintcen çaitçun sacrificioa; haren intencione bertan sarthuric, huna non galdetcen darozkitçudan Eliçac orai, Aphezaren bidez, escatcen darozkitçun gracia guciac; hortaracotz bat eguiten naiz Aphezarekin, eman dietçagutçun amoreagatic, Jesu-Christo gure Jaunaren bidez eta icenean.

Prefacioan.

ORDU da, ô ene arima! altcha gaitecen behere huntaco gauça guciez gorago. Altcha çaitçu, Jauna, altcha çaitçu, gure bihotzac çure-ganat : sofri çaqu çor çaitçitçun laudorioac eta eskerrac bihurtceco, yunta detçagun gure boz flacoac, ispiritu dohatsuen alegrantciazco eta bozcariozco aire justuarekin; eta desterruco lekhu huntan erran dieçaçugun hec gloriaren egoitçan cantatcen darotçutena : *Saindua, Saindua, Saindua da armadelaco Jainco Jauna : içan bedi glorificatua ceruetaco gorenean.*

PREFACIO COMUNA

PER omnia sæcula sæculorum.
Ry. Amen.

ŷ. Dominus vobiscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

ŷ. Sursum corda;

R̄. Habemus ad Dominum.

ŷ. Gratias agamus Domino Deo nostro;

R̄. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere : Domine Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus : per Christum Dominum nostrum. Per quem Majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates : Cœli Cœlorumque Virtutes ac beata Seraphim socia exultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes :

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth, Pleni sunt cœli et terra gloria tua, hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini, hosanna in excelsis.

Eguberrico Prefacioa.

Vere dignum... æterne Deus. Quia per incarnati Verbi mysterium, nova

mentis nostræ oculis lux tuæ claritatis infulsit : ut dum visibiliter Deum cognoscimus, per hunc in invisibilium amorem rapiamur. Et ideo cum Angelis et Archangelis, cum Thronis et Dominationibus, cumque omni militia cœlestis exercitus, hymnum gloriæ tuæ canimus, sine fine dicentes : Sanctus, etc.

| *Trufaniaco Prefacioa.*

Vere dignum... æterne Deus. Quia cum Unigenitus tuus in substantia nostræ mortalitalis apparuit, nova nos immortalitatis suæ luce reparavit. Et ideo, etc.

| *Gariçumaco Prefacioa.*

Vere dignum... æterne Deus. Qui corporali jejunio vitia comprimis, mentem elevas, virtutem largiris et præmia : per Christum Dominum nostrum. Per quem Majestatem, etc.

| *Khurutcearen Prefacioa.*

Vere dignum... æterne Deus. Qui salutem humani generis in ligno Crucis constituisti : ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret, et qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur : per

Christum Dominum nostrum. Per quem
Majestatem, etc.

Basco demboraco Prefacioa.

Vere dignum et justum est, æquum
et salutare, te quidem, Domine, omni
tempore, sed in hoc potissimum (die)
gloriosius prædicare, cum Pascha nos-
trum immolatus est Christus. Ipse enim
verus est Agnus, qui abstulit peccata
mundi. Qui mortem nostram moriendo
destruxit, et vitam resurgendo repara-
vit. Et ideo, etc. •

Jondoni Salbatoreco Prefacioa.

Vere dignum... æterne Deus : per
Christum Dominum nostrum. Qui post
resurrectionem suam omnibus discipu-
lis suis manifestus apparuit, et ipsis cer-
nentibus est elevatus in cælum, ut nos
divinitatis suæ tribueret esse participes.
Et ideo, etc.

Pentecosteco Prefacioa.

Vere dignum... æterne Deus : per
Christum Dominum nostrum. Qui as-
cendens super omnes cælos, sedensque
ad dexteram tuam, promissum Spiritum
Sanctum (hodierna die) in filios adop-

tionis effudit. Quapropter profusis gaudiis totus in orbe terrarum mundus exultat. Sed et supernæ Virtutes, atque Angelicæ Potestates, hymnum gloriæ tuæ concinunt, sine fine dicentes : Sanctus, etc.

Trinitateco Prefacioa.

Vere dignum... æterne Deus. Qui cum Unigenito Filio tuo, et Spiritu Sancto, unus es Deus, unus es Dominus : non in unius singularitate personæ, sed in unius Trinitate substantiæ. Quod enim de tua gloria, revelante te, credimus, hoc de Filio tuo, hoc de Spiritu Sancto, sine differentia discretionis sentimus. Ut in confessione veræ sempiternæque Deitatis, et in personis proprietas, et in essentia unitas, et in majestate adoretur æqualitas. Quam laudant Angeli atque Archangeli, Cherubim quoque ac Seraphim : qui non cessant clamare quotidie una voce dicentes : Sanctus, etc.

Ama Birginaren Prefacioa.

Vere dignum... æterne Deus. Et te in (***) beatæ Mariæ semper Virginis collaudare, benedicere, et prædicare. Quæ et Unigenitum tuum Sancti Spiritus obumbratione concepit : et virgi-

nitatis gloriâ permanente, lumen æternum mundo effudit, Jesum Christum Dominum nostrum. Per quem Majestatem, etc.

Apostoluen Prefacioa.

Vere dignum et justum est, æquum et salutare : Te Domine suppliciter exorare, ut gregem tuum, Pastor æterne, non deseras : sed per beatos Apostolos tuos continuâ protectione custodias. Ut iisdem rectoribus gubernetur, quos operis tui vicarios eidem contulisti præesse pastores. Et ideo, etc.

Sanctus erran ondoan.

AITA bethierecoa, artçainen Artçain soberanoa ! çure Eliça çain çaçü eta bida çaçü, finca çaçü eta heda lurraren bazter gucielarat. Ispiritu bat eta bihotz bat emoçute Cristau guciei. Benedica çatçu gure Aita Saindua, gure Aphezpicua, eta çure Eliçaren sinhestean bici diren guciac.

JAUNA, orai çure erresuman çarena : Jorhoit çaute nitaz çure misericordian ; eta sacrificio saindu hunen merrecimenduz indatçu necesario ditudan berthute guciac. Eta batac bertcearent-

çat othoitz eguitea manatu darocuçunaz gueroz; Jauna, othoi, adi çatçu eta entçun humilki eta confidantciarekin eguiten darozkitçudan othoitzac ene ahaideentçat, adiskideentçat, arimaco eta gorphutzeco ongui eguileentçat. Ene bihotz guciac halaber gomendatcen darozkitçut ene etsaiac eta tratamendu gaichto cembeit eguin ahal darotaten guciac: ahantz bekizkitçu heyen bekhatuac, eta neureac: ene bihotzetic khen çatçu khirastasun eta gaitcirizco guciac, eta desira araz dieçadaçu eta ardiets araz heyen amodioa. Mundu guciac sendi beça sacrificio hunen ona. O ene Jaincoa! iguçu guciei bake eguiazco bat, ceinac, elkharrekin unionean atchikitcen gaituela, bethicotz baitgaitu unionean emanen Birgina Amarekin, çure Apostoluekin, Martirekin, Saindu eta Sainda guciekin, eta finean eternitate gucian çurekin.

*Aphezac Calitzaren eta Ostiaren gainean
escuac çabalduac daduzcanean.*

HEDA çaçü, Jauna, ene gainerat çure escu dibinoa, posesionetan sartceco ene bihotzean eta ene sensuelan: ene baithan correitceco çure contra den gu-

cia, ni consecratceco çure Aita Jaincoari, çure baithan eta çutaz; eta ni molde hortaz libratceco debruaren escuetaric eta damnacione eternaletic.

Ostia Saindua altchatcean.

O JESUS! ene Salbatçailea, eguiazco Jaincoa eta eguiazco Guçona, sinhesten dut cinez eta fermuki, Ostia Sainduan errealki hor çarela; adoratcen çaitut hor, ene Jauna eta Jaincoa çarena. Iguçu, niri eta hemen garen guciei, Misterio adoragarri huntan çor darotçugun debocionea, amodioa eta eça-gutça.

Calitza altchatcean.

ADORATCEN dut Calitz hortan, ô ene Jesus dibinoa, ene erospenaren saria, eta guçon guciena. Odol adoragarri hortaric chorta bat jaustera utz çaçu ene arimaren gainerat, içan dadintçat garbitua bekhatu gucietaric, eta sustatua çure amodioaren khar sacratuaz.

Jaincoa altchatu ondoan.

EZ darotçugu guehiago oguia eta arnoa ofritcen, bainan bai Christo çure Semearen Gorphutz adoragarria, ô ene Jaincoa! haren passionearen,

phiztearen, cerurat igaitearen orhoitça-penelan : gure escutic, Jauna, errecibi çatçu, eta bethe gaitçatçu çure graciaz.

Bigarren Mementoan.

ORHOIT çaitte halaber, Jauna, purgatorioan diren arima gaichoez : dohatsuki çureac dire eta çure esposac ere dire. Bereciki gomendatcen darozkitçut ene ahaideenac, adiskideenac, arimaco eta gorphutzeco ongui eguileenac, eta othoitzen beharra guehien dutenac.

Nobis quoque peccatoribus erraitean.

GUCIA bekhatorea naicelariç, ausartatcen naiz galdetcerat gracia bera enelçat : erran nahi da, o ene Salbatçailea! çure lorian parte pichca bat. Mila bekhatuz hango çucena galdu duala ikhusten dut eta aithortcen çure presentcian, o ene Jaincoa! ene mereciei beguiratcen badioçute, ez duket esperantçariç eçarria içaiteco Erresuma hartan, ceinetarat Apostoluec, Martyrec eta Birgina Sainduec ecin heldu baitire, bethi sofritud eta berthute guiristinozco guciac pratican emanez baicen. Nola beraz ausarta ere othe naiteke, Jauna,

esperantça içaiterat? Çure odolac eguiften du ene fidantcia gucia. Barkha dieçakidatçu ene faltac, eta penitencia eguiazco batez gai eguin neçaçu hartarat heltceco.

Pater erraitcan.

CREATURA ezdeus eta dohacabe bat baicen ez naicen arren; halere, Jainco handia! ausartatcen naiz çu ene Aita deitcerat, ceren hola nahi duçun : eguidaçu gracia, o ene Jaincoa! ez deçadan nihoiz ere gal çure umearen calitatea. Içan bedi çure icena sainduki erabilia ceru lurretan. Ene Erregue içan çaiterai beretic çure graciaz ene bihotzean, çurekin erregue içan nadin eternitatean çure lorian ; eta çure borondateac compli detçadantçat lurrean, Sainduccomplitcen tuzten beçala ceruan. Ene Aita çare : indaçu beraz, othoi, cerucogui hura, ceinetaz hazten baititutçu çure haurrac. Barkhamendu eman dieçadaçu, nic çure amoreagatic, bihotzonez, ofensatu nautenei emaiten diotedan beçala, eta ez deçaçula utz nihoiz tentamendu batec ere garhait naçan : aiticic çure graciaz lagunduric, eguiçu

garhait detçadan ene salbamenduaren etsai guciac.

Agnus Dei, erraitcan.

JAINCOAREN Bildoxa, munduco bekhatuez cargatu nahi içatu çarena, çarbi çatçu eta borra neure guciac çure odolean : hain khario erosi duçun bakea içateco, gai eguin neçaçu. Indaçü bake hura çurekin, bake hura proximoarekin, bake hura neure buruarekin; emaiten darotaçularic humiltasun osoena; eta ene baithan ithotcen ditutçularic mendecuzco nahicunde guciac.

Domine, non sum dignus, erraitcan.

AH Jauna! sobera baicen ez da eguia, ez duala mereci çure errecibitcea; indigne eguin naiz osoki ene bekhatuez : guciez urriki dut eta dolore, ceren damustatu baitçaituzte, eta çure-ganic urrundu bainaute. Çure hitz bakhar batec senda deçake ene arima : ez neçaçula utz, ô ene Jaincoa ! eta çure escuz atchic naçaçu.

Aphezaren Comunionean, norc berac comuniatcen ez duenean errealki.

OENE Jesus maithagarria ! egun çure haragui sainduaz hacia içaiteco çoriona

ez badut, sofri çaqu errecibi çaitçadan bederen ispirituz eta bihotzez, çurekin bat eguin nadin fedeaz, esperantçaz eta caritateaz. Sinhesten dut çure baithan; çure baithan dut ene esperantça; eta maite çaitut ene bihotz guciaz.

Ala dohatsu baininteke, ene Salbatçaile maitea, çure-ganat hurbiltceco, çure mahain sainduan presentatceco, çure gorphutz sacratuaz hazteco, eta çure odola edateco estatutan banintz. Ah! cer dohatsutasun, cer consolacione, cembat gracia ez dioçute ematen çutaz hazten ditutçunei.

Norc berac comuniatcen duenean, horren orde eguin behar dire Comunioneço actac.

Ostia pichcac Aphezac biltcean.

JAUNA, çure graciatic mendreena ecin guehiagoki baliosa da; ya erran dut: Ez dut mereci çure mahainean, çure hurren herruncan jatea; bainan utz neçaqu bil detçadan bederen erortcen diren papurrac, Cananearrac galdetcen çuen beçala. Eguçu ez deçadan çure inspiracioneratic batere gal; ecen negligencia horrec obliga çaitçake guciez escas eguiterat.

Post-Comunionean.

CONSUMITU dire guciac, o Jauna; ene beguien aintcinean sacrificaturic çagoz. O ene Jaincoa! ez naiz nihoiz gueldituco çuri laudoriozco sacrificioa bihurtcetic: eta guciz, bihotz çu ofensatuaz doleratu, çaurthu eta humiliatu baten sacrificioa ofritcetic.

Azkeneco Oracionetan.

NAHI duçu, Jauna, arteric utci gabe gure othoitzac adreça dietçaçugun: ceren dugun bethi çure graciën beharra: ichur çaçü gure-gainerat eta iguçü othoitzaren ispiritua, ceina baita humiltasunezco, confidentziazco eta amodiozco ispiritu bat; hortaz arrekeritcen çaitugu Jesu Christo çure Semeaz, ceinac çurekin erreguinatcen baitu lorian.

Benediccionean aintcinean.

TRINITATE guciz Saindua eta adoragarria, Aita, Semea eta Ispiritu-Saindua, Jainco choil eta bakhar bat çarena; çutaz sacrificio hau hasi dugu, çutaz finitcen dugu: onhets bekiçu, eta ez gaitçatçula egor çure benediccionea gabetaric.

Azkeneco Ebangelioa erraitean.

BERBO eternala, gauça gucien eguilea, demborac bethe cirenean guregatic Guicon eguinic, sacrificio miragarri hau establitu duçuna; eskerrac humilki bihurtcen darozkitçugu, ceren eguin darocuçun gracia hunen entçuteco; hunen efetu salbagarriac errecibi detçaguntçat. Aingueru eta Saindu guciec hortaz lauda beçaitçate bethi ceruan, eta gu has gaitecen çu hortaz benedictcen lurrean, bicitcen garelaric egungo egunean çure leguearen arabera. Barkha dieçadaçu, o ene Jaincoa! ene ispirituco barraiamendua eta ene bihotzeco hotztaçuna, çutaz hartua eta çuretçat sustatua içan behar çuten memento hortan. Ahantz bekizkitçu, Jauna, ene bekhatuac, ceinentçat Jesu-Christo çure Semea Aldare hunen gainean immolaturic heldu baita; eta ez deçaçula permeti aski ondicozco içan nadin, çure hemendic harat ofensatceco; bainan eguiçu çucenki bicitcen naicelaric, bethi beçguira dieçaçudan ene gogoeten, ene hitzen, eta ene obren erreguelari eta azken finari beçala. Halabiz.

 MEÇACO ARRAPOSTUAC

A. **I**NTROIBO ad altare Dei:

B. **I** Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

A. Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, ab homine iniquo et doloso erue me:

B. Quia tu es, Deus, fortitudo mea: quare me repulisti, et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

A. Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

B. Et introibo ad altare Dei: ad Deum qui lætificat juventutem meam.

A. Confitebor tibi in citharâ, Deus, Deus meus: quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me?

B. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, et Deus meus.

A. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui
sancto:

B. Sicut erat in principio, et nunc, et
semper, et in sæcula sæculorum.

Amen.

A. Introibo ad altare Dei:

B. Ad Deum qui lætificat juventutem
meam.

A. Adjutorium nostrum in nomine Do-
mini:

B. Qui fecit cœlum et terram.

A. Confiteor Deo, etc.

B. Misereatur tui omnipotens Deus: et
dimissis peccatis tuis, perducatur te
ad vitam æternam.

A. Amen.

B. Confiteor Deo omnipotenti, beatæ
Mariæ semper Virgini, beato Mi-
chaeli Archangelo, beato Joanni
Baptistæ, sanctis Apostolis Petro
et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi
Pater, quia peccavi nimis, cogita-
tione, verbo, et opere: mea culpa,
mea culpa, mea maxima culpa.
Ideo precor beatam Mariam sem-
per Virginem, beatum Michaelem
Archangelum, beatum Joannem
Baptistam, sanctos Apostolos Pe-

trum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

A. Misereatur vestri, etc.

B. Amen.

A. Indulgentiam, absolutionem, etc.

B. Amen.

A. Deus, tu conversus vivificabis nos:

B. Et plebs tua lætabitur in te.

A. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam:

B. Et salutare tuum da nobis.

A. Domine, exaudi orationem meam:

B. Et clamor meus ad te veniat.

A. Dominus vobiscum.

B. Et cum spiritu tuo.

Kyrie eleisonetan.

A. Kyrie, eleison.

B. Kyrie, eleison.

A. Kyrie, eleison.

B. Christe, eleison.

A. Christe, eleison.

B. Christe, eleison.

A. Kyrie, eleison.

B. Kyrie, eleison.

A. Kyrie, eleison.

A. Dominus vobiscum.

B. Et cum spiritu tuo.

Oracionen akhabantçan :

A. Per omnia sæcula sæculorum.

B. Amen.

Epistola ondoan :

B. Deo gratias.

Ebangelioan

A. Dominus vobiscum,

B. Et cum spiritu tuo.

A. Initium *edo* Sequentia sancti Evangelii, etc.

B. Gloria tibi, Domine.

Ebangelioaren akhabantçan.

B. Laus tibi, Christe.

A. Orate, fratres... omnipotentem.

B. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis, ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram; totiusque Ecclesiæ suæ sanctæ.

Prefacioan.

A. Per omnia sæcula sæculorum.

B. Amen.

A. Dominus vobiscum.

B. Et cum spiritu tuo.

A. Sursum corda.

B. Habemus ad Dominum.

A. Gratias agamus Domino Deo nostro:

B. Dignum et justum est.

Paterean.

A. Per omnia sæcula sæculorum.

B. Amen.

A. Et ne nos inducas in tentationem,

B. Sed libera nos a malo.

A. Per omnia sæcula sæculorum.

B. Amen.

A. Pax Domini sit semper vobiscum.

B. Et cum spiritu tuo.

A. Ite, Missa est, *edo* Benedicamus Domino.

B. Deo gratias.

Hil Mecetan :

A. Requiescant in pace.

B. Amen.

Azken Ebangelioan.

A. Dominus vobiscum.

B. Et cum spiritu tuo.

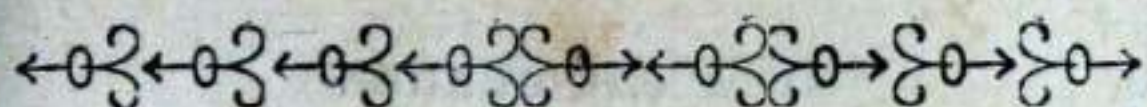
A. Initium sancti Evangelii secundum Joannem:

B. Gloria tibi, Domine.

B. Deo gratias.

MEÇA SAINDUAREN

ORDINARIOA

LAGUNTCECO MOLDEAREKIN

IN NOMINE PATRIS † ET FILII, ET SPIRITUS SANCTI
AMEN

INTROIBO ad altare Dei:

Ry. Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: ab homine iniquo et doloso erue me.

Ry. Quia tu es, Deus, fortitudo mea: quare me repulisti, et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam et veritatem tuam; ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

Ry. Et introibo ad altare Dei: ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus

Domine, exaudi orationem meam.

R̄. Et clamor meus ad te veniat.

Dominus vobiscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

Aphezac aldarerat igaitean erraiten du :

OREMUS

Aufer a nobis, quæsumus, Domine, iniquitates nostras, ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum, etc. Amen.

*Aldareari musu emaitcan Aphezac
erraiten du*

Oramus te, Domine, per merita Sanctorum tuorum, quorum reliquiæ hic sunt, et omnium Sanctorum, ut indulgere digneris omnia peccata mea.

Introit ondoan Aphezac erraiten du

✠. Kyrie, eleison. R̄. Kyrie, eleison.

✠. Kyrie, eleison. R̄. Christe, eleison.

✠. Christe, eleison. R̄. Christe, eleison.

✠. Kyrie, eleison. R̄. Kyrie, eleison.

✠. Kyrie, eleison.

*Aldarearen erdian denean Aphezac
erraiten du*

Gloria in excelsis, etc.

*Apheza itçultçen da populuaren alderat
eta erraiten du*

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

Epistolaren akhabantçan ihardesten da

R̄. Deo gratias.

*Ebangelioa baino lehen Aphezac
erraiten du*

Munda cor meum ac labia mea, omnipotens Deus, qui labia Isaiaë Prophetæ calculo mundasti ignito; ita me tua grata miseratione dignare mundare, ut sanctum Evangelium tuum digne valeam nuntiare. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Jube, Domine, benedicere.

Dominus sit in corde meo et in labiis meis, ut digne et competenter annuntiem Evangelium suum. Amen.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

Initium *edo*. Sequentia sancti Evangelii secundum N.

R̄. Gloria tibi, Domine.

Ebangelioaren akhabantçan ihardesten da

R̄. Laus tibi, Christe.

Domine, exaudi orationem meam.
 R̄. Et clamor meus ad te veniat.

Dominus vobiscum.
 R̄. Et cum spiritu tuo.

Aphezac aldarerat igaitean erraiten du :

OREMUS

Aufer a nobis, quæsumus, Domine, iniquitates nostras, ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum, etc. Amen.

Aldareari musu emaitan Aphezac erraiten du

Oramus te, Domine, per merita Sanctorum tuorum, quorum reliquiæ hic sunt, et omnium Sanctorum, ut indulgere digneris omnia peccata mea.

Introit ondoan Aphezac erraiten du

✠. Kyrie, eleison. R̄. Kyrie, eleison.
 ✠. Kyrie, eleison. R̄. Christe, eleison.
 ✠. Christe, eleison. R̄. Christe, eleison.
 ✠. Kyrie, eleison. R̄. Kyrie, eleison.
 ✠. Kyrie, eleison.

Aldarearen erdian denean Aphezac erraiten du

Gloria in excelsis, etc.

*Apheza itçultçen da populuaren alderat
eta erraiten du*

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

Epistolaren akhabantçan ihardesten da

R̄. Deo gratias.

*Ebangelioa baino lehen Aphezac
erraiten du*

Munda cor meum ac labia mea, omnipotens Deus, qui labia Isaiaë Prophetæ calculo mundasti ignito; ita me tua grata miseratione dignare mundare, ut sanctum Evangelium tuum digne valeam nuntiare. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Jube, Domine, benedicere.

Dominus sit in corde meo et in labiis meis, ut digne et competenter annuntiem Evangelium suum. Amen.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

Initium *edo*. Sequentia sancti Evangelii secundum N.

R̄. Gloria tibi, Domine.

Ebangelioaren akhabantçan ihardesten da

R̄. Laus tibi, Christe.

*Aphezac Ebangelioari musu emaitan
erraiten du*

Per Evangelica dicta deleantur nostra
delicta.

*Aldarearen erdian denean Aphezac
erraiten du*

Credo, etc.

Dominus vobiscum.

Ry. Et cum spiritu tuo.

OREMUS

Suscipe, sancte Pater, omnipotens, æterne Deus, hanc immaculatam hostiam quam ego indignus famulus tuus offero tibi Deo meo vivo et vero, pro innumerabilibus peccatis, et offensionibus, et negligentis meis, et pro omnibus circumstantibus, sed et pro omnibus fidelibus Christianis, vivis atque defunctis, ut mihi et illis proficiat ad salutem in vitam æternam. Amen.

*Aphezac emaiten du ura eta arnoa
Calitzean.*

Deus, qui humanæ substantiæ dignitatem mirabiliter condidisti et mirabilius reformasti: da nobis per hujus aquæ et vini mysterium, ejus divinitatis esse

consortes, qui humanitatis nostræ fieri dignatus est particeps, Jesus Christus Filius tuus, Dominus noster. Qui tecum, etc.

Aphezac Calitza offritcean, erraiten du

Offerimus tibi, Domine, Calicem salutaris, tuam deprecantes clementiam, ut in conspectu divinæ Majestatis tuæ, pro nostra et totius mundi salute, cum odore suavitalis ascendat. Amen.

Gurthuric erraiten du

In spiritu humilitatis et in animo contrito suscipiamur a te, Domine: et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi, Domine Deus.

Oguia eta arnoa benedicatcean, erraiten du

Veni, sanctificator, omnipotens, æterne Deus: et benedic hoc sacrificium tuo sancto nomini præparatum.

*Aphezac erhiac garbitcen tu, erraiten
duelaric.*

Lavabo inter innocentes manus meas: et circumdabo altare tuum, Domine, ut audiam vocem laudis, et enarrem universa mirabilia tua. Domine, dilexi

decorem domus tuæ, et locum habitationis gloriæ tuæ. Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam, et cum viris sanguinum vitam meam. In quorum manibus iniquitates sunt; dextera eorum repleta est muneribus. Ego autem in innocentia mea ingressus sum, redime me et miserere mei. Pes meus stetit in directo; in ecclesiis benedicam te, Domine. Gloria Patri, etc.

Apheza gurtçen da, eta erraiten du

Suscipe, Sancta Trinitas, hanc oblationem quam tibi offerimus ob memoriam Passionis, Resurrectionis, et Ascensionis Jesu Christi Domini nostri, et in honorem beatæ Mariæ semper Virginis, et beati Joannis Baptistæ, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et istorum et omnium Sanctorum, ut illis proficiat ad honorem, nobis autem ad salutem, et illi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam agimus in terris. Per, etc.

*Aphezac aldareari musu emaiten dio,
eta erraiten du*

Orate, fratres, ut meum ac vestrum

sacrificium acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

R̄. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis, ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiæ suæ sanctæ.

Aphezac erraiten du ichilttoric Amen, seguidan Secreta, eta guero haltoki

Ÿ. Per omnia sæcula sæculorum.

R̄. Amen.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

Ÿ. Sursum corda.

R̄. Habemus ad Dominum.

Ÿ. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R̄. Dignum et justum est.

Prefacio comuna edo bertee demboretacoac

TE igitur, clementissime Pater, per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, supplices rogamus ac petimus, uti accepta habeas et benedicas hæc dona, hæc munera, hæc sancta sacrificia illibata; in primis quæ tibi offerimus pro Ecclesia tua sancta catholica, quam pacificare, custodire, adunare et regere digneris toto orbe

terrarum, una cum famulo tuo Papa nostro N. et Antistite nostro N., et omnibus orthodoxis atque catholicæ et apostolicæ fidei cultoribus.

Bicien Orhoitçapena.

Memento, Domine, famulorum famularumque tuarum N.N. et omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est et nota devotio, pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se suisque omnibus, pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis et incolumitatis suæ, tibi que reddunt vota sua æterno Deo vivo et vero.

Communicantes, et memoriam venerantes in primis gloriosæ semper Virginis Mariæ, genitricis Dei et Domini nostri Jesu Christi: sed et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum Petri et Pauli, Andreæ, Jacobi, Joannis, Thomæ, Jacobi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis et Thaddæi: Lini, Cleti, Clementis, Xisti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Joannis et Pauli, Cosmæ et Damiani, et omnium Sanctorum tuorum, quorum

meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuæ muniamur auxilio. Per eundem, etc.

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quæsumus, Domine, ut placatus accipias, diesque nostros in tua pace disponas, atque ab æternâ damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum, etc.

Quam oblationem, tu Deus, in omnibus, quæsumus, benedictam, adscriptam, ratam, rationabilem, acceptabilemque facere digneris; ut nobis Corpus et Sanguis fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi;

Qui pridie quam pateretur, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas, et elevatis oculis in cœlum ad te Deum Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens, benedixit, fregit, deditque discipulis suis, dicens: Accipite et manducate ex hoc omnes: **HOC EST ENIM CORPUS MEUM.**

Simili modo postquam cœnatum est, accipiens et hunc præclarum Calicem in sanctas ac venerabiles manus suas: item tibi gratias agens, benedixit, de-

ditque discipulis suis, dicens : ACCIPITE et bibite ex eo omnes : HIC EST ENIM CALIX SANGUINIS MEI, NOVI ET ÆTERNI TESTAMENTI (MYSTERIUM FIDEI), QUI PRO VOBIS ET PRO MULTIS EFFUNDETUR IN REMISSIONEM PECCATORUM.

Hæc quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis.

Unde et memores, Domine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, ejusdem Christi Filii tui Domini nostri tam beatæ Passionis, necnon et ab inferis Resurrectionis, sed et in cœlos gloriosæ Ascensionis, offerimus præclaræ Majestati tuæ de tuis donis ac datis, Hostiam puram, Hostiam sanctam, Hostiam immaculatam, Panem sanctum vitæ æternæ, et Calicem salutis perpetuæ.

Supra quæ propitio ac sereno vultu respicere digneris, et accepta habere sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui justî Abel, et sacrificium Patriarchæ nostri Abrahæ, et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculatam hostiam.

Supplices te rogamus, omnipotens Deus, jube hæc perferri per manus

sancti Angeli tui in sublime Altare tuum, in conspectu divinæ Majestatis tuæ : ut quotquot ex hac Altaris participatione sacrosanctum Filii tui Corpus et Sanguinem sumpserimus, omni benedictione cœlesti et gratiâ repleamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Hilen Orhoitçapena.

Memento etiam, Domine, famulorum famularumque tuarum N. N., qui nos præcesserunt cum signo fidei, et dormiunt in somno pacis. Ipsis, Domine, et omnibus in Christo quiescentibus, locum refrigerii, lucis et pacis, ut indulgeas deprecamur. Per eundem, etc.

*Aphezac bere bulharrac yotcen ditularic,
erraiten du*

Nobis quoque peccatoribus, famulis tuis de multitudine miserationum tuarum sperantibus, partem aliquam et societatem donare digneris, cum tuis sanctis Apostolis et Martyribus, cum Joanne, Stephano, Mathia, Barnaba, Ignatio, Alexandro, Marcellino, Petro, Felicitate, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnete, Cæcilia, Anastasia, et omnibus

Sanctis tuis ; intra quorum nos consortium, non æstimator meriti sed veniæ, quæsumus, largitor, admitte. Per Christum Dominum nostrum.

Per quem hæc omnia, Domine, semper bona creas, sanctificas, vivificas, beñedicis, et præstas nobis. Per ipsum, et cum ipso, et in ipso, est tibi Deo Patri omnipotenti, in unitate Spiritus Sancti, omnis honor et gloria.

Per omnia sæcula sæculorum.

R̄. Amen.

OREMUS

Præceptis salutaribus moniti, et divina institutione formati, audemus dicere :

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum, adveniat regnum tuum, fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris, et ne nos inducas in tentationem.

R̄. Sed libera nos a malo. Amen.

Libera nos, quæsumus, Domine, ab omnibus malis, præteritis, præsentibus,

bus et futuris ; et intercedente beatâ et gloriosâ semper Virgine Dei genitrice Mariâ, cum beatis Apostolis tuis Petro et Paulo, atque Andrea, et omnibus Sanctis, da propitius pacem in diebus nostris, ut ope misericordiæ tuæ ad-
juti, et a peccato simus semper liberi, et ab omni perturbatione securi. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

✠. Per omnia sæcula sæculorum.

R̄. Amen.

✠. Pax Domini sit semper vobiscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

*Aphezac nahasten du Calitzean hirur çathi eguin
duen Hostiatic pharte bat, eta erraiten du*

Hæc commixtio et consecratio Corporis et Sanguinis Domini nostri Jesu Christi, fiat accipientibus nobis in vitam æternam. Amen.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
dona nobis pacem.

Hilen Mecetan Miserere nobisen lekhuan erraiten da Dona eis requiem; eta Dona nobis pacem erraiten den lekhuan Dona eis requiem sempiternam.

Domine Jesu Christe, qui dixisti Apostolis tuis: Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: ne respicias peccata mea, sed fidem Ecclesiae tuæ, eamque secundum voluntatem tuam pacificare et coadunare digneris. Qui vivis et regnas, Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti, libera me, per hoc sacrosanctum Corpus et Sanguinem tuum, ab omnibus iniquitatibus meis, et universis malis, et fac me tuis semper inhærere mandatis, et a te nunquam separari permittas. Qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas, Deus, in sæcula sæculorum. Amen.

Perceptio Corporis tui, Domine Jesu Christe, quod ego indignus sumere præsumo, non mihi proveniat in iudicium

et condemnationem; sed pro tuâ pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis, et ad medelam percipiendam. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti, Deus. Per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Aphezac Hostia Saindua adoratu duen ondoan, hartcen du escuetan, erraiten duelaric

Panem cœlestem accipiam, et nomen Domini invocabo.

Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.

Hiruretan erran ondoan erraiten du

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam æternam. Amen.

Aphezac Jesu-Christoren Gorphutza errecibitu ondoan, hartcen du Calitza eta erraiten du

Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus ero.

Aphezac Calitzarekin eguiten du gurutcearen seinalea, eta erraiten du

Sanguis Domini nostri Jesu Christi

custodiat animam meam in vitam æternam. Amen.

Lehembicico ablucionean.

Quod ore sumpsimus, Domine, pure mente capiamus; et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum.

Bigarren ablucionean.

Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, et Sanguis quem potavi, adhæreat visceribus meis; et præsta ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura et sancta refecerunt sacramenta. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

*Apheza itçultcen da populuaaren alderat
eta erraiten du*

Dominus vobiscum:
R̄. Et cum spiritu tuo.

Postcomunionearen ondoan, erraiten du

Dominus vobiscum.
R̄. Et cum spiritu tuo.
Ite, Missa est, *edo* Benedicamus Domino. R̄. Deo gratias.

Hil-Mecetan Aphezac erraiten du Requiescant in pace. *Eta Meça laguntçaileac* : Amen.

Placeat tibi, Sancta Trinitas, obsequium servitutis meæ, et præsta ut sacrificium, quod oculis tuæ Majestatis indignus obtuli, tibi sit acceptabile, mihi que et omnibus pro quibus illud obtuli, sit, te miserante, propitiabile. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

*Aphezac populuaren alderat itçuliric
erraiten du*

Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus.

R̄. Amen.

Dominus vobiscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem. R̄. Gloria tibi, Domine.

IN principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil quod factum est. In ipso vita erat, et vita erat lux hominum; et lux in tenebris lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat

Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri; his qui credunt in nomine ejus, qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitavit in nobis : et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis.

Ry. Deo gratias.

COFESATCECO EXERCICIOA

COFESIONE on baten bidez Jaincoarekin eguiten du bakea bekhatoreac; jartcen da Jaincoarekin gracion, eta ceruco bidean.

Cofesione on batec lau condicione behar ditu.

Lehena da Preparacionea edo Examina. Erran nahi da, ahalaz behar duçula ongui çure bekhatuez orhoitu; çure azkeneco cofesioneac cembat dembora baitu, eta haren arabera hartu behar duçu bekhatuez orhoitceco dembora. Preparacione hori hain necesaria da, non hori gabe ez bailuke çure cofesioac deusic balio; eta conscientcia ongui examinatu faltaz bekhatu mortal bat ahanzten baduçu, bekhatu mortala eguiten duçu.

Bigarrena da Contricionea. Erran nahi da, behar duçula içan çure bekhatuez damu eta urriki, eta guehiago be-

khaturic ez eguiteco chede gogor bat.

Hirurgarren condicionea da Cofesioa. Erran nahi da, behar ditutçula çure bekhatuac osoki cofesatu; baldin batere gordetçen baduçu mortalic, sacrilegioa eguiten duçu, eta ifernuco bidean egoiten çare. Erratçu bada çure bekhatuac garbiki, deus ere khambiatu gabe, çure barnean ceronec eçagutçen ditutçun beçala.

Laugarrena da Satisfaccionea. Erran nahi da, penitencia eguin behar duçula artha handi batekin, ahalic lasterrena; eta baldin çure cofesorac manatçen baçaitu nihori satisfaccioneric eguitera, ohorean, lurreco ontasunetan, edo bertce nolazbait bidegabe eguinic, behar duçu harc errana eguin, edo bederen eguiteco chedea içan.

Examinaren aitcineco Othoitza.

ARGUI gucien arguia çaren Juje guciz arguitua! arguiçaçu ene ispiritua çure argui dibinoaren arrayoez; lagun naçaçu ene conscientciaco lece ilhunetarat jausten : sar-araz naçaçu ene bihotzeco pleguric estalienetan, eta eguiçu examina huntan eçagut detçadan

ceronec nere baithan eçagutcen, eta egun batez jujatuco ditutçun falta nombre gabeac, eta hekien itsustasuna ber-ritcen duten circunstancia guciac.

CONSCIENTCIAREN EXAMINA

Jaincoaren lehembicico Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute, ahalkez, edo bertcela cofesioan bekhatuac estaltcen eta estatu hartan comuniatcen dutenec; accionez, solhas gaichtoez, edo sobraniazcoez, Eliçac, lur sainduac, edo bertce cerbait gauça Jaincoari consecratua denic profanatcen, edo mespreçatcen dutenec; sorguin, azti, ametsetan, edo asmatçai-letan sinheste dutenec; çorionezcoac edo çorigaitcezcoac direlaco egunetan fede emaiten dutenec; Eliçac aprobatcen ez dituen accione, hiltz, edo obserbantça suerte, batçuetan fidantcia eçartcen dutenec; eta oguia, ura, edo bertce cer nahi den Eliçac benedicatua denic usaia profanoetaco cerbitçarazten duten guciec. Fedeac irakhasten darozkigun eguietaric cembait sinhetsi nahi ez du-

tenec, edo hetaz bere nahitara dudatcen dutenec. Bere salbamenduaren esperantça galçcen, edo Jaincoaren misericordian sopra phausatuz combertitcea egu-netic egunera luçatcen dutenec; eta bere indarretan fidatuz, edo Jaincoaren laguntçan sopra khondatuz, bekhatuzco occasionetan jartcen direnec. Jaincoaz eta bere salbamenduaz orhoitu gabe dembora hainitz pasatcen dutenec. Fe-dea, caritatea, castitatea, edo bertce cembait berthute colpatcen duten pre-suna libertinac erreprenitcen ez dituz-tenec. Munduaren ahalkez, mundutar-ren trufen beldurrez, berthutezco obre-taric guibelatcen direnec. Jaincoaren probidentciaz murmuratcen, edo erren-curatcen direnec. Botuac arinki, edo complitceco chederic gabe eguiten, eta obligatuac direlaric atchikitcen ez di-tuztenec. Jan aitcineco, eta jan ondoco, goiceco eta arratseco othoitzac, eta pe-nitentciac neglientciaz uzten, edo le-hiaric eta atentcioneric gabe eguiten dituzten guciec. Penitentcia arinen iça-teco, edo bicitceco molde bera segui-tceco esperantçan Cofesor largoenac bil-hatcen dituztenec.

Bigarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Arnegu-eguileec; juramentu gueçurraren gainean, eta eguiaren gainean, premiaric gabe, eguiten duten guciec. Blasfemia, edo injuriozco hitz bat Jaincoaren, sainduen, edo erreligionearen contra erraten dutenec. Imprecacioneac eguiten dituztenec : erran nahi da, hasarreturic, edo mihiz choilki erraten dutenec, bere buruei edo bertcei desiratcen diotela, leher eguitea, debruac eramatea, ozpinac bolatcea, edo bertce cembait nahigabe gaichtotan heltcea.

Hirurgarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Igandetan eta bes-tetan, premiaric edo Elicaren permissioneric gabe, lanean haritcen direnec, eta bertceac harrarazten dituztenec: egun saindu hautan meça osoa, edo pharte bat bere faltaz huts eguiten dutenec, eta barriadura borondatezcoekin meça entçuten dutenec; Elicaco officioetaco demboran ostatuan edo plaçan jaten, edaten, edo jocoan haritcen

direnec; meça - nausian, besperetan, predicuetan eta catichiman causitcen ez direnec; edo hautan causitcen direlaric arren, jocoan, dantçan, ostatuan, edo bertce cembait dosteta funsgabetan gaineraco dembora emplegatcen dute-nec.

Laugarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu Meguiten dute... Burhasoac trufatcen edo mezpreçatcen dituztenec; burhasoei çorrozki behatcen, edo ihardesten diotenec: hekien jotcera ausartatcen direnec, edo jotceaz mehatchatcen dituztenec; burhasoac desobeditcen, edo gogo gaichtoz, eta errencurac eguinez baicen obeditcen ez dituztenec; bere gabeetan eta çahartcean lagundu gabe uzten dituztenec; edo hei ematen diotenean laguntça irri eguiten diotenec; burhasoac hil ondoan, hekien chedeac complitcen ez dituztenec, eta hekientçat othoitzac eguin-arazten ez dituzten guciec; osaba, içaba, eta bertce ahaide, eta aintcindariac bere adinaren eta autoritatearen arabera ohoratcen ez dituztenec. Nausiac eta etcheco - andreac obeditcen

eta errespetatzen ez dituzten sehiec; etheco ontasunac, bereac balituzte begala, conserbatzen ez dituztenec; eta etheco berriac campoan condatzen eta condarazten dituztenec. Bere umeac hazten, beztitcen, altchatcen, Eliçaco officioetarat egortcen, hutsetan çucen-tcen, bekhatuzco occasionetarie beguiratcen ez dituzten, eta exemplu gaichtoez, edo atçartasun escasez, Jaincoaren ofentsatceco bidea bere umei emaiten dioten burhasoec.

Bortzgarren Manamenduaz, ceinelan cerratcen baiditut imbidia, colera eta abaricioa.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Contseilu, edo exemplu gaichtoz Jaincoaren ofentsatceco occasionea emaiten dutenec, eta bereciki caritatearen, castitatearen edo bertce cembait berthuteren contra mintçatcen direnec. Itchura deshonestac jenden bichtarat aguertcen dituztenec. Chede gaichtoric ez içan arren, bilhuzki, modestiaric gabe, edo erguelki beztituac eta cofiatuac ibiltcen diren, edo aire mundutar, eta arraitasun sobrarekin guiçonkien aintcinean aguertcen diren

emaztekiec. Lagunac eguin ez duen gaizkia erraten dutenec; edo eguin duena eta gordea cena eçagutarazten dutenec, lagunaren contraco cantac cantatcen, edo cantarazten dituztenec, eta maiz haukien gucien aditçaileec. Proximoaren gailzaz atseguin dutenec, hari-gaitza desiratcen, hiltz gaichtoac erraten, colpe emaiten edo emanarazten diotenec; haren onaz jelosten, edo imbidiaz tristatcen direnec; hari aspertu nahiz hauci emaiten, edo chede berean antholamendua errefusatcen dutenec; bere etsayari gaitzic nahi ez diotela erraten dutelari, hura mintçatcen eta salutatcen ez dutenec. Coleran edo bacitatsunean emaiten direnec. Ontasun biltcea gatic, bere buruei gauça necessarioac ere errefusatcen diotçatenec, eta amoina eguin ahal deçaketelari eguiten ez dutenec. Bere sabelean ekhartcen duten fruituaren hil-arazteco bidea, edo moyanac hartcen dituzten, edo haren conserbatcecoac negliatcen dituzten emaztekiec. Hiltcea desiratcen, eta hiltceco, edo osasunari bidegabe eguiteco hirriscutan emaiten direnec.

Sei eta bederatzigarren Manamenduez.

MANAMENDU haukien contra bekhatu eguiten dute... Gogoeta, edo desircunde liçunac bere nahitara gogoan atchikitzen dituztenec : hitz liçunac erraten, canta arinac cantatzen, edo aditceaz atseguin hartzen dutenec. Behatce, ukitce edo bertce cembait accione deshonest bere gainean, edo bertce norbaiten gainean, eguiten edo errecibitzen dutenec, emaztekia emaztekiarekin edo guiçonkia guiçonkiarekin içanic ere. Adichkidetasun sopra libroac, libertinen compainiac, dantçac, eta urrundanic ere castitatearen colpatcera ekhar deçaketzen libertimenduc hantatzen dituztenec. Itchura edo figura, eta bertce cer nahi den gauça deshonestei atseguinekin behatzen diotenec. Amodioaz mintço diren liburuac iracurtzen dituztenec. Modestia guti-ekin beztitzen direnec. Elkharren arteco deshonestkeriez saindutasuna desohoratzen duten senhar emaztec.

Çazpi eta hamargarren Manamenduez.

MANAMENDU haukien contra bekhatu eguiten dute... Bertceren ontasuna

bortchaz edo fineciaz hartcen dutenec, eta injustuki icatea desiratcen dutenec. Ichilca burhasoen ontasuna saltcen edo emaiten dutenec. Salerosian laguna enganatcen dutenec. Hauci makhur edo çucen-contracoez bertcerenaz jabetcen direnec, eta hartaco paper faltsoac eguiten edo eguiazcoac gordetcen dituztenec. Cilhegui ez diren prestamuac eguiten dituztenec, eta çucen contra intresa tiratcen dutenec. Dakitelaric ez direla pagatceco estatuan icanen, prestamuac hartcen dituztenec. Gauça althatchera emanac bihurtcea, sehiei eta languilei soldata eta jornala emaita luçatcen dutenec. Joco debecatuetan haritcen direnec; jocoan malecia eguiten, eta jocoan bere edo partidaren ahalaz guehiago eçartcen dutenec. Gauça causituac beretcen dituztenec; edo norenac diren jakiteco bidetan ematen ez direnec. Dembora galtcen, edo lanean bere indarra estaltcen duten sehiec eta languileec. Manuz, contseiluz, lagunduz, contsentimenduz, ohoin-estalki baliatuz, edo bertcela ebascoetan edo bidegabean acutsatcen edo pharte hartcen dutenec. Proximoaren gauçac deseguiten,

hausten edo urratcen dituztenec; eta haren bidegabeac, hartaco botherea edo cargua dutelariac, guibelatcen ez dituztenec.

Çortcigarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Gueçurra erraten dutenec. Lagunez funtsic aski gabe jujatcen edo suspitchac arinki eguiten dituztenec. Jujearen aintcinean eguiaren contra mintçatcen direnec, edo dakitent eguia erraten ez dutenec. Secretuan jakin duten gauça salhatcen dutenec.

Azkeneco bi manamenduac cerratuac dire seigarren eta çazpigarren manamenduetan.

Eliça Ama Sainduaren Manamenduez.

JAINCOAREN manamenduetan cerratuez bertce alde, manamendu haukien contra bekhatu eguiten dute... Cofesatu gabe urthe osoa uzten dutenec. Arraçoinadinerat gueroz Bazcoetan bere eliçan comuniatu gabe egoten direnec. Sori ez den egunetan haragui edo urin eguiten dutenec. Hogoi eta bat urthe complituz gueroz Eliçac manatu barurac hausten dituztenec, edo colacionean so-

bra jaten dutenec, eta colacioneco jan-
harietan Diocesaco usaia seguitcen ez
dutenec. Eliçan iracurtcen diren escu-
micuentçac errespeturic ez dutenec.

Bekhatu Capitalaz.

URGUILUZ hobendun dire... Bere bu-
ruac sopra estimatcen, eta laguna
mespreçatcen dutenac. Gormandiçaz ho-
bendun dire... Sobra jaten edo edaten
dutenac, eta janhariac sopra gustucoac,
edo garastieguiac bilhatcen dituztenac.
Alferkeriaz hobendun dire... Laneco na-
gui direnac; ohean sopra egoten direnac,
eta jocoan edo dosteta alferretan dem-
bora emplegatcen dutenac.

Bertce laur bekhatu capitalac eçarri
dire bortz eta seigarren manamendue-
tan.

Norc bere estatuco eta officioco eguin-
bideac arthoski examinatu behar ditu;
hetan eguiten diren hutsac maiz ondorio
tristeenez seguituac dire.

CONTRICIONERA

Preparatceco moldea, hainitz artçain khartsuc eta missionario kharrez be-
thec probotchoski emplegatu dutena.

Artharekin bere concientela examinatu on-
doan, orhoitu ondoan, ahal becembat, bere be-
khatuen nombrez eta helen circunstancia prin-
cipalez; aurdiki ondoan begui colpe larri bat
adimendua ethorritz gueroz eguiteco çorigaitza
lçan den huts gucietarat, behar da Jaincoari eguin
humiltasunekin, confientiarekin eta khartsuki
othoitz hau :

OTHOIZTEN çaitut, o ene Jaincoa, har
çaçu nitaz urricalmendu; galde-
guiten derautçut çure misericordia bere
hedadura gucian. Eguidaçu gracia ene
bekhatuen osoki higuıntceco eta hetaz
contricione eguiazcoa içaiteco. Juntatcen
naiz Jesu-Christori, ceinac Olibetaco
baratcean eta Calbarioco mendian hi-
guïndu baititu ene gaichtaguinkeria gu-
ciac, hetaz ongui nigar eguiten duela-
ric. Phorrosca çaçu ene bihotz gogorra,
o ene Jaincoa, eta damuric khiretsenaz
bethe çaçu : galdeguiten dautçut gracia
premiatsu hori, çure Seme, ene Jainco

eta Salbatçailearen merecimendu neurri gabecoen berthutez, Maria bekhatoren iheslekhua denaren arartecotasunaz, eta Aingueru eta Saindu gucienaz.

Othoitz horren ondotic, eguin behar ditu bakhotchac berac, bere baithan eta astiki, beheargoco - erreflexione hauc, bederen oren laurden batez.

OH! çombat ofentsatu duan ene Jaincoa!... Eta Aita on harrec jasan nau halere, ene huts gucien multçoa eta heien handitasuna gatic ere! haren escu misericordiosac memento bat bera utci banintu eta arbuiatu, nitaz akhabocen eternitatecotz!... (*Trica çaite hemen aphur bat, gogota horiec ispiritura daitçuten sendimenduetan sartcera entseyatzeco.*) Non nintake orai? deus bertceric etcen enetçat içanen ifernuco sugar mendecariac baicen. Içan çaite beraz benedicatua, o ene Jainco amultsua eta urricalmenduz bethea, ceren beguiratu nauçun hoin çorthe tristetic; haimbertcen artean, ceinec, nic becembat çu ofentsatu içan gabe, pairatuco baitute bethi ifernuco lece icigarran! Ez, Jauna, ez duçu nahi bekhatorearen heriotcea, bainan bai onguira

khambia dadin. Hunkitua çure onthasunaz, ceinaren ondorioac egun oroz eçagutcen baititut, eta gucia sinhestez bethea çure misericordiaren gainean, heldu naiz azkenac goiti çure oinetan çu ofentsatu çaitudalaco urrikitan sartcera.

Naicen beçalaco dohacabea! norc içart deçake ene hobenen icigarritasuna? norc khonda ahal leçake heien multçoa? cer eguin dut bekhatu eguitean? cer galdu dut? cer irabaci dut?

1º *Cer eguin dut?* ofentsatu dut ene Jaincoaren handitasuna eta haren onthasuna; ni ez deus herbala, lurreco har nardagarria, ausartatu naiz mayestate gucico Jaincoaren contra alchatcera!... Cer ausartcia, cer atrebentcia har rigarria!... (*Trica çaite hemen, etc.*)

Mesprechatu ditut ene Jaincoa ganic ukhan ditudan ongui eguin guciac. Ene biciaren lehen ordutic orai artino Jau-nac bethe nau ongui eguin suerte guciez : eta nic, haimbertce onguiren alderat eçagutçaric gabe, ahantci ditut oro ; ez ditut pagatu, baicen ere neurri gabeco oguenez eta laidoez : ez naiz beraz eskergabetasunezo monstro bat bei-

cen! (*Trica çaitè hemen aphur bat, etc.*)

Cer eguin dut oraino? içan naiz Jesu-Christo, ene Salbatçailearentçat, ahalguisun eta tormenta gucien causa. Jesus maithagarria! certaco odolezco icerdiz arregatu duçu lurra Olibetaco baratcean! Helas! ene gaichtakeriac dire çure arima bethe dutenac khirestasunez. Ez dituzte çure bekhatuec çure gainerat eror-āraci Jerusalemeco carriketan eta hango tribunalen aintcinean jasan ditutçun laidoac eta barbarokeriac! Ez, enegatic pairatu ditutçu hec guciac; ene bekhatuac nahi içan ditutçu borratu haimbertce oinhacen eta ahalgueen bidez. Norc khoroatu çaitu elhorriz! ah! aithortcen dut çure oinetan, o ene Nausi Dibinoa; ene pensamendu satsuec eguin çaituzte. Norc ubeldu dautçu çure beithartea beharrondocoz? Norc estali dautçu kherruz? ene gogoaren altchatcea da, ene urguluaren hanturac dire çu horrela aphaldu çaituztenac. Ene obra gaichto guciac dire, ene urhats tçar guciac çure çango eta escu sacratuetan itce horiec sarthu dituztenac. Içan othe dai-teke ez ditukedan ikhusten lantçaz cilhatu bihotz hortan ene guticia ahalgue-

garriac! Bai, gorphutz çaurthu horrec, gorphutz odolez estali horrec accusatcen nau, eta bortchatcen aithortcerat ber-ritan khurutceficatu dudala ene Jaincoaren Semea!... (*Trica çaite hemen.*)

Cer! ene Erostaile guciz amultsua, içan othe daiteke hain urrun ereman baitut gaichtakeria eta gogortasuna çure alderat! Helas! nola ausartatu naiz escuaren ekhartcera ene Jaincoaren, ene Salbatçailearen, ene Aitaren gainera, hari herio colpea emaiteco. Ah! ala gogoeta hori arrailagarria baita! ala damu biciaç bihotzean sar-arazten baitaizkit! o bekhatua! ala ikharagarria baihaiz! Ochala baldin higuin ahal bahintçaket nahi nuken becembat! o bekhatu hastiagarria! eguin nauc betan Aita eta Jainco hiltçale!... (*Trica çaite hemen.*)

2º *Cer galdu dut bekhatu equitean?* Helas! oro galdu ditut. Bekhatuac, ene bihotza belztu duen ordu beretic, bathaioco innocentciatic biluci nau. Cer caltea, o ene Jaincoa, cer calte bihotzmingarria! Debruaren azpico bekhatuaz jarri naicen phondutic, galdu dut ene Jaincoaren adichkidetasuna. Bekhatuac ereman daizkit irabaci nituen me-

recimendu guciac eta ene obra onen fruitu gucia. Cer daiteke damugarriagoric, creatura urricagarria! gabetua içaitea bere Creatçaillearen onhesgoez! içan da egundaino deus lastimagarriagoric?... (*Trica çaite hemen*).

Jesu-Christoren premuntçan phartalier, Ceruco erresuma ene egon-lekhua behar cen; ene bekhatuec hetsi dautet hangõ sartcea. Neroni naiz Cerua nere-tçat hetsi dudana; ene faltaz ikhusten naiz hirriscuan bethicotz dohatsuen khortetic desterratua içaiteco. Cer ethorkiçun atsegabegarria!... (*Trica çaite hemen.*)

Banitu ere lurrean diren on eta içaite guciac, goçatcen banintz ere behere huntan içan daitezken çorion eta ez-titasun guciez, Jaincoa galdu dudana gueroz, gueroztic etçaut deus guehiago guelditcen; ene bekhatuez Cerua hetsi dudanaren phondutic, cer çorion iguric deçaket? bekhatua, bekhatu latzgarria, ala çorigaitz ekharri beitauc! nola hastia haiçaket aski?... (*Trica çaite hemen.*)

3º *Cer irabaci dut bekhatu eguitean?* merecitu dut bethicotz Jaincoaren gloriaren ikhustetic gabetua içaitea : me-

recitu dut erretcea debruekin eta arima galduekin bethiereco sugarretan!... (*Trica çaite hemen.*)

O çorthe erdiragarria eta ene nigar guciac mereci dituena! Cer! cembeit atseguin iragancorrentçat, cembeit ontasun ez-deusentçat, ene pasioneac asetceagatic, hoin ez-acholatuki utci naiz ifernuco ondico ikharagarrietarat erortceco hirriscura!!! (*Trica çaite hemen.*)

Bekhatuac eçarri nau beraz ene bu-ruaren etsaiic minena. O bekhatua! hi haiz beraz ene gaitz gaindiracoa, Jaincoaren gaitz higuinduna haicen beçala! alferretan iduri nikec, guiconen beguietan, aberatsa, dohatsua, ohoratua : bekhatuaren azpico naiceno, ez nauc gutiago lander eta dohacabe bat, eternitateco ondico ikharagarrietarat, helas! dohana! Barkha dieçadaçut, o ene Jaincoa, barkha, baitezpada nahi ditut, behar duan beçala, ene bekhatuac osoki higuindu, hetaz auhen minetan urrikitu eta ene bici gucian penitencia eguin. Oi! çoin dohatsu oraino baldin sari hortan barkhamendua ardiesten badut! Bai, ene Jaincoa, handizki damu dut çu ofentsaturic, ceren çu baitçare guciz

maithagarria, eta ceren bekhatuac damustatcen baitçaitu; hartcen dut borondate fermu bat, çure graciarekin batean, hemendic harat biciz aldatceco, eta ene bekhatuen ongui cofesatceco. Halabiz.

Maria Birgina, Jaincoaren Ama eta ene Ama guciz urricalmendutsua, bekhatuaren tatcharic den mendreena egundaino içan ez duçuna, çure Conçebitce notha gabecoaren ohoretan, ardiets dieçadaçut çure Seme-Jaincoa ganic ene bekhatuen urrikia eta eguiazco contricionea. Halabiz.

Bekhatuez orhoitu ondoan bihotzeco dolore handi batekin, ceren Jainco on hura ofentsatu duçun, eguiçu Contricionezco acta :

O ENE Jesus eta ene Salbatçaile maitea! çure oinetan ahuspez jarria nagotçu barkhamendu eske, ene bihotzaren barnetic, çure Majestate sainduaren contra eguin ditudan huts guciez. Helas! ene Jesus eztia, çure amodio handiaz egundainotic hain maithatu nauçu, non niri ceruco atheen idekitceagatic, çure odol gucia ichuri baituçu; hiz emaiten darotçut ethorkiçunean

ihes eguinen diodala bekhatuari : ez ifernuco çorigaitza delacotz , ez eta ere parabisuco çoriona ; bainan çuretçat duan amodioa gatic , ceren ene Jaincoa baitçare, eta ene arimaren dohatsutasun maitea, eta nic maithatu behar duana.

Bekhatuaren higuïntçazco acta.

AH! ah! bekhatu gaistoa eta madaricatua, gaitzesten haut eta osoki hasiatcen ; herioa eta ifernua baino higuïnago haut ; nahiago diat lehenago hil, ecenez Jaincoa ofentsatu. Baldin ene heriotceaz gal-araz ahal bahintçat, gogotic eman neçakec nere bicia, ene Jaincoa eta Eroslea guehiago ofentsatua içan ez dadintçat. Madaricatua dela ordua egundaino ene baithan sartcea eman daucana.

Chede onezco acta.

HITZ emaiten darotçut, ene Jaincoa, Huciz ona eta urricalmendutsua, baldin behin ahal badut çure graciariat bihurtceco çoriona, eta phartialier içan ahal banadi çuc çure ume maiteei emaiten dioçotçuten ongui Jaincozco eta amultsuetan : cinez, Jauna, nahi nai-

celar ethorkiçunean çure alderat leial
içan, eta lehenago hil nahi nukela ece-
nez çu ofentsatuco baitçaitut.

Esperantçazco acta.

ENE Jainco ona eta urricalmendutsua,
hain miretsgarriki barkhatu dioçu-
tena ohoin onari, Magdalenari, publi-
canoari, eta bertce hainitz bekhatoros
handiei : esperantça dut niri ere çure
misericordia mugarri gabecoaz barkha-
tuco darozkidatatçula ene bekhatuac,
hetaz urrikiz, damuz eta dolorez gucia
bethea naicenaz gueroz, eta deliberatua
çu ez secular guehiago ofensatceco.
Barkhamenduric merecitcen ez duan
arren, çure hitzera guelditcen naiz; er-
ran duçu, ez duçula nahi bekhatorearen
heriotcea, bainan bai haren combersio-
nea. Esperantça dut çure baithan, ene
Salbatçaile maitea, ene bekhatuac ga-
tic eta ene salbatcea gatic hambat pai-
ratu duçuna.

Andredena Mariari eguiteco othoitza.

BIRGINA saindua eta gloriosa, Jain-
coaren Ama, bekhatoreen ihesle-
khua, çu pobreen eta churtchen Ama,

Ama misericordiosa, den bekhatorosic handiena ere arbuiatcen ez duçuna, gu-phidagarrienen goçotcerat bethi hurbil çarena : ez du egundino nihorc aditu çure baithan bere ustantça eman due-nic, onhetsi gabe utci duçula. Heldu naiz sinheste hortaz bethea çu ganat. Ama urricalmendutsua, arren çure arar-tecotasunaren medioz içan dakidan co-fesio hau behar beçalacoa. Aingueru beguiraila, lagun naçaçu; eta çuec ene Patroin, eta Saindu guciac, ene bekhatuen barkhamendua çuen ararteco-tasunaz ardiets dieçadaçue, eta içan daki-dan oraino cofesio hau hain osoa eta alde guciz ona, nola balitz ene azkena eta hil-mugacoa.

Çohaz guero cofesatcera humiltasun eta mo-destia handi batekin. Apheza considera çaçu Jesu-Christoren presuna balitz beçala, eta pentsa çaçu ez guiçon baten, bainan Jesu-Christoren oinetara çohacela. Jar çaite belhaunico, eta modeski be-guiac beheratuac, ceina çaite, eta erraçu : *Aita, indaçu çure benediccionea, ceřen eguin baitut bekhatu*, eta guero *Confiteor... mea culparaino*, escuaraz edo latinez.

COFESATU ONDOAN EGUITECO

ACTAC

Fedezco actac.

SINHESTEN dut osoki, ene Jaincoa, çure odol sacratuaren merecimenduaz ene bekhatuac Penitenciazco Sacramendu huntan barkhatu darozkidatatçula, baldin ene aldetic aphaindua içatu banaiz; eta sinhesten dut halaber, çuc ichuri ez bacinu çure odol preciatua, ecin barkhatuco citçaikidala, eta hain guti citezkela ene obrac merecimenduzcoac. Hargatic beraz sartcen ditut ene bekhatu guciac çure odol sacratuan itho daitecentçat, eta othoitzez nagotçu eman dieçadaçun barkhamendu oso bat. Halaber darotçut othoitz eguiten, ene Jaincoa, çure Ama maitearen eta Saindu gucien merecimenduen medioz, onhets dakiçun oraino ene cofesio hau. Huntan eta bertce egundeino eguin ditudan gucietan, guerthatu çaikidan huts guciac, dela contricione escasez, cofesio-neac aski garbi eta oso içan faltaz, dela penitencia ez behar beçala complituz,

ure misericordiac senda dietçakidan guciac, othoi; ene Jainco ona, ceruan barkhatuac guertha dakizkidantçat.

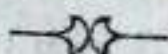
ESKERREN BIHURTCECO ACTA

O ENE Jaincoa, eta ene Aita misericordiosa! ez dakit nola çure amodio handiari eskerrac eman; harren ganic errecibituric heldu naicen onthasun handiez. Ez, ez naiz ni gai hari dohacon beçalaco eçagutçaric eguiteco, çure Seme maitearen merecimendu eta perfeccione miragarrien arartecoz baitcen. Beraz hec berac ofrendatcen darozkitçut, ene Jaincoa, nic ecin deçakedanaren lekhan, eta escaintcen darozkitçut halaber Birgina Sainduaren merecimenduac ere, ene Aingueru Beguirailarenac, Serafin, Patriarkha, Profeta, Apostolu, Martir, Cofesor, Birgina, eta finean ceruco corte guciarenac. Eta, Creatçaile maitea, nahi nuke banu hambat mihi nola baita ceruan eta lurrean creatura, guciac emplegatceco munduaren fineraino çuri eskerren emaiten, çure laudatcen eta glorificatcen.

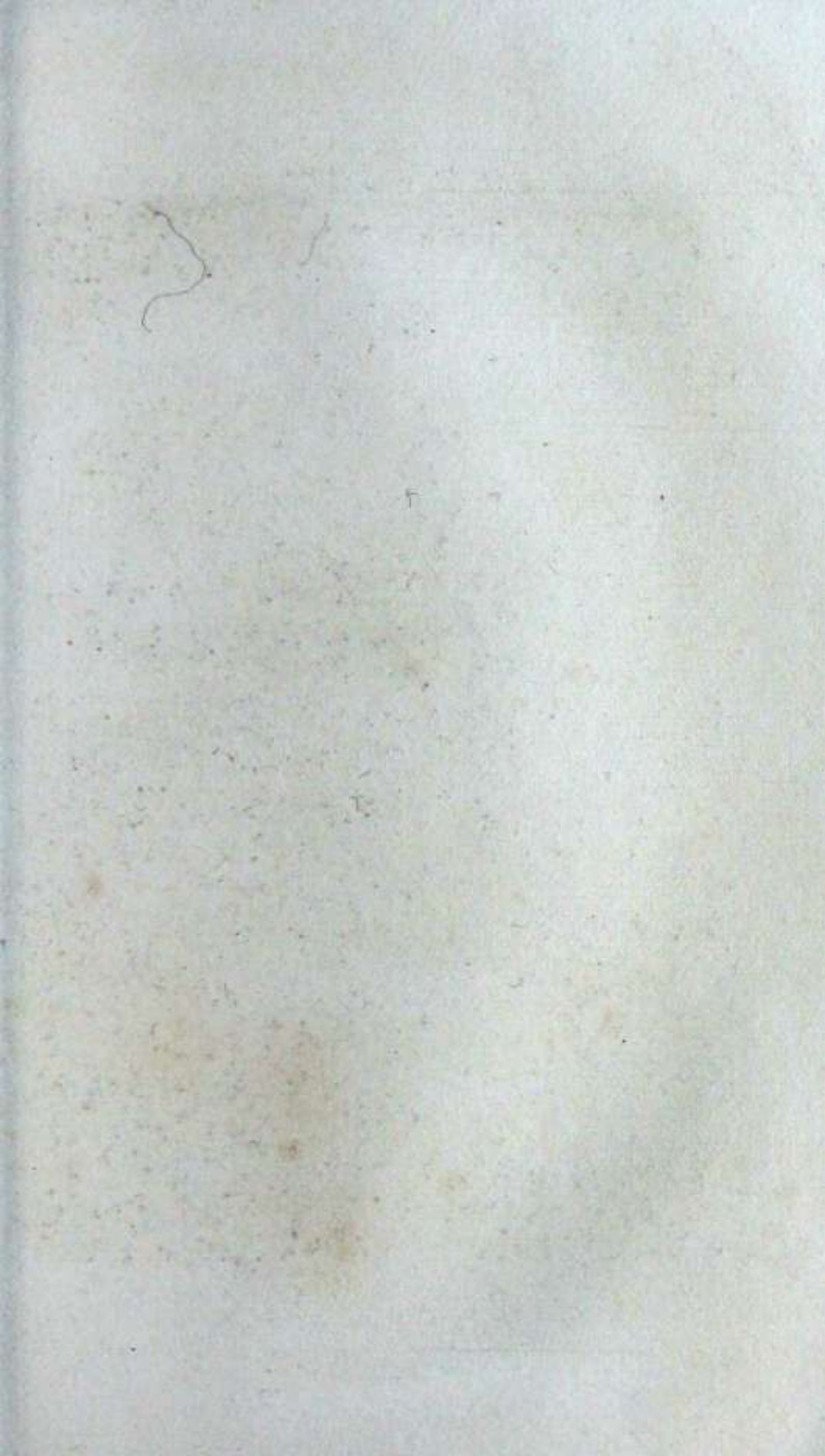

CONTRICIONEZCO ACTA

ENE Jainco guciz urricalmendutsua Sacramendu huntan eguiazco Aita baten amodioa eracutsi darotaçuna; nirceinac, çu osoki mespreçaturic, hain au sarki eman darozkidatatçun graciazco onthasunac, galtcerat utci baititut : nic çu hain handizki ofensatu, eta çuc on hartcen dautaçu pagamendu chume batez, hartceco handi baten aldera, hortic cembait probetchu bacindu beçala; aiticinerat heldu çaizkit besoac çabalduric; bihotz amodioz erretcen hari den samur batekin nago ahuspez çure onthasunaren oinetan, ene bicitce iraganac emaiten dautan ahalkeriaz eta damuaz gucia bethea. Ene Jaincoa eta ene Aita, aithortcen dut ez dudala mereci çure umeen herruncan içaitea.

Si quis audierit vocem meam et aperuerit mihi januam,
Intrabo ad illum et cœnabo cum illo. *Apoc. III.*

L. J. Halle, sculp.

Tours. Berthiault imp.

Th. Hubierre sc.

COMMUNIONE SAINDUAREN

ERRECIBITCECO

DEBOCIONEA

Lehembicoric, consideratu behar duçu çure-ganat heldu dela cerua, lurra eta gauça guciac creatu dituen, Jainco Majestate handitaco hura, ceinaren aitecinean Aingueruac eta Serafinac ikharan baitaude.

Bigarreanean, considera çaçu norenganat heldu den : çure-ganat ceina ez baitçare herrauts eta hauts baicen, ceinac hambat ofentsatu baituçu.

Hirurgarreanean, considera çaçu certarat heldu den : çure-ganat heldu dela çuri bere gracienc comunicatcerat, çuri çure bekhatuen barkhatcerat, eta hitz batez erraiteco, heldu da amodioz osoki çuri ematerat.

Laugarreanean, considera çaçu cein necesario çaitçun Jaincoaren errecibitcea : ceren hura baita çure arimaren janharria hunen gosean çure sasiatceco, çure eritasunetaco erremedio eta çure tentacioneen contraco indarra.

*Sacramendu Sainduaren errecibitceco
aitcinean equiteco lehembicico*

OTHOITZA

ENE Jaincoa ona, ceronec egun deitzen nauçu çure ganat, çure inspiracionez

ene bihotza berotcen duçula; çure erre-cibitceco guticia handi eta khartsueta-rat. Ohore eta onthasun handi hori eguin nahi dautaçunaz gueroz, çato beraz ene arimarat, eta ceronec aphain dieçadaçu halaco moldez, non çure nahitarat per-fetki plegatuco baituçu, ceronec eguin eta berreguin duçun obra; eta nic ere nere aldetic iduki çaitçadan ene bihotza-ren-gainean Jaincozco seinale bat be-zala.

Humiltasunezco acta.

ORDEAN, Jauna, nola ni hurbilduco naiz çure ganat, çure handitasunari beguira eta ene ez-deustasunari, çure garbitasunari eta ene liçuntasunari, çure saindutasunari eta ene maleciari? Jondoni Joani-Baptista, hain saindu handia, amaren sabelean saindutua celaric, ez cela gai cioen çure çapata lokharriaren amarratceco. Jondoni Petri, Apostoluen Printceac, cioen : Jauna çohaz ene ganic, ceren guiçon bekhatoros bat naiz. Eta bada ni infinituki bekhatoros handiagoa, nola ausartatuco naiz, Jauna, çure ganat hurbiltcerat? Nere baithan ez dut deus ere causitcen bekhaturic eta

maleciaric baicen, nere pasione nahasi-
 sien errebolta gaistoric baicen. Ene na-
 hiac eta ene inclinacione tçarrac içatu
 dire ene bicitcearen leguea eta erregue-
 lac. Ez dut egundeino behar den pena-
 ric hartu çure amodioarentçat; ez naiz
 çure justiciaren beldur içatu, eta çure
 legueari çor diodan beldurrac ez nau
 guibelatu gaizkia eguitetic; egundeino
 ez darotçut eskerric ongui eman çure
 ganic errecibitu ditudan onthasunez. Ene
 bicitce gucia çure contraco guerla bat
 içatu da : bethi çu niri ongui eguiten,
 eta ni çuri gaizki eguiten; çu bethi ene
 bilha, eta ni bethi çure ihesi. Ah! Jauna,
 eta nola bada hunelaco creatura doha-
 cabe bat ausartatuco da çure ganat
 hurbiltcerat!

Trica çalte hemen aphur bat çure miseriaren
 eta çure behar handien galnean pensatcen duçula,
 eta guero erraçu confientcia handi batekin :

AH! Jauna, aditu dut çure boça estia,
 ceinac deitcen bainau çure ganat,
 erraiten dautaçula : Çatozte ene-ganat,
 nekhatuac eta akhitsuac çaretenac, eta
 nic arinduco çaituztet. Erran duçu, ene
 Jaincoa, ez duçula bekhatorearen herio-

tcea nahi, bainan bai combersionea; ez duçu, Jauna, bekhatorea çure ganic urruntcen, bainan bai deitcen çure ganat. Erran duçu etçarela mundurat justuen deitcerat ethorri, bainan bai bekhatoreen; ez dutela sendoec miricuric behar, bainan bai eriec. Ene Salbatçaile maitea, çure onthasunean eta çure misericordia handian ene esperantça eta confientcia guciac emanic, heldu naiz eria miricua ganat; senda naçaçu : heldu naiz bekhatorea justiciazco ithurri-rat; çucen naçaçu. Badakit Publicano bekhatorosaren nigarrez casu guehiago eguin cinuela, Farisauaren othuruntça çoroaz baino; ez cinituela Madalenaren nigarrac gaitzetsi, bainan barkhatu cinioela, eta hartu cinuela çure escu onaren azpian. Huna non naicen, Jauna, çure misericordiaren oinetan, nere bekhatuen doloreac erdiraturicaco eta porroscaturicaco bihotz batekin. Eguia da, ez dut Madelenac becembat nigar çure oinen garbitceco; bainan çuc ichuriduçu odolic aski ene eta mundu guciaren bekhatuen garbitceco eta barkhatceco.

Aita Eternalari eguiteco Othoitça.

AITA cerucoa, nola obra onic gabe nere baithan causitcen bainaiz, eta ez baitut deus ere çuri ene bekhatuez satisfaccione eguiteco; escaintcen darozkitçut çure Seme Jesusen merecimenduac, ceinac baitire handiago ene eta mundu guciaren bekhatuac baino. Ofrendatcen darotçut ene Erostatunaren saria, eta ene Salbatçaileac bere heriotce dorpheaz enetçat eguin darotçun pagamendua. Jauna, itçul çaitçu çure beguiac, horren gorphutza hila beçala aldarearen gainean, eta horren odol premiatsu calitçaren barnetic oihuz dagotçula. Entçun çaçu çure Seme maitearen eta gure anaiaren odolaren boça, ceinac bere heriotcean Calbariotic beçala, orai aldaretaric erraiten baitarotçu : Aita, barkha dioçoçute, ecen ez dakite cer hari diren; gu bekhatoros gaistoentçat gracia eta urricalmendua galdatcen darotçula, ceinac khurutceficatu baitugu gure bekhatuez.

O JESUS, ene Salbatçailea! sinhesten dut, fede bici batez, eguiazki eta

errealiki Aldareco Sacramendu handi hortan çarela; hor ene izpirituaç adoratcendu ene beguiec ikhusten ez dutena, nola baita çure Jaincotasuna, çure guiçontasuna, çure arima, çure gorphutza, çure odola, çure izpiritua, eta çure merecimentuac; phitz çaçu ene fedea misterio handi eta adoragarri horren gainean, o ene Jesus! çor darotçudan sentimendu eta beldurrarekin çure ganat hurbil nandintçat.

Amodiozco acta.

ÇURE amodioac eman çaitu, ene Jesus, çoguiaren eta mahats arnoaren idurien azpian, ene ganat ethortcea gatic; misterio hortan çure amodioaren indargucia erakhusten duçu. Othoizten çaitut bada, ene Jesus, çure bihotza enetçat sutan eman duen amodio berac, enea ere çuretçat susta deçan. Ah! bihotz hotza, bethi hormatua içanen othe haiz? Maitha çac, hic ere, hi hain borthizki maithatu hauen Jesus bera. Ochala Jesusen amodio sacratuac erre baleça ene bihotza, eta osoki suntsi!

Merecitcen ez dudalaric arren, nahia badut çure errecibitceco, ene Jesus mai-

tea, ceren baitakit eman nahi çaikidala, eta çure baithan aurkhituco dudala ene eritasun gucien sendagailua. Ene Salbatçaile maitea, ez nuke nahi comunione hau eguin usantça batez; othoi, eguin dieçadaçu bada gracia, amodio bero batez, munduco creaturetaric osoki huts nadin eta çutaz bethe, ceina adoraten eta maithatzen baitçaitut, çuretçat gucia hats-gorapenez bethea naicela.

Ofrendazco acta.

OFRENDATCEN darotçut, ene Jaincoa, orai nic eguiterat nohan Comunione hau çure amodioa-gatic eta çuriplacer eguitea gatic. Badakit, ene Salbatçaile maitea, comunione accione hau hainitz onhesten çaitçula, hiltcera-coan cintuen hitz amodiozco samur eta hunkigarrietan marcatu cinaucun beçala, erraiten cinuelaric : Orhoit çaitzte nitaz hori eguinen duçuen gucian. Eguiten dut beraz, ene bihotzeco Jainco maitea, çuc ene arimarat ethortceco duçun nahiarisatisfaccione emaiteco, çurekin juntatceco, bekhatuari ihes eguiteco, berthutearen pratican indarren hartceco, eta ene ez-deustasunaren eçagutceco.

Andredena Mariari eguiteco Othoitça.

O BIRGINA gloriosa! ene Salbatçailea-
ren eta ene Erostailearen Ama,
duçun pietate bekhatoros urricalgarr
huntaz: o Trinitate Sainduaren lore
ederra! eguiçu enetçat othoitz, çure
medioz besarca deçadan, amodio oso
batekin, çure Seme ene Salbatçailea,
eta-eguin nadin haren gogoraco arima
bat. O ceruco Aingueru dohatsuac!
othoi, lagun naçaçue; parabisuco Saindu
eta Sainda guciac, enetçat othoitz egui-
çue, ene Jaincoaren gogora Comunione
hau eguin deçadantçat.

Bihotz altchatceac Jesusi:

ÇATO, ene Jaun maitea, çato eta be-
the çaçu ene baithan eguin gogo du-
çun obra miragarria.

O ene bihotzeco Jainco maitea! ez
deçaçula guehiago luça ene ganat ethor-
tcea.

Ah! ene Jaincoa, ala nic baitut nahi-
cunde handia çure errecibitceco!

Aithortcen dut ez naicela creatura
urricalgarr bat baicen; bainan çu one-

guia çare, ene gaitzec ene ganat ethor-
tetic guibelatceco.

Çato, othoi, ene Salbatçaile maitea,
çu berantetsia nago.

Ene Jaincoa, çato ene arimarat eta
saindu çaqu.

Ene Jaincoa, ene bihotzaren jabe eguin
çaite eta garbi çaqu.

Ene gorphutzean sar çaita eta çain
çaqu, eta ez naçaçula secular çure amo-
diotic urrun.

O su sacratua! erre çaqu cer ere
causitcen baituçu ene baithan çure go-
gora ez denic, eta çure graciari eta
çure amodioari traba eguin ahal deço-
kenic.

O ceruco manna! indaçu çure gustu
ona, munduco placer gucientçat hi-
guĩntça oso bat içaiteco.

Erraçu guero Confiteor; eta hiruretan :

JAUNA, ez naiz ni gai çure errecibi-
tceco; bainan erraçu çure hitz sain-
dua, eta ene arima içanen da senda-
tua.

Sinhesten dut, ene Jaincoa, fede bici
batez, Ostia saindu hortan dela çure
içaite gucia.

Adoratcen çaitut ahal deçakedan humiltasun eta errespetic handienarekin, Jainco amodio handitacoa.

COMUNIONE SAINDUA

ERRECIBITU ONDOAN EGUITECO OTHOITZA

O AMODIO ecin estimatuzcoa! onthasunezco itsasoa, ithurri ecin agorçaitzkena, ene barnean ohoratcen eta adoratcen çaitudan Ostia Sacratua, bihotz bat gutiegui da çure maithatceco, Jesus dibinoa, eta boça bat halaber gutiegui da çure onthasun handiaren on-erasteco.

O ene Salbatçailea, eta ene arrotz maitea! ala nic çuri çor handia baitarotçut, ni beçalaco creatura escale bati eguin dioçun bisitaz!

Eguin dautaçun onthasun eta ohore handi horren eçagutçatçat, çutazco ofrenda bat eguiten dautçut çuri cernerri.

Ez, ez dut guehiago bici nahi, bainan Jesus nahi dut ene baithan bici dadin.

Jesus enea da, eta ni harena eternitate gucico.

O amodioa, o amodioa! seculan ez guehiago bekhatuic.

Ez çaizkit seculan ahantcico, Jesus ene Salbatçaileac eta ene arrotz maiteac, eguin darozkidan fagore eta onthasun ecin erran beçain handiac.

Adoracionezco acta.

AH! Jauna, çu creatura urricalgarrri hunen ganat ethortcea, sobra gracia eguitea da, Aingueruei baino guehiago eguin dautaçu. Hec ez dute çu ceruan ikhusteco eta adoratceco dohatutasuna baicen; bainan ni çure substantciaz hazten nauçu: fagore handi bat da hori enetçat, eta çure amodioaren gaindidura bat, nahi içatu baituçu sarthu ene gorphutzean. Han bada, ene Jesus adoratcen çaitut, hala nola Aingueruec ceruan eguiten baitçaituzte; eta nago çure presentcia sainduan beldur saindu eta aphaltasun handi batekin.

Eskerren bihurtceco acta.

BIRGINA Saindua, çuc çure sabel sacratuan ekharri duçun Jesus bera da orai ene baithan. Cergatic ez dut

bada nic hambat amodio eta garbitasun nola çuc? Lagun naçaçu, othoi, çure Seme amultsuac eguin dautan gracia handi huntaz eskerren emaiten. Ceruco Aingueruac, parabisuco Saindu eta Sainda guciac, çuekin juntatcen naiz, Jesusi eskerren bihurtceco eguin dautan graciaz. Çuc ceronec eman dautaçun Seme bera ofrendatcen dautçut, onthasun handi horren eçagutçatçat.

Eskerren bihurtceco bertce acta.

JESUS adoragarria, eguia da beraz ene baithan çarela! naicen bada nire, othoi, choilki çure baithan; ez çaitecela seculan ilkhi sarthu çaren bihotz hortaric.

Ene bihotza, othe dakic maitatcen? orai hemen erre behar haiz: suntsi hadi dohatsuki Jesusen amodioaren labe sacratu hortan. Ene arimaren Salbatçaile maitea, khambia naçaçu çure ganat, ez nadin ni guehiago bici, bainan çu bici çaitecen ene baithan: ene pensamendu, ene hitz eta ene obra guciac, ditén niri eman çaitan Jesusenac, eta ez eneac. Hitz emaiten darotçut, ene Jesus, seculacotz çure alderat leial içanen nai-

cela, ez dut amistantçaric nahi içan guehiago çure gloriaren etsaiekin; ukho eguiten diotet munduari, eta haren placer faltsuei, debruari, eta haren tentacione edo seguida gaistoei, eta çure manamendu choilei jarraiki nahi na-tçaiote.

FINEAN, ardietsi dut eta nere baithan dut ene arimac maithatcen duena, ez du perilic escapatcerat utz deçadan. Ez, ez, gargoro nahi dut ene bihotza içan dadin haren; bainan ene bictoria eta ene dohatsutasuna seguratuac içatea gatic, amarratuco dut borthizki amodioaren gatheetz; eta gal ez deçadantçat, emaiten dut modestia çaintçaletçat ene beguietan, eta ichiltasuna ene mi-hian. Badakit ene Jesus maiteac ez duela bihotz pharte bat nahi; arraçoinda beraz eman dioçodan nere bihotz osoa. Ez choilki bihotza, Jesus guciz maithagarria, bainan oraino emaiten darotçut ene arima, ene gorphutza eta naicen gucia. Errecibi çaçü beraz çurea dena, eta junta çaçü çurekin, munduco creaturec çure ganic aparta ez deçaketen beçala.

ESKERRAC eta laudorioac bihurtzen darozkitçut, Aita guciz ahaltsua eta saindua, ceren merecitcen ez dudalaric arren, ni indignoa, nahi içatu bainauçu bazcatu, eta hazi çure Seme Jesu-Christoren gorphutz eta odol precia-tuez.

Othoizten eta arrekeritcen çaitut bada Comūnione saindu hau içan dadin ene bekhatuen barkhamendutan, eta ongui errecibitcen duten arimetan eguiten duen efetu bera ene baithan ere eguin deçan.

SAN THOMASEC

Jaincoari eguiten cioen OTHOITZA eta batbederac eguitecoa Comunione ondoan, eta noiz nahiden.

JAINCO guciz ahaltsua eta urricalmendutsua, eguidaçu gracia çu berotasun handi batekin desiralceco, çuri agradatcen çaizkitçun gauçac çuhurki bilhatceco, eta argui handi batekin berechteco, eta artha handi batekin hekien complitceco çure icen sainduaren gloriacotz. Ene Jainco Jauna, çucen çaitçu ene bicitce gucia eta ene accione guciac. Manatcen dautaçu compli de-

deçadala çure Ebangelioan seinalatu eta marcatu darozkidatçun eguinbideac ; eman dieçadaçu nahi duçun gaucen eguiteco indarra. Eguidaçu dohaina hekien eçagutceco eta hekien complitceco borondatearen içaiteco ; bai eta ere hekien segurki bethetceco , eguin behar nituzken beçala , eta ene arimaren salbamenduaren abantailetan diren beçala. Çure ganat joan behar nauen bidea har deçadan segura , çucen eta perfecta , eta halaco moldez guida nadin onean eta gaitzean, non çorionac ez bainau urgulustatuco eta nahigabetan ez bainaiz utzico sobera erortcera ; çorionean eskerrac eman dietçakitçudan , eta çorigaitcean cerbitça çaitçadan pacientciarekin. Ez naçan deusec ere aleguera ez trista , çure ganat hurbiltcen edo çure ganic urruntcen nauten gauec baicen. Ez deçadan bilha çuri atsegin eguitea baicen , eta ez naçan deusec beldur çuri damu eguiteac baicen. Eguidaçu gracia, deusic ez deçadan ez has ez abia caritatezco mobimendu batez baicen : çure cerbitçuco diren gauecz gaineracoei, beguira dioçotedan ez deus batçuei beçala ; eta gauça hil batçuei beçala ;

eta ez detçadan gauça onac èguin usantça batez, bainan eguin detçadan guciac çure amorea gatic eta su bero handi batekin. Çure handitasunaren amodioac eta çure eternitateac mespreça araz dietçakidaten munduco gauça juancorrac eta iraupenic ez dutenac; preça eta estima ditçadan çure ganic heldu çaikidan gauça guciac, eta çu, ene Jaincoa, guciac baino guehiago preça çaitçadan. Gauça guciac unha naçaten eta desgusta : çu gabe gauça guciac yasan-gaitz causi detçadan, eta icigarri; placer handi bat causi deçadan, çure-tçat hartcen eta eguiten diren lanetan; eta ez deçadan causi akhiduratic eta penaric baicen pausuan berean ere, çure baithan hartua ez denean. Eguidaçu gracia, ene Jaincoa, ene bihotza çure ganat altchatceco maichco hatsgorapenez, eta ene hutsen eçagutceco urriki handiarekin eta chede onekin hetaric urruntceco; eguiçu içan nadin humil disimulacioneric gabe, içan nadin aleguera arintasunic gabe, içan nadin ilhun sobera erori gabe, içan nadin serios ilhunduratic gabe, içan nadin eguiatiar faltsukeriaric gabe,

içan deçadan çure beldurtasuna desesperatu gabe, içan deçadan çure baithan esperantça presumpcioneric gabe, içan nadin garbi liçuntasunic gabe, errepreni deçadan ene guiristino laguna haserretu gabe, maitha deçadan enganatu gabe, berreguin deçadan ene exempluaz eta ene hitzez banitateric gabe, içan nadin obedient escusaric bilhatu gabe, eta errepustaric eman gabe, içan nadin pacient erasiaric gabe. Indaçu, ene Jesus eztia bihotz hazcar eta deusec ecin higituzco bat, munduco estecaguciec lurreco gaucetarat eraman ez deçaketen bat, bihotz yeneros eta ecin bentçutuzco bat, persecucione guciec çure baithan duen confientcia gal-araz ez dioçoketen bat; bihotz gauça gucie-taric libro den bat, munduco atseguin guciec çure ganic urrun ez deçaketen bat; azkenean bihotz çucen eta garbi bat, nahicunde gaisto guciec çure bidetic athera ez deçaketen bat. Eman dieçadaçu, Jauna, argui bat, ceinaren bidez eçagut baitcitçaket; artha bat, ceinaz bilha ahal baitcitçaket; çuhurtcia bat, ceinaz causi ahal baitcitçaket; bicitceco bide bat, ceinaz placer eguin

baiteçaçuket; fede bat, ceinaren bidez jarraic ahal bainitçatçuke, eta confientcia bat ceinaz perfetki goça ahal baitcitçaket. Eguidaçu gracia partalier içaiteco çure sofricarioetan eta çure doloretan, penitenziaren nekhez ongui balianadin bicitce huntan, çuc eguiten darozkidatçun onthasunez, eta ceruan, dohatsutasunez, goça nadin çure gloria-ren batasunean.

Amodiozco acta perfecta.

EZ, Jesus, ene bihotzeco Jaincoa, ez da aguintcen dautaçudan cerua, ni hoin biciki çure maithatcera erakhartcen nauena, ez eta guiçonac harritcen dituen hoin ifernu ikharagarriaz bekhatoreari eguiten dioçun mehatchua, ni çure manu guciz çucenei obeditcerat hoin leyal bihurtcen nauena. Ene bihotza amodioric garbienaren kharrez suhartua da, ikhusiz khurutcearen gainean, çure haragui pairacorrean, çuc sofritcen duçun heriotce dorphea, laidoski mespreçatua, sarraskitua mila colpez, çauriz estalia!... Ikhusgarri lazteco horren bistan, iresten hari nauen amodiozco su garraz sustatua, ez balitz

ere ceruric, oraino maitha cinitçaket, eta ez balitz ere ifernuric, beguira neçake çure leguea. Ez dut nahi çu baicic bertce sariric çure maithatceco; eta ez banu ere igurikitcen çure ganic igurikitcen duana, bardin bethi maitha neçake Jesus, ene Jauna, orai maithatcen duan beçala. Halabiz.

SANTA TERESA.

NAHIZ AGUERIAN DENEAN

Eta noiz nahi den Aldareco Sacramendu Sainduari eguiteco erreparacione eta amanda honorablea.

OSTIA adoragarria, amodiozco bictima preciatua, ene gorphutzaren beguiei Sacramendu hortan estaltcen çarena, fede bici batez othoizten çaitut aguer çakizkoten ene arimaren beguiei. Salbatçaile maitea, cer hari çare tabernacle hortan, eta cer dire çuc estalki dibino eta misterio horren azpian dituçun empleguac? Gure bekhatu eta gure nahastasun itsusiec egun oroz bortcha leçakete çure Aita, ceruco ortci eta ozpin guciac gure gainera botatcera, eta gu uholdez hondatcera; bainan çu

causitcen çaitu gure artean Sacramendu horretan, hortz-adar formatua hedoi batean; eta Jainco justuac ecin hor ikhus çaitçake, non ez den berehala misericordiaz bethetcen, eta non ez den orhoitcen çuc çure Aitarekin bekhatorosentçat eguin duçun allientciaz. Çure bethiereco emplegua Sacramendu hortan, çure Aitari amanda honorable eguiten hartcea da. Aphez nausi eta guiçonen bictima, guiçonen bekhatuac Jaincoaren perfeccione guciei eguiten diotçaten laidoez erreparacione eguiten dioçula. Justu da ni ere çurekin junta nadin çure empleguetan, eta çure sentimenduetan sar nadin sacrificiozco societate batean: eta çure parte bat naicenz gueroz, çure gorphutzeco membro bat beçala, susta naçaçu çure kharraz eta çure izpirituaz, nic ere çure alderat eguin deçadan çuc çure Aitaren alderat eguiten duçuna. Guiçonec bere bekhaturez ez dituzte choilki çure Jaincotasunaren perfeccioneac desohoratcen, bainan bai oraino çure guiçontasunaren handitasun eta berthute guciac ere. Ah! Jauna, bethi çure ofensatcen eta çure gaizki tratatcen hari diren bekhatoros

dohacabe hetaric naiz : çuri eguiten çaitutçun hidoi horien artean cerc guehienic espantatuco nau : ala çure pacienciac , ala çure amodiaren constanciac? Hemen naiz çure oinetan çuri amanda honorable eta erreparacione ohorezcoaren eguiten; barkhamendu eske nagotçu enetçat , eta çuri satisfaccione eguiteco ofrendatcen darotçut çuc çure Aitari escaintcen dioçuna bera, bihotz hura, amodio hura, odol hura, çauri hec, sacrificio hura, eta hortan cerratcen ditutçun misterio hec guciac, eta oraino gure beguei presentatcen dioçatçuten berthute guciac.

Pater noster, etc.

*Sacramendu Sainduaren Benediccionea
emaitean.*

EGUITECO OTHOITZA

O JESUS, ene Salbatçaillea! sinhesten dut, batere dudaric eguin gabe, Sacramendu adoragarri hortan çarela eguiazki eta errealki, çure gorphutz, arima, odol eta Jaincotasunarekin; prest naiz noiz nahi den eguia hunen sustenguan nere biciaren emaiteco. Adoratcen çaitut ahalic errespetu han-

dienarekin ; indaçu çure benediccione
saindua, eta secular çu ez ofentsatceco
gracia.

Sacramendu Sainduaren.

ADORACIONEA

LAUDA çagun misterio handia,
Jainco Jauna ostian estalia ;
Çuec Aingueruac , ceruco gorthea ;
Adōra çaque gure Erreguea.

Jainco guiçon , gure Salbatçailea ,
Mundu , ceru , gucien eguilea ,
Jauts çaite cerutic gure laguntcerat,
Gure amultsuki benedicatcerat.

Amodio , gloria immortala ,
Trinitate Sainduac dituela ;
Ohore hirurec , batasun berean ,
Orai eta bethi eternitatean.

JESUSEN

BIHOTZ SACRATUARI

*Alde guciz harentçat içatecotan , norc bere buruaz
eguiteco emaitça osoaren ACTA.*

Oi Jesus , ecin çure dina maitha citaz-
kena ! Huna non naicen orainoco
nere eskergabetasun guciez urrikiric
minenarekin ; heldu natçaitçu nere bu-

ruaz, çuri eta çure Jaincozco bihotz, bazter guciac sutan dauzcan amodiozco khalda horri, emaitça oso baten eguiterat. Hitz dautçut cin cinez çure alda-reen oinetan, orai-danic aitcina ahal dukedan ohore guciac; bai bihurtuco, bai ardiets-aracico daitçudala; ez dut, bici naiceno; çutaz bertce beguiragar-ric ez maithagarriric eçagutuco; çu içanen çare nere esperantça gucia, eta nic ene bici moldearen aintcinguidari behatuco diodana.

Indaçu, othoi, nere bicitce gucian amodio garbi eta bero batez çure mai-thatceco gracia. Çure bihotz adoragar-ria bere jabetçat hautatu dutenei, do-hatsutasunez, fagorez eta progotchuz gaindi badariotela eçagut deçan mundu guciac ni baithan, eta hortie ahal dai-teken becembat adoratçaile bil deçaçu-dan; oi nic balin banu suzco mihi bat, oi kharra phitz baledi nere hitzetaric, eguia horren sinhets-arazteco mundu guciari, bihotz guciac çure ganateco amodioz su khalda batean beçala lau-dezkentçat. Jainco guciz ona! eguidaçu ceronec, çure urricaltçapen handiaren bidez, duan gogocunde hunen obra-

tceco, behar ditudan laguntça guciac.
Halabiz.

*Jesusen Bihotzari, Sacramendu guciz Sainduaren
aitcinean, eguiteco ohore bihurtceco ACTA.*

OI Jesus, Jainco bici denaren Semea!
badakit, bihotzean duçun amodioac
gaindi eguinic, Ostia horren itchuren
azpian jarri çarela; nere endelguz,
hori nola eguin ahal duçun ecin har
deçakedan arren, huna non den, ni
baithan, gaistaguin handienetaric bat,
çure oinetan ahuspez emana, çure ma-
jestate guciz handiari eguin çaizkion
damuen minez, hurrandua; hortara-
cotz eguiten daitçut eguin deçakedan
becen ohore bihurtce oso bat, çure
bicitce sainduac eta dolorezco iragait-
çac cirauteno, erakhutsi daitçuten lai-
doen aldera, bai eta guiçonei dakhar-
keçun amodioaren seinal miretsgarri
hortan, Sacramendu Saindu adora-
garrian, erakhusten daitçuten esker-
gabetasunaren aldera. Cerua eta lurra
nere gaistakerien lekhuco içatu diren
beçala, içan beitçat hec berac lekhu-
co, nola minez eta damuz barnea çaurtua
duan. Ochala nere beguietaric odolezco

nigarrac bethi jaritcen balire, ceren erregue gucien artean den maithagarrienaren, eta bihotz amultsuenaren alderat, hain eskergaitz eta gaistaguin içan bainaiz; hambat eta hunen bat maithatu nauçu non, guehienic aphaltetzen cintudan dembora berean, cerkhakedan bihotz beratchtasuna emendatz baitcitçoatçun! O amodio ecin erran becen batezcoa! O amodiozco sukhalda! nola, o Jesus, guiçonac hainbertce maithatu ditutçun! Çu, nondic hec erregueren mahainera othuruntça alde guciz Jaincozco batetara bilduco cinituen, cinabiltçanean; çu ceroni hekiei bere janharitçat, bethiereco dohatsutasunaren bahitçat ematen cinitçaiztenean; traidore gaisto hec, oinhace minenen eta laido sarcorrenen ondotic, heriotce ahalcagarrien bat çuri pairaraci beharrez çabiltçan. Eta guehiago dena, o Jesus Jaincoa! oraino urrunago hedatu da gure esker gabekeria; berri berritan itçatu çaitugu gure bekhatuez khurutceari; çure sainduteguian, çure aldareen oinetan eguin ditugun hobenez, berriz burlatu, berriz laido-statu çaitugu. Barkhamendu eske na-

gotçu, Jauna, hainbertce comunione gaistoz eta sacrilegioz, hainbertce escarnio eta escudentcia menderen mendetan ecin guehiagoki gaitzesteco direnez; barkhamendu çure etche sainduetan, hec munduco bertce cein nahi den etche baino guehiago laidostatuz ardua, çure alderat içatu ditugun hainbertce beguirun escasez; barkhamendu, Jauna, ceren, çure onthasunaz eta dakharçuçun amodio handiaz orhoitu behar bidean, bihotzac gogortuac eta gogoac bertcetarat barraiatuac iduki baititugu. Çatozte, Jaungoicoaren ministroac; bil çaitzte gure-ganat, Jaincoaren populua, Jaunaren Espos birriguinac, nahasteca ditçagun, aldare saindu huren oinetan, elkharren nigarrac, eta ichur ditçagun Jesusen Bihotzari eguin diotçagun minen eta çaurien gainerat. Hel beitez ceruetaraino gure oihu saminaç eta auhenac; gaudecen bethi hats-beherapenetan; Israelgo Salbatçaileari Bihotzean eman diote herio colpea, gucien gainetic maithatu behar çutenec berec.

Ez, Jauna, ez, ez naiz guehiago munduco descantsuen ondotic ibilico;

nere bozcario gucia, çure leguearen beguiratcean, çure erranei jarraikitcean, çure behatcei behatcean, çure Bihotz adoragarriari josiric egoitean içanen da. Horri emaiten, horri consecratcen natçαιο, naicen gucia, adora eta maitha deçadan amoreac-gatic, mundu huntan eta bertcean; eta horren bidez, bihur deçodan çure Aitari çor diodan ohore gucia.

Goiz guciez Jesusen Bihotz Sacratuari norc bere buruaz eguiteco emaitça osoaren Moldea.

NERE Jesusen Bihotz adoragarria! Ala mundura jaustearekin, amultsuki erran baitcinioen çure Aita cerucoari: *O nere Aita, huna non nagon çure borondate sainduaren eguitera.* Ochala! hain eguiaz eta cinez erran ahal baneçaçu nic orai hori bera, egun hunen hastetic beretic! Bai, Jaincozco bihotza, huna non duçun nerea, emaiten dautçut oso osoa, ez dut hemendic-aitcina, maithatuco çuc maite duçunic baicen, ez nahico çuc nahi duçunic baicen, ez eguinen çuc manatcen duçunic baicen. Ochala! behin bethicotz eguiten dautçudan emaitça oso, botu khonduco hau, ez

baneça nihoiz den gutiena hauts, ez egun, ez nere bicitce gucian!

Egun bacotchac diraueno Jesusen Bihotz Sacratuari gureac josteco othoitz molde batçu.

Oi Jesusen Jaincozco Bihotza! adoraten çaitut eta maithatcen: hel çakizkit nere bicitcearen oren aphur chume guciez, eta bereciki nere azken hatsean.

Oi Jesusen Bihotza! bethi guretçat sutan çaudena, eçar daizkigutçu gureac sutan çuretçat. Oi Jesus! Bihotz ezti amultsua, eguiçu betni gure bihotzec çurea diduriten.

Jesusen Bihotz Sacratuari arrats guciez equiteco ohore bihurtcearen molde.

Oi nere Jesusen Bihotz adoragarria! cembat aldiz egun ez çaituzte gais-taguinen dardoec berritan cilhatu? cembat colpe neronec ez daitçut hedatu? nere beguiez ikhusico dut mundu hunen azken orduan, colpatu duan bihotz adoragarri hori. Ochala baldin egun huntan, ikhus ahal baneça, urriki bera nukelariç! Çuc çure hobian hartu cinduen faceguaren batasunean,

hartcera nohan gaurco lo hau, ofritcen darotçut. Oi Bihotz guciz Jaincozcoa! Lo huntan dakuzkit nere heriotcea, bai nere hobian sartcea; eta hala egun çure majestate adoragarriari ni, neronec, eta bertce nor nahidenec eguin daizkitçugun laidoen aldera, eta ohore bihurtceco, beitetz nere bicitcea, eta nere heriotcea.

HATS-GORAPEN DEBOTAC

Comunione ondocotçat, eta noiz nahi denecotz.

ENE Jesus ezta, egundainotic ekharri darotaçun amodioa gatic eguidaçu gracia maitha çaitçadan nere bicitce gucian, ceruan amodioa amodioarentçat bihur dieçadaçunçat.

O ene Jauna, ene Jaincoa, eta ene Aita! nola ecin bainaiteke çu gabe, eta hala ecin duket deusen nahiric, eta ecin deusic obra deçaket çu gabe; nola çuc sustengatcen baitituçu ene içaitea eta ene sustantcia, sustenga çaitçu halaber eta bethe ene pensamenduac, eta ene obra guciac, ez deçadantçat asma, ez

erran, ez deus ere eguin çure arabera baicen.

O Jaincoa, amodiozco eta onthasunezco Jaincoa! eguidaçu dohaina çu ceronen amodioa gatic çuretçat bici nadin, çure-ganic eta çure baithan bici naicenaz gueroz.

Ene Salbatçaile maitea, çu çure Aitarena çaren beçala, eguin naçaçu ni ere guciã çurea.

Ene Jauna eta ene Jaincoa, cer desira ahal deçaket çutaz campoan?

Jesus, ceruco eta lurreco amodioa, noiz içanen naiz osoki gucia çurea, çu çure Aitarena çaren beçala?

Aita urricalmendutsua! eguin naçaçu çure Semeac merecitcen duen beçalacoa, eta çure Izpiritu-Sainduac nahi duen beçalacoa.

Ene biciaren Jaincoa; noiz hilen naiz nere baithan, osoki çure baithan biciteco?

Ene Jaincoa, har naçaçu ceronec, ez dakidanaz gueroz nola eman behar naçaitçun.

Ene Jaincoa, baldin guerthatcen baçait deus ere nahi içaiteat çu baicic, orai beretic ukho eguiten diotet; goraki

aithortcen dut ez dudala deus ere irabazteco ez galtceco çutaric campo.

O ene arimaco Jaincoa! ez deçaçula utz guehiago içan eta bici nadin, çurea ez içatecotz, çurea naicen beçala, eta çutaz bici naicen beçala.

Ez dut nahi beguiric çuri beguirateco baicic; ez beharriric çure aditceco baicic, ez mihiric çutaz mintçatceco baicic, ez bihotzic çure maithateco baicic, ez escuruneric çure cerbitçatceco baicic, ez oinic çure bilhatceco baicic, ez gorphutzic çuri escaintceco baicic, ez biciric çuri sacrificatceco baicic.

Amodiozco Jaincoa, indaçü caritatea; Jainco guiçon eguina, indaçü humiltasuna.

Jainco gucia izpiritua, indaçü garbitasuna.

Ahaltasun neurri-gabea, borthitz çaçü ene flakecia; çuhurtcia eternala, argui çaitçu ene ilhumbeac; onthasun pare gabea, barkha dietçakidatçu ene maleciac.

Onthasun neurri-gabea, berandu eçagutu çaitut: onthasun pare gabea, berandu maithatu çaitut.

Çu maite ez çaituenac, cer maithatcen

du? çu miresten ez çaituenac, cer miresten du?

Maithatu nahi naiz, ez nere gatic, bainan bai ceren çurea naicen; içanen dut artha nere presunaz, ceren çuc nahi duçun, eta ceren çuc manatcen dau- taçun.

Dohatsuago estimatcen naiz çure do- hatsutasunean, ecen ez dohacabe ene dohain-gabea; çure içateac emaiten dautan bozcarioac, hainitz garhaitcen du ene içateac emaiten dautan escasa. Ene Jaincoa, içan çaute beraz bethi çarena, eta nitaz eguiçu naicen ez bertce bat.

Çuri eta çure baithan, çutaz eta çu- retçat ditzen, ene Jaincoa, gauça gu- ciac.

Adela çaçu mundua placer duçun be- çala; eguiçu nitaz eta çure creatura guciez, placer duçun gucia; altcha çaçu, behera çaçu, eri çaçu, senda çaçu, gastiga çaçu, onhets çaçu. Içan çaute nahi duçun beçalacoa Aingue- ruen eta guiçonon alderat, ceruan, lur- rean, itsasoan, demboran, eta eterni- tatean, eta lekhu gucietan; eta bethi aithortuco dut çure probidencia dibi-

noa, eta bethi çure borondatean egonen naiz, ene arimaren parabisuan beçala, atchikitcen dudala gucien alderat, eta gucien contra, eguia segur hori: Ecin eguin deçakeçula nic ñahi duana bai-cen, ceren nahi baititutçuc eguiten di-tutçun guciac.

GUIÇONAREN LAU AZKEN FINAC

GUIÇONAREN lau azken finac dire: He-riolcea, Jujamendua, Parabisua, eta Ifernua. Ez da bide seguragoric guiristino bat bere salbamenduaren eguiteco eguinbidetarat erakhartceco, horietan maiz pensatcea baino. Iracur çaçü afal ondo guciez aldian pensamendu horietaric bat çure familia guciaren artean, eta erabil gogoan ahalic guehiena. Pensamendu sainduac, den gutiena izpirituan sartcen badire, han guelditcen dire, eta ciguiloac ezcoaren gainean eguiten duen beçala itchurapen handi bat eguiten dute.

Lehembicico Pensamendua

HERIOTCEAZ

1. Guiristino guisa bici ez den gui-

ristino batec herioaren beldür içateco du. Helas ! cer khondu bihur bicitce mundutar baten ondoan, bere guticia gaistoen eta bere pasionen arabera bici içatu ondoan? Cer dolore ez du behar içan halacoac, bere salbamenduaren eguiteco içatu dituen moyanez ez baliatu içateaz, eta hetaz eguin duen mespreçoez Jaincoaren etsai hiltceaz! Oi, heriotcearen dorphea! o ordu tristea, demboraco atseguinac akhabatcen dituena, eta eternitateco pena latzgarriac hasten dituena!

2. Cer nahi guinuke eguin içatu heriotceco orenean garenean? Eguin deçagun beraz orai orduan eguina causitu nahi guinukena. Ez da demboraric galtceco; memento bakhotcha ahal diteke gure biciaren azkeneco ordua: cembatenaz guehiago bici içatu baitgare, hambatenaz gare thombarat hurbilago.

3. Cer jujamendu eguinen dugu lur-reco ontasunez, utci beharco ditugunean? Har deçagun orai conçeilu herioaganic; hura leiala da, ez gaitu enganatuco. Certaraco othe dire orduan munduco atseguinac, ohore, edertasun, urhe eta cilhar hec? Cer jujatcen da

heriotcean hetaz? Bician hekien lillurac enganatcen gaitu, bainan heriotcean gauçac diren beçala ikhusten dire.

Guiçon biciac mundua preçatcen du, bainan hiltcerat dohanac mespreçatcen du. Cein sinhetsi behar dugu: Guiçon bicia, ala hiltcerat dohana? Ala mundua deus guti idurituco baitçaiçu, heriotceco orenean arguituco gaituen arguiaren bistan! Bainan, helas! ez dugu içanen demboraric gure enganamenduen çucen bidatceco.

Pensa çaçü orai, berehala hil behar bacinu, cerc eman lieçaçuken beldurtasunic handiena. Emaçu beraz oraidanic berehala behar den herronca, eta usa çaite egun danic obra bakhotcharen eguiten, hura eguin eta berehala hil behar bacinu beçala.

Menturaz herioa urhats batean dut, guiristino batentçat ez da biharamunic.

Bigarren Pensamendua

AZKEN JUDICIOAZ

1. Egun batez Jesu Christoren tribunalaren aiticinean aguertu behar naiz eguin duan onguiaren edo gaizkiaren arabera jujatua içateco: ez da Ebange-

lioan eguia arguiagoric hori baino. Sinhesten dut eguia hori hain gogorki, nola hilen atçartceco trompeta jotcen jadanic aditu banu.

2. Helas! cer erranen dugu, hambat pensamendu gaisto, eta hambat obra gaisto, eta hambat gracia mespreçatugure beguien aiticinean ikhusten ditugunean? O egunaren latzgarria, Jau-narēn haserreduraren eguna, ceinetan khondatuac içanen baitire hats hartce-ric mendroenetarainocoac! Justuac berac ere nekhez justutçat aguertuco dire; helas! cer içanen da beraz bekhatorez?

3. Cer sententia uste ahal duke Jainco çucenki haserretu eta garratz baten ganic, bekhatoros penitentciaric eguin ez duen batec? O jujamendu dorphe eta erdiragarria!

Çoazte ni-ganic, madaricatuac, secu-lacotz sutarat, ceina içan baita phiztua debruarentçat, eta haren aingueruentçat. Eta, Jauna, noraco dire çure madaricio-nea eman dioçuten dohacabe hec! Norat nahi duçu ihes eguin deçaten çure-ganic urruntcen direla? Non ediren daiteke halaco lekhu atsecabezcoric! Jaincoaren aiticinetic desterratua içatea! Jaincoaz

madaricatua içatea? Ah! çorte gogor eta deseguingarria!

Orai aguertu behar bazine beçala Jesu-Christoren tribunal ikharagarriaren aiticinean, bilha çaçu eta pentsa ongui cerc eman lieçaçuken ahalgueric handiena; eta orhoit çaute jujamenduco egunean bekhatuic estalienac ororen beguietan aguertuco direla, baldin hemen penitenciaz eta cofesione on batez borratcen ez baitutçu.

Helas! norc ihardukico dio Jainco hasarratuaren beguitarteari?

Çorigaitza eta dohacabea dago biciteric chuchenenarentçat eta hoberenarentçat ere, baldin, ene Jaincoa, çutaz urricalmenduric gabe içaten bada jujatua.

Hirurgarren Pentsamendua

PARABISUAZ

1. Parabisua, oi hitz aberatsa eta handia! Parabisua erraiten duenac erraiten du gaitz gucien desterrua, ontasun gucien bilduma, Jainco guciz ahaltsuren obraric handiena, Jesu-Christoren odolaren saria, guiçonaren guthicien bethetce osoa : eta oraino horiec

guciac baino guehiago da Parabisua.

2. Jaincoa aguerian ikhus bere glorian den beçala, Jaincoa maitha neurric gabe, Jaincoaz goça, nihoiz ere galtceco beldurric gabe, içan dohatsu Jaincoaren dohatsutasunaz beraz : horra norat doacen ene esperantça guciac. Ah! ene desterruco egunac laburtu dire, eta sarri bethierecotz içanen naiz ene bihotzac maite duenarekin.

3. Cer achola da nola-nahi gaiten hemen lurrean, baldin Jesusekin eta Maria-ekin bagare eternitatean? Cer dugu errencuratceco, baldin seculaco dohatsutasuna eta descantsua lan eta nekhe aphur batez erosten badugu? Martirec bere odola saritçat ichuriz erosi dute cerua, eta hala ere iduritcen citçaien dohainic çutela. Ah! eternitate dohatsua! balakite guiçonec çoin den hire balioa!

Phitz çaçu çure baithan Jaincoaren ikhusteco guticia handi bat; eta ceruetara bihotzeco beguiac altchatuz, lurrari gaitcetski beguira dioçoçu. Baldin Parabisuaren orhoitçapenaz bihotza bethea bacinu, ez cineçake munduan causi deus ere çorionic eman deçakeçunic, ez hain guti çure estecatceco gai denic.

Helas! ene bihotza ez da osoki bethëa içanen, ene Jaincoa bere glorian ikhus deçakedan artean.

Baldin Parabisuaren irabazteco nekheac icitcen baçaitu, birphitz çaitçan sariaren esperantçac.

Laugarren Pentsamendua

IFERNUAZ

1. Ala baiguinduke higuïntça handia Ifernuarentçat, baldin aditcen baguintu damnatuen garrasia eta deihadar saminaç! Bestia errabiatuac beçala, marrazcaz daude, su lambo eta kharren erdian; bere bekhatuac jaçartcen çazkote; nigar uhinetan daude : bainan berantegui; ecen hekien nigar erauntsiac etçaitze baliatcen hec erretcen dituen suaren iraçakitceco baicen. Ah! damnatuen dohacabea, ala hire gogorra! damnatuen dohacabea, ala hire gogorra! damnatuen dohacabea, ala hire gogorra! bainan probetchu gabeco!

2. Seculan Jaincoa ez ikhus, bethi suan erre, eta halaco suan, non gure sua ez baita haren itçala baicen: oinhace suerte guciac su-lama hetan paira, sosegu eta pausuric batere gabe! bethi de-

bruac beguien bistan! bethi bihotza atsecabe dorpheenean eta jabaldura ahitu batean! Ah! hil-bici khirats eta dohacabea!... eternitateac diraino!

3. Dohacabe hec errabiamenduan dire, bere salbamenduaren eguiteco hambat errechtasun içan ondoan, galtcerat utci baitituzte. Munduan hartu dituzten atseguin-enganagarrien orhoitçapenac eguiten du hekien atsecabe handienetari bat: bainan ez ditu deusec ere hala oinhazcatcen, nola Jaincoa bere faltaz galdu dutelaco orhoitçapenac.

Jauts çaitte gogoz ifernurat, eta galdeguioçute damnatuei cerc harat egorri dituen, eta jakin çaçu harat certaco diren; ikhas çaçu Jaincoaren beldurtasunean bicitcen, eta ikhus çaçu certararçoacen ez balin baçare Jesu-Christori jarraikitcen.

Orai atseguin satsuen pean pulumpatuac bici çareten arimac, nola egonen çarete oinhace ondicoetan, sutan eta lametan, mendeen mendetan!

GOGO BATASUNAZ

JAINCOAREN BORONDATEAREKIN

JAINCOAREN borondatearekin batatcea dire labur bat gu berthute handitarat altchatceco, eta gure arima bake eta sosegu handi batean ecartceco. Guc munduan eguin ahal deçakegun obraric handienetaric bat da, gure borondateari ukho eguinic, Jaincoaren borondatearen eguitea. Ala baitu arima batec goço handia, gauça guciac Jaincoaren borondatetic hartcen dituenean; eta oraino hirur progotchu miragarri eguiten ditu. Lehembicicoa da, Jaincoac ikhusten due-nean haren escu saindutic gauça guciac hartcen ditutçula, baitez-pada beçala çutaz artha handi bat hartuco du; erran nahi da, baduela artha çuri bere gracien emateco. Bigarrena da, ez dela deus ere Jaincoaren dohainei traba guehiago eguiten diotenic, gure nahicara eta guticia makhurrac baino, eta noiz eta ere çure borondateari ukho eguiten baitioçu, çucen bidean çare ceruco benediccioneen ukhaiteco. Hirurgarrenean, batatce hor-

tan çure bihotzeco bake handi, bat ardies-
ten duçu. Considera çaqu bada Jaincoa
gure Aita dela, eta baduela gutaz artha
bere umeez beçala; eta gure borondateari
ukho eguiten dugunean haren cerbitçu
sainduco, ez duela nihoiz nahico deuse-
tan ere burlatuac içan gaitecen. Jesu-
Christo, çuhurra eta jakintsuna cen ar-
ren, eta hutsic ecin eguin ceçakena, ha-
lere bethi Aitaren borondatea eguin nahi
içan du. Jakin çaqu ecin hutsic eguin
deçakeçula, Jaincoaren amoreagatic bert-
ceren borondatea eguiten duçuno, eta
bereciki çure baithan bothere dutenena,
Jaincoa ofentsatua ez den gauça gucie-
tan. Duçun beraz, hitzcuntça bat beçala,
bethi erran :

*Ene Jaincoa, eguin bedi çuc nahi du-
çun gucia, eta çuc nahi duçun beçala.*

Edo Jondoni Pauloc beçala :

*Ene Jaincoa, cer placer duçu eguin
deçadan?*

*Ene Jaincoa, çure escuetan uzten di-
tut neure çorphutza, arima, ontasunac,
ohorea, bicia eta heriotcea : hetaz eguin
deçaçuntçat dakiçun beçala, eta nahi
duçun beçala.*

Erraçu oraino Dabitekin :

Ene Jaincoa, çurea naiz.

Eta bereciki erraçu Jesu-Christoc bere hagonian erran duena :

Aita, eguin bedi ez ene nahia, bainan çurea.

Eta hala irakhatsi darotçu *Pater nos-terrean* ere :

Eguin bedi çure borondatea ceruan beçala lurrean ere.

EXEMPLU EDERRA

EGUIA HORREN GAINEAN

BERTCE aldiz, Erroman bacen Doctor theologo fama handitaco bat, ceina çortci urthe bethez egotu baitcitçaion othoitzez Jaincoari, arren causi-araz cioçon guiçon bat, ceinac irakhats ahal baitcioçoken cein cen ceruco bideric laburrena. Egun batez, hainitz beroki bere othoitzean çagoela, entçun çuen boz bat erraten cioela : *Hoa Jondoni Petriren Eliçara, eta athe sainduan hatcemenen duc bilhatcen ducan guiçona.* Joaiten da berehala Doctor hori Eliça harta-

rat, eta causitcen du athe saïnduan pobre escale bat, çauriz gucia bethea eta tresna tchar batçuec soinean; eta erraiten dio Doctorac : Jaincoac egun on diçula, adiskidea.

Pobreac ihardesten dio : Jauna, ez dut gogoan egundaino egun gaichtoric içaturic.

Doctorac erraten dio : Adiskidea, Jaincoac eman deçaçula bicitce dohatsu bat.

Pobreac ihardesten dio : Jauna, ez naiz egundaino dohacabe içatu.

Diotso doctorat, oraino hobeki jakitea-gatic cer çaucan : Adiskidea, Jaincoac diçula gracia çure nahicunde gucien complitceco.

Pobreac ihardesten dio : Jauna, ez dut errencuratcecoric, gauça guciac neure gogora jiten çaikidanaz gueroz.

Doctorac erraten dio : Adiskidea, nola bada ahal çaitzke horren dohatsu, içaitte sorhaio horretan aguertcen çarenaz gueroz? Othoi, mintça çakizkit clarkiargo; ez çaitut enthelegatcen.

Pobreac ihardesten dio : Atseguinekin, Jauna, eguinen dut çure gogora. Erran darotaçu egun ona desiratcen darotaçula; ihardetsi darotçut ez dudala

gogoan egundaino egun gaichtoric içaturic, ceren aski ona baitçaut naicen estatua, Jaincoac hola nahi içan duenaz gueroz: eta ene dohatsutasuna heldu da naicen içan-moldeaz askietsia içaitetic, eta munduaz khonduric ez eguitetic. Nic mespreçatcen ditut munduco diruac, ohoreac, atseguinac, eta placerac: hetan bere bihotzac emanac dituzten jendeac, çorthe onac alegueratcen ditu, eta çori gaichtoac bihotzmintcen; baina nic neure nahi guciac ceruco Aitarren baithan eçarriac ditut, ceinac bidatcen baititu mundu huntan eguiten diren gauça guciac. Hola nola ez naicen egundaino dohacabe içatu, deus ere guerthatcen ez çaitanaz gueroz neure naharen arabera baicen. Baldin gose banaiz, Jaincoa laudatcen dut Probidenciaren Aita beçala: baldin hotçac, beroac, elhurrac eta cein nahi den dembora gaichtoc aphurtcen banaute, orobat Jaincoa goresten dut: baldin, mespreçatua banaiz, onhesten dut haren Majestate dibinoa, ceren segur bainaiz Jaincoaren nahitic edo permissionetic direla gauça guciac: eta harec eguiten dituen gauçac, ecin ditezcela onac baicen. Har-

gatic alegueraki hartcen ditut, Aita on baten ganic heldu direnac beçala; eta nola ez baitut deus nahi harec nahi duena baicen, handic erraiten dut etçaitala deus ere guerthatcen neure nahiaren araberba baicen. Segur naiz mundu hune-taco dohatsutasuna dagoela gure borondatea Jaincoaren borondatearekin batâtcean; ecen haren borondatea ecin diteke ona eta çucena baicen, eta gauça guciac eguin detçake guc deusic ecin deçakegun lekhan. Hargatic ez dut bertce istudioric eguiten Jaincoaren borondatearekin bat eguitecoric baicen; eta ez dut bertce artharic harec placer duen gucia bihotz osoz nahi içateco baicen; eta manera hortan, ecin naiteke dohacabe; harec nahi duena, nic ere nahi dudanz gueroz; eta harec nahi ez duena, nic ere nahi ez dudanz gueroz.

Doctorac erraiten dio : Adiskidea, çuc erran darozkidaçun gauça horiec, guciac onac dire; baina çure berthute guciarekin erradaçu, othoi, cer eguin cineçaken baldin Jaincoac damnatu nahi bacinitu?

Pobreac ihardesten dio : Jakin çaçun, Jauna, baitudala bi beso choil indar

handitacoac .: bat da humiltasuna, ceinarekin osoki aphaudu bainatçayo Jaincoari; eta bertcea da caritate bero bat, ceinaz maitatcen baitut Jaincoa neure ahal guciaz : eta baldin damnatu nahi banindu, bi beso hetaz besarca neçake; eta hain junt atchic neçake, non joan ninteken lekhu gucietarat neurekin eramane baineçake: eta non nahi den nahiago nuke içan Jaincoarekin, ecen ez parabisuan Jaincoa gabe.

Doctor theologo hori espantatcen da guçon pobre horren erreputaz, eta asmatcen du hura dela hari ceruco bideric laburrena irakhatsi behar dioen guçona; eta oraino hobeki nahiz içan arguitua doctrina eder hartaz, erraiten dio Doctorac : Eta, adiskidea, nondic ethorri çare lekhu hunetarat?

Pobreac ihardesten dio : Jauna heldu naiz Jaincoa ganic.

Doctorac erraiten dio : Non causitu duçu Jaincoa?

Pobreac ihardesten dio : Aurkhitu dut creaturac utci ditudanean.

Doctorac erraiten dio : Eta non dago Jaincoa?

Pobreac ihardesten dio : Jaincoa dago

bihotza garbi eta borondate ona duten jendeetan; hura da Jaincoari lakhetcen çayon lekhuia, eta harrec on-hartcen duen egoitça.

Doctorac erraiten dio : Oraino, adiskidea, erradaçu, othoi, nor çaren çu?

Pobreac ihardesten dio : Ni naiz erregue.

Dōctorac erraiten dio : Eta non da çure erresuma?

Pobreac ihardesten dio : Ceruan da ene erresuma, bai eta ene ariman ere, ceinetan idukitcen baititut neure pasio-neac azpian arraçoinari obeditcen diotela, eta arraçoillac Jaincoari.

Doctorac azkenean erraiten dio : Eta nola ethorri çare perfeccione horretarat, eta non ikhasi ditutçu gauça horiec guciac?

Pobreac ihardesten dio : Jauna, ethorri naiz guiçonon erasiei ihes eguinez, eta Jaincoari othoitzeez egonez. Ene artharic handiena da neure buruari bortcha eguittea, Jaincoaren borondatearekin enea-ren juntatceco, eta Jaincoaren borondatearekin dudan batasun horretan ikhasi ditut gauça horiec guciac.

ARIMAREN COMBERXIONEA

JAINCOA GANAT

ALTCHA-HADI, ene arima, altcha-hadi,
 eta atçar hadi hire salbamenduaz
 pentsatcerat; ez deçacala memento bat
 ere guehiago luça hire combertsionea.
 Iragan dembora joana duc; ethorkiçuna
 ez duc hire escuan edo hire podorean;
 ez duc presenteco dembora baicic hire-
 ric, eta hura ez duc memento bat baicic,
 ceina emana baitçaic Jaincoaren cerbi-
 tçuan emplegatceco, eta eternitate do-
 hatsuaren ardiesteco. Asma çac ongui
 hitz haukien indarra, *Jainco bat, me-
 memento bat, eta eternitate bat*, Jainco
 bat ceina beguira baitago; memento bat
 ceina espacatcen baitçaic; eternitate
 bat ceina hire beguira baitago. Jainco
 bat, ceinarena baita gracia; memento
 bat ceina ez baita deus; eternitate bat cei-
 netan içanen baihaiz, bethiereco ifer-
 nuco pena latzgarri eta dorpheetan, edo
 bethiereco dohatsu Jaincoaren compai-
 nian. Jainco hura hain guti cerbitçatua
 duyana; memento hura ceina hain gaizki
 emplegatcen baituc; eternitate hain ba-
 liostasun handitaco hura, cein jokha-

tcen baituc, eta irriscu handian emaiten. O Jaincoa! ô mementoa! ô eternitatea! O ene Jaincoa! ene bihotza beguira dagotçu, ene bihotzac desiratcen çaitu, ene bihotzac bilhatcen çaitu, den gucia çuri emaiteco, çuri osoki obediteco, eta gucia çutaz bethetceco. Othoitz eguiten darotçut, ene Jaincoa, osoki nausi çaiten ene bihotzaz; eta urrun deçaçun handic seculacotz bekhatua, bai eta halaber creaturentçat eta neuretçatdudan amodio nahasia; cerbitça çaitçadantçat memento guciez hain çucenki, non mereci ahal baiteçaket bethiereco dohatsutasuna.

Orenac jotcean erraçû.

BENEDICATUA dela menderen mende gucietan Jesu-Christo gure Erostailearen Incarnacioneco orena. *Laudate Dominum, omnes gentes, etc.*

Predicuaaren aitcinean eguiteco.

OTHOITZA

JESUS, ene Salbatçailea, guri çure Aitaren borondatearen eta gure salbamenduaren bidearen erakhusterat mun-

durat ethorri çarena : huna non heldu naicen çure hitz sainduaren aditcerat : ordean predicu guciac alferretan içanen dire, Jauna, baldin ceronec gure bihotzac muguitcen ez baitutçu. Idec çaitçu beraz ene bihotzaren beharriac, çure hitz sainduaren sartceco, errecibitceco, eta probetchu handi baten eguiteco; eta emoçu Predicari horri çure izpiritua, eta horren hitcei çure goço saindua horren eta gure saindutceco.

Predicu ondoan.

JESU-CHRISTO, ene Jauna, nere esker humilac bihurtcen darozkitçut, ceren hacinauçun çure hitz sainduaren oguiac; othoitz eguiten darotçut, Jauna, eguin dieçadaçun gracia doctrina saindu huntaz probetchu eguiteco, eta çure manamendu sainduac osoki eta bihotz onez complitceco.

Nihor penetan denean cerbait eguiteco, ez jakinez nola eguin, Jaincoari eguiteco

OTHOITZA

ENE Jaincoa, conseila naçaçu : çure arguiac ene ganat heda çaitçu, eta

çure çuhurtciaren cembait seinalaz ene arimari cer eguin behar duen ocacione huntan irakhats dioçogu. Bida çaitçu, Jauna, ceronec ene pausuac, çure borondatetic urrun errebelaz ez nadintçat. Consequente hainitz causitcen dut, çuhurtcia eternala, bainan ene pena da çurea ecin jakina; eçagutaraz dieçadaçu, ene ez-jakiñā çure escuaz laguntcen duçula, çure conseilurat erortcera, eta fincatcera, çuc hautaracico derautaçunaren eguiteco. Badakit ez dudala deus ere eguinen çuhurki eta dohatsuki, baicen çure çuhurtciaren arguieç ene gaineaz distirratcen duteneaz, eta nere ilhumbetan bidatcen nauteneaz.

Emazte haur esperantcetan direnac egun guciez eguin behar duten

OTHOITZA

ENE Jainco Jauna, ceruaren eta lurra-
ren Creatçaillea, ceinac gauça guciac adelatcen baititutçu placer duçun beçala, nahi içatu duçunaz gueroz gutaz cerbitçatu haur chumeen mundurat emaiteco, ceinac egun batez behar baitire içan gai çure cerbitçatceco, çure ohoratceco, eta

çure maitatceco ; eguidaçu gracia, Jauna, nere nekeen eta oinhaceen ongui sofritceco ; borondate onez errecibitcen ditut, eta othoizten çaitut nere bihotz guciaz, junta dietçakidatçun çuc ene-gatic çure pasionean eta heriotcean pairatu ditutçun pena eta doloreekin. Escaintcen natçaitçu nere fruituarekin batean ; eta eguidaçu gracia bathayorat segurki ekhartceco eta bere bicitce gucian çure manamenduei obedient icateco. Entçun çaçu bada, Jainco ona, ene othoizta, eta har gaitçatçu haurra eta Ama çure gomendioan. Birgina Saindua, Ama gucien ohorea eta consolacionea, urrical bekiçu ama gaicho hau ceinaren nahia baita çure Seme maiteari cerbitçari baten emaitea. Esperantça dut halaber içanen dela çure cerbitçaria ere ; ecen orai danic escaintcen darotçut, eta çaitut othoizten beguira gaitçatçun çorigaitz gucietaric, eta nahi dut ethorkiçunean çure borondatea içan dadin ene bicia eta ene obra gucien bidatcea. Halabiz.

JONDONI LEON

Aphezpicu eta Martir, Bayonaco Patroinari, Emazte haur esperantzetan direnen

OTHOITZA

SAN LEON, Saindu handia, gure arbasoen Apostolu ičan çaren beçala, oraire (heyen fedetic mendratuac garen arren) Jainco guciz misericordiosa-ganic ardiesten darozkigutçun laguntça handien ariaz, gure Apostolu içatetic gulditu ez çarena : çure arartecotasun botheretsurat dut laster, nahiz enetçat, nahiz dakharkedan fruituarentçat; ičan deçantçat mundurat uruski eman dukedan ondoan, bathayoco ur sainduan, graciarat berriz sortceco çoriona. Çure othoitzez eguiçu, gure lehen burhasoen crima dela causa, emaztekiac erditcean jasaterat condenatuac ičan garen oinhaçeac eta penac, ičan dakizkidan arinduac eta laburtuac. Orai-danic hec guciac ofritcen darozkitçut Jesu-Christo gure Jaunari hel-arazteco, bere pasionean eta gurutcearen gainean berac jasan dituenekin bat eguiteco; balia dakizkidantçat arren, ene bekhatuen barkha-

mendutan, eta ene haur hunen salbamendutan. Çure proteccionearen azpian ematen dut, nerekin batean; eta errekeritcen çaitut Jaincoa-ganic batari eta bertceari ardiesteaz, haren manamenduen arabera bicitceco, eta çuc predicatu darocuçun fedearen manuac hal-toki aguertceco eta gure baithan eçagut-arazteco gracia, finean hel gaitecentçat bicitce eternalerat. Halabiz.

---

*Burhasoec bere umeen bicitce ona
Jaincoari galdeguiteco*

OTHOITZA

JAINCO misericordiosa, ceinac entçuten baititutçu bere nahigabetan çure baithan choilki bere esperantçac emaiten dituztenen othoitzac, beguira dioçoçu ene umeen bicitce gaichtoari, ez, Jauna, hekien punitceco, bainan bai heyiei barkhatceco, eta hec çure bide chuchenean emaiteco. Jainco ona, eguioçute gracia bere damnacioneco estatu tristearen eçagutceco; baldin penitenciaz çure ganat combertitcen ez badire, ez çaitecela, Jauna, orhoit nic eman ahal içatu diotçotedan exemplu gaichtoez, eta hec bere

bicimolde gaichtoan ez correitceaz eguin dudan faltaz, eta hekien contra eguin ahal dituzkedan madaricioneez. Othoizten dut humilki çure Majestate dibinoa, barkha dietçakigun gure falta guciac heyiei eta niri. Consola çaqu, Jauna, burhaso atsecabetu hau hekien comber-tsihone lasterraz, ceinac eguiten baita-rotçu santa Monicac bere seme Augusti-nez eguiten cerautçun othoitz bera. Bethe çaqu, Jauna, ceronec ene othoi-tzean causitcen den escasa; othoitz hau onhets dakiçuntçat othoizten çaitut sain-du horien arartecotasunez, eta Birjina Sainduarenaz, eta çure Seme maitearen pasionearen eta heriotcearen merecimen-duez; cerua aleguera dadintçat hekien bicitcearen khambiantçaz, heyec eta nic eskerrac bihur dietçakitçugun, eta cer-bitça çaitçagun fidelki, çure loriaz goça gaitezken artean.

Bida jetan dabil tçan presunec equiteco

OTHOITZA

O JESUS ona! çure pasione sainduco pena eta merecimenduez urrical nakiçu, eta çure çauri sainduen amoreaa-

gatic, bekhatuac ene arimari eguin dio-
tçan çauriac senda dieçakidatçu. Jauna,
damu dut ceren çu beçalaco Jainco on
bat ofentsatu dudan; nahi nuke nere bi-
hotz osoz egundaino bekhatuac eguin
ez banu. Khen çaçü, Jauna, ene icena
çure liburu justu mendecuzcotic, eta
iskiriba neçaçu çure misericordiazco bi-
citcearen liburuan. Garbi dieçadaçu ene
arima çure odølpreciatuaz; phitz çaçü
hil hau, argui çaçü itsu hau, eta chu-
chen çaçü errebelatu hau; eta çure gra-
cia handiaz fagora naçaçu, içan ez deça-
kedan beçala bertce nahicunderic çure
maitatcecoric, eta çure cerbitçatcecoric
baicen. Beguira neçaçu heriotce supitu-
tic, eta bertce atsegabe gaichtoetic.
Ene Salbatçaile maitea, eguidaçu gracia
cofesionen on bat eguinic, eta çure gor-
phutzpreciatua disposicione saindu ba-
tean errecibituric, heriotce on baten
eguiteco. Halabiz.

*Itsasoan elementa denean Mariñelec
gogotic chede on batekin eguiteco*

OTHOITZA

ITSASOCO içar ederra,
Mariñelen guidaria,

Arren eman dieçaguçu
 Tormentan calma handia.

Lagun gaitçatçu, hel gaitecen
 Portura, Ama emea,
 Leihorrean dieçaguçu
 Erakhuts çure Semea.

Erraçu guero : Sub tuum præsidium ; — Salve,
 Regina ; — Ave, maris stella ; eta *Andredena*
Mariaren Lethaniac, p. 17.

— — — — —
Othoitzza Cofesorarentçat.

ESCAS ditudan graciaç çuri galdegui-
 tean, ô ene Jaincoa, hain esker ga-
 bea içan othe naiteke, non ahantcico
 baitut, çure ministroen artean, ceronec
 eman dautaçudana cofesortçat, Peniten-
 tciaco sacramenduaren bidez çurekin
 baketceco. Bethè çoçu, othoizten çaitut,
 Jauna, bere arima aphez sainduac egui-
 ten dituzten berthute guciez. Emoitçu
 Jondoni Petriren indarra, Jondoni Pau-
 loren caritatea, Charles sainduaren
 kharra, san Augustinen arguiac, san
 Crisostomeren fermutasuna, san Am-
 brosioren aingueruzco libertatea, san
 Bernaten debocionea, Dabiten peniten-
 tciaco izpiritua, san Frantses Salese-

coaren eztitasuna, Jondoni Bichintcho Paulocoaren humilitatea. Guida çatçu ceronec haren urhats eta eguintça guciac, lurraren gainean çure misterioen phartitçaile leyal eta çuhur bat içan ondoan, errecibi deçan amoreac gatic, çure ganic ceruetan, aphez heyentçat daucaçun khoro distiranta, ceinen bici gucia içan baita contsecratua Jaincoaren loriacotz, bere anaya arriben salbamentu duco eta bere buruen saindutceco. Halabiz.

Amodiozco acta perfeta.

Ez Jesus, ene bihotzeco Jaincoa, ez da aguintcen dautaçudan cerua, ni hoin biciki çure maitatcerat erakhartcen nauena, ez eta guiçonac harritcen dituen hoin ifernu ikharagarriaz bekhatoreari eguiten dioçun mehatchua, ni çure manu guciz çucenei obediterat hoin leyal bihurtcen nauena. Ene bihotza amodioric garbienaren kharrez suhartua da, ikhusiz Gurutcearen gainean, çure haragui pairacorrean, çuc sofrितcen duçun heriotce dorphea, laidoski mespreçatua, sarraskitua mila colpez, çauriz estalia!...

Ikhusgarri lazteco horren bichtan, ires-
ten hari nauen amodiozco su kharraz
sustatua, ez balitz ere ceruric, oraino
maita cinitçaket, eta ez balitz ere ifer-
nuric, beguira neçake çure leguea. Ez
dut nahi çu baicic bertce sariric çure
maitatceco; eta ez banu ere idurikitcen
çure ganic idurikitcen dudana, bardin
bethi maita neçake Jesus, ene Jauna,
oraĩ maitatcen dudan beçala. Halabiz.

SANTA TERESA

Othoitzac Andredena Mariari.

ORHOIT çaute, ô Birgina Maria, guciz
ona eta urricalmendutsua! ez dela
egundaino aditu nihor çure-ganat ihes
eguin duenic, çure laguntça galdatu
duenic, çure arartecotasuna bilhatu due-
nic, çutaz içan dela arbuiatua. Nic ere,
fidantcia beraz gogoa sustatua, çure-
ganat, ô Birgina, Birginen Ama loriosa,
laster eguiten dut, çu-ganat heldu naiz;
auhen minetan, ni bekhatorea, çure
oinetarat erortcen naiz : ez deçaçula, ô
Berboaren ama, ene othoitzza arbuya,
bainan adi çaçu fagorezki, eta entçun
çaçu. Halabiz.

*Garbitasun sainduaren galdeguiteco
maiz equin behar duçun othoitzza.*

CURE Birginitate Sainduaz eta çure
Ç Concebicione notha gabecoaz, Bir-
gina guciz garbia, garbi ditçatçu ene bi-
hotza eta ene gorphutza.

Badire ehun egunen indulgentciac othoitz hau
eguiten den aldi gucietaco.

---

*San Josephei othoitzza garbitasunaren
galdetzeco.*

O SAN Josephe loriosa, birginen Aita
eta gueriçaçailea, ceinaren legalta-
sunari çaintzera emana içan baita Jain-
coaz Inocentzia bera Jesu-Christo, eta
Maria birjinen Birjina; othoizten eta
errekeritzen çaitut bi bahi maiteen hoye-
taz, Jesusez eta Mariaz, beguira naçaçun
liçunkeria gucietaric; eta gogoa argui,
bihotza chahu eta gorphutza garbi atchi-
kiz, bethi cerbitza detzadan Jesus eta
Maria garbitasun osocharekin. Halabiz.

Ehun egunen indulgentzia. Pio IX oxailaren 3ⁿ 1863.

Aingueru Beguiraleari.

O JAUNAREN Ainguerua! ene beguirale
fidela, ene Aita cerucoac çuri go-

mendatua naiz, beraz egun huntan (*edogau* huntan), beguira, argui, bida eta cheda neçaçu, eta heriotceco orenean balia çazkit.

Norc bere iceneco Sainduari eta halaber Saindu guciei eguiteco.

OTHOITZA

O SAINDU loriosa N., ceinaren icenaren ekhartceco ohorea baitut, ardiets dieçadaçu Jaincoa-ganic gracia ez deçadan indignoki icen hori ekhar; eta oraino iduri guehiago ukhan deçadan çurekin çure berthuteen imitacionean ecen ez çure icenaren ekhartcean; çu bereciki hartcen çaitut nere biciaren exempluçat. Eman çakizkit bada, othoi, bethiene beguien aiticinean mirail argui bat beçala, ceinetan nere oguenac eta hutsarteac ikhert baitetçaket çure perfeccioneen ikhuscarian. Jaincoaren probidentciac nahi içatu duenaz gueroz eguin deçadan guiristinotasunaren bethecundea çure icenaren azpian, çaren bada, othoi, bethiere ene ararteco, hala biciannola heriotcean.

Parabisuco Saindu eta Sainda guciac, ceinac goçatcen baitçarete, nic çuen

arartecotasunaz eternitate gucian goçatu uste dudan loriaz, balia çazkitet Jaincoaren aldean, ene ustantçac içan ez ditentçat banoac eta probetchu gabecoac.

*Indulgentcia plenarioa eratchikia
Othoitz huni.*

HUNA non naicen, ô Jesus ona eta guciz amultsua! çure aitcinean belhaunico emana. Othoizten çaitut eta arrakeritcen ene arimaco khar guciaz, ene bihotzean sar araz dietçatçun fedezco, esperantçazco, eta caritatezco sentimenduric bicienac, ene bekhatuen eguiazco urrikia, eta hetaric guehiago ez eguiteco borondateric fermuena; izpirituz contsideratcen eta gogoan erabiltcen ditudan demboran, amodio bici eta dolore handi batekin, çure bortz çauri sacratuac; beguien aitcinean emanenez, ô Jesus ona! Dabit profetac çutaz cioena : « Cilhatu dituzte ene escuac « eta ene oinac; khondatu dituzte ene « heçur guciac. »

Cofesaturic eta comuniaturic othoitz hau erraiten duenac gurutcefica baten aitcinean, irabaz deçake indulgentcia plenarioa, eta libra Purgatorioetan den arima bat, othoitz egiten delaric Aita-

Sainduaren intencionetan. (*Clem. VIII, Benoît XIV, Pio VII, Pio IX.*)

Sacramendu Sainduaren.

ADORACIONEA

LAUDA çagun misterio handia,
LJainco Jauna ostian estalia :
 Çuec Aingueruac, ceruco gorthea,
 Adora çaque gure Erreguea.

Jainco guizon, gure Salbatçailea,
 Mundu, ceru, gucien eguilea,
 Jauts çaute cerutic gure laguntcerat,
 Gure amultsuki benedicatcerat.

Amodio loria immortala,
 Trinitate Sainduac dituela :
 Ohore hirurec, batasun berean,
 Orai eta bethi eternitatean.

Gaudeac.

GAUDE, Virgo Mater Christi,
 Quæ per Flamen concepisti,
 Gabriele nuntio.

Gaude, quia, Deo plena,
 Peperisti sine pœna,
 Cum pudoris lilio.

Gaude Magos advenisse,
 Aurum, thus, myrrham tulisse
 Tuo Unigenito.

Gaude Christo moriente,
 Quia, ipso triumphante,
 Nostra fuit redemptio.

Gaude quia tui Nati,
 Quem dolebas mortem pati,
 Fulget resurrectio.

Gaude Christo ascendente,
 Qui in cœlum, te vidente,
 Motu fertur proprio.

Gaude quæ post ipsum scandis,
 Et est honor tibi grandis,
 In cœli palatio,

Ubi fructu ventris tui
 Per te nobis detur frui
 In perenni gaudio. Amen.

NOELA

A TÇAR gaiten, atçar lotaric.
 Gau huntan da Jesus sortcen;
 Amodioac garhaituric,
 Gure-gatic da ethortcen. (*Berriz.*)

Gu cerurat nahiz altchatu,
 Jesus jausten da lurrerat;
 Heldu da gu nahiz salbatu,
 Gorphutz hilcor bat hartcerat.

Atçar, etc.

Ala haren laudoriac
 Behar baitugu cantatu!
 Ala gure bozcarioac
 Behar baitu seinalatu!
 Atçar, etc.

Bekhatua, munstro tristea,
 Hoa hire lece beltcerat;
 Ethorri duc Jesus maitea,
 Hirē obren urratcerat.
 Atçar, etc.

Cerc gaitu bada guibelatcen!
 Hel gaiten, hel Jesus gana;
 Bekhatoreen gatic da sortcen,
 Saindutasun bera dena.
 Atçar, etc.

Ikhus-garri mirestecoa!
 Oi! hau da humiltasuna!
 Ceru beraz goragocoa
 Manjateran da emana.
 Atçar, etc.

Erreguen Erregue delaric,
 Ez du nahi distiatu,
 Ez du nahi palacioric:
 Heya tchar bat du hautatu.
 Atçar, etc.

Hotçaz ère da penatua
 Sasoinen Manatçailea;
 Guciez datça gabetua
 Gucen Creatçailea.

Atçar, etc.

Bi bestia ditu laguntçat,
 Horra Jesusen gorthea:
 Lasto guti bat etçantçatçat!
 Oi! hau gauçaren dorphea.

Atçar, etc.

Exemplu miragarrienaz
 Jesusec gaitu hertchatcen.
 Amodioric khartsuenaz
 Bere-gana gombidatcen.

Atçar, etc.

Amodioac du sustatcen
 Haren bihotça guretçat:
 Has gaiten, has haren maitatcen;
 Declara gaiten harentçat.

Atçar, etc. (*Hastean beçala.*)

Stabat mater escuaraz.

A MA dolorez bethea
 Cen nigarrez mainhatua,
 Gurutcearen oinetan.

Semea han itçaturic,
 Odoletan hondaturic,
 Ikhusten çuenean.

Haren bihotz dolorosa,
 Triste, malenconiosa,
 Trencaturic çagoen:

Seme bacotch haren penac,
 Ecin khonda ditezkenac,
 Cituela gogoan.

Ama haren bihotz mina,
 Hersturan khirats eguina
 Erran ahal daiteke!

Çagoela nigarretan,
 Dolorezco pena hetan,
 Ikhusiric Semea.

Nor liçateke guiçona,
 Ikhusiric Ama ona,
 Eta haren dolua!

Elegake nigarretan,
 Ikhusiric plainu hetan
 Amarekin Semea!

Gu - gatic Salbatçailea,

Jainco Jaunac igorria,
Ikhusi du cehatcen:

Gu-gatic bere Semea,
Sabelean ekharria,
Egun akhabatcean.

Oi, Ama desolatua!
Nigarretan mainhatua,
Gurutcearen oinetan?

Oi, Ama desolatua!
Çu-ganat bihurtua,
Nigarretan nagoçu

Jesus dudan bihotcean,
Ni nadin haren gracion,
Othoitz eguin eçaçu.

Çauri hoiec bihotcean
Phartituric Gurutcean,
Ditçadan nic eguiçu.

Seme Jaunaren penetan,
Ni-gatic pairatu hetan,
Partale eguin naçaçu.

Eguiçu, nigar bedere
Deçadan nic bethiere,
Bici naicen artean.

Plainuz egon nahi nauçu
Çurekin, placer baduçu,
Gurutcearen aldean.

Birginaric ederrena,
 Andreetan guehiena,
 Othoi, maita naçaçu.

Çurekin sacratuetan
 Dolorezco çaurietan,
 Othoi, gorde naçaçu.

Hec bihotcean sarturic,
 Amodioz sustaturic,
 Bici nadin munduan.

Çutaz nadin defendatu,
 Othoi, Ama, gomendatu,
 Azken jujamenduan.

Arren Jesus ikherturic,
 Gurutceaz libraturic,
 Dudan haren gracia.

Hartuz gueroz herioac,
 Othoi, arimari Jaincoac
 Deçon Parabisua. Halabiz.

✠. Ora pro nobis, Virgo dolorosis-
 sima: ✠. Ut digni...

ORACIONEA

Interveniat pro nobis, quæsumus,
 Domine Jesu Christe, nunc et in horâ
 mortis nostræ apud tuam clementiam,
 beata Virgo Maria Mater tua, cujus sa-

cratissimam animam in hora tuæ passionis doloris gladius pertransivit. Qui vivis, etc.

OTHOITÇA JESUS JAUNARI

O JESUSEN icen Saindua! icen distianta, çointaric fermuki sinhesten baitut dohala ene bicia, ene chede gucietaço eta ene heriotceco çoriona: Oraidanic eguinen ditudan guciac, eguin nahi ditut oro çure arartecotasunaren azpian. Iratçarria banago, bethi JESUS içanen da ene beguien aintcinean; lo-khartcen banaiz, JESUSEC hetsico derozkit ene beguiac, eta ene loan ez dut bertce asmuric içanen baicen ere JESUS; baldin banabila, JESUSEKIN ibilico naiz; jarria banago, JESUS içanen dut ene aldaketan; istudiatcen badut, JESUS içanen da ene nausia; izkiribatcen hari banaiz, JESUSEC bidatuco du ene luma, eta JESUSEC iskiribatuco du JESUS; othoitcean banago, JESUSEC sustatuco ditu ene hasperapenac; unhattua banaiz, JESUS içanen da ene descantsua; gose banaiz, JESUS içanen da ene janharia: egarri banaiz, JESUS

içanen da ene edaria; eri banaiz, JESUS içanen da ene miricua eta ene sendagarria; hiltcen banaiz, hilen naiz JESUSEN besoetan; JESUSEC hetsico ditu ene beguiac, JESUS içanen da ene hobia, JESUSEN icena ene hobi gaineco iskiribua, eta bethi JESUSEZ goçatcea ene çorion bethierecoa!... Halabiz.

ARIMA JAINCOTIARREN

JAINCOA GANATCO OIHUA

GRACIA, ô ene Jaincoa, gracia! hain bertce arima, egun oroz gure ingurunetan galtcen hari direnençat. Satan hekhaiztua jauci da lece ikhargarrietaric, eta bere errabian arima iresten dabila. Sustatcen ditu bere lagun icigarriac; oihuca dagocote: *arimac! arimac! arimac! gaiten guciac aira arimen galcera!* Eta arimac erortcen dire, uda azkenean hostoac beçala, lece eternalerat!

Eta guc ere halaber, ô ene Jaincoa, oihu eguinen dugu: *arimac! arimac! arimac behar ditugu!* Galdatcen darozkitçugu, Jesus gure Salbatçailearen

çaurien bidez. Çu-ganat oihuz daude çauri adoragarri hec , diren becembat aho botheretsu balire beçala. Calbarioco gainetic arrantcez khoroatu Erregueac epheric gabe galdeguiten daizkitçu ain-gueru errebel itsutuari aztaparretaric khendu diozcan arimac... O ene Jain-coa! Harekin batean eta haren bidez, galdatcen derautçugu, çure oinetan ahuspez emanic, gracia bera, çure gloriaren icenean, eta Birgina notharic gabecoaren arartecotasunaz. Halabiz.

JESU-CHRISTO

GURE SALBATÇAILEAREN

PASSIONEA

SAN MATHEOREN ARABERA, CAP. 26, 27

JESUSEC erran cioten bere dicipu-
luei: † Badakiçue bi egunen buruan
Bazco eguinen dela, eta Guignonaren
Semea saldua içanen dela gurutcean
itçatua içan dadintçat. c. Orduan Aphe-
cen aiticindariac eta populuco Çaharrac
bildu ciren Caïphas deitcen cen Aphez
handiaren salara, eta han deliberatu
çuten Jesus malçurki preso hartceco,
eta hil arazteco. Bainan cioten : s. Ez
ordean bestac diraueino, populua asal-
da ez dadintçat. c. Eta nola Jesus Be-
thanian Simon leprosaren etchean bai-
tcen, emazte bat harat joan citçayon
usain goço balios batez bethericaco

alabastrazco jarro batekin, eta hura ichuri cioen buruaren gainerat, jarri ric çagoen demboran. Dicipuluac hori ikhusiric bekhaiztu ciren, eta cioten: s. Cergatic horla hori galdu da? Ecen sal citeken haguitz garasti, horren baliola pobrei emateco. c. Jesusec hori jakinic, erran cioten: † Cergatic damu eguiten dioçue emazte huni? Hunec niri eguin darotana, obra on bat da; ecen bethi baituçue behardunac çuekin, bainan ni bethi ez nauçue içanen, eta baldin usain goço hori ene gaineratichuri badu, ni ehorztecotçat eguin du. Eguia erraiten darotçuet: non ere predicatua içanen baita Ebangelio hau mundu gucian, khondatuco da hunen orhoitçapentetan hunec orai eguin duena. c. Orduan hamabitaric bat, Judas Iscariotes deitzen cena, joan cen Apez aintcindarietarat, eta erran cioten: s. Cer nahi darotaçue eman, eta escuëtaratuco darotçuet? c. Eta hec hitz-eman ciotçaten hogoi eta hamar cilhar peça; eta gue-roztic occasionearen bilha çabilan hura hekien escuëtarat emateco. Eta Phazcoetaco lehembicico egunean, dicipuluac joan citçaiçcon Jesusi, eta erran cio-

ten : s. Non nahi duçu aphain dieçaçu
gun Phazcoa jateco behar dena? c. Jesu
sec ihardetsi cioten : † Çoazte hirirat
holacoaren gana, eta erroçue : Nau
siac gaztiatcen darotçu : Ene ordua
hurbil da, çure etcherat heldu naiz ene
 dicipuluekin Phazco eguiterat. c. Dici
 puluec eguin çuten Jesusec manatu
ciotena, eta aphaindu cioten Phazco
 eguiteco behar cena. Arratsa ethorri ce
 nean, mahainean eman cen bere hamabi
 dicipuluekin. Eta jaten hari cirela, er
 ran cioten : † Eguia erraiten darotçuet,
 çuetaric batec salduco nau. c. Hitz hor
 taz guciac handizki tristaturic, batbede
 rac galdetcen cioten : s. Ni othe naiz,
 Jauna? c. Jesusec ihardetsi cioten :
 † Enekin escua gophorrera emaiten
 duenac salduco nau : badoha bada Gui
 çonaren Semea, hartaz errana den be
 çala; bainan çorigaitz hainarentçat,
 ceintaz Guiçonaren Semea saldua içanen
 baita : hobe içanen cen harentçat, egun
 daino sorthu ez balitz. c. Horren gai
 nean Judas harren traidoreac erran
 cioen : s. Nausia, ni othe naiz hura?
 c. Ihardetsi cioen : † Ceronec erran du
 çu. c. Eta afaiten hari cirela, Jesusec

hartu çuen oguia, eta benedicatu ondoan, hautsi çuen eta eman cioten bere dicipulei, erraiten ciotela : † Har çacue eta jan çacue, hau ene Gorphutça da. c. Eta khalitça harturic eta Jaincoari eskerrac bihurturic, eman cioten, cioçotela : † Edan çacue guciec huntaric : ecen hau ene Odola da Testament berrikoa, ceina hainitcentçat ichuria içanen baita bekhatuen barkhamendutan. Erraiten darotçuet, ez dudala guehiago mahats arno huntaric edanen çuekin, ene Aitaren erresuman berritan çuekin edanen duan eguneraino. c. Guero othoitça erranic joan eiren Olibetaco mendira. Orduan Jesusec erran cioten : † Gau huntan guciec escandala nitaz içanen duçue; ecen iskiribatua da : Joco dut artçaina, eta arthaldeco ardiac barraiatac içanen dire. Bainan phiztu naicen ondoan, çuec baino lehen Galilearat joanen naiz. c. Piarresec erran cioen : s. Bertce gucientçat escandala bat baccine ere, ez çare nihoiz enetçat hala içanen. c. Jesusec ihardetsi cioen : † Eguiaz erraiten darotçut, gau huntan berean, oilarrac cantatuco duen baino lehen, hiruretan nitaz ukhatuco duçu. c. Piar-

resec ihardetsi cioen : s. Çurekin hil
 behar banu ere, ez cintçaket ukha.
c. Eta gauça bera erran cioten bertce
 dicipulu guciec ere. Jesus joan cen he-
 kiekin Gethsemani deitcen cen lekhu
 batera, eta erran cioten : † Çuec egon
 çaitetzte hemen, nic hanchet othoitz
 eguin deçakedan artean. *c.* Piarres eta
 Zebedeoren bi semeac berekin harturic,
 hasi cen tristatcen eta atsegabetcen,
 eta erran ere cioten : † Khechu da ene
 bihotça heriotcerainocoan : çaudete he-
 men eta atçarriric enekin batean. *c.* Eta
 hetaric urrunduche cen ondoan, ahus-
 pez eçarriric, othoitz eguiten çuen, er-
 raiten çuela : † Ene Aita, ahal balin
 bada, khalitz hau urrun bedi ene-ganic;
 halaric ere ez dadin içan nic nahi beçala,
 bainan bai çuc nahi beçala. *c.* On-
 doan joan cen bere dicipuluetarat, eta
 lo çaudecela causituric, erran cioen
 Piarresi : † Nola! ecin egon çarete oren
 bat atçarriac enekin batean? Atçarriric
 çaudete eta othoitz eguiçue, tentacio-
 netan sar ez çaitetztentçat? ecen izpiri-
 tua erne da, bainan haraguia flacoa.
c. Berriz ere bigarrenean joan cen, eta
 othoitz eguin çuen cioelaric : † Ene

Aita, baldin ez badaite khalitz hau iragan nic edan gabe, çure nahia dadin betha. *c.* Berriz bihurtu cen hetarat, eta bere beguiac logalez eroriac içanez, lo aurkhitu cituen. Eta hec hala utciric, joan cen oraino berriz ere, eta othoitz bera hirurgarrenean eguin çuen; guero itçuli cen bere dicipuluetarat, eta erran cioten : † Orai eguiçue lo, eta descantsa çайтеzte; huna non orena hurbildua den, çointan Guiçonaren Semea emana içaterat doha bekhatoreen escuetarat. Haica çайтеzte, goacen; huna non ni saldu behar nauena hurbil den. *c.* Oraino mintço cela, Judas, hamabi dicipuluetaric bat, ethorri cen, eta harekin Aphez nausiec eta populo Çaharrec egorricaco jende oste handi bat, ezpataz eta makhilez harmatuac. Ordean hura saltcen çuenac eman cioten seinalea hura eçagutcecotçat, ciotçotela : *s.* Nori ere musu emanen baitiot, eta hura da; hura har çaque. *c.* Eta berehala hurbilduric Jesusi, erran cioen : *s.* Agur, Nausia. *c.* Eta musu eman cioen. Jesusec ihardetsi cioen : † Adichkidea, certarat hunat ethorri çare? *c.* Dembora berean bertceac hurbildu citçaiçcon, escuac gai-

nerat hedatu ciotçaten, eta hartu çuten. Bainan Jesusekin cirenetaric batec, bere ezpata atheraturic, jo çuen hartaz Aphez handiaren cerbitçari bat, eta ebakicioen beharri bat. Jesusec orduan errancioen : † Bihur çaçü çure ezpata bere lekhurat; ecen ezpata hartcen duten guciac, ezpataz hilen dire. Uste duçu ez deçakedala othoitz ene Aita! eta harc ez dietçakedala berehala egor milaca Aingueruzco hamabi herrunca baino guehiago? Ordean nola betheco da Escriturec diotena, manera huntan gaucec eguin behar dutela? c. Ondoan errancioen jende aralde hari : † Ohoin bateganat beçala ethorri çarete ezpatekin eta makhilekin ene hartcerat : egun oroz çuen artean jarriric nindagoen, temploan erakhasten nuela, eta ez nauçue hartu. Bainan hauc guciac guerthatu dire, Profeten erranac bethe ditentçat. c. Orduan bere dicipuluec utci çuten, eta guciac ihesari eman ciren. Eta Jesus hartu çuten jende hec, eta eramán çuten Caïphas Aphez handiaganat, ceina baithan Escribauac eta Çaharrac bilduac baitçauden. Piarresec seguitu çuen urrundic Aphez handiaren

ezcaratceraino, eta barnera sarthu, eta jarri cen sehiekin betan, ikhusteco gauça nola moldatuco cen. Bizkitartean Aphez nausiac eta contseilu guciac bilhatcen çuten cembait lekhucotasun faltsu Jesusen contra haren hil-arazteco; bainan etçuten aurkhitcen, hainitz lekhuco faltsu aditu cen arren. Azkenean bada bi lekhuco faltsu aguertu ciren, eta erran çuten : s. Erran du hunec : deseguin deçaket Jaincoaren temploa, eta guero hirur egunen barnean berreguin deçaket. c. Horren gainean Aphez handiac bere lekhutic altchaturic erran cioen : s. Ez duçu deusic ihardesten, jende hauc çure contra diotenaren gainean? c. Bainan Jesus ichilic çagoen. Orduan Aphez handiac erran cioen : s. Manatcen darotçut Jainco bici denaren icenean, erran dieçaguçun heia çu Christo Jaincoaren Semea çaren. c. Jesussec ihardetsi cioen : † Çuc erran duçu : eta erraiten darotçuet, ikhusico duçuela oraino Guiçonaren Semea Jainco gucz ahaltsuaren escuinean jarria; eta ceruco hedoien gainean heldu dela. c. Orduan Aphez handiac bere arropac urratu cituen. s. Burho eguin du, cer

behar dugu lekhuoric guehiago? Horra
 non cihaurec entçun duçuen eguin duen
 burhoa : cer çaitçue? *c.* Ihardetsi cio-
 ten : *s.* Heriotcea mereci du. *c.* Orduan
 bere beguithartea kherruztatu cioten,
 ukhabilacaldiz yo çuten, eta oraino
 bertce batçuec macelacoac eman ciotça-
 ten, erraiten ciotela : *s.* Christo, asma
 dieçaguc, nor da yo hauena? *c.* Bizki-
 tarteaz Piarres campoan çagoen ezcara-
 tcean, eta nescato batec hurbilduric
 erran cioen : *s.* Eta çu ere Jesus Ga-
 lileacoarekin cinen. *c.* Bainan ukhatu
 çuen gucien aiticinean, cioela : *s.* Ez
 dakit cer dioçun. *c.* Eta athetic campo-
 rat ilkhiten cela bertce nescato batec
 ikhusiric, erran cioten han cirenei :
s. Hau ere Jesus Nazarengoarekin cen.
c. Eta Piarresec bigarreanean ukhatu
 çuen cioela cin eguinez : *s.* Ez dut eça-
 gutcen ere guçon hori. *c.* Aphur baten
 buruan han cirenac hurbildu citçaiz-
 con Piarresi, eta erran cioten : *s.* Eguiaz-
 ki jende hetaric çare çu ere; ecen çure
 hitzcuntçac salhatcen çaitu. *c.* Orduan
 hasi cen burho eta arnegu eguiten, ez
 çuela guçon hura eçagutcen. Eta bere-
 hala oilarrac cantatu çuen. Piarres

orhoitu cen Jesusec erran cioenaz : Oilarrac cantatuco duen baino lehen, ni hiruretan ukhatuco nuçu. Eta camporat ilkhiric, kharatski nigar eguin çuen. Arguitu cenean, Aphez aintcindari guciec eta populuco Çaharrec biltçar eguin çuten Jesusen contra, haren hilarazteco; eta estecatu ondoan eramancuten, eta eman Pontcio Pilatus Gobernadorearen escuetara. Orduan Judas, hura saldu çuena, ikhusiric nola galtcera çaramaten, urrikitan sarthu cen eguin çuenaz eta eramanciotzaten Aphez aintcindariei eta Çaharrei hogoi eta hamar diru peçac, cioela : s. Bekhatu eguidut, saldu duanean justuaren odola. c. Ihardetsi cioten : s. Guri cer dohacu? hori ikhusçac herrorec. c. Orduan Judas diru hec temploan aurthikiric joan cen, eta bere burua urkhatu çuen. Bainan Aphez aintcindari ec diru hec bildu ondoan erran çuten : s. Ez da haiçu diru hauc tresorean ematea, ceren odolaren saria baita. s. Bainan elkhar adituric, hartaz erosi çuten bachera eguile baten lur bat, arrotçac han ehorzteco. Hargatic landa hura deitcen da oraino egungo eguneraino Haceldama, erran nahi

baita, odol landa. Orduan bethe içan cen Jeremias Profetac erran çuena : Eta hartu dituzte hogoi eta hamar diru pheçac, ceinac baitire saldu denaren saria, Israelgo umetariec erosi dutenaren saria; eta eman dituzte bachera eguile baten landaren erosteco, Jaunac niri meçutu darotan beçala. Jesus bada eçarri içan cen Gobernadorearen aintcinean, eta Gobernadoreac galdeguin cioen, erraiten cioela : s. Çu çare Judutarren Erreguea? c. Ihardetsi cioen : † Çuc dioçun beçala. c. Eta Aphez aintcindariec eta Çaharrec acusatcen çutelaric, deusic ez çuen ihardetsi. Hargatic Pilatusec erran cioen : s. Ez duçu entçuten cembat gauça jende hoiec derasaten çure contra? c. Bainan, ez cion deusen ere gainean ihardetsi : halaco guisaz non Gobernadoreac handizki miretsi baitçuen. Bada Gobernadorearen usantça cen, Bazcotan populuac hautatcen çuen bat campotcea; eta orduan preso çagon Barrabas deitcen cen fama gaitotaco guiçon bat. Hala guciac elkhar bilduac çaudecen demboran, Pilatusec erran cioten : s. Cein nahi duçue utz dieçaçuedan, Barrabas ala Jesu-Chris-

to deitzen dena? *c.* Ecen baçakien be-
khaizcoz escuetarat ekharri ciotela. Eta
bere tribunalean jarriric çagoela, bere
emazteac gaztiatu cioen : *s.* Ez dukeçula
guiçon hobengabe horrekin eguitecoric;
ecen horren-gatic egun ametsetan hai-
nitz pairatua nago. *c.* Bizkitartean
Aphetz aintcindariec eta Çaharrec buru-
tan eman cioten populuari, Barrabas
galdetcea, eta Jesus gal araztea. Bada
Gobernadoreac oraino erran cioten :
s. Cein nañi duçue bietaric camporat
utz dieçadaçuetan? *c.* Bainan hec ihar-
detsi cioten : *s.* Barrabas. *c.* Pilatusec
erran cioten : *s.* Eta cer eguinen dut
Jesus, Christo deitzen denaz? *c.* Guçieç
ihardetsi cioten : *s.* Gurutcean itça bedi.
c. Gobernadoreac erran cioten : *s.* Or-
dean cer gaizki eguin du? *c.* Horren
gainean guçiac oihuz jarri ciren, ciote-
la : *s.* Gurutcean eman bedi. *c.* Pilatusec
ikhusiric deusic ez çuela irabazten, ait-
citic jendeac guehiago asaldatcen cirela,
populuaren aiticinean bere escuac uraz
ikhusi cituen, cioela : *s.* Behinic bat
chahu naiz guiçon hoben-gabeco hunen
odoletic; çuetaz denaz, ikhus çaçue.
c. Eta populu guçia eman cen oihuz :

s. Horren odola eror bedi gure, eta gure umeen gain. c. Orduan camporat utci cioten Barrabas, eta Jesus aqotaturic eman cioten escuetarat, gurutcean itqatua iqan qadintqat. Berehala Gobernadorearen soldadoec Jesus jaureguirat eramane, haren ingurutara lagun guciac bildu cituzten : eta biluzi quten ondoan, escarlatazco capa batez estali quten; eta arrantcezco khoro bat eman cioten buruaren gainean, eta sesca bat escu escuinean; eta haren aiticinean belhaunicatcen cirela escarniatcen quten, erraiten ciotela : s. Agur Juduen Erreguea. c. Eta bekhokira thu eguiten ciotela, eramaten cioten escutic sesca, eta hartaz burua jotcen cioten. Horrela hartaz trufatu ciren ondoan, erauntci cioten escarlatazco capa, eta bere soinecoez beztiaraciric eramane quten gurutcean eqartcerat. Ilkhitcen cirela, aurkhitu quten Cireneco guiqon bat, Simon deitcen cena, eta hari bortchaz Jesusen gurutcea eramane araci cioten. Eta ethorri ciren Golgotha deitcen den lekhura, ceina baita Galbarioco lekhua. Eta eman cioten edaterat minagrearekin nahastecaturicaco arno batetic : eta jastatu

çuen ondoan, ez çuen edan nahi içan. Gurutcean itçatu çuten ondoan bereci cituzten haren soinecoac, çorthe egotçiric, Profetaren errana bethea çadinçat : Bereci dituzte bere artean ene phildac, eta ene arropa çorthean aurthiki dute. Eta jarriric çaudecela beguiratcen çuten. Eta eman cioten buru gainean iskiribuz cergatic hil-arazten cen : Hau da Jesus Judutarren Erreguea. Gurutcean eman cituzten harekin batean bi ohoin, bata haren escuineco aldean, eta bertcea ezkerrecoan. Eta handic iragaiten cirenec hidoiztatcen çuten, buruac erabiltcen cituztela, eta cioçotela : s. Heia bada! hic Jaincoaren temploa deseguiten dukanaz gueroz, eta guero hirur egunic barnean berreguiten, beguira çac heure burua; Jaincoaren Semea bahiz, jauts hadi gurutçetic. c. Halaber aphez nausiec, Iskiribau eta Çaharrekin batean, hartaz burlatcen ciren, ciotela : s. Bertceac salbatu ditu, eta bere burua ecin salba deçake. Israelgo Erregue bada, jauts bedi oraiçhe gurutçetic, eta sinhetsico dugu horren baithan. Jaincoa baithan du bere esperantça. Jaincoaren gogoracoa balin

bada, athera beça orai hortie; ecen berac erran du : Jaincoaren Semea naiz ni. c. Harekin guretcean ciren ohoinec ere gauça bera cerasaten. Eta egunerdetic aratsalde hirur orenetaraino, mundu gucia ilhumbez estali cen. Eta muga harren inguruan, Jesusec oihu handi ocen bat eguin çuen, erraiten çuela : † *Eli, Eli, lamma sabacthani?* c. Erran nahi da : † Ene Jaincoa, ene Jaincoa, cergatic utci nauçu? c. Han cirenetic batçuec, hori entçunic, cioten : s. Elias deitcen du hunec. c. Eta berehala hetaric batec laster eguin çuen belogui bat arno minthuz bethetcera; eta hura sesca batean emanic edaterat eman cioen. Bainan bertcec cioten : s. Çauce, ikhusagun behin heia Elias ethorrico çayon hortie atheratcera. c. Bainan Jesusec berriz ere oihu handi bat eguinic, aurthiki çuen azken hatsa. (*Hemen aphur bat belhaunico egon behar da.*) Ordu berean temploco beloac erdiratu cen, eta bi çathi eguin gaine-tic behereraino, lurra ikharatu cen; eta harriac arraildu ciren, hil-hobiac ideki ciren, jadanic hilac ciren hainitz sainduen gorphutçac phiztu ciren; eta bere

hobietaric ilkhiric, hura phiztu cen ondoan, hiri saindura joan ciren, eta hainitci aguertu citçaizcoten. Bizkitartean soldado aiticindaria eta harekin Jesusen beguiratcen çaudecenac, ikhusiric nola lurra ikharatu cen, eta bertce guerthatcen ciren gauçac, handizki icitu ciren, ciotela : s. Eguiazki Jaincoaren Semea cen hau. c. Baçauden oraino han urrunçhetic hainitz emazte, Jesusi Galileatic haraino jarraiki cirenac, hartaz artha içateco : ceinen artean baitciren Maria Magdalena, Maria Jakesen eta Josephen ama, eta Zebedeoren semeen ama. Arratsa heldu cenean, ethorri cen Arimateaco guiçon aberats bat Joseph çaritçana, ceina Jesusen dicipuluetaric baitcen. Hura joan cen Pilatus gana, eta galdetu cioen Jesusen gorphutça; eta Pilatusec berehala manatu çuen eman çakion. Josephec harturic gorphutz hura, mihise churi batez trochatu çuen, eta eman çuen harroca batean eguina çuen bere hobi berri batean : eta hobi atheraino harri handi bat itçul-araciric joan cen. Maria Magdalena eta bertce Maria ere han çaudecen, jarriric hobia- ren aldean.

Biharamunean, ceina baitcen larumbata edo Sabbathoa, Aphez `nausiac eta Pharisauac bildu ciren Pilatusen gana, eta erran cioten: Jauna, orhoitu gare nola jende enganatçaile harc, oraino bici cela, erraiten çuen: Hirurgarren egunean berriz phiztuko naiz. Mana çaqu beraz hobia çain dadin hirurgarren eguneraino; beldurrez eta horren dicipulũec ethorriric ebats ez deçaten, eta populuari erran ez dioçoten: Hiletaric berriz phiztu da; eta azken enganioa lehembicicoa baino gaichtoagoa bailiteke. Pilatusec ihardetsi cioten: Badiçuçue çaintçaleac; çoazte, çain çaçue daritçaçuen beçala. Hala joan ciren beraz, hobi-harria ciguilaturic, ongui hertsia çuten, eta eman cituzten çaintçaleac.

JESU-CHRISTO

*Gure Jaunari, haren Passionece estacione
baxhotcharen gainean*

OTHOITÇA

✠. Adoratcen çaitugu Jesu-Christo eta benedicatcen;

✠. Ceren çure Gurutce sainduaz erosi baituçu mundua.

ORACIONEA

JAINCO ona : çure escuac, çure oinac
 eta çure gorphutz gucia, gu bekha-
 torentçat Gurutceco habean eçarri
 nahi içan ditutçuna; arrantcezco khoro
 bat Juduec, çure icen sacratuaren laido-
 tan, buruaren gainean eman çarotçute-
 na, pacienki ekharri duçuna; eta gu
 bekhatore berentçat Gurutceco habe
 berean bortz çauri errecebitu ditutçuna :
 eman dieçaguçu egun eta bethiere peni-
 tentcian, on-gabeen, aphaltasunean, ca-
 ritatean bicitceco indarra eta berthutea,
 behar dugun arguia, sentsua, adimen-
 dua, eta bihotz garbi bat; hetan azken
 hatseraino heltceco graciarekin, çure
 merecimenduen bidez; Jesus adoragar-
 ria, ceina bici baitçare, eta ceina erregue
 baitçare, Aitaren eta Izpiritu-Saindua-
 ren batasunean mendeen mendetan. Ha-
 labiz.

GURUTCEAREN BIDEAREN

G A I N E C O

ISTRUZIONE LABURRA

Cer den Gurutcearen Bidea.

GURUTCEAREN bidea da berenaz gure Salbatçaileac gurutceaz cargaturic iragan çuen eremua; erran nahi da, condenatua içan cen Pilatusen ethetic, eta gurutceficatua içan cen Calbarioraino, non aurkhitcen baitituzte mila hirur ehun eta hirur hogoi urhats. Beraz Gurutcearen bidearen eguitea da, eremu horren iragaitea. Funski eguiteco, bide horren iragaitean, behar da içan hunkitua han Salbatçaileac eguin dituen phausu odolstatuei emana den sentimenduez. Hura cerurat iganez gueroz, Birgina Sainduac, eta haren eredura Jerusalemeco presuna debotec, maiz eguiten çuten bide hori. Guero debocione horren laguntceco, eman cituzten seinale batçuec, Salbatçaile maitea, bide hartan cerbeit guerthaturic, baratua

egon cen tokietan. Guiristinotasuna hedatcearekin, laster abiatu ciren hel ahal citezken tokietaric bide horren eguiten; eta eçagutu hainitz dohain bereciac ardiesten cirela debocione horren bidez. Hori ikhusiric Aita Sainduac eman cituzten indulgentciaric handienac debocione hori praticatcen çutenei.

Bainan, ikhusiric hainitz guiristino içanen cirela gracia horiez gabetuac, toki hartarat ecin joanez, Aita Sainduac nahi içan dute eguin Jesu-Christoc, gurutceaz cargatua, Olibetaraco bidean eguin cituen phausuen itchura bat; emaiten direlaric Elicetan lekhutic lekhu phausu hec seinalatcen dituzten erre-
taula eta gurutce batçuec; eta tokiaren beraren gainean bere Estacioneac eguiten dituztenei, indulgentcia handi hec berac eman dituzte, eratchiki ondoan gurutce hauiei; bainan Estacioneac gurutce heyen beraren aiticinean eguinez seguidan.

Ikhusia da debocione hori, Jesu-Christoc gure Salbamenduco eguin dituen phausu odolstatuen contsideratcerat, harentçat den gloriosena, haren Ama Birginarentçat den gogoracoena,

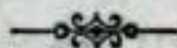
bekhatuaren higuintcerat, nekheen jasaiterat, eta Jesu-Christoren amodiorat bihotzen erakhartceco den premiauena dela.

Estacioneac eguin aldi bakhotchecan hainitz indulgentcia irabazten da. Aita Sainduen chedea da Purgatorioetaco arimentçat irabaz ditzen ahalaz.

NORC BERAC

GURUTCEAREN BIDEA

EGUITECO MOLDEA

*Hasteracoan Sacramendu Sainduaren
aitcinean eguiteco.*

OTHOITÇA

O JESUS, ene Salbatçaile dibinoa! huna non naicen ahuspez çure oinetan, enetçat eta çure gracion hil direnentçat misericordia galdetceco. Phartialier eguin gaitçatçu, othoi, hec eta ni çure Passioncaren merecimendu içari gabecoe-tan. Nigarrezco eta auhenezco bide

huntan hain urriki minaz hunki çaqu ene bihotça, non ekharria içanen bainaiz bici huntaco nekhe gucien gogotic jasaiterat çu gatic.

Eta çuc, Gurutcearen bidea lehenic irakhatsi daucuçuna, Maria Saindua, eguiçu othoitz Trinitate Sainduac munduan içaiten dituen laidoen arrimutan; onhets detçan hemen Izpiritu-Sainduac emanen daiztan urrikizco eta amodiozco sentimenduac.

I^{eu} ESTACIONEA

Jesus hiltcerat condenatua.

Considera çaqu hemen Jesusec cein amultsuki hartcen duen arrasta bat hain gaichtoa, eta orhoit çaute ez duela Pilatusec condenatu Jesus, bainan çuc eta bekhatoros guciec galdetcen guinduela

haren heriotcea. Erraçu beraz urrikiric minenarekin :

O Jesus adoragarria, ene bekhatuec çaituzte beraz hiltcerat condenaraci. Ai! Jauna, eguidaçu, othoi, gracia hetaz guero eta guehiago damu ičan deçadan; eta berriz bekhaturic eguinen duan baino lehen, hiltcerat ere ekharria ičan nadin.

Erraçu guero Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

II^{en} ESTACIONEA

Jesus gurutceaz cargatua.

Consideza çaqu hemen Jesusec cein bihotz onez hartcen duen bere heriotceco tresna latzgarria bere soin sarraskituen gainean. Horrela irakhatsi nahi daucu nola hartu eta ekharri behar ditugun,

nondic eta noren ganic-nahi heldu
çaizcun gurulceac.

O Jesus amultsua! ez cinduen çuc
ekharri behar gurutce hori, bainan nic
bekhatoros dohacabea. Emadaçu behar
duan adimendua, çure eredura, bici
huntaco nekheac eta atsegabeac erasia-
ric gabe jasaiteco; Aita on beçala çure
Probidentciac nahi içan duenaz gueroz
heyen bidez eguin deçadan bekhatuen
satisfaccionea, eta ardiets çure loria.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

III^{en} ESTACIONEA

Jesus eroria gurutcearen pean.

Considea çaqu Jesus Olibetaraco bi-dean. Açotec eta arrantcezco khoro çorrotcec hambat odol galaraci cioten, non flacatua erori baitcen gurutce jasan gogorraren azpian, eta ez da alchatcen

laidoric gogorrenac pacientciaric handienarekin jasanic baicen. Hola nahi du eguin, eta guri irakhatsi gure erori-coen, eta gucz bathaioco gracia galarraci darocuten bekhatuez satisfaccionea eguiten.

O Jesus ona! eguigu, othoi, orhoit nadin bethi biholz minic bandienarekin ene haurtasuneco eta gaztetasuneco bekhatuez, eta damuric handienarekin hurbil nadin maiz cofesiorat, bethi eta hobekiago borratecco ene iragan hutsac Penitentciaco sacramenduan.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

IVe ESTACIONEA

Jesusec bidalkhartcen du bera Ama.

Consideza çaqu cein bihotz-mingarri behar cen, bai Seme Jainco harrentçat, bai Ama hain maitearentçat, elkhar aurkhitcea, Seme maite hura gaichta-guin batçuez hain itsuski herrestatua

cen demboran, populu handi baten bich-
tan. Hura ikhustean cer dolore eta
hersturetan ez cen hertchatua haren bi-
hotça! Nahi çukeien athera burrego
heien escuetaric; ordean badaki hala
behar dela eguin gure salbamendua.
Guciac harrekin sacrificaturic, jarrai-
kico çaio beraz azken hatseraino.

O dolorezco Ama, ardiets dieçaguçu
mendi sainduraino Jesu-Christo seguitu
cinuen amodio hura, eta gurutcearen
oineraino eracutsi cinuen bihotz handi
hura; deusec ez naçan behinere urrun-
taraz Jaunaren leguearen bidetic, eta
Jesu-Christo ganic.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

Ven ESTACIONEA

Simonec laguntzen du gurutcearen kharreiatzen.

Consideza çaqu Jesu-Christoren gu ganaco onhesgoa. Mundua jasaiten duenac ez du escas indarra gurutcearen jasaiteco; bainan nahi daucu irakhatsi gure lagunetarie pairatceco içanen di-

tugunen juntatcen haren sofricariekin.

O Jesus, ene Jauna! cerorrec jasanic gurutceric dorpheena, arinena uzten de-raucuçu guri; eguidaçu, othoi, gracia neure buruaren hain etsai ez içaiteco, non ez baitut neurea ekharri nahico. Hitz datçut, Jauna, çure amorea-gatic, eta çure urricalmenduaz baliatceco, jasanen ditudala, erasiaric gabe, neure lagunaren ganicaco escarnio eta hidoi guciac.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

VI^{en} ESTACIONEA

*Emacume debot batec chukhatcen dio
beguithartea.*

Consiidera çaqu soldado soka hur
cilhaturic, bere Nausi dibinoaren gana
hurbiltcen den emacume horren gog
miragarria. Aurkhitcen du thuz, her

rautsez, icerdiz eta odolez suntsitua. Hunkitua nigarretaraino, amodioac emaiten du beldur guciez gorago; hurbiltcen da Jesusen ganat, eta chukactcen dio Aingueruec eta Sainduec ikhararekin baicen beira ez dioçoketen beguitharte deseguin hura.

O Jesus gure Nausi eta Erreguea! emadaçu, othoi, emacume saindu horrec beçala, munduco errespetu guciac osticaturic, goraki eracuts deçadan neure fedea mundu guciaren bichtan.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

VII^{en} ESTACIONEA

Jesus erortcen da bigarren aldicotz.

Consideza çaqu Bictima saindu horren estatua, hedatua bere sacrificioco egurraren azpian, eta pharatua bere burregoen tratamendu gogorrei : bigarren erorico hau Jesu-Christoc gu-

retçat duen amodio handiaren froga berri bat da. Nahi daucu eracutsi berriz bekhatuan erortceac ez darocula etsiaraci behar, bainan bai erneago atchicaraci.

O Jesus ene Salbatçailea! barkha die-tçadaçu, othoi, berriz ere ene bekhatuac; borthitz neçaçu çure graciaz bekhatuzco occasioneen contra; emadaçu, othoi, atçartasuna neure buruaren gainean, çucen egon nadin çure gracion.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

VIII^{en} ESTACIONEA

*Jesusec contsolatcen ditu Israelgo presuna
nigarrez darraizconac.*

Mirets çaqu Jesu-Christoren bihotz
ona. Bere oinhaceez casuric eguin gabe,
gucia hartua da gure salbamenduaz.
Erraiten diote ez deçaten nigarric eguin

hartaz; bainan bai berez eta bere umeez.
Ah! hortan eracusten daucu gure nigar-
rec estimu guti luketela, baldin gure
bekhatuez beçala gure lagunenez nigar
eguiten ez badugu.

O Salbatçaile maitea! emoçu, othoi,
ene bihotçari ene lagunen salbamen-
duaren nahi khartsu bat; bekhatoreen
combertsionearentçat, othoitcean, au-
henetan eta penitencian khartsuki ema-
naraz neçakena, mereci deçadan çure
contsolacionezco hitzen aditcea heiekin.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

IX^{en} ESTACIONEA

Jesus erortcen da hirurgarren aldian.

Consideza çaqu Jesus heldua menduaren gainera : hau da bere etsaien erabiltzen dituen tokia. Hau da bere bihotzean gure beharrik gabeko khatuac, Sacramenduen laidoztatzeac

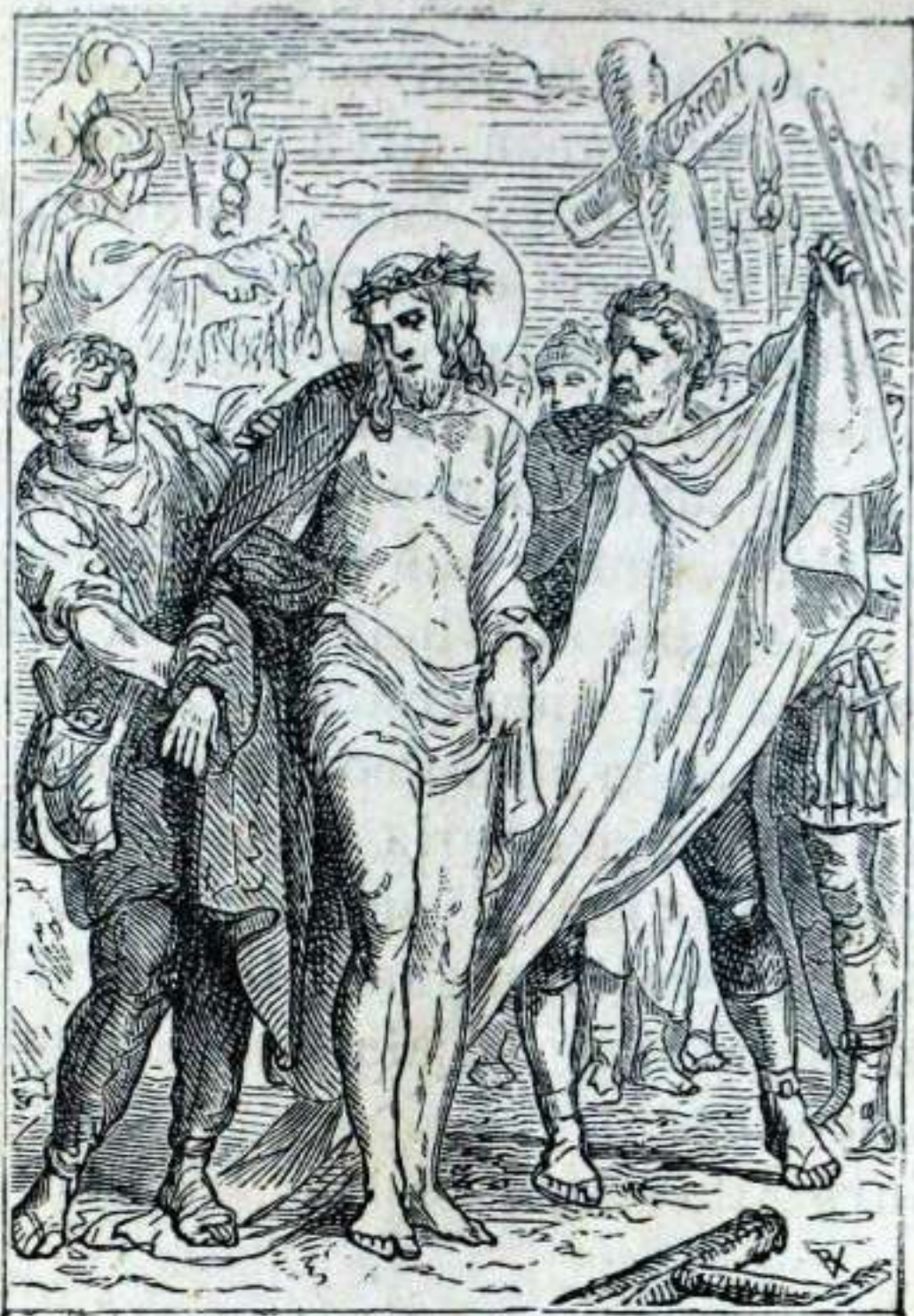
haren graciac eta haren odola çombatentçat alfer içanen ciren. Conside-
cione horiec hersten dute, eta aurthiki-
tzen hain tristecia eta flakecia handian,
non erortcen baita bere hagonian be-
çala, beguitharteaz lurrerat.

O Jesus, amodioaren bictima! onhets
çaçu, othoi, hemen ene bihotz oinhazca-
tuac, çure bihotça hola hersten duten
bekhatuez eta hidoiztatcez eguiten da-
rotçun amanda ohorezcoa; emadaçu in-
darra ikharagarrikeria horiec, peniten-
tciaric gogorrenez, erreparatceco, eta
eguidaçu gracia çuganat bethicotz hel
araz neçaketen beçala çure dohainez
baliatceco.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

Xen ESTACIONEA

Jesus biluzten dute.

Consiidera çaqu nolacoa cen Jesusen sofricaria burregoeç bilhuci çutenean ; arropac khentcearekin haren çauri guciac ideki eta sarraskitan emaiten dire, eta berriz eguiten dute açotezco oinha-

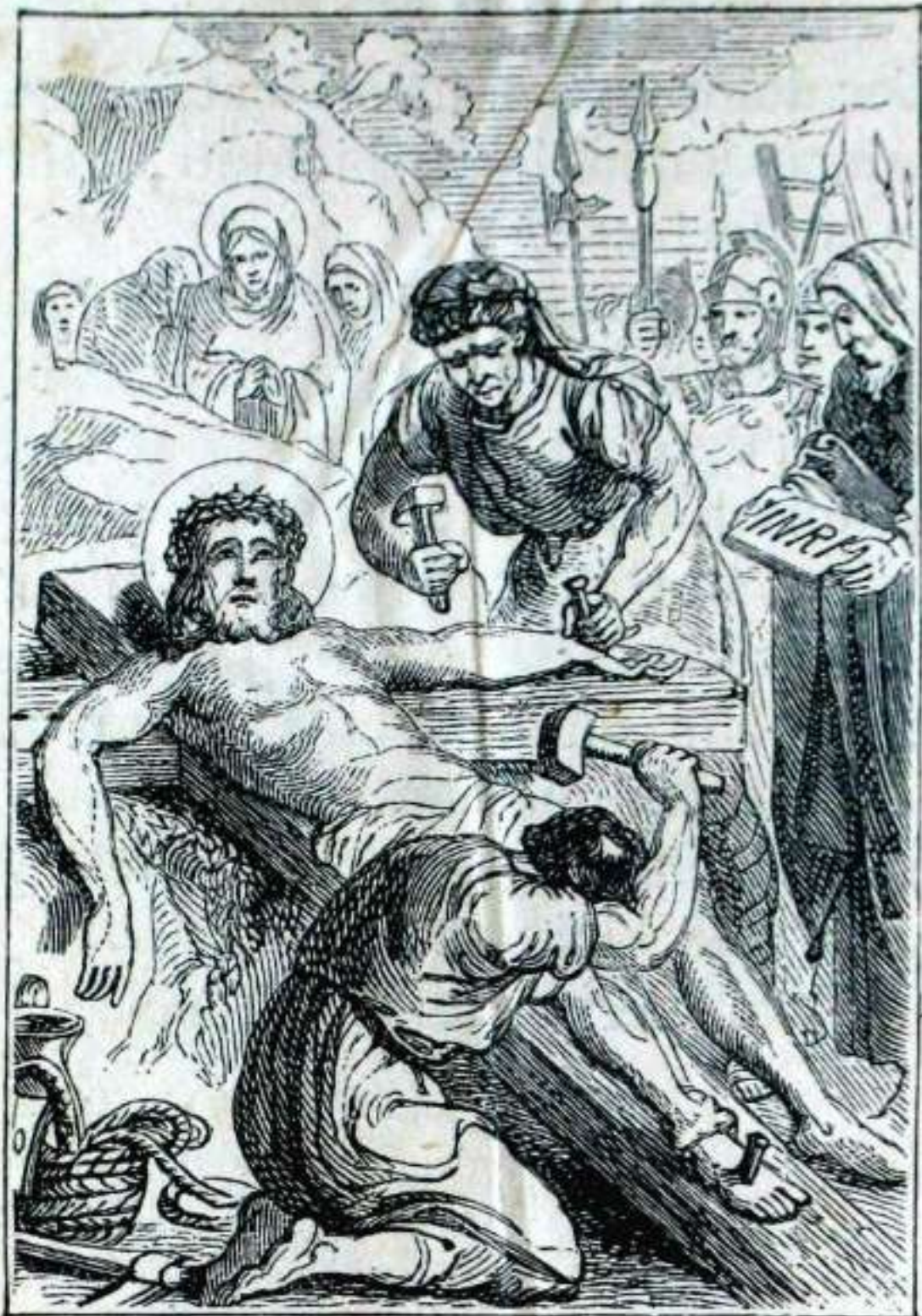
cea. Cer dolore etcen harentçat, hambat eta halaco jendakiaren bichtan, estatu hartan aguertcea!

O Jesus saindutasunaren Jaincoa! gure guritasun tçar eta atseguin liçunez barkhamendu galdeguiteco uzten duçu çure burua hola biluzterat; ikhusgarri nigar eguingarri hortaz jendetce horren bichtan ahalcatua : neure gorphutçari eguin ditudan mainez, cinki nahi dut, çure graciarekin batean, neure sensuac mortificatuz, ahal duan penitencia gucia eguin ene bici gucian.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XI^{en} ESTACIONEA

Jesus Gurutceari itçatua da.

Consideira çaqu Jesu-Christo ber
burregoei cein humilki pharatcen der
uzten ditu bere escu eta oinen itçatc
rat! batere elhe saminic gabe; send
tcein ditu bere heçurrac junturetar

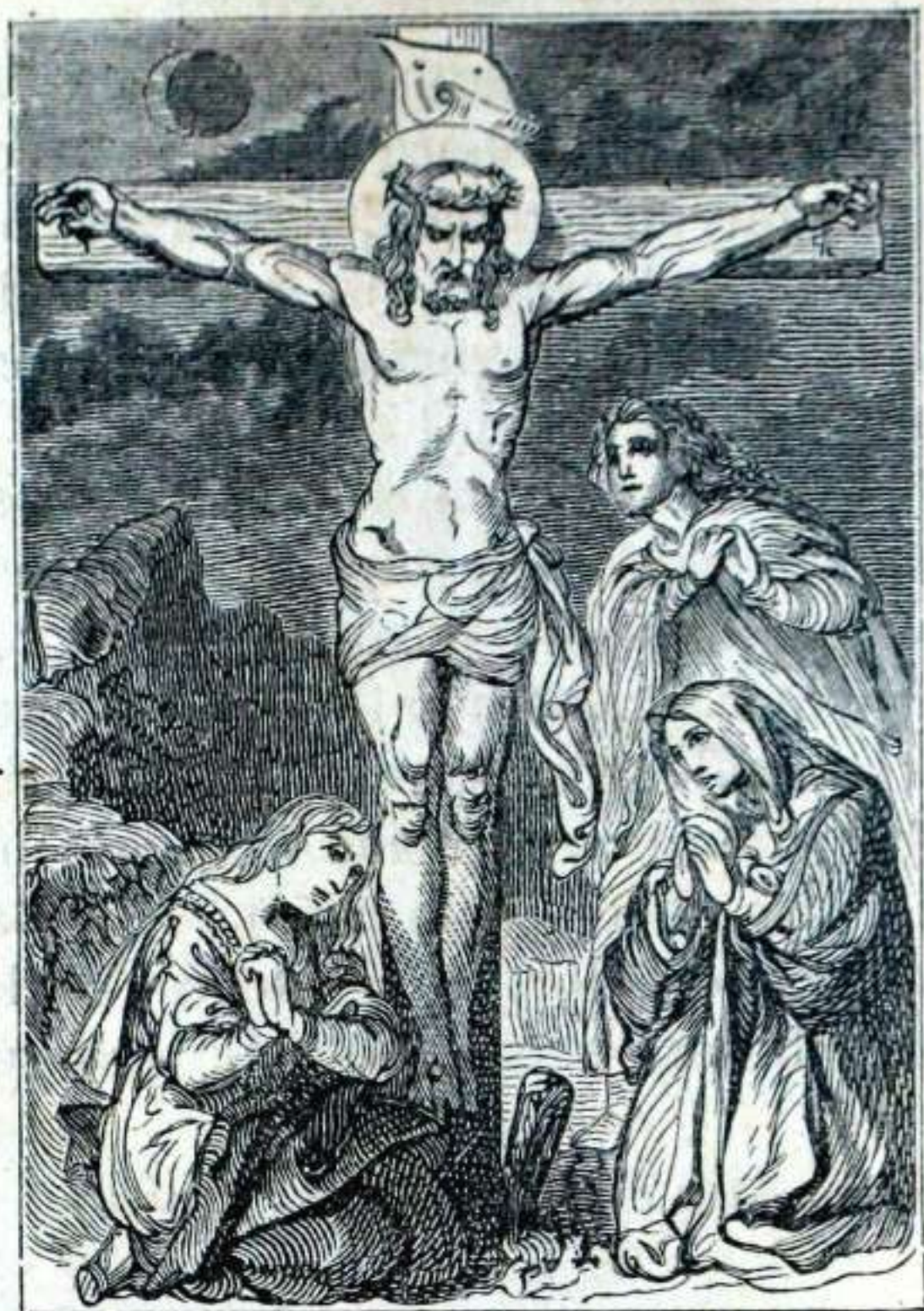
atheratcen, bere çainac ethentcen, bere odola gurutcea behera joaiten, bere bi-hotça egarriac erretcen, bere indar guciac ahitcen! Ah! ceren gu-gatic obedient içan nahi baitcen gurutceraino, Jondoni Pauloc dioen beçala!

O ene Nausi dibinoa! ala goraki condenatcen baititutçu çure legue saindua-ren alderaco ene desobedientciac! Ala sarcorra baita hemen amodio propiaren eta naturaleçaren contra emaiten darotaçun exemplua, guciac bentçutcen dituen çure obedientcia osoan! Eguidaçu, othoi, gracia hortaz baliatceco, ez deçadan behinere bertce nahiric içan çurea baicen.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XII^{en} ESTACIONEA

Jesus hiltcen da Gurutcean.

Considea çaqu Jesus hiltcen bi ohonen artean, eta bere Jaincotasuna erakusten miraculuric handienez. Azken hatsa eman duen aintcean, lurra ikharratcen da, harrocac erdiratcen, templo

beloa urratcen, iguzkia ilhuntcen, eta hilac hobietaric bizturic ilkhitcen. Horiec ikhusiric, capitainac, bulharrac jotcen dituelaric, aithortcen du eguiazki hura Jaincoaren Semea cela.

O ene Salbatçaile maitea! ez deçaçula, othoi, utz, creatura guciac çure heriotceaz damustatcen diren demboran, sentimendu-gabe içan nadin eta eskergabe; argui çaçu ene adimendua, phorrosca çatçu ene passioneen gatheac, atçarraçu, othoi, ene fede loharcatusa, halaco moldez non ez detçadan behinere bichtatic gal Gurutce horren gainean enetçat jasan ditutçun oinhace ikharagarriac, eta hor emaiten darotaçun eracuspenez bidatça deçadan nere bicia heriotceraino.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIII^{en} ESTACIONEA

*Jausten dute Jesus Gurutcetie, eta emaiten
bere Amaren besoetan.*

Consideza çaqu Ama samur harren
dolorea bere Semea hila ikhustean. Bere
besoetan hartcen du gorphutz sacratu
hori; beguira dahoco beguitharte dese-

guin eta odolstatu horri; begui iraungui,
escu eta oin cilhatu heyer. Jaincoac
baicen ez deçake enthelega ikhusgarri
hori cer martyrio cen harentçat.

O Maria! ni naiz çure bihotz-minaren
causa; ene bekhatuec cilhatu dute çure
bihotça, Jesus gurutcean emaiterekin;
bainan orhoit çaite, ô Maria! ene Ama
çarela, eta ene bitartecoa Jaincoaren
aintcinean; damuric minena dut içana-
raci daitçudan doloreez, arnegatcen dut
bekhatua, hitz dautçut çure berthutei
jarraikico naicela; çu baithan dut ene
fidantcia; lagun naçaçu, othoi, orai eta
ene heriotcean.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIV^{en} ESTACIONEA

Jesus emaiten dute hobian.

Consiidera çaqu Jesusen gorphutça hobi hartan, eta orhoit çaitte çurea orobat daitekela laster, eta çure arima joanen dela Jaincoaren aitcinerat, be-

thiereco çorion edo çorigaitceco arras-
taren aditcerat.

O ene Salbatçaile dibinoa! heriotce
on bat nic ukhaiteco, eta hartarat pha-
ratcen irakhasteco, hil çarenaz gueroz :
ez deçaçula, othoi, utz çure graciaç al-
fer içan ditén enetçat; ehorzkitçu hobi
hortan ene gaichtakeria guciac, eta ni
baithan den creaturen ganaco jaidura
gucia : ene bicia penitentcian erama-
nic, eta berthutean fermu içanic, me-
reci deçadan bethiereco çure loriaz go-
çatcea.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

Solenelki eguiten denean Gurutcearen
bidea, edo Estacioneac, aldare nausia-
ren aitcinean canta diteke :

O Crux, ave, spes unica!
Mundi salus et gloria :
Piis adauge gratiam,
Reisque dele crimina.

Eta guero apheçac iracurtcen du othoi-
tça, *O Jesus*, etc., 244 plam.

Estacionetara joaite gucietan canta
diteke ceremonia huni dohacon cantica
bertsu bat, eta :

Sancta Mater, istud agas :
 Crucifixi fige plagas
 Cordi meo valide.

Estacione bakhotcharen hastean cantatcen du apheçac :

℣. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi :

℞. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

Guero belhaunicaturic erraten da *Othoitça*. Ondoan cantatcen du :

℣. Miserere nostri, Domine :

℞. Miserere nostri.

℣. Fidelium animæ, per misericordiam Dei, requiescant in pace.

℞. Amen.

Estacioneen ondoan bihurtcen da, cantatcen direlaric cembait cantica bertsu, eta aldare aitcinean cantatcen dira seguidaco bertsuac :

℣. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi :

℣. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

℣. Ora pro nobis, Virgo dolorosissima :

℞. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

✠. Signasti, Domine, servum tuum Franciscum :

℞. Signis redemptionis nostræ.

✠. Oremus pro Pontifice nostro *N.*

℞. Dominus conservet eum et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra; et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

✠. Oremus pro fidelibus defunctis :

℞. Requiem æternam dona eis, Domine; et lux perpetua luceat eis.

OREMUS

RESPICE, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam : pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et Crucis subire tormentum.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui hora sexta pro Redemptione mundi Crucis patibulum ascendisti, et sanguinem tuum pretiosum, in remissionem peccatorum nostrorum, fudisti : te humiliter deprecamur; ut post obitum nostrum, januam paradisi nos gaudentes introire concedas.

Interveniat pro nobis, quæsumus, Domine Jesu Christe, nunc et in hora mor-

tis nostræ, apud tuam clementiam, beata Virgo Maria mater tua : cujus sacratissimam animam in hora tuæ Passionis doloris gladius pertransivit.

Domine Jesu Christe, qui refrigerescente mundo, ad inflammandum corda nostra tui amoris igne, in carne beatissimi Francisci, Passionis tuæ sacra stigmata renovasti ; concede propitius ; ut, ejus meritis et precibus crucem jugiter feramus et dignos fructus pœnitentiæ faciamus.

Omnipotens sempiterne Deus, misere famulo tuo Pontifici nostro *N.*, et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ : ut, te donante, tibi placita cupiat, et totâ virtute perficiat.

Deus, veniæ largitor et humanæ salutis amator : quæsumus clementiam tuam ; ut nostræ congregationis fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc sæculo transierunt, beata Maria semper Virgine intercedente, cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas, Per Dominum nostrum Jesum Christum, etc.

Guero cantatcen da hirur aldiz :

Parce, Domine, parce populo tuo :

Ihardesten da orobat : Ne in æternum irascaris nobis.

Cantariet : Pie Jesu Domine, dona eis requiem.

Populuac : Sempiternam.

Lehen cantariac : Jube, Domine, benedicere.

Apheçac : Benedicat nos Dominus noster Jesus Christus; qui pro nobis flagellatus est, crucem portavit, et fuit crucifixus. R̄. Amen.

Gurutcearekin emaiten da hemen ichilic benediccionea. Azkenean, erran ditçake baxhotçac *Pater, Ave, Gloria, Aita Sainduaren chedeetan.*

ÇAZPI PSALMU PENITENTCIALAC

ESCUARAZ

Domine, ne in furore... Miserere.

JAUNA, ez niri jaçar çure haserrean :
eta ez neçaçula gaztiga çure atsega-
bean.

Urrical nakiçu , flaco bainaiz : senda neçaçu , ecen ene heçur guciac khordocatuac dire.

Eta nahasmendu handi batec hartu deraut ene arima : bizkitartean , Jauna , noiz artio utcico nauçu ene miserian ?

Jauna , bihur çайте ene ganat , eta beguira çaçü ene arima : salba naçaçu çure urricalmendua gatic.

Ecen nihor ez baita çutaz orhoitcen denic heriotce eternalean : eta ifernuan norc erranen tu çure laudorioac ?

Ene heiagoretan nago ahituric : gau oroz uretan eçarrico dut ene ohea : ene nigarrez bustico dut ene etçanlekhua.

Ene beguiac nahasi çaizkit ene urrriki samina ren gatic : çahartu naiz hainitz ene etsaien erdian.

Urrun çoazte niganic , gaizki-eguile guciac : ecen Jaincoac entçun du ene nigarraren oihua.

Jaunac entçun du ene othoitça : onhetsi du ene auhena.

Ahalkez gorri beitez eta ikhara ene etsai guciac : itçul beitez eta berehala hainitz ahalca bere bekhatuez.

Çori guciz ona dela Aitari , eta Semeari , eta Izpiritu Sainduari :

Egundainotic cen beçala, eta orai eta bethiere : eta mendeen mendetan. Halabiz.

II. PS. 31.

Beati quorum remissæ.

DOHATSU ceina ere barkhatuac içan baitçaizco bere gaichtakeriac : eta ceinen bekhatuac idokiac baitire.

Dohatsua guiçona ceinari ere Jaincoac ez baitio ondicatcen bekhatua : eta ceinaren bihotcean ez baita gueçurric, ez eta ere enganioric.

Ene bekhatua ez dudalacotz aithortu, atsegabeanean ihartu dire ene heçurrac : heiagoretan nindagoela egun osoa.

Ecen çure escu pisua baratu içan da gau eta egun ene gainean ; ene bekhatuec eta urrikiac çaurthuric ene arima, itçuli naiz çure gana, ene antsia handian.

Eçagut - araci darotçut ene bekhatua : eta ez dut gorde ene gaichtakeria.

Erran dut : Nihorc goraki aithortuco diot Jaincoari ene gaichtakeria : eta er-

ran becen sarri barkhatu dautacı ene bekhatuaren itsuskeria.

Hargatic, ene guisa othoiztuco çaituzte çucen diren guciec : bere behar-orduetan eta dembora hautuetan.

Bizkitartean atsegabe gogorren uholdeac erorico direnean pesiaren ançora : hec-gana ez dire hurranduren.

O Jaincoa! inguratcen nauen atsegabe, çu çare ene ihes-lekhua : ene bozçarîoa! iraitzkitçu ni ganic urrun inguratcen nauten etsaiac.

Jauna, ihardetsi darotaçu : Emanen daiat adimendua, irakhatsico dauiat iragan behar dukan bidea : ene beguiac atchikico ditiat hire gainean.

Ez çaiteztecela beraz içan çamariac eta mandoac iduri : ceinec ez baitute adimenduric.

Ceinac muthurra sokhac eta cabasturiac hertchaturic baicen, ez baitire çuganat hurbiltcen.

Hainitçac dire bekhatorearen ondi-coac : aldiz Jauna baithan emaitenduena bere esperantça, haren urricalmenduac inguraturen du.

Aleguera çaitezte beraz Jauna baithan, eta boz handizki, çucen çaretenac :

eta handiets eçaçue, bihotça çucena du-
quenac.

Çori guciz ona dela Aitari, etc.

III. PS. 37.

Domine, ne in furore... Quoniam.

O JAUNA! ez niri mendeca çure haser-
rean : eta ez neçaçula gaztiga çure
samurrean.

Ecen jadanic çure dardoec cilhatu
naute : eta gogortu duçu çure besoa ene
gainean.

Ez dut deus sendoric ene gorphutcean,
çure haserreaz gueroz : khechadura
sarthu çait heçurretaraino, ene bekha-
tuac direlacotz.

Ecen ene bekhatuec hondatu naute,
buruaz gora ditudala : eta çaphatcen
naute, ecin altcha deçakedan carga pisu
batec beçala.

Khirestu dire ene çauriac eta usteldu :
ene çorokeria-gatic.

Ene escasian ez nauke, çamaren az-
pian ahitua nago : ene egunac ilhundu-
ran eta tristecian dakhartçat.

Ceren ene guerriac betheac dire lil-

luraz eta çauriz : eta deus ez da sendoric ene gorphutcean.

Ahuldua naiz, eta gucia aphaldua ecin-guehiago : ene bihotcetic jalguitcen dira heiagoraric minenac.

O Jauna! çure beguien aiticinean dire ene nahicunde guciac : eta ene hats-beherapenac ez çaizkitçu estaliac.

Nahasmenduac hartu daut ene bihotça; akhitua da ene indar gucia : eta utci nau ene beguietaco arguiac, ilhundu dire ene beguiac.

Ene adichkideac, eta ene ahaideac hurbildu dire, bainan ikhus-eta altchatu ene contra.

Ene etchecoac berac ni ganic urrun egon dire : eta ene etsaiec ahal gucia eguiten çuten niri bicia eramane nahiz.

Ene caltea nahi çutenac gueçurrez mintçatu dire : eta egun gucia amarru asmatcen iragan dute.

Ni aldiz entçuten ez duen gor bat beçala nindagon : eta mutu bat beçala, ahoa ideki gabe.

Eta eguin naiz aditcen ez duen guiçon bat beçala : arraposturic bere ahoz hizcatcen ez duen bat beçala.

Bizkitartean, Jauna, çutan eman dut

ene esperantça gucia : çuc entçunen nuçu, ô ene Jainco Jauna!

Ecen erran dut : Ene etsaiac ene gainean ez ditecela bozcaria : ceren ene çangoac içan baitire khordocatuac, elhe gaitcigarriac goraki ene contra, bere buruaz hartuac, erasi baitituzte.

Bizkitartean pharatua nago çure escutic gaztigu hartcera : eta mereci duan bihotz-mina bethi darrait ene beguien aitcinean.

Hargatic aithortuco dut ene gaichtakeria : eta saminki damutuco çaut eguin bekhatua.

Bizkitartean ene etsaiac gothor bici dire, eta eguin dire borthitzagoac ene contra : eta hainitçac dire ni higuïntcen nutenac gaichtoki.

Gaizkia onguiarentçat bihurtcen dutenec, larrutcen ninduten bere erasiez : ongui eguiten nuelacotz.

Ez naçaçula utz, Jainco Jauna : ez citela urrun ene ganic.

Çato ene laguntcera : O Jauna, ene Jainco salbagarria.

IV. PS. 50.

Miserere mei, Deus.

URRICAL nakiçu, ô ene Jaincoa!
çure bihotz-higuïntasun handiaren
araura.

Eta çure urricalmendu neurri-gabe-
coaren antçora : phorrosca çaçü ene gai-
chtakeria.

Guehiago eta guehiago garbi neçaçü
ene thonetariç : eta ene bekhatutic
chahu naçaçü.

Ecen eçagutcen dut ene gaichtakeria :
bethi ene beguien aiticinean dut ene
oguen handia.

Çuri bai çuhauri gaizki eguin dau-
tçut, eta çure aiticinean eguin dut ene
hobena : haletan aithortcen dut çu-
hurra çarela çure aguintcetan, ez daite-
kela aurkhi erraitecoric çure ephaie-
tan.

Halaric ere badakiçu, Jauna, gaiz-
kian contcebitu naicela : eta bekhatuan
baicen ez nauela ene amac mundurat
eman.

Bainan çuc maite duçu çucen bidea :
aguertu daroztatçu çure çuhurtciaren
egua gordeac eta estaliac.

Ihizta naçacu hisopaz eta içanen naiz chahutua : ikhuz naçacu , eta eguinen naiz elhurra baino churiago.

Erantçunen derautacu boz eta alegrantciazco elhe bat : bertan birphiztucodira ene heçur aphalduac.

Ene bekhatuetaric bertce alderat bihurçacu çure beguithartea : eta ene gaichtakeria guciac phorrosca çatçu.

Bihotz guciz chahu bat eguiçu ni baithan, ô ene Jaincoa : eta izpiritu çucen bat berreguin çacu ene erraietan.

Ez naçacula egor urrun çure aiticentic : eta ez dieçadaçula idoc çure Izpiritu-Saindua.

Bihur dieçadaçucu çure Salbatçailearen bozcarioa : eta gogor neçacu çure Izpiritu indartsuaz.

Gaichtoei irakhatsico ditut çure bidac : eta bekhatoreac çure gana itçuliren dira.

Athera naçacu ene odol-eguintcetic, ô Jaincoa, ene Jainco Salbatçailea ! eta boztuco da ene mihia çure çucentasunaren goresten.

Jauna, idekiren tutçu ene ezpainac : eta erantçunen ditu ene ahoac çure laudorioac.

Nahi içan bacinu sacrificioric, gogotic escainico nautçun : bainan aberen odol ichurtcean ez duçu hartcen atseguinic.

Jaincoac onhesten duen sacrificioa daite arima damuztatua : ez duçu, ô Jaincoa! nihoiz hidoiztatuco bihotz urrikiz çaurthua, eta aphaldua.

Çurē çucentasunean beraz, Jauna, arren ongui eguiocu Sioneri, çure populari : altcha ditecentçat Jerusalemeco murruc.

Orduan onhetsiren duçu çucenki eguin sacrificioa, oferendac, eta ohorescaciac: orduan ehoen dituzte çure aldare gainean aratche onhetsiac.

V. PS. 101

Domine, exaudi orationem.

JAUNA! entçun eçaçu ene othoitça : eta hel bedi çure gana ene oihua.

Ez deçaçula ene ganic bertce alderat itçul çure beguithartea : ene ondicozco egun orotan, hurbil dieçadaçu çure beharria.

Noiz nahi den eta deithuco baitçaitut : lehiarekin entçun naçaçu.

Ecen khea beçala jabaldu dira ene egunac : eta ene heçurrac idortu çaizkit egur kiscailaren antçora.

Egotciric nago nola belhar ephaitua , eta agortu çaut ene bihotça : ceren abantzi baitçaut ene jana ere.

Halacoac dire ene intcirinac, non ene heçurrac lothuric baitaudez ene laruari.

Iduri dut bortuco pelicanooa : eguin naiz huntçaren antçora etche çahar cilhoetan.

Loric ez dut : eta gueçatua nago, berbera hegazteguian dagon etchechoria beçala.

Egun gucian laidoztatcen ninduten ene etsaiec : eta lehenago goresten nindutenac arneguz hari ciren ene contra.

Hautsa jaten nuen oguiarekin betan : eta nahasten nuen ene nigarrekin ene edaria.

Çure haserrean eta çure gaitciduran hertchatu nauçu : gora altchatu - eta urrun aurthiki bainauçu.

Ene egunac iragan dire itçalaren pare : eta ni ihartu naiz belharra beçala.

Çu aldiz, Jauna, bethi bera çare : eta çure icena doha bethi mendetic mendera.

Jaikico çare, Jauna, urricalduco çautçu Sion : ecen demborada, jina da çure misericordiaren dembora.

Sion, Jauna, nungo harri hondarretan ere lakhet baitute çure cerbitçariec : hango herrautsac ere bihotça hunkitceu baitiote.

Orduan, Jauna, populu guciac çure icen sainduaren beldur içanen dire, eta lurreco erregue guciac ohore ekharrico diote çure dohatsutasunari.

Ikhusi duketenean Jaunac berreguin duela Sion : eta agueri dela bere arrimu pare-gabeen.

Ikhusi duketenean so eguin duela aphaletan othoitçari : eta ez dituela laidoztatu hekien auhenac.

Iskiriba beitez horiec ethorkiçuneco mendetaco : eta jaioco den populuac gorestuco du Jaun-goicoa.

Ceren so eguin duen bere egoitela saindutic : Jaunac lurrera beguiac aphaletu ditu :

Entçun ditu gathiboen auhenac : eta desamarratu ditu hil içan cituztenen semeac.

Erantçun deçaten Sionen Jaunaren icena : eta haren laudorioac Jerusalemen.

Noiz eta ere bilduco baitire populu guciac bat batean : eta erregueac Jaunaren cerbitçuco.

Jainco ahaltsuaren ikhuscari horren hirritsaz, erran dio berac altchatu duen populuac : Erradaçu çombat beharco ditugun iguriki gauça miragarri horiec.

Ez neçaçula deith çure gana neure egunen erdian : mendez mende hedatcen dire çure urtheac.

Çuc, Jauna, hastean eguin duçu lurra : eta çure escuetaric atheratuac dire ceruac.

Iraganen dira horiec, eta çuc irau- nen : philda batçu beçala ahituco dire.

Eta estalgui bat beçala khambiatuco ditutçu, eta içanen dira khambiatuac : bainan çu ber bera çaude, ez dira iraganen çure urtheac.

Çure cerbitçarien hurrec çurekin ukhanen dute bere egoitça : eta hekien ondocoac bethierecotz çure aitcinean içanen dire.

VI. PS. 129.

De profundis clamavi ad te.

HONDATUA ifernurainocoan oihuz nago-
tçu, Jauna : Jauna, othoi, entçun
çaçu ene oihua.

Beutez çure beharriac atçarriric : ene
othoitz minaren entçuteco.

Baldin gure gaichtakeriac çorrotzki
beguiratcen baditutçu, Jauna : Jauna,
norc iraun çure aiticinean?

Bainan barkhamendua da çure bai-
than : eta çure leguea delacotz, espe-
rantça çutan ez dut galdu, Jauna.

Haren aguintcetan bere ustantça
eman du ene arimac : Jauna baithan
eman du ene bihotçac bere esperantça.

Goicetic arratsera : esperantça ukhan
beça Israelec Jauna baithan.

Arren Jauna urricalmendua bera
baita : eta nasaia hura baithan berre-
rospena.

Eta berac berrerosico du Israel bere
bekhatu guciataric.

VII. PS. 142.

Domine, exaudi orationem... Et non.

JAUNA, entçun çaçu ene othoitça, eta
adi çaçu ene galdetce humila, hitz

eman duçun beçala : entçun naçaçu çure çucentasunaren eredura.

Ez çaitecela sar jujamenduan çure cerbitçariarekin : ecen nor da lurrean guiçon bici deno justu daitekenic çure aiticinean!

Ene biciari baitarrait ene etsaia : egotci nau lurreraino.

Ilhun beltçetan eçarri nau, aspaldi hilic daudecenac beçala : hersturan dago ene arima, eta nahasmendu handitan dakhusat ene bihotça.

Bainan orhoitu naiz, bestorduco egunez, gogoan erabili tut çuc eguin gauça miragarriac : beheman tut çure escuec eguin ikhusgarriac.

Hedatu ditut çure gana ene escuac : ene arima çure ganat dago, nola lur gortu bat uriaren hirritsan.

Jauna, laster eguiçu ene aditcera ; barnea ahulez ttipitcen hari çaut.

Ez deçaçula itçul ene ganic çure beguithartea : edo eguinen naiz hobirat dohacenac iduri.

Lehen baino lehen erantçun deçadaçu çure urricalmenduaren boça : çure baithan eman dudanz gueroz ene esperantça.

Eraçagut dieçadaçu cer bide iduki behar duan : ecen altchatu dut çu-ganat ene arima.

Beguir naçaçu ene etsaietaric, Jauna, çure ganat ihes eguin dut : irakhats dieçadaçu çure borondatearen eguiten, ecen çu çare ene Jaincoa.

Çure Izpiritu-Sainduac, onthasuna bera denac, bidatuco nau çucen bidera : çurē icen sainduaren goresteagatic, Jauna, birphiztuco nauçu, çu bakharric ona çarena.

Atheratuco duçu atsegabetic ene arima : eta çure onhesgoa-gatic galduco ditutçu ene etsaiac.

Suntsi-aracico ditutçu ene arima hersturan daucaten guciac : ceren ni bainaiz çure cerbitçaria.

Ant. Ez çaitecela orhoit, Jauna, gure hobenez, eta ez gure ahaideen gaichtakeriez : eta ez gaitçaçula eman bethiereco hersturan gure bekhatuac direlacotz.

AGONIACO OTHOITÇAC

LETHANIAC

- J**AUNA, duçun urricari.
Jesu-Christo, duçun urricari.
Jauna, duçun urricari.
Andredena Maria, hunentçat othoitz eguiçu.
Aingueru eta Arcanjelu guciec, hunentçat othoitz eguiçue.
Abel saindua, hunentçat othoitz eguiçu.
Justuen gorthea, hunentçat othoitz eguiçue.
Abraham saindua, hunentçat othoitz eguiçu.
Jondoni Joani Batista, hunentçat othoitz eguiçu.
San Joseph, hunentçat othoitz eguiçu.
Patriarca eta Profeta guciec, hunentçat othoitz eguiçue.
Jondoni Petri, hunentçat othoitz eguiçu,
Jondoni Paulo, hunentçat othoitz eguiçu.
San Andres, hunentçat othoitz eguiçu.
Jondoni Joani, hunentçat othoitz eguiçu.
Apostolu eta Ebanjelista guciec, hunentçat othoitz eguiçue.

Jaunaren Dicipulu saindu guciec, hunentçat othoitz eguiçue.

Inocent saindu guciec, hunentçat othoitz eguiçue.

Jondoni Estebe, hunentçat othoitz eguiçu.

Jondoni Laurendi, hunentçat othoitz eguiçu.

Martir saindu guciec, hunentçat othoitz eguiçue.

San Silbestre, hunentçat othoitz eguiçu.

San Gregorio, hunentçat othoitz eguiçu.

San Agustin, hunentçat othoitz eguiçu.

Aphezpicu eta Confesor saindu guciec, hunentçat othoitz eguiçue.

San Bedito, hunentçat othoitz eguiçu.

San Frantses, hunentçat othoitz eguiçu.

Fraide eta Ermitau saindu guciec, hunentçat othoitz eguiçue.

Santa Maria Magdalena, hunentçat othoitz eguiçu.

Santa Lucia, hunentçat othoitz eguiçu.

Birgina eta Alhargun Sainda guciec, hunentçat othoitz eguiçue.

Saindu eta Sainda guciec, hunentçat ararteco içan çaitzte.

Urrical bekiçu, eta barkha dioçoçu,
Jauna.

Urrical bekiçu eta beira çaçu, Jauna.

Heriotceco irriscutic, beira çaçu, Jauna.

Heriotce gaichtotic, beira çaçu, Jauna.

Ifernucio penetaric, beira çaçu, Jauna.

Gaitz gucietaric, beira çaçu, Jauna.

Debruaren escuetaric, beira çaçu, Jauna.

Çure Sortcearen medioz, beira çaçu,
Jauna.

Çure Gurutcearen eta Pasionearen me-
dioz, beira çaçu, Jauna.

Çure Heriotcearen eta Ehorztearen me-
dioz, beira çaçu, Jauna.

Çure Phizte gloriosaren medioz, beira
çaçu, Jauna.

Çure Ceruetarat igaitte miragarriaren
medioz, beira çaçu, Jauna.

Izpiritu saindu contsolatçailearen gra-
ciaren medioz, beira çaçu, Jauna.

Jujamendu egunean, beira çaçu, Jauna.

Bekhatorosac, othoi, entçun gaitçatçu.

Huni barkhatceaz othoizten çaitugu,
arren entçun gaitçatçu.

Jauna, duçun urricari.

Jesu-Christo, duçun urricari.

Jauna, duçun urricari.

Eria hil-hersturan denean.

OTHOITÇA

COHAZ, arima Christaua, ilkhi çaiten mundu huntaric, çu creatu çaituen Jainco Aita guciz botheretsuaren icenean; çure-gatic pairatu duen Jesu-Christo Jainco Semearen icenean; çure gainerat ichuria içatu den Izpiritu-Sainduaren icenean; Aingueru eta Arcanjeluen icenean; Tronu eta Dominacionen icenean; Principatu eta Bothereen icenean; Kherubin eta Serafinen icenean; Patriarken eta profeten icenean; Apostolu Saindu eta Ebanjelisten icenean; Martir eta Confesoren icenean; Fraide Saindu eta Ermitauen icenean; Birgina saina, saindu eta saina gucien icenean; arren bakhean içan dadila çure lekhu, eta Parabisuco glorian çure egoitça, Jesu-Christo gure Jaunaren medioz. Halabiz.

Jainco urricalmendutsua, Jainco ezti eta maltsoa, Jaincoa, ceinac, çure misericordia handien eredura, urratcen baitituçu urriki eguiazco bat dutenen bekhatuac, eta iragan hoben handiene-

taric chahutcen, eguinac içatu ez balire beçala : urrical bekiçu N. çure cerbitçaria, eta arraiki beha çoçu ; aithortcen darozkitçu bere bekhatu guciac ; bihotçaren erditic barkhamendu eske dagoçu ; othoi, Jauna, entçun eçaçu. Cero-nec, ô Aitaric samurrena ! garbi diotçoçu haraguiaren flakeçaz edo debruac enganaturic eguin ahal içatu dituen huts guciac ; eta çure odolaren gostuz erosi duçun membro hau junta çoçu çure Eliçaren gorphutçari. Duçun urri-calmendu, Jauna, horren marraskez ; urrical çakizcote horren nigar minei. Çure misericordian du bakharric bere fidantcia : har çaçü arren çure adichki-deen herruncan ; Jesu-Christo gure Jau-naren medioz. Halabiz.

Gomendatcen çaitut (ene anaia, *edo* arreba maitea) Jainco guciz-bothere-tsuari, eta haren creatura çaren beçala, ematen çaitut haren escuetan ; arren, noiz-ere herioa ethorriric, guiçon gu-ciec çor dutena bihurtuco baituçu, itçul çaitecen, çu lur-lohitic itchuratu çaituen Autor bera-ganat.

Çure arima beraz gorphutcetic ilkhitcean, aintcinera ethor dakiola Aingue-

ruen aralde distianta : ethor dakitçula jujetçat jarriac daudecen Apostoluen leinua : dathorçula oraino Martir gloriosen armada altchatua : ingura çaitçala Confessor liliz aphainduen gorthe churiac : bozcariorekin har çaitçatela Birgina garbien khoroc; eta Patriarkec besarcaturic eçar bere galtçarrean, bethiereco dohatsutasunean.

Beguitharte ezti eta arrai batekin amultsuki har çaitçala Jesu-Christoc, eta mana deçala içan çaitecen bethi haren aiticinean daudecenen artean. Ez deçacun jakin nihoiz cer ondico ilhumbe-tan, cer oinhace su-lamboetan, cer min garratz çorigaitcezco leceetan. Ahalic gabe içan ditela çure gain Satan beltça bere lagun guciekin : eta çu heltcen ikhusiric Aingueru sainduetz lagundua, herstua bethierecotz ilhun-beltz lecetar-rat ihes eguin deçala. Altcha dadila Jaincoa, haren etsaiac barraiatuac daitecela, eta hura higuin duten guciac urrun dohacela haren beguietaric; khea beçala suntsi daitecela; eta suan ezcoa hurtcen den beçala, Jaincoaren aiticinean bekhatoreac gal daitecela : eta çucenac sasia eta bozcaria daitecela Jaincoaren

aitcinean. Gueçatuac beraz eta ahalguez yoac beitez ilhun beltcetaco ispiritu gaichtoen aralde guciac; eta Satanen cerbitçarietaric ez dadila bat ausarta çu Ceruco bidetic guibelatcerat.

Beira çaitçala tormentetaric çuretçat gurutcean itçatu içan den Jesu-Christoc berac; beira çaitçala heriotce eternale-tic çuretçat hil nahi içatu den Salbatçaile harc berac; Jesu-Christoc, Jainco biciaren Semeac berac, eçar çaitçala Parabisuco atseguin eta goçoen erdian; eta eçagut çaitçala bere ardien baltsan Artçain on eta çucen harrec. Diçula çure bekhatu gucien barkhamendua, eta eman çaitçala bere escuineco aldean bere hautatuen artean. Ikhus deçaçula bekhoz bekho çure Salbatçailea, eta bethi haren aiticinean çagola, çure beguiez beguira deçaçun, dohatsuençat aguerian den eguia eternala. Beraz dohatsuen herrunken artean eçarria, goça çaitecen Jaincoaren beguiratceco goçoaz mendeen mendetan. Halabiz.

Jauna, ongui eguiocu çure cerbitçariari, çure urricalmendutic igurikitcen duen salbamenduco tokian. Halabiz.

Jauna, beira çaçu çure cerbitçariaren

arima Ifernuco hirriscu gucietaric, on-dicozco sareetaric eta atsegabe gucietaric. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren arima, lehenago Enoc eta Elias guço-nen heriotce comunetic beiratu ditutçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren arima, Noë uholdetic beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren arima, Abraham Ur Caldeacoan beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren arima, Job bere hersturetaric beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren arima, Isaac, sacrificatu gabe, Abraham bere aitaren escuetaric beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren arima, Lot Sodomatic eta sulambotic beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren arima, Moïse Pharaon Egyptoco erre-gueren escuetaric beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaqu çure cerbitçariaren

arima, Daniel lehoin lecetic beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaçu çure cerbitçariaren arima, hirur haurrac sulabe gorritic eta erregue gaichtaguin escuetaric beiratu ditutçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaçu çure cerbitçariaren arima, Susana gueçurrezco hoguenetic beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaçu çure cerbitçariaren arima, Dabid Saül erreguearen eta Goliaten escuetaric beiratu duçun beçala. Halabiz.

Jauna, beira çaçu çure cerbitçariaren arima, Jondoni Petri eta Jondoni Paulo cephoetaric beiratu ditutçun beçala. Halabiz.

Eta nola beiratu baituçu Santa Tecla Birgina eta Martir dohatsua hirur ondico dorpheetaric, hala, othoi, beira çaçu çure cerbitçari hunen arima, eta emoçu gracia çurekin goçatceco ceruco goçoez. Halabiz.

Gomendatcen darotçugu, Jainco handia, N. çure cerbitçaria, eta çu othoizten çaitugu, Jesu-Christo munduaren Salbatçailea, arren ez deçoçun ukho eguin, bainan eçar deçaçun Patriar-

khen galçarrean horren arima; horren gatic hain amultsuki mundurat jautsi çarenaz gueroz. Eçagut çaçü, ò Jauna, çure creatura, ez Jainco atce eta arro-tcec eguina, bainan çuc ceronec, ò Jainco bici eta eguiazcoa : ecen, Jauna, ez da çutaz campo Jaincoric, eta nihorc-ere ecin eguin dio çure obrac beçalaco-ric. Bozcaria eçaçü beraz horren ari-ma, çure beguithartea ikhusten duela : ez orhoit leheneco horren bekhatuez ez eta nahaskeriez : hec guciac gazte-tasuneco erauntsiac eta nahicunde tçar-ren suac eguin-araci diotça. Bekhatuan erori da, Jauna; bainan halere ez ditu ukhatu eta arnegatu Aita, Semea, eta Ispiritu-Saindua, aiticitic sinhetsi du, Jaincoaren kharra bere baithan era-kharri du, Jainco gauça guciën Creatçai-lea leialki adonatu du.

Jauna, othoizten çaitugu ez çaiten orhoit horrec gaztetasunean eta eçagu-tçaric gabe eguin dituen bekhatuez, eta çure urricalmendu handiaren eredura, çure arguitasunaren gloriaren erditic hortaz orhoit çaiten. Idekiac beçozka Ceruco atheac, Aingueruac bozcaria beitez horrekilan. Har çaçü, Jauna,

çure cerbitçaria çure erresuman. Har deçala Ceruco armadaren manatceco gai içan denac, Micaël Jaincoaren Arcanjeluac : dathortzcotela aintcinerat Jaincoaren Aingueru sainduac, eta eram deçatela Ceruco gloriaren erdirat : han har deçala Jondoni Petri Apostoluac, ceinari Jesu-Christoc eman baitiotça Ceruco gakhoac : lagun dakiola Jondoni Paulo Apostolua, ceina içan baita Christoc berac hautaturicaco uncti berecia : horrentçat ararteco içan dadila Jondoni Joani Ebanjelista, Jaunaren Apostolu berecia, ceinari erakhuetsiac içatu baitçaizco Ceruco estaliac. Othoitz eguin deçatela horrentçat bertce Apostolu guciec, ceinei eman içan baitçaie amarratceco eta lachatceco bothe-rea. Ukhan ditçala arartecotçat Jaincoaren saindu et hautatu guciac çoinec atsegabe hainbertce jasain baitute : arren haraguiaren lokharrietarie bilucia, gai içan dadin sartceco Ceruco glorian, aintcinguidaritçat duela Jesu-Christo gure Jauna, ceina bici baita eta erregue baita Aita eta Izpiritu-Sainduarekin mendeen mende gucietan. Halabiz.

Hil muga hurbil denean, othoitz eguin behar dute oraino khartsukiago eriaren ondoan direnec; maiz hari adiaraciz JESUS, MARIA, eta JOSEPHEN icenac, eta bereciki erran-araciz JESUS, JESUS, JESUS. — Jauna, emaiten dut ene arima çure escuetarat. — Jesus, Jauna, har eçaçu ene arima : — Maria saindua, othoitz eguiçu enelçat. — M̄aria, graciaren ama, misericordia-ren ama, beira naçaçu ene etsaietarie; eta har naçaçu heriotceco orenean. Halabiz.

Azken hatsa eman duenean :

℞. Çatozte hunen laguntcerat, Jaincoaren sainduac, çatozte hunen aintcinera, Jaunaren Aingueruac : har eçaçue hunen arima; erakhar çaçue Jaungoicoaren aitcinera. √. Har çaitçala Jesu-Christoc, çoinac deithu baitçaitu; Aingueruec bidalt çaitçatela Abrahamen çaltçarrerat. Har eçaçue... √. Emoçu, Jauna, descantsu eternala : eta distia deçon bethiereco arguiac : Erakhar...

Jauna, duçun urrikari. Jesu-Christo, duçun urrikari. Jauna, duçun urrikari. — Gure Aita... √. Emoçu, Jauna...

Ÿ. Ifernuco athetic : R̄. Urrun çaçu, Jauna, hunen arima. Ÿ. Descantsa bedi bakean : R̄. Halabiz. Ÿ. Jauna, entçun çaçu ene othoitça : R̄. Eta ene oihua hel dadin çu-gana.

OTHOITÇA

Çuri, Jauna, gomendatcen dautçugu çure cerbitçariaren arima, mundu huntacoa eguina duenaz gueroz, çutan aurkhi deçan bicia : eta bici huntan bere herbaltasunaz eguin dituen bekhatuac, çuc garbizkitçu, ichurtcen dioçularic nasaiki çure urricalmenduric bereciena, Jesu-Christo gure Jaunaren icenean. Halabiz.

Hiltce saindu baten galdetceco.

OTHOITÇAC

MARIA saindua, misericordiazco Ama, çutan confidantciaz bethea eta bihotça dolorez çaurthua, çure aintcinerat heldu naiz, çuri errecomendatcerat ene azken orena eta azken oren horren ondoan içanen duan jujamendua.

Noiz eta ere ene çangoec, mobimenduz gabetuac, abertituren bainaute ene

mundu huntaco bidaia acabatcerat do-
hala, misericordiazco Maria, othoitz
eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene escuac jadanic erdi
hilac eta ikharetan, ez baitute atchiki-
ren ahal ene bihotçaren gainean çure
imaia ezta, misericordiazco Maria,
othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene beguiac ilhunduac
eta heriotce lambroez nahasiac, çu-ganat
altchatuco baitire iraungituac eta erdi
hilac, misericordiazco Maria, othoitz
eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene ezpainac hoztuac eta
ikharez hartuac, azken aldicotz erra-
nen baitute çure icen saindua, miseri-
cordiazco Maria, othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene beguithartea dese-
guina, hil coloz estalia, gorphutz gu-
cia agoniaco icerdiaz ondatua, annon-
çatuco baitaute ene fina hurbiltcen hari
dela, misericordiazco Maria, othoitz
eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene beharriac munduco
solhasei cerratceco phunduan, ez baitire
çabalduren ene eternitateco sententcia-
ren aditceco baicen, misericordiazco
Maria, othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene bekhatuen orhoitçapenac eta çure Semearen jujamenduen beldurrac ikharatuco bainaute eta botatuco lotsamendu handi batean, misericordiazco Maria, othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene ahaideac eta adichkideac ene ohearen ingurunetan bilduac, othoiztuco baitçaituzte enetçat nigarretan, misericordiazco Maria, othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere mundu gucia suntsitua içanen baita enetçat, eta jadanic sentzuen usaia galdua içanen bainaiz agoniaco penetan eta heriotceco antsietan, misericordiazco Maria, othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ene arimac mundu huntaric jalguitciarekin, utcico baitu gorphutz hau hormatua eta hila, misericordiazco Maria, othoitz eguiçu enetçat.

Noiz eta ere ene arima aguertuco baita çure Seme dibinoaren aintcinean eta ikhusico baitu lehembicico aldicoçat haren Majestate adoragarria, misericordiazco Maria, othoitz eguiçu enetçat.

JESUS, Maria eta Joseph, emaiten dau-
tçuet ene bihotza, ene izpiritua eta
ene bicia.

Jesus, Maria eta Joseph, lagun ne-
çaque ene agoniaco azken mementoan.

Jesus, Maria eta Joseph, hil nadiela
phausuan çuen compainia sainduan.

Hirur aspiracione horietaric bakho-
tchean irabazten dire ehun egunen in-
dulgentcia Purgatorietaco arimei appli-
catcen ahal direnac.

(Pie VII, aphilil. 28^{an} 1807.)

ÇAZPI PSALMU PENITENTCIALAC

LATINEZ

I. PS. 6.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me : *
neque in ira tua corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam infir-
mus sum : * sana me, Domine, quoniam
conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde : *
sed tu, Domine, usquequo?

Convertere, Domine, et eripe animam

meam : * saluum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui memor sit tui : * in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo; lavabo per singulas noctes lectum meum : * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est a furore oculus meus : * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite a me, omnes qui operamini iniquitatem : * quoniam exaudivit Dominus vocem fletûs mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam : * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei : * convertantur et erubescant valde velociter.

Gloria Patri... Sicut erat...

II. PS. 31.

BEATI quorum remissæ sunt iniquitates, * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum : * nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea : * dum clamarem tota die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua : * conversus sum in ærumna mea dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci : * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi : Confitebor adversum me injustitiam meam Domino : * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus, * in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum, * ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum a tribulatione, quæ circumdedit me : * exultatio mea, erue me a circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac qua gradieris : * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus et mulus : * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eorum constringe, * qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris : * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino, et exultate,
justi : * et gloriamini, omnes recti
corde.

III. PS. 37.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me, *
neque in ira tua corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt
mihi : * et confirmasti super me ma-
num tuam.

Non est sanitas in carne mea a facie
iræ tuæ : * non est pax ossibus meis a
facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergres-
sæ sunt caput meum : * et sicut onus
grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt et corruptæ sunt cicatri-
ces meæ, * a facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum et curvatus sum
usque in finem : * tota die contristatus
ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illu-
sionibus : * et non est sanitas in carne
mea.

Afflictus sum, et humiliatus sum ni-
mis : * rugiebam a gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium

meum; * et gemitus meus a te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea : * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Amici mei et proximi mei, * adversum me appropinquaverunt et steterunt.

Et qui juxta me erant, de longe steterunt : * et vim faciebant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates : * et dolos tota die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiebam : * et sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens : * et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi : * tu exaudies me, Domine, Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergaudeant mihi inimici mei : * et dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum : * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo * et cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me : * et multiplicati sunt qui oderunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi : * quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine Deus meus : * ne discesseris a me.

Intende in adjutorium meum, * Domine, Deus salutis meæ.

IV. PS. 50.

MISERERE mei, Deus : * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum, * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea : * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco : * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci ; * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum : * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti : * incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor : * lavabis me, et super nivem dealabor.

Audītui meo dabis gaudium et lætitiā : * et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis : * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus : * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua : * et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi lætitiā salutaris tui : * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas : et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ : * et exultabit lingua mea justitiā tuam.

Domine, labia mea aperies : * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, de-

dissem utique : * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatas : cor contritum et humiliatum, Deus, non despicias.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion : * ut ædificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes et holocausta : tunc imponent super altare tuum vitulos.

V. PS. 10.

DOMINE, exaudi orationem meam : * et clamor meus ad veniat.

Non avertas faciem tuam a me : * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocavero te, * velociter exaudi me;

Quia defecerunt sicut fumus dies mei : * et ossa mea sicut cremium aruerunt.

Percussus sum ut fœnum, et aruit cor meum : * quia oblitus sum comedere panem meum.

A voce gemitus mei, * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicano solitudinis : * factus sum sicut nyctikorax in domicilio.

Vigilavi : * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobrabant mihi inimici mei : * et qui laudabant me, adversum me jurabant.

Quia cinerem tanquam panem manducabam : * et potum meum cum fletu miscēbam.

A facie iræ et indignationis tuæ ; * quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt : * et ego sicut fœnum arui.

Tu autem, Domine, in æternum permanes : * et memoriale tuum in generationem et generationem.

Tu exurgens misereberis Sion : * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus : * et terræ ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum, Domine : * et omnes reges terræ gloriam tuam ;

Quia ædificavit Dominus Sion : * et videbitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium : *
et non spreuit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera : *
et populus qui creabitur laudabit Domi-
num ;

Quia prospexit de excelso sancto
suo : * Dominus de cælo in terram as-
pexit.

Ut audiret gemitus compeditorum : *
ut solveret filios interemptorum :

Ut annuntient in Sion nomen Domi-
ni, * et laudem ejus in Jerusalem.

In conveniendo populos in unum, * et
reges, ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suæ : *
Paucitatem dierum meorum nuntia
mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum
meorum : * in generationem et generatio-
nem anni tui.

Initio tu, Domine, terram fundasti : *
et opera manuum tuarum sunt cæli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes : *
et omnes sicut vestimentum veteras-
cent.

Et sicut opertorium mutabis eos, et
mutabuntur : * tu autem idem ipse es,
et anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt : *
et semen eorum in seculum dirigetur.

VI. PS. 129.

DE profundis clamavi ad te, Domine :
Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes, in vocem
deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine ; *
Domine, quis sustinebit ?

Quia apud te propitiatio est : * et
propter legem tuam sustinui te, Do-
mine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus : *
speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noc-
tem, * speret Israel in Domino.

Quia apud Dominum misericordia : *
et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël, * ex omnibus
iniquitatibus ejus.

VII. PS. 142.

DOMINE, exaudi orationem meam : au-
ribus percipe obsecrationem meam
in veritate tua : * exaudi me in tua jus-
titia.

Et non intres in iudicium cum servo

tuo; * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam : * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos seculi, et anxius est super me spiritus meus; * in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum; meditatus sum in omnibus operibus tuis : * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te : * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine : * deficit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam a me : * et similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericordiam tuam : * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam in qua ambulem : * quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi : * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam : * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tribulant animam meam : * quoniam ego servus tuus sum.

Ant. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum : neque vindictam sumas de peccatis nostris.

SAINDUEN LETHANIAC

KYRIE, eleison, Kyrie, eleison.

KChriste, eleison. Christe, eleison.

Kyrie, eleison. Kyrie, eleison.

Christe, audi nos. Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos. Christe, exaudi nos.

Pater de cœlis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michaël, ora.

Sancte Gabriel, ora.

Sancte Raphaël, ora.

Omnes sancti Angeli et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchæ et Prophetæ, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora.

Sancte Andrea, ora.

Sancte Jacobe, ora.

Sancte Joannes, ora.

Sancte Thoma, ora.

Sancte Jacobe, ora.

Sancte Philippe, ora.

Sancte Bartholomæe, ora.

Sancte Matthæe, ora.

Sancte Simon, ora.

Sancte Thaddæe, ora.

Sancte Mathia, ora.

Sancte Barnaba, ora.

Sancte Luca, ora.

Sancte Marce, ora.

Omnes sancti Apostoli et Evangelistæ.
orate pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, orate
pro nobis.

Omnes sancti Innocentes, orate pro no-
bis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora.

Sancte Vincenti, ora.

Sāncti Fabiane et Sebastiane, orate pro
nobis.

Sancti Joannes et Paule, orate pro nobis.

Sāncti Cosma et Damiane, orate pro no-
bis.

Sancti Gervasi et Protasi, orate pro no-
bis.

Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.

Sancte Sylvester, ora pro nobis.

Sancte Gregori, ora.

Sancte Ambrosi, ora.

Sancte Augustine, ora.

Sancte Hieronyme, ora.

Sancte Martine, ora.

Sancte Nicolae, ora.

Omnes sancti Pontifices et Confessores,
orate pro nobis.

Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.

Sancte Antoni, ora pro nobis.

Sancte Benedicte, ora pro nobis.

Sancte Bernarde, ora.

Sancte Dominice, ora.

Sancte Francisce, ora.

Omnes sancti Sacerdotes et Levitæ,
orate pro nobis.

Omnes sancti Monachi et Eremitæ, orate
pro nobis.

Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.

Sancta Agatha, ora.

Sancta Lucia, ora.

Sancta Agnes, ora.

Sancta Cæcilia, ora.

Sancta Catharina, ora.

Sancta Anastasia, ora.

Omnes sanctæ Virgines et Viduæ, orate
pro nobis.

Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercedite
pro nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos, Domine.

Ab omni peccato,

Ab ira tua,

A subitanea et improvisa morte,

Ab insidiis diaboli,

Ab ira et odio et omni mala voluntate,
libera nos, Domine.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, libera nos Domine.

A flagello terræmotus, libera.

A peste, fame et bello, libera.

A morte perpetua, libera.

Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæ, libera nos, Domine.

Per Adventum tuum, libera nos, Domine.

Per Nativitatem tuam, libera nos Domine.

Per Bap̄tismum et sanctum Jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per Crucem et Passionem tuam, libera nos, Domine.

Per Mortem et Sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per Sanctam Resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem Ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus sancti Paracliti, libera nos, Domine.

In die judicii, libera nos, Domine.

PECCATORES, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram pœnitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut domnum Apostolicum et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut regibus et principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad cœlestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquo-

rum, et benefactorum nostrorum, ab æterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terræ dare et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Filii Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos. Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos. Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison. Kyrie, eleison.

Christe, eleison. Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Pater noster, etc.

ꝛ. Et ne nos inducas in tentationem :

ꝛ. Sed libera nos malo.

PSALMU 69.

DEUS, in adiutorium meum intende : *
Domine, ad adjuvandum me festina.

Confundantur et revereantur, * qui
quærunt animam meam.

Avertantur retrorsum et erubescant, *
qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescences, * qui
dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui
quærunt te, * et dicant semper : Magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum.

Ego vero egenus et pauper sum : *
Deus, adjuva me.

Adjutor meus et liberator meus es
tu : * Domine, ne moreris.

Gloria Patri... Sicut erat.

✠. Salvos fac servos tuos : R̄. Deus
meus, sperantes in te.

✠. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis : R̄. A facie inimici.

✠. Nihil proficiat inimicus in nobis :
R̄. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

✠. Domine, non secundum peccata

nostra facias nobis : R̄. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

Ÿ. Oremus pro Pontifice nostro N...

R̄. Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra : et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Ÿ. Oremus pro benefactoribus nostris : R̄. Retribuere dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus, propter nomen tuum, vitam æternam, Amen.

Ÿ. Oremus pro fidelibus defunctis :

R̄. Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.

Ÿ. Requiescant in pace. R̄. Amen.

Ÿ. Pro fratribus nostris absentibus :

R̄. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperantes in te.

Ÿ. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto : R̄. Et de Sion tuere eos.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam :

R̄. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum. R̄. Et cum spiritu tuo.

ORACIONEAC. — OREMUS

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecatio-

nem nostram; ut nos, et omnes famulos tuos quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

EXAUDI, quæsumus, Domine, supplicum preces, et confitentium tibi parce peccatis: ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem.

INEFFABILEM nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende: ut simul nos et a peccatis omnibus exuas, et a pœnis quas pro his meremur eripias.

DEUS, qui culpa offenderis, pœnitentia placaris: preces populi tui supplicantis propitius respice; et flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, miserere famulo tuo Pontifici nostro *N*, et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ: ut, te donante, tibi placita cupiat, et tota virtute perficiat.

DEUS, a quo sancta desideria, recta consilia, et justa sunt opera: da

servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla.

URE igne sancti Spiritus renes nostros et cor nostrum, Domine : ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

FIDELIUM, Deus, omnium conditor et redemptor : animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

ACTIONES nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, et adjuvando prosequere : ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te cœpta finiatur.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, qui vivorum dominaris simul et mortuorum, omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse prænoscis : te supplices exoramus; ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel

præsens seculum adhuc in carne retinet,
vel futurum jam exutos corpore sus-
cepit, intercedentibus omnibus Sanctis
tuis, pietatis tuæ clementia omnium de-
lictorum suorum veniam consequantur.
Per Dominum nostrum.

Ÿ. Dominus vobiscum. R̄. Et cum
spiritu tuo.

Ÿ. Exaudiat nos omnipotens et mise-
ricors Dominus. R̄. Amen.

Ÿ. Et fidelium animæ per misericor-
diam Dei requiescant in pace. R̄ Amen.

IGANDETACO BESPÉRAC

Pater, noster, etc., Ave Maria, etc.

Ÿ. Deus in adiutorium meum intende :

R̄. Domine, ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto : * sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in secula seculorum. Amen.

PSALMU 109

DIXIT Dominus Domino meo : * Sede a dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos, * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion : * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ, in splendoribus sanctorum : * ex utero aute luciferum genui te.

Juravit Dominus et non pœnitebit eum : * Tu es Sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedech.

Dominus a dextris tuis, * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas : * conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet : * propterea exaltabit caput.

Gloria Patri... Sicut erat...

Ant. Dixit Dominus Domino meo :
Sede a dextris meis.

PSALMU 110

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto corde meo : * in concilio justorum et congregatione.

Magna opera Domini : * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio et magnificentia opus ejus : * et justitia ejus manet in seculum seculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et miserator Dominus : * escam dedit timentibus se.

Memor erit in seculum testamenti sui : * virtutem operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis hæreditatem gentium : * opera manuum ejus veritas et judicium.

Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculum seculi : * facta in veritate et æquitate.

Redemptionem misit populo suo : *
mandavit in æternum testamentum
suum.

Sanctum et terribile nomen ejus : *
initium sapientiæ timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus
eum . * laudatio ejus manet in seculum
seculi.

Ant. Fidelia omnia mandata ejus :
confirmata in seculum seculi.

PSALMU 111

BEATUS vir qui timet Dominum : * in
mandatis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * ge-
neratio rectorum benedicetur.

Gloria et divitiæ in domo ejus : * et
justitia ejus manet in seculum seculi.

Exortum est in tenebris lumen rec-
tis : * misericors et miserator et justus.

Jucundus homo qui miseretur et
commodat, disponet sermones suos in
judicio : * quia in æternum non com-
movebitur.

In memoria æterna erit justus : * ab
auditione mala non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domino,
confirmatum est cor ejus : * non com-

movebitur, donec despiciat inimicos suos.

Dispersit, dedit pauperibus; justitia ejus manet in seculum seculi: * cornu ejus exaltabitur in gloria.

Peccator videbit et irascetur, dentibus suis fremet et tabescet: * desiderium peccatorum peribit.

Ant. In mandatis ejus cupit nimis.

PSALMU 112

LAUDATE, pueri, Dominum: * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum: * ex hoc nunc et usque in seculum.

A solis ortu usque ad occasum, * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus: * et super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat: * et humilia respicit in cœlo et in terra?

Suscitans a terra inopem: * et de stercore erigens pauperem.

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, * matrem filiorum lætantem.

Ant. Sit nomen Domini benedictum
in secula.

PSALMU 113

IN exitu Israël de Ægypto, * domus Ja-
cob de populo barbaro.

Facta est Judæa sanctificatio ejus, *
Israël potestas ejus.

Mare vidit et fugit : Jordanis conver-
sus est retrorsum.

Montes exultaverunt ut arietes, * et
colles sicut agni ovium.

Quid est tibi, mare, quod fugisti? * et
tu, Jordanis, quia conversus es retror-
sum?

Montes, exultastis sicut arietes, * et
colles, sicut agni ovium.

A facie Domini mota est terra : * a
facie Dei Jacob.

Qui convertit petram in stagna aqua-
rum : et rupem in fontes aquarum.

Non nobis, Domine, non nobis, * sed
nomini tuo da gloriam :

Super misericordia tua et veritate
tua ; * nequando dicant gentes : Ubi est
Deus eorum?

Deus autem noster in cœlo : * omnia
quæcumque voluit fecit.

Simulacra gentium argentum et aurum : * opera manuum hominum.

Os habent et non loquentur : * oculos habent et non videbunt.

Aures habent et non audient : * nares habent et non odorabunt.

Manus habent et non palpabunt : pedes habent et non ambulabunt : * non clamabunt in gutture suo.

Similes illis fiant qui faciunt ea : * et omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël speravit in Domino : * adjutor eorum et protector eorum est.

Domus Aaron speravit in Domino : * adjutor eorum et protector eorum est.

Qui timent Dominum speraverunt in Domino : * adjutor eorum et protector eorum est.

Dominus memor fuit nostri : * et benedixit nobis.

Benedixit domui Israël : * benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus qui timent Dominum, * pusillis cum majoribus.

Adjiciat Dominus super vos : * super vos et super filios vestros.

Benedicti vos a Domino : * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Domino : * terram autem dedit filiis hominum.

Non mortui laudabunt te, Domine : neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vivimus, benedicimus Domino : ex hoc nunc et usque in seculum.

Ant. Nos qui vivimus, benedicimus Domino.

P. D. Ant. Alleluia, alleluia, alleluia.

Capitularen ondotic ihardesten da,
Ry. Deo gratias.

IGANDE OFFICIOETAN

HIMNOA

LUCIS Creator optime,
 Lucem dierum proferens :
 Primordiis lucis novæ
 Mundi parans originem.

Qui mane junctum vesperi
 Diem vocari præcipis :
 Illabitur tetrum chaos ;
 Audi preces cum fletibus.

Ne mens gravata crimine
 Vitæ sit exsul munere :

Dum nil perenne cogitat,
Seseque culpis illigat.

Cœleste pulset ostium,
Vitale tollat præmium :
Vitemus omne noxium,
Purgemus omne pessimum.

Præsta, Pater piissime,
Patrique Compar Unice,
Cum Spiritu Paraclito,
Regnans per omne seculum.

Amen.

ÿ. Dirigatur, Domine, oratio mea :
Ry. Sicut incensum in conspectu tuo.

AMA BIRGINAREN CANTICA

MAGNIFICAT * anima mea Dominum.
Et exultavit spiritus meus, * in Deo
salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ
suæ : * ecce enim ex hoc beatam me di-
cent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens
est : * et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progenie in
progenies, * timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo : * dis-
persit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede : * et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis : * et divites dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum : * recordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros : * Abraham et semini ejus in secula.

Gloria Patri... Sicut erat...

HIMNOA

ABENDO DEMBORAN

CREATOR alme siderum,
 Æterna lux credentium :
 Jesu Redemptor omnium,
 Intende votis supplicum.

Qui dæmonis ne fraudibus
 Periret orbis, impetu
 Amoris actus, languidi
 Mundi medela factus es.

Commune qui mundi nefas
 Ut expiares, ad Crucem
 E Virginis sacrario
 Intacta prodis victima...

Cujus potestas gloriæ,
 Nomenque cum primum sonat,

Et cœlites et inferi
Tremete curvantur genu.

Te deprecamur ultimæ
Magnum diei Judicem :
Armis supernæ gratiæ
Defende nos ab hostibus.

Virtus, honor, laus, gloria
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paraclito,
In seculorum secula. Amen.

℣. Rorate cœli desuper, et nubes
pluant Justum. ℞. Aperiatuŕ terra, et
germinet Salvatorem.

Eguberrico Besperac urrunago.

TRUFANIAZ

CRUDELIS Herodes, Deum
Regem venire quid times?
Non eripit mortalia,
Qui regna dat cœlestia.

Ibant Magi, quam viderant
Stellam sequentes præviam :
Lumen requirunt lumine:
Deum fatentur munere.

Lavacra puri gurgitis
Cœlestis Agnus attigit :

Peccata, quæ non detulit,
Nos abluendo sustulit.

Novum genus potentiæ,
Aquæ rubescunt hydriæ;
Vinumque jussa fundere,
Mutavit unda originem.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui apparuisti gentibus,
Cum Patre et almo Spiritu,
-In sempiterna secula. Amen.

ʒ. Reges Tharsis et insulæ munera of-
ferent. R. Reges Arabum et Saba dona
adducent.

Trufaniatic bigarren igandean.

JESUSEN ICEN SAINDUAREN BESTA

5^{en} *Psalmoa* Credidi, p. 349.

JESU dulcis memoria,
Dans vera cordis gaudia;
Sed super mel et omnia
Ejus dulcis præsentia.

Nil canitur suavius,
Nil auditur jucundius,
Nil cogitatur dulcius,
Quam Jesus Dei Filius.

Jesu, spes pœnitentibus!
 Quam pius es petentibus!
 Quam bonus te querentibus!
 Sed quid invenientibus?

Nec lingua valet dicere:
 Nec littera exprimere;
 Expertus potest credere
 Quid sit Jesum diligere.

Sis, Jesu, nostrum gaudium
 Qui es futurus præmium;
 Sit nostra in te gloria,
 Per cuncta semper secula. Amen.

†. Sit nomen Domini benedictum,
 alleluia. †. Ex hoc nunc et usque in se-
 culum, alleluia.

GARIÇUMA DEMBORAN

AUDI, benigne Conditor,
 Nostras preces cum fletibus,
 In hoc sacro jejunio
 Fusas quadragenario.

Scrutator alme cordium,
 Infirma tu scis virium:
 Ad te reversis exhibe
 Remissionis gratiam.

Multum quidem peccavimus,
 Sed parce confitentibus:

Ad nominis laudem tui
 Confer medelam languidìs.

Concede nostrum conteri
 Corpus per abstinentiam,
 Culpæ ut relinquunt pabulum
 Jejuna corda criminum

Præsta, beata Trinitas,
 Concede, simplex Unitas,
 Ut fructuosa sint tuis
 Jejuniorum munera. Amen.

℣. Angelis suis Deus mandavit de
 te. ℞. Ut custodiant te in omnibus viis
 tuis.

PASSIONE DEMBORAN

VEXILLA Regis prodeunt;
 Fulget Crucis mysterium,
 Qua vita mortem pertulit,
 Et mortè vitam protulit.

Quæ vulnerata lanceæ
 Mucrone diro, criminum
 Ut nos lavaret sordibus,
 Manavit unda et sanguine.

Impleta sunt quæ concinit
 David fideli carmine,
 Dicendo nationibus:
 Regnavit a ligno Deus.

Arbor decora et fulgida,
Ornata Regis purpura,
Electa digno stipite,
Tam sancta membra tangere.

Beata cujus brachiis
Pretium pependit seculi,
Statera facta corporis,
Tulitque prædam tartari.

O Crux, ave, spes unica,
Hoc Passionis tempore,
Piis adauge gratiam,
Reisque dele crimina.

Te fons salutis, Trinitas,
Collaudet omnis spiritus;
Quibus Crucis victoriam
Largiris, adde præmium. Amen.

✠. Eripe me, Domine, ab homine
malo. R̄. A viro iniquo eripe me.

BAZCO DEMBORAN

AD regias Agni dapes,
Stolis amicti candidis,
Post transitum maris rubri
Christo canamus Principi.

Divina cujus caritas,
Sacrum propinat sanguinem,

Almique membra corporis
Amor sacerdos immolat.

Sparsum cruorem postibus
Vastator horret Angelus;
Fugitque divisum mare;
Merguntur hostes fluctibus.

Jam Pascha nostrum Christus est
Paschalis idem victima,
Et pura puris mentibus,
Sinceritatis azyma.

O vera cœli Victima,
Subjecta cui sunt tartara,
Soluta mortis vincula,
Recepta vitæ præmia!

Victor subactis inferis
Trophæa Christus explicat,
Cœloque aperto, subditum
Regem tenebrarum trahit.

Ut sis perenne mentibus
Paschale, Jesu, gaudium,
A morte dira criminum
Vitæ renatos libera.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio, qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito
In sempiterna secula. Amen.

℣. Mane nobiscum, Domine, alleluia.

℞. Quoniam advesperascit, alleluia.

SAN JOSEPHEN BESTETAN

Bazcotic hirurgarren Igandean.

5^{en} *Psalmoa* Laudate Dominum, p. 349.

TE, Joseph, celebrent agmina cœlitum;
Tecuncti resonent christiadum chori:
 Qui clarus meritis, junctus es inclytæ,
 Casto fœdere, Virgini.

Almo cum tumidam germine conjugem
 Admirans, dubio tangeris anxius,
 Afflatu superi Flaminis Angelus
 Conceptum puerum docet.

Tu natum Dominum stringis; ad exteras
 Ægypti profugum tu sequeris plagas;
 Amissum Solymis quæris, et invenis,
 Miscens gaudia fletibus.

Post mortem reliquos mors pia conse-
 erat,

Palmanque emeritos gloria suscipit;
 Tu vivens, Superis par, fueris Deo,
 Mira sorte beatior.

Nobis, summa Trias, parce precantibus;
 Da, Joseph meritis, sidera scandere;
 Ut tandem liceat nos tibi perpetim

Gratum promere canticum. Amen.

✠. Sub umbra illius quem desiderave-

ram sedi, alleluia. R̄. Et fructus ejus
dulcis gutturi meo, alleluia.

JONDONI SALBATORETAN

5^{en} *Psalmoa* Laudate Dominum, p. 349.

SALUTIS humanæ sator,
Jesu, voluptas cordium,
Orbis redempti conditor,
Et casta lux amantium.

Que victus es clementia,
Ut nostra ferres crimina!
Mortem subires innocens,
A morte nos ut tollereres?

Perrumpis infernum chaos;
Vinctis catenas detrahis;
Victor triumpho nobili
Ad dexteram Patris sedes.

Te cogat indulgentia
Ut damna nostra sarcias,
Tuique vultus compotes
Dites beato lumine.

Tu dux ad astra, et semita,
Sis meta nostris cordibus,
Sis lacrymarum gaudium,
Sis dulce vitæ præmium. Amen.

†. Dominus in cœlo, alleluia. R̄. Pa-
ravit sedem suam, alleluia.

MENDECOSTEZ

VENI, creator Spiritus,
Mentes tuorum visita;
Imple superna gratia
Quæ tu creasti pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternæ dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus;
Ductore sic te prævio,
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium:
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis

Surrexit, ac Paraclito,
In seculorum secula. Amen.

✠. Emitte Spiritum tuum, et creabuntur. ✠. Et renovabis faciem terræ.

✠. Loquebantur variis linguis Apostoli, alleluia. ✠. Magnalia Dei, alleluia.

Bertce demboretan erraiten da :

Deo Patri sit gloria
Ejusque soli Filio
Cum Spiritu Paraclito
Nunc et per omne seculum.
Amen.

TRINITATECO IGANDEAN

JAM sol recedit igneus;
Tu lux perennis Unitas,
Nostris, beata Trinitas,
Infunde lumen cordibus.

Te mane laudum carmine,
Te deprecamur vespere :
Digneris ut te supplices
Laudemus inter cœlites.

Patri, simulque Filio,
Tibique, sancte Spiritus,
Sicut fuit, sit jugiter
Seclum per omne gloria. Amen.

Ÿ. Benedictus es, Domine, in firmamento cœli. R̄. Et laudabilis et gloriosus in secula.

Besta-berrico Besperac. (Aurkhituco dira behe-
rago.)

JESUSEN BIHOTZ SACRATUAREN BESTAN

Psalmoac Besta-berriz beçala.

A UCTOR beate seculi,
Christe, redemptor omnium,
Lumen Patris de lumine,
Deusque verus de Deo.

Amor coegit te tuus
Mortale corpus sumere,
Ut, novus Adam, redderes
Quod vetus ille abstulerat.

Ille amor, almus artifex
Terræ, marisque et siderum,
Errata Patrum miserans,
Et nostra rumpens vincula.

Non corde discedat tuo
Vis illa amoris inclyti;
Hoc fonte gentes hauriant
Remissionis gratiam.

Percussum ad hoc est lancea,
Passumque ad hoc est vulnera,

Ut nos lavaret sordibus,
Unda fluente et sanguine.

Decus Parenti et Filio,
Sanctoque sit Spiritui,
Quibus potestas, gloria,
Regnumque in omne est seculum.
Amen.

ÿ. Haurietis aquas in gaudio. R̄. De
fontibus Salvatoris.

JONDONI JOANNI-BAPTISTAREN BESTAN

5^{en} *Psalmoa* Laudate Dominum, p. 349.

UT queant laxis resonare fibris
Mira gestorum famuli tuorum,
Solve polluti labii reatum,
Sancte Joannes.

Nuntius celso veniens Olympo,
Te patri magnum fore nasciturum,
Nomen, et vitæ seriem gerendæ
Ordine promit.

Ille promissi dubius superni,
Perdidit promptæ modulus loquelæ;
Sed reformasti genitus peremptæ
Organa vocis.

Ventris obstruso recubans cubili,
Senserat Regem thalamo manentem :

Hinc parens, nati meritis, uterque
Abdita pandit.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriusque Virtus
Spiritus semper, Deus unus, omni
Temporis ævo. Amen.

ÿ. Fuit homo missus a Deo. R̄. Cui
nomen erat Joannes.

ÿ. Iste puer magnus coram Domino.
R̄. Nam et manus ejus cum ipso est.

J. PETRI ETA J. PAULO, APOST. BESTAN.

Psalmoeac Apostoluen Comunean, p. 349.

DECORA lux æternitatis auream
Diem beatis irrigavit ignibus,
Apostolorum quæ coronat Principes,
Reisque in astra liberam pandit viam.

Mundi Magister, atque cœli Janitor,
Romæ Parentes, Arbitrique gentium,
Per ensis ille, hic per crucis victor ne-
cem,

Vitæ senatum laureati possident.

O Roma felix, quæ duorum Princi-
pum

Es consecrata glorioso sanguine :
Horum cruore purpurata cæteras
Excellis orbis una pulchritudines.

Sit Trinitati sempiterna gloria,
Honor, potestas, atque jubilatio,
In unitate, quæ gubernat omnia,
Per universa seculorum secula.

Amen.

ŷ. In omnem terram exivit sonus eorum. R̄. Et in fines orbis terræ verba eorum.

ŷ. - Annuntiaverunt opera Dei. R̄. Et facta ejus intellexerunt.

USTAILAREN LEHEN IGANDEAN

JESUSEN ODOL PRECIATUAREN BESTAN.

5^{en} *Psalmoa* Lauda Jerusalem, p. 365.

FESTIVIS resonent compita vocibus,
Cives lætitiæ frontibus explicent;
Tædis flammiferis ordine prodeant
Instructi pueri et senes.

Quem dura moriens Christus in arbore

Fudit multiplici vulnere sanguinem,
Nos facti memores dum colimus, decet
Saltem fundere lacrymas.

Humano generi pernicies gravis
Adami veteris crimine contigit;
Adami integritas et pietas novi
Vitam reddidit omnibus.

Clamorem validum summus ab æthere
 Languentis Geniti si Pater audiit,
 Placari potius Sanguine debuit,
 Et nobis veniam dare.

Hoc quicumque stolam Sanguine pro-
 luit,

Abstergit maculas; et roseum decus,
 Quo fiat similis protinus Angelis,
 Et Regi placeat, capit.

A recto instabilis tramite postmodum
 Se nullus retrahat, meta sed ultima
 Tangatur: tribuet nobile præmium,
 Qui cursum Deus adjuvat.

Nobis propitius sis, Genitor potens,
 Ut quos unigenæ Sanguine Filii
 Emisti, et placido Flamine recreas,
 Cœli ad culmina transferas. Amen.

✠. Te ergo, quæsumus, tuis famulis
 subveni: ✠. Quos pretioso Sanguine re-
 demisti.

BURUILAREN HIRURGARREN IGANDEAN

AMA BIRGINAREN ÇAZPI DOLORETACO BESTA

MEÇAN *prosa.*

STABAT Mater dolorosa,
 Juxta Crucem lacrymosa,
 Dum pendebat Filius.

Cujus animam gementem,
Contristatam et dolentem,
Pertransivit gladius.

O quam tristis et afflicta
Fuit illa benedicta
Mater Unigeniti!

Quæ mœrebat et dolebat,
Pia Mater, dum videbat
Nati pœnas inclyti.

Quis est homo qui non fleret,
Matrem Christi si videret
In tanto supplicio?

Quis non posset contristari,
Christi Matrem contemplari
Dolentem cum Filio?

Pro peccatis suæ gentis
Vidit Jesum in tormentis,
Et flagellis subditum.

Vidit suum dulcem Natum,
Moriendo desolatum,
Dum emisit spiritum.

Eia, Mater, fons amoris,
Me sentire vim doloris
Fac, ut tecum lugeam.

Fac ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum,
Ut sibi complaceam.

Sancta Mater, istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo valide.

Tui Nati vulnerati,
Tam dignati pro me pati,
Pœnas mecum divide.

Fac me tecum pie flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero.

Juxta Crucem tecum stare,
Et me tibi sociare
In planctu desidero.

Virgo virginum præclara,
Mihi jam non sis amara;
Fac me tecum plangere.

Fac ut portem Christi mortem,
Passionis fac consortem,
Et plagas recolere.

Fac me plagis vulnerari
Fac me Cruce inebriari,
Et cruore Filii.

Flammis ne urar succensus,
Per te, Virgo, sim defensus
In die judicii.

Christe, cum sit hinc exire,
Da per Matrem me venire
Ad palmam victoriæ.

Quando corpus morietur,
 Fac ut animæ donetur
 Paradisi gloria. Amen.

HIMNOA

O QUOT undis lacrymarum,
 Quo dolore volvitur,
 Luctuosa de cruento
 Dum revulsum stipite,
 Cernit ulnis incubantem
 Virgo Mater Filium!

Os suave, mite pectus,
 Et latus dulcissimum,
 Dexteramque vulneratam
 Et sinistram sauciam,
 Et rubras cruore plantas
 Ægra tingit lacrymis.

Centiesque, milliesque
 Stringit arctis nexibus,
 Pectus illud, et lacertos,
 Illa sugit vulnera,
 Sicque tota colliquescit
 In doloris osculis.

Eia, Mater, obsecramus,
 Per tuas has lacrymas,
 Filiique triste funus,
 Vulnerumque purpuram,

Hunc tui cordis dolorem
Conde nostris cordibus.

Esto patri Filioque,
Et coævo Flamini,
Esto summæ Trinitati
Sempiterna gloria;
Et perennis laus, honorque,
Hoc et omni seculo. Amen.

✠. Regina Martyrum, ora pro nobis.

R. Quæ juxta Crucem Jesu constitisti.

URRIAREN HIRURGARREN IGANDEAN

AMA BIRGINAREN GARBITASUNAREN BESTAN

PRÆCLARA custos Virginum,
Intacta Mater Numinis,
Cœlestis aulæ janua,
Spes nostra, cœli gaudium
Inter rubeta lilium,
Columba formosissima,
Virga e radice germinans
Nostro medelam vulneri.

Turris draconi impervia,
Amica stella naufragis,
Tuere nos a fraudibus,
Tuaque luce dirige.

Erroris umbras discute,
 Syrtes dolosas amove,
 Fluctus tot inter deviis
 Tutam reclude semitam.

Jesu, tibi sit gloria;
 Qui natus es de Virgine,
 Cum Patre et almo Spiritu,
 In sempiterna secula. Amen.

✠ Cum jucunditate Viginitatem beatæ
 Mariæ semper Virginis celebremus. R.
 Ut ipsa pro nobis intercedat ad Domi-
 minum Jesum Christum.

SAINDU GUCIEN BESTAN

2^{en} Besperetan, 5^{en} Psalmoa Credidi, p. 349.

PLACARE, Christe, servulis,
 Quibus Patris clementiam
 Tuæ ad tribunal gratiæ
 Patrona Virgo postulat.

Et vos beata, per novem
 Distincta gyros, agmina,
 Antiqua cum præsentibus,
 Futura damna pellite.

Apostoli cum Vatibus,
 Apud severum Judicem
 Veris reorum fletibus
 Exposcite indulgentiam.

Vos purpurati Martyres,
 Vos candidati præmio
 Confessionis, exules
 Vocate nos in patriam.

Chorea casta Virginum,
 Et quos eremus incolas
 Transmisit astris, Cœlitum
 Locate nos in sedibus.

Auferte gentem perfidam
 Credentium de finibus;
 Ut unus omnes unicum
 Ovile nos Pastor regat.

Deo Patri sit gloria,
 Natoque Patris unico,
 Sancto simul Paraclito,
 In sempiterna secula. Amen.

ʒ. Exultabunt Sancti in gloria. R̄. Læ-
 tabuntur in cubilibus suis.

Hilen Besperac urrunago.

ELICEN DEDICACIONEAN

5^{en} *Psalmoa* Lauda Jerusalem, p. 365.

CÆLESTIS urbs, Jerusalem,
 Beata pacis visio,
 Quæ celsa de viventibus
 Saxis ad astra tolleris,

Sponsæque ritu cingeris,
Mille Angelorum millibus.

O sorte nupta prospera,
Dotata Patris gloria,
Respersa sponsi gratia,
Regina formosissima,
Christo jugata principi,
Cœli corusca civitas.

Hic margaritis emicant
Patentque cunctis ostia,
Virtute namque prævia,
Mortalis illuc ducitur,
Amore Christi percitus,
Tormenta quisquis sustinet.

Scalpri salubris ictibus,
Et tunsione plurima,
Fabri polita malleo
Hanc saxa molem construunt,
Aptisque juncta nexibus
Locantur in fastigio.

Decus Parenti debitum
Sit usquequaque Altissimo,
Natoque Patris unico,
Et inclyto Paraclito,
Cui laus, potestas, gloria
Æterna sit per secula, Amen.

℣. Domum tuam, Domine, decet sancti-
tudo. ℞. In longitudinem dierum.

SAINDUEN HIMNO COMUNAC

APOSTOLUEN BESTETAN

Ordinariozki lehen Besperetan, eta maiz phetetan erraiten dira igandeco lehen laur psalmoac, eta bortzgarrentçat, *Laudate Dominum.*

PSALMU 116.

LAUDATE Dominum, omnes gentes : *
laudate eum, omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus : * et veritas Domini manet in æternum.

2^{en} Besperetan, *Psalmoc* : Dixit Dominus, p. 318;
Laudate pueri, p. 321.

PSALMU 115.

CREDIDI, propter quod locutus sum : *
ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo : * Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino : * pro omnibus quæ retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam : * et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram

omni populo ejus : * pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.

O Domine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea : * tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus : in atriis domus Domini, in medio tui, Jerusalem.

PSALMU 125.

IN convertendo Dominus captivitatem Sion, * facti sumus sicut consolati : Tunc repletum est gaudio os nostrum : * et lingua nostra exultatione.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificavit Dominus facere cum eis.

Magnificavit Dominus facere nobiscum : * facti sumus lætantes.

Convertete, Domine, captivitatem nostram, sicut torrens in austro.

Qui seminant in lacrymis, * in exultatione metent.

Euntes ibant et flebant, * mittentes semina sua.

Venientes autem venient cum exultatione, * portantes manipulos suos.

PSALMU 138.

DOMINE, probasti me, et cognovisti me : * tu cognovisti sessionem meam, et resurrectionem meam.

Intellexisti cogitationes meas de longe : * semitam meam et funiculum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti : * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Domine, tu cognovisti omnia, novissima et antiqua : * tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirabilis facta est scientia tua ex me : * confortata est, et non potero ad eam.

Quo ibo a spiritu tuo? * et quo a facie tua fugiam.

Si ascendero in cœlum, tu illic es : * si descendero in infernum, ades.

Si sumpsero pennas meas diluculo, et habitavero in extremis maris :

Etenim illuc manus tua deducet me, * et tenebit me dextera tua.

Et dixi : Forsitan tenebræ conculcabit me : * et nox illuminatio mea in deliciis meis.

Quia tenebræ non obscurabuntur a te,

et nox sicut dies illuminabitur : * sicut tenebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : * suscepisti me de utero matris meæ.

Confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es : * mirabilia opera tua, et anima mea cognoscit nimis.

Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in occulto : * et substantia mea in inferioribus terræ.

Imperfectum meum viderunt oculi tui, et in libro tuo omnes scribentur : * dies formabuntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui, Deus : * nimis confortatus est principatus eorum.

Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur : * exsurrexi, et adhuc sum tecum.

Si occideris, Deus, peccatores : * viri sanguinum, declinate a me.

Quia dicitis in cogitatione : * Accipient in vanitate civitates tuas.

Nonne qui oderunt te, Domine, ode-ram, * et super inimicos tuos tabescebam ?

Perfectio odio ode-ram illos : * et inimici facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum : *
interroga me ; et cognosce semitas meas.

Et vide si via iniquitatis in me est : *
et deduc me in via æterna.

HIMNOA

EXULTET orbis gaudiis ,
Cœlum resultet laudibus ,
Apostolorum gloriam
Tellus et astra concinunt.

Vos seculorum iudices ,
Et vera mundi lumina ,
Votis precamur cordium :
Audite preces supplicum.

Qui templa cœli clauditis ,
Serasque verbo solvitis ,
Nos a reatu noxios
Solvi jubete, quæsumus.

Præcepta quorum protinus
Languor salusque sentiunt ,
Sanate mentes languidas ;
Augete nos virtutibus ;

Ut, cum redibit arbiter
In fine Christus seculi ,
Nos sempiterni gaudii
Concedat esse compotes.

Patri simulque Filio ,
Tibique, Sancte Spiritus ,

Sicut fuit, sit jugiter
 Seclum per omne gloria. Amen.

ꝛ. In omnem terram exivit sonus
 eorum. Rꝛ. Et in fines orbis terræ verba
 eorum.

ꝛ. Annuntiaverunt opera Dei. Rꝛ. Et
 facta ejus intellexerunt.

BASCO DEMBORAN

HIMNOA

TRISTES erant Apostoli
 De Christi acerbo funere,
 Quem morte crudelissima
 Servi necarant impii.

Sermone verax Angelus
 Mulieribus prædixerat :
 Mox ore Christus gaudium
 Gregi feret fidelium.

Ad anxios Apostolos
 Currunt statim dum nuntiaë
 Illæ, micantis obvia
 Christi tenent vestigia.

Galilææ ad alta montium
 Se conferunt Apostoli :
 Jesuque, voti compotes,
 Almo beantur lumine.

Ut sis perenne mentibus
 Paschale, Jesu, gaudium,
 A morte dira criminum
 Vitæ renatos libera.

Deo Patri sit gloria,
 Et Filio, qui a mortuis
 Surrexit, ac Paraclito,
 In sempiterna secula. Amen.

*Salbatoreco octaban, azken berxua gambiatcen
 da huntarat :*

Jesu tibi sit gloria,
 Qui victor in cœlum redis,
 Cum Patre et almo Spiritu
 In sempiterna secula. Amen.

℣. Sancti et justī, in Domino gaudete,
 alleluia. ℞. Vos elegit Deus in hæredi-
 tatem sibi, alleluia.

MARTIR BATEN BESTETAN

2^{en} Besperetan, 5^{en} Psalmoa Credidi, p. 349.

DEUS, tuorum militum
 Sors, et corona, præmium,
 Laudes canentes Martyris
 Absolve nexu criminis.

Hic nempe mundi gaudia,
 Et blanda fraudum pabula,

Imbuta felle deputans,
Pervenit ad cœlestia.

Pœnas cucurrit fortiter,
Et sustulit viriliter,
Fundensque pro te sanguinem,
Æterna dona possidet.

Ob hoc precatu supplici
Te poscimus, piissime :
- In hoc triumpho Martyris
Dimitte noxam servulis.

Laus et perennis gloria
Patri sit, atque Filio,
Sancto simul Paraclito,
In sempiterna secula. Amen.

Basco demboran.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio, qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In sempiterna secula. Amen.

℣. Gloria et honore coronasti eum
Domine. ℞. Et constituisti eum super
opera manuum tuarum.

℣. Justus ut palma florebit. ℞. Sicut
cedrus Libani multiplicabitur.

HAINITZ MARTIREN BESTETAN

2^{en} Besperetan, 5^{en} *Psalmoa* Credidi, p. 349.

SANCTORUM meritis inclyta gaudia
Pangamus socii, gestaque fortia :
Gliscens fert animus promere cantibus
Victorum genus optimum.

Hi sunt, quos fatue mundus abhorruit;
Hunc fructu vacuum, floribus aridum
Contempsero tui nominis asseclæ,
Jesu, Rex bone cœlitum.

Hi pro te furias atque minas truces
Calcarunt hominum, sævaque verbera ;
His cessit lacerans fortiter ungula,
Nec carpsit penetralia.

Cæduntur gladiis, more bidentium ;
Non murmur resonat, non quærimonia ;
Sed corde impavido mens bene conscia
Conservat patientiam.

Quæ vox, quæ poterit lingua retexere
Quæ tu Martyribus munera præparas ?
Rubri nam fluido sanguine, fulgidis
Cingunt tempora laureis.

Te, summa o Deitas unaque, poscimus
Ut culpas abigas, noxia subtrahas,
Des pacem famulis, ut tibi gloriam
Annorum in seriem canant. Amen.

ŷ. Lætamini in Domino et exultate,
justi. R̄. Et gloriamini, omnes recti
corde.

ŷ. Exultabunt sancti in gloria. R̄. Læ-
tabuntur in cubilibus suis.

COFESOREN BESTETAN

Aphēzpicuen 2^{en} Besperetan, 5^{en} Psalmoa Me-
mento, p. 374.

ISTE Confessor Domini, colentes
Quem pie laudant populi per orbem,
Hac die lætus meruit beatas
Scandere sedes. *Edo :*
(Hac die lætus meruit supremos
Laudis honores.)

Qui pius, prudens, humilis, pudicus,
Sobriam duxit sine labe vitam,
Donec humanos animavit auræ
Spiritus artus.

Cujus ob præstans meritum, frequen-
ter

Ægra, quæ passim jacuere membra,
Viribus morbi domitis, saluti
Restituuntur.

Noster hinc illi chorus obsequentem
Concinit laudem, celebresque palmas,

Ut piis ejus precibus juvemur
 Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
 Qui super cœli solio coruscans,
 Totius mundi seriem gubernat,
 Trinus et unus. Amen.

ψ. Amavit eum Dominus, et ornavit
 eum. ϣ. Stulam gloriæ induit eum.

ψ. Justum deduxit Dominus per vias
 rectas. ϣ. Et ostendit illi regnum Dei.

BIRGINEN BESTETAN

Psalmoe A. B. M. Besperetan beçala, p. 362.

JESU, corona Virginum,
 Quem Mater illa concipit,
 Quæ sola Virgo parturit,
 Hæc vota clemens accipe.

Qui pergis inter lilia,
 Septus choreis Virginum,
 Sponsus decorus gloria,
 Sponsisque reddens præmia.

Quocumque tendis, Virgines
 Sequuntur, atque laudibus
 Post te canentes cursitant,
 Hymnosque dulces personant.

Te deprecamur supplices,
 Nostris ut addas sensibus.

Nescire prorsus omnia
Corruptionis vulnera.

Virtus, honor, laus, gloria,
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paraclito,
In seculorum secula. Amen.

℣. Specie tua et pulchritudine tua.

℞. Intende, prospere procede, et regna.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis.

℞. Propterea benedixit te Deus in æternum.

EMAZTE SAINDUEN BESTETAN

Psalmoc A. M. B. Besperetan beçala, p. 363.

FORTEM virili pectore
Laudemus omnes fœminam,
Quæ sanctitatis gloria
Ubique fulget inclyta.

Hæc sancto amore saucia,
Dum mundi amorem noxium
Horrescit, ad cœlestia
Iter peregit arduum.

Carnem domans jejuniis,
Dulcique mentem pabulo
Orationis nutriens,
Cœli potitur gaudiis.

Rex Christe, virtus fortium,
Qui magna solus efficis,
Hujus precatu, quæsumus,
Audi benignus supplices.

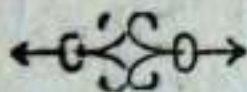
Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Cum Spiritu Paraclito,
Nunc, et per omne seculum. Amen.

℣. Specie tua et pulchritudine tua.

℞. Intende, prospere procede, et regna.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis.

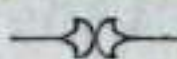
℞. Propterea benedixit te Deus in æternum.

URTHECO BESTA PRINTCIPALETACO

OFICIO AC

ABENDOCO DEMBORAN

Antifona handiac hasten dire Abendoaren 17.

O SAPIENTIA! quæ ex ore Altissimi prodiisti, attingens a fine usque ad finem, fortiter suaviterque disponens omnia: veni ad docendum nos viam prudentiæ.

18. O Adonai, et Dux Domus Israël! qui Moïsi in igne flammæ rubi apparuisti, et ei in Sina legem dedisti: veni ad redimendum nos in brachio extento.

19. O Radix Jesse! qui stas in signum populorum, super quem continebunt reges os suum, quem Gentes deprecabuntur: veni ad redimendum nos, jam noli tardare.

20. O Clavis David, et sceptrum domus Israël! qui aperis et nemo claudit, claudis et nemo aperit: veni, et educ

vinctum de domo carceris, sedentem in tenebris et umbra mortis.

21. O Oriens! splendor lucis æternæ, et sol justitiæ : veni, et illumina sedentes in tenebris et umbra mortis.

22. O Rex gentium! Deus Israël, et Salvator, lapisque angularis, qui facis utraque unum : veni, et salva hominem quem de limo formasti.

23. O Emmanuel! Rex et legifer noster, expectatio Gentium, et desideratus earum : veni ad salvandum nos, Domine Deus noster.

ANDREDENA MARIAREN BESTETAN

Dixit, p. 318, Laudate pueri, p. 321.

PSALMU 121.

LETATUS sum in his quæ dicta sunt mihi : * in domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri : * in atriis tuis, Jerusalem.

Jerusalem, quæ ædificatur ut civitas : * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini : * testimonium Israël, ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in iudicio : *
sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerusa-
lem : * et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua : et abundantia
in turribus tuis.

Propter fratres meos et proximos
meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri, *
quæsivi bona tibi.

PSALMU 126.

NISI Dominus ædificaverit domum, *
in vanum laboraverunt qui ædificant
eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem, *
frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surge-
re : * surgite postquam sederitis, qui
manducatis panem doloris.

Cum dederit dilectis suis somnum : *
ecce hæreditas Domini, filii; merces,
fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita
filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium
suum ex ipsis : * non confundetur, cum
loquetur inimicis suis in porta.

PSALMU 147.

LAUDA, Jerusalem, Dominum : * lauda
Deum tuum, Sion.

Quoniam confortavit seras portarum
tuarum, * benedixit filiis tuis in te.

Qui posuit fines tuos pacem : * et
adipe frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ : *
velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam : * nebulam
sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam, sicut buccel-
las : * ante faciem frigoris ejus quis
sustinebit?

Emittet verbum suum, et liquefa-
ciet ea : * flabit spiritus ejus, et fluent
aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Jacob : *
justitias et judicia sua Israël.

Non fecit taliter omni nationi : * et
judicia sua non manifestavit eis.

HIMNOA

AVE, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis :
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui Sancto,
Tribus honor unus.

Amen.

Ÿ. Dignare me laudare te, Virgo sa-
crata. R̄. Da mihi virtutem contra hos-
tes tuos.

MEÇAN

INTROÏTA

SALVE, sancta Parens, enixa puerpera Regem, qui cœlum terramque regit in secula seculorum. *Ps.* Eructavit cor meum verbum bonum : * dico ego opera mea Regi. †. Gloria Patri. Salve.

Oracionea. Concede nos famulos tuos, quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere : et gloriosa beatæ Mariæ semper Virginis intercessione: a præsentis liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiæ. — *Eccli.* 24.

AB initio et ante secula creata sum, et usque ad futurum seculum non desinam, et in habitatione sancta coram ipso ministravi. Et sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata similiter requievi, et in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei hæreditas illius, et in plenitudine sanctorum dentio mea.

Graduela. Benedicta et venerabilis es, Virgo Maria, quæ, sine tactu pudoris, inventa es Mater Salvatoris. ⁊. Virgo Dei genitrix, quem totus non capit orbis, in tua se clausit viscera, factus homo.

Alleluia, alleluia. ⁊. Post partum, Virgo, inviolata permansisti : Dei Genitrix, intercede pro nobis, Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 11.

IN illo tempore : Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turba, dixit illi : Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti. At ille dixit : Quinimo, beati qui audiunt verbum Dei, et custodiunt illud.

Ebanjelio sainduaren seguida San Lucasen arabera. — *Cap. 11.*

DEMBORA hartan : Jesus mintço celaric jende multçoei, ostearen erditic oihuz erran cioen emazte batec : Dohatsuac dira çu ekharri çaituen sabela, eta çuc edoski ditutçun ugatçac. Ihardetsi çuen : Aitcitic çorionezco dirade Jaincoaren hitza entçuten dutenac, eta eguiten.

Offertorioa. Ave, Maria, gratia plena : Dominus tecum; benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

Secreta. Tua, Domine, propitiatione, et beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, ad perpetuam atque præsentem hæc oblatio nobis proficiat prosperitatem et pacem. Per.

Comunionea. Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portaverunt æterni Patris Filium.

Postcomunionea. Sumptis, Domine, salutis nostræ subsidiis : da quæsumus, beatæ Mariæ semper Virginis patrocinii nos ubique protegi; in cujus veneratione hæc tuæ obtulimus Majestati. Per Dominum Jesum Christum.

EGUBERRI EGUNEAN

MEÇAN

INTROÏTA

PUER natus est nobis, et filius datus est nobis : cujus imperium super humerum ejus : et vocabitur nomen ejus magni consilii Angelus. *Ps.* Cantate Do-

mino canticum novum : * quia mirabilia fecit. ✠. Gloria Patri. Puer.

Oracionea. Concede, quæsumus, omnipotens Deus : ut nos Unigeniti tui nova per carnem Nativitas liberet, quos sub peccati jugo vetusta servitus tenet. Per eundem Dominum.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Hebræos.
Cap. 1.

MULTIFARIAM, multisque modis olim Deus loquens patribus in Prophetis, novissime diebus istis locutus est nobis in Filio, quem constituit hæredem universorum, per quem fecit et secula : qui cum sit splendor gloriæ, et figura substantiæ ejus, portansque omnia verbo virtutis suæ, purgationem peccatorum faciens, sedet ad dexteram majestatis in excelsis ; tanto melior Angelis effectus, quanto differentius præ illis nomen hæreditavit. Cui enim dixit aliquando Angelorum : Filius meus es tu, ego hodie genui te ? Et rursus : Ego ero illi in Patrem, et ipse erit mihi in Filium ? Et cum iterum introducit Primogenitum in orbem terræ dicit : Et adorent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit : Qui facit Angelos

suos spiritus, et ministros suos flammam ignis. Ad Filium autem : Thronus tuus, Deus, in seculum seculi : virga æquitatis virga regni tui. Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem : propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo exultationis præ participibus tuis. Et : Tu in principio, Domine, terram fundasti : et opera manuum tuarum sunt cœli. Ipsi peribunt, tu autem permanebis, et omnes ut vestimentum veterascent : et velut amictum mutabis eos, et mutabuntur : tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Graduela. Viderunt omnes fines terræ salutare Dei nostri : jubilate Deo, omnis terra. ✠. Notum fecit Dominus salutare suum : ante conspectum gentium revelavit justitiam suam.

Alleluia, alleluia. ✠. Dies sanctificatus illuxit nobis : venite, gentes, et adorate Dominum; quia hodie descendit lux magna super terram. Alleluia.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 1.

IN principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine

ipso factum est nihil quod factum est; In ipso vita erat, et vita era lux hominum : et lux in tenebris lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus : qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitavit in nobis : et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis.

Ebanjelio sainduaren hastapena Jondoni Johanniren arabera. — *Cap. 1.*

HATSARREAN cen Berboa, eta Berboa Jaincoa baithan cen, eta Berboa

Jainco cen. Haste hastetic Jaincoa baitan cen. Diren guciac harc eguinic dira, eta hura gabe ez da eguin ičan deus ere. Hartan cen bicitcea, eta bicitcea cen guiconen arguicaguia. Eta arguiac icarritu ičan du ilhumbeetan, eta ilhumbeec ez dute aditu ičan. Içatu cen guicon bat, Jaincoac egorria, deitcen cena Joanes. Hura ethorri ičan cen lekhuçotçat, eman cioçon arguiari lekhuçotasun, eta haren ariaz guciec sinhets ceçatentçat. Etcen hura arguia, bainan lekhuçotasun eguilea arguiari. Hau cen argui eguiazcoa, mundurat ethortcen diren guicon gucien arguitçaile dena. Munduan cen, eta mundua harc eguina da, eta munduac eztu eçagutu. Beretarat ethorri ičan da, eta bereec ez dute hartu nahi ičan. Bainan hura hartu ičan duten guciei, eman ičan diote ahala Jaincoaren seme içaiteco, hainei ceinec sinhete baitute haren icenean; eta ceinac ez baitira jaio odoletic, ez eta haraguiaren nahicundetec, ez eta guiconaren nahitic, bainan bai Jainco ganic. ETA BERBOA HARAGUI EGUIN IÇAN DA, eta egon ičan da gure artean graciaz eta eguiaz betheric, eta ikhusi ičan

dugu haren handitasuna, ceina baita Aitaren Seme bakhoitçaren handitasuna bera.

Offertorioa. Tui sunt cœli, et tua est terra : orbem terrarum et plenitudinem.

Sacreta. Oblata, Domine, munera, nova Unigeniti tui nativitate sanctifica : nosque a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per eundem Dominum.

Comunionea. Viderunt omnes fines terræ salutare Dei nostri.

Postcomunionea. Præsta, quæsumus, omnipotens Deus : ut natus hodie Salvator mundi, sicut divinæ nobis generationis est auctor, ita et immortalitatis sit ipse largitor. Qui tecum vivit.

BESPERETAN

Psalmoe Dixit, p. 318 ; Confitebor, p. 319 ; Beatus, p. 320, De Profundis, p. 304.

PSALMU 131.

MEMENTO, Domine, David : * et omnis mansuetudinis ejus.

Sicut juravit Domino, votum vovit Deo Jacob.

Si introiero in tabernaculum domus meæ, * si ascendero in lectum strati mei;

Si dederò somnum oculis meis, * et palpebris meis dormitationem;

Et requiem temporibus meis, donec inveniam locum Domino : * tabernaculum Deo Jacob.

Ecce audivimus eam in Ephrata : * invenimus eam in campis silvæ.

Introibimus in tabernaculum ejus : * adorabimus in loco ubi steterunt pedes ejus.

Surge, Domine, in requiem tuam : * tu et arca sanctificationis tuæ.

Sacerdotes tui induantur justitiam : * et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas faciem Christi tui.

Juravit Dominus David veritatem, et non frustrabitur eam : * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam;

Si custodierint filii tui testamentum meum, * et testimonia mea hæc quæ docebo eos.

Et filii eorum usque in seculum, * sedebunt super sedem tuam.

Quoniam elegit Dominus Sion : * elegit eam in habitationem sibi.

Hæc requies mea in seculum seculi : * hic habitabo , quoniam elegi eam.

Viduam ejus benedicens benedicam : * pauperes ejus saturabo panibus.

Sacerdotes ejus induam salutari : * et sancti ejus exultatione exultabunt.

Illuc producam cornu David : * paravi lucernam Christo meo.

Inimicos ejus induam confusione : * super ipsum autem effloreat sanctificatio mea.

HIMNOA

JESU, Redemptor omnium,
 Quem, lucis ante originem,
 Parem Paternæ gloriæ
 Pater supremus edidit,

Tu lumen et splendor Patris,
 Tu spes perennis omnium,
 Intende quas fundunt preces
 Tui per orbem servuli.

Memento, rerum Conditor,
 Nostri quod olim corporis,
 Sacrata ab alvo Virginis
 Nascendo, formam sumpseris.

Testatur hoc præsens dies,

Currens per anni circulum,
 Quod solus e sinu Patris
 Mundi salus adveneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
 Hunc omne quod cœlo subest,
 Salutis auctorem novæ
 Novo salutatur cantico.

Et nos beata quos sacri
 Rigavit unda sanguinis,
 Natalis ob diem tui
 Hymni tributum solvimus.

Jesu, tibi sit gloria,
 Qui natus es de Virgine,
 Cum Patre et almo Spiritu,
 In sempiterna secula. Amen.

✠. Crastina die delebitur iniquitas
 terræ. R̄. Et regnabit super nos Salvator
 mundi.

✠. Notum fecit Dominus, alleluia. R̄.
 R̄. Salutare suum, alleluia.

BENEDICCIÓN EAN

Adeste, fideles, læti triumphantes :
 Venite, venite in Bethlehem. * Natum
 videte Regem Angelorum : * Venite ado-
 remus, venite adoremus, venite adore-
 mus Dominum.

En, grege relicto, humiles ad cunas

Vocati pastores approperant. * Et nos ovanti gradu festinemus : Venite adoremus, etc.

Æterni Parentis splendorem æternum, Velatum sub carne videbimus. * Deum infantem, pannis involutum : Venite adoremus, etc.

Pro nobis egenum et fœno cubantem, Piis - foveamus amplexibus. * Sic nos amantem quis non redamaret? Venite adoremus, etc.

JONDONI ESTEBE

Psalmoaac Eguberriz beçala.

Himnoa Deus tuorum, p. 355.

Azken bertsua Jesu, tibi, atço beçala.

JONDONI JOHANNI

APOSTOLU ETA EBANJELISTA

Psalmoaac Eguberriz beçala.

Himnoa Exultet orbis, p. 353.

HAUR INNOCENTAC

Psalmoaac Eguberriz beçala.

HIMNOA

SALVETE, flores Martyrum,
Quos lucis ipso in limine

Christi insecutor sustulit,
Ceu turbo nascentes rosas.

Vos prima Christi victima,
Grex immolatorum tener,
Aram sub ipsam simplices
Palma et coronis luditis.

Jesu tibi sit gloria, p. 377.

Ÿ. Sub throno Dei omnes Sancti cla-
mant. R̄. Vindica sanguinem nostrum,
Deus noster.

JESU-CHRISTO GURE JAUNAREN CIRCONCISIONEA

Psalmoa Ama Birginaren bestetan beçala, p. 363 ;
Himnoa Jesu, Redemptor, p. 476.

TRUFANIAZ

MEÇAN

INTROÏTA

ECCE advenit Dominator Dominus : et
regnum in manu ejus, et potestas,
et imperium. *Ps.* Deus, judicium tuum
regi da : * et justitiam tuam filio regis.
Ÿ. Gloria Patri. Ecce advenit.

Oracionea. Deus, qui hodierna die
Unigenitum tuum Gentibus, stella duce,
revelasti : concede propitius; ut qui

jam te ex fide cognovimus, usque ad contemplandam speciem tuæ celsitudinis perducamur. Per eundem Dominum.

Lectio Isaiaë Prophetæ. — *Cap. 60.*

SURGE, illuminare, Jerusalem : quia venit lumen tuum, et gloria Domini super te orta est. Quia ecce tenebræ operient terram, et caligo populos; super te autem orietur Dominus, et gloria ejus in te videbitur. Et ambulabunt gentes in lumine tuo, et reges in splendore ortus tui. Leva in circuitu oculos tuos, et vide : omnes isti congregati sunt, venerunt tibi : filii tui de longe venient, et filiæ tuæ de latere surgent. Tunc videbis, et afflues, et mirabitur, et dilatabitur cor tuum, quando conversa fuerit ad te multitudo maris, fortitudo gentium venerit tibi. Inundatio camelorum operiet te, dromedarii Madian et Epha; omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes, et laudem Domino annuntiantes.

Graduela. Omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes, et laudem Domino annuntiantes. ✠. Surge, et il-

luminare, Jerusalem, quia gloria Domini super te orta est.

Alleluia, alleluia. ✠. Vidimus stellam ejus in Oriente : et venimus cum muneribus adorare Dominum. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum.

Cap. 2.

CUM natus esset Jesus in Bethlehem Juda in diebus Herodis regis, ecce Magi ab Oriente venerunt Jerosolymam, dicentes : Ubi est qui natus est Rex Judæorum? vidimus enim stellam ejus in Oriente, et venimus adorare eum. Audiens autem Herodes rex, turbatus est, et omnis Jerosolyma cum illo. Et congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur. At illi dixerunt ei : In Bethlehem Judæ : sic enim scriptum est per Prophetam : Et tu, Bethlehem, terra Juda, nequaquam minima es in principibus Juda : ex te enim exiet dux qui regat populum meum Israël. Tunc Herodes, clam vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stellæ quæ apparuit eis; et mittens illos in Bethlehem, dixit : Ite, et interrogate diligenter de

puero : et cum inveneritis, renuntiate mihi, ut et ego veniens adorem eum. Qui cum audissent regem, abierunt. Et ecce stella, quam viderant in Oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra ubi erat puer. Videntes autem stellam, gavisissimi sunt gaudio magno valde. Et intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria matre ejus (*belhannicatus*) et procidentes adoraverunt eum. Et apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera, aurum, thus et myrrham. Et responso accepto in somnis ne redirent ad Herodem, per aliam viam reversi sunt in regionem suam.

Ebanjelio sainduaren seguida San Mattheoren arabera. — *Cap. 2.*

SORTHU cenean bada Jesus Bethleem Judeaco hirian, Herodes erregueren egunetan ethorri ciren, iguzki aldeco atceherrietaric, Magoac Jerusalemera, galdez çabiltçala : Non da Judutarren Erregue sorthu berria? Ilkhusi dugu ecen haren içarra iguzkia atheratcen den bazterretan, eta haren adoratcera heldu gara. Hori aditcean, Herodes erreguea asaldatu cen, eta Jerusalemeco

hiri gucia harekin batean. Eta bil araciric Aphez aiteindari guciac eta populuaren Iskiribauac, galdez cegocoten, hea non sorthu behar othe çuen Christoc. Eta hec erran cioten : Bethleem Judeacoan sorthu beharra da; ecen hunela da iskiribatua Profetac : Eta hi, Bethleem Judeaco leihorra, ez haiz ttipiena Judeaco hiri handiennen artean; ecen hi ganic ilkhico duc Israelgo ene populuari manatuco duen buruçaguia. Orduan Herodesec, ichilic erakharriric Magoac, jakin çuen artha handirekin hetaric içarra aguertu citçaieneco muga. Eta Bethleemerat egortcen cituela, erran cioten : Çohazte, galde eguiçue arthoski haur hartaz : eta aurkhitu dukeçuenean, adiaraz dieçadaçue, nathorren ni ere haren adoratcera. Erregue hola mintçatcen aditu ondoan, joan ciren : eta iguzkico aldetan ikhusi çuten içarra, aitecinean cihoacoten, haurra cen tokiaren gainera helduric, gueldi citeken artean; ikhusi çutenean bada içarra, boztu içan ciren handizki. Eta etchean sarthu cirenean, aurkhitu çuten haurra bere ama Mariarekin, eta ahuspez jarriric, adortatu çuten : guero bere

gordairuac edo tresorac çabalduric, escaini ciotçaten emaitçac, urhea, incensua eta mirra. Eta lotan meçu içanic, etceitecela bihur Herodesen gana, joan ciren bere herrirat bertce bide batez.

Offertorioa. Reges Tharsis et insulæ munera offerent : reges Arabum et Saba dona adducent : et adorabunt eum omnes-reges terræ, omnes gentes seruiant ei.

Secreta. Ecclesiæ tuæ, quæsumus, Domine, dona propitius intuerere : quibus non jam aurum, thus, et myrrha profertur ; sed quod eisdem muneribus declaratur, immolatur et sumitur, Jesus Christus Filius tuus Dominus noster. Qui tecum vivit.

Comunionea. Vidimus stellam ejus in Oriente, et venimus cum muneribus adorare Dominum.

Postcomunionea. Præsta, quæsumus, omnipotens Deus : ut quæ solemni celebramus officio, purificatæ mentis intelligentia consequamur. Per Dominum.

BESPERETAN

Igandeco Psalmoad; Himnoa, p. 327.

JONDONI LEON

BAYONACO APHEZPICUA

MARTIREN BESTETAN BEÇALA

MEÇAN

INTROÏTA

STATUIT ei Dominus testamentum pacis, et principem fecit eum; ut sit illi Sacerdotii dignitas in æternum. *Ps.* Memento, Domine, David : * et omnis mansuetudinis ejus. ✠. Gloria. Statuit.

Oracionea. Infirmiorem nostram respice, omnipotens Deus : et, quia pondus propriæ actionis gravat; beati Leonis, Martyris tui atque Pontificis, intercessio gloriosa nos protegat. Per Dominum.

Lectio Epistolæ beati Jacobi Apostoli.

Cap. 1.

CHARISSIMI, Beatus vir qui suffert tentationem : quoniam, cum probatus fuerit, accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se. Nemo,

cum tentatur, dicat quoniam a Deo tentatur : Deus enim intentator malorum est; ipse autem neminem tentat. Unusquisque vero tentatur a concupiscentia sua abstractus et illectus; deinde concupiscentia, cum conceperit, parit peccatum, peccatum vero, cum consummatum fuerit, generat mortem. Nolite itaque errare, fratres mei dilectissimi; omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est, descendens a Patre luminum, apud quem non est transmutatio; nec vicissitudinis obumbratio. Voluntariè enim genuit nos verbo veritatis, ut simus initium aliquod creaturæ ejus.

Graduela. Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum; manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum. ✠. Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non nocebit ei.

Tract. Desiderium animæ ejus tribuisti ei : et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. ✠. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis. ✠. Posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 14.

IN illo tempore : Dixit Jesus turbis :
Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et sorores, adhuc autem et animam suam, non potest meus esse discipulus; et qui non bajulat crucem suam, et venit post me, non potest meus esse discipulus. Quis enim ex vobis, volens turrim ædificare, non prius sedens computat sumptus qui necessarii sunt, si habeat ad perficiendum : ne posteaquam posuerit fundamentum, et non potuerit perficere, omnes qui vident incipient illudere ei, dicentes : Quia hic homo cœpit ædificare, et non potuit consummare? Aut quis rex, iturus committere bellum adversus alium regem, non sedens prius cogitat si possit cum decem millibus occurrere ei qui cum viginti millibus venit ad se? Alioquin, adhuc illo longe agente, legationem mittens, rogat ea quæ pacis sunt. Sic ergo omnis ex vobis qui non renuntiat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus.

Ebanjelio sainduaren seguida San Lucasen arabera.
Cap. 14.

DEMBORA hartan, erran çuen Jesusec populuari : Baldin norbait ethortcen bada ni ganat, eta ezpaditu higuinctcen bere aita eta ama, eta emaztea, eta haurrac, eta haurrideac, bai eta bere burūa ere, eztaite içan ene dicipulu. Eta bere khurutcea eztalkharkena, eta ene ondotic eztabilana, ecin daite ene dicipulu. Ecen cein da çuetan, dorre bat eguin nahi duelaric, aitcINETIC jartcen eztena atheratcen cembatetaraino helduco çaion, eta hea baduen azken bururaino aski diru? Beldurrez eta, behin hasiz gueroz, ezpadu bururaino heltcecoric, eztaKIZKION ikhuste guciac eçar irau eta ihakin eguiten, diotela: Guiçon hau etche eguiten jarri çaicu, eta ecin akhabatu du. Edo, non da erreguea, bertce erregue batekin guduan sartcera dohalaric, eztiOENA lehenic bere buruari galdeguiten, hea hamar mila guiçonekin aitcin eguin dieçokeen hogoi milekin heldu çaioenari? Eta ecin badiaco, hura oraino urrun deno, egortcen diotça guiçonac, bakearen escatcecotçat. Hala beraz, norc ere çuetaric ezpaitaie ukho

eguiten dituen guciei, haina ecin içan daite ene dicipulu.

Offertorioa. Veritas mea et misericordia mea cum ipso : et in nomine meo exaltabitur cornu ejus.

Secreta. Hostias tibi, Domine, beati Leonis, Martyris tui atque Pontificis, dicatas meritis, benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per Dominum.

Comunionea. Semel juravi in sancto meo : Semen ejus in æternum manebit; et sedes ejus sicut sol in conspectu meo, et sicut luna perfecta in æternum, et testis in cœlo fidelis.

Postcomunionea. Refecti participatione muneris sacri; quæsumus, Domine Deus noster : ut, cujus exsequimur cultum, intercedente beato Leone, Martyre tuo atque Pontifice, sentiamus effectum. Per Dominum.

PROCESIONEAN

HIMNOAC

AUDIAT tellus, faveatque cœlum :
En dies festus rediit Leoni,

Quo pios cantus decet atque sacras
Pangere laudes.

Hunc sinu fovit pietas benigno;
Hunc fides custos clypeo potenti
Induit, puris adolevit intus
Gratia flammis.

Inclytis fulgens titulis, avitum
Sponte proculcat decus, atque grandi
Cuncta dum sordent animæ, fit unus
Omnia Christus.

Mundus incassum juveni superbos
Explicat fastus : pia vota cœlum
Ambiunt, illic meliore splendet
Stemma nitore.

Hinc juvat Christi pretiosa ferre
Probra : sed virtus latitare nescit,
Luce diffusa, radians ad altos
Surgit honores.

Dum vovit sese pecori tuendo,
Tota portentis celebratur ælas;
Donec optatam liceat parare
Morte coronam.

Summa laus summo sit ubique Patri :
Summa laus summo sit ubique Nato :
Par sit amborum tibi laus per omne,
Spiritus, ævum. Amen.

✠. Ora pro nobis, sancte Leo : ✠. Ut
digni efficiamur promissionibus Christi.

Ant. O sancte Leo, Martyr gloriose,
 quos in Christo genuisti filios, et veræ
 fidei lacte enutristi, tua, quæsumus,
 oratio commendet nos indesinenter Deo.

CIVEM receptum Cœlites
 Astris Leonem dum canunt,
 Nos personemus inclytum
 Festis triumphum cantibus.

Hic morte felici novum
 Cruci trophæum condidit :
 Et quam reduxit finibus
 Nostris salutem sancit.

Quid Maurus infandis parat
 Delere cædibus fidem?
 Surget per orbem pulchrior
 Suis renascens cladibus.

Beata tellus quam Leo
 Fuso sacravit sanguine :
 Fructus perennes edocens
 Sinu feraci fundere.

Æterne regnantis comes
 Agni, tuum ne deseras
 Gregem; minaces comprime
 Sævi draconis impetus.

Da, Christe, tanti Præsulis
 Pugnare terris æmulos :

Da quod supernis sedibus
Tenet, mereri præmium.

Sit Trinitati gloria,
Potente dextra quæ suos
Gaudet tueri Martyres,
Jugique palma cingere. Amen.

BESPERETAN

*Iganãeco lehembicico lau Psalmoac, eta bortzgar-
rena Credidi propter, p. 349.*

Himnoa Deus, tuorum, p. 355.

BAZCO EGUNEAN

MEÇAN

INTROÏTA

RESURREXI, et adhuc tecum sum, alle-
luia; posuisti super me manum
tuam, alleluia, mirabilis facta est scien-
tia tua, alleluia, alleluia. *Ps.* Domine,
probasti me, et cognovisti me : * tu
cognovisti sessionem meam et resur-
rectionem meam. †. Gloria Patri. Re-
surrexi.

Oracionea. Deus, qui hodierna die
per unigenitum tuum æternitatis nobis
aditum, devicta morte, reserasti : vota

nostra quæ præveniēdo aspiras, etiam adjuvando prosequare. Per eundem Dominum.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios.
I Cor. 5.

FRATRES, Expurgate vetus fermentum, ut sitis nova conspersio, sicut estis azymi. Etenim Pascha nostrum immolatus est Christus. Itaque epulemur, non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ et nequitiae, sed in azymis sinceritatis et veritatis.

Graduela. Hæc dies quam fecit Dominus : exultemus, et lætemur in ea. ✠. Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia eius.

Alleluia, alleluia. ✠. Pascha nostrum immolatus est Christus.

PROSA

VICTIMÆ paschali laudes immolent Christiani.

Agnus redemit oves : Christus innocens Patri reconciliavit peccatores.

Mors et vita duello conflixere mirando : dux vitæ mortuus regnat vivus.

Dic nobis, Maria, quid vidisti in via?

Sepulcrum Christi viventis et gloriam vidi resurgentis ;

Angelicos testes, sudarium et vestes.

Surrexit Christus spes mea, præcedet vos in Galilæam.

Scimus Christum surrexisse a mortuis vere : tu nobis, victor Rex, miserere. Amen. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Marcum.

Cap. 16.

IN illo tempore : Maria Magdalene, et Maria Jacobi, et Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent Jesum. Et valde mane una sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto jam sole. Et dicebant ad invicem : Quis revolvat nobis lapidem ab ostio monumenti? Et respicientes viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus valde. Et introeuntes in monumentum viderunt juvenem sedentem in dextris, coopertum stola candida; et obstupuerunt. Qui dixit illis : Nolite expavescere : Jesum quæritis Nazarenum, crucifixum : surrexit, non est hic : ecce locus ubi posuerunt eum. Sed ite, dicite discipulis ejus,

et Petro, quia præcedit vos in Galilæam :
ibi eum videbitis, sicut dixit vobis.

Ebanjelio sainduaren seguida San Marcoren
arabera. — *Cap. 16.*

DEMBORA hartan : Maria Magdalenac,
eta Maria Jakesen amac, eta Salo-
mec, erosi cituzten licurta usain goçoz-
co batçu, Jesusen gantçutceco chedetan
baitciren. Beraz astearen lehen egu-
nean, argui hastea celaric oraino, ilkhi
ciren, eta ethorri ciren, hobira iguzkia
atheratua cela. Cioten bada elkharren
artean : Norc aldaratuco darocu ho-
biaren atheco barria? Ecen haguitz
larria cen. Bainan : behatcearekin ba-
tean, ikhusi çuten khendua cela. Eta
sarthu cirenean hobian, ikhusi çuten
guiçon gazte bat escuineco aldean jarria,
soineco churi batekin, eta harritu ciren.
Bainan erran çaroen morroinac : Etçai-
teztela ici; Jesus Nazaretheco, khurut-
cean emana içan dena, bilhatcen duçue;
phiztu da, ez da hemen; huna non
eçarria cen. Beraz çohazte, erroeçue di-
cipuluei eta Piarresi badohala çuen ait-
cinean Galileara; han ikhusico duçue,
erran darotçuenaren arabera.

Offertoria. Terra tremuit, et quievit, dum resurgeret in iudicio Deus, alleluia.

Secreta. Suscipe, quæsumus, Domine, preces populi tui cum oblationibus hostiarum : ut paschalibus initiata mysteriis, ad æternitatis nobis medelam, te operante, proficiant. Per Dominum.

Comunionea. Pascha nostrum immolatus est Christus, alleluia : itaque epulemur in azymis sinceritatis et veritatis, alleluia, alleluia, alleluia.

Postcomunionea. Spiritum : nobis, Domine, tuæ charitatis infunde : ut quos sacramentis paschalibus satiasti, tua facias pietate concordēs. Per Dominum.

BESPERETAN

Igandeco Psalmoad.

BENEDICCIONEAN

CANTICA

Alleluia, alleluia, alleluia.

O FILII et filiæ,
 Rex cœlestis, Rex gloriæ,
 Morte surrexit hodie. Alleluia.
 Et Maria Magdalene,

Et Jacobi, et Salome
Venerunt corpus ungere. Alleluia.

A Magdalena moniti,
Ad ostium monumenti
Duo currunt discipuli. Alleluia.

Sed Joannes apostolus
Cucurrit Petro citius,
Ad sepulcrum venit prius. Alleluia.

In albis sedens Angelus
Respondit mulieribus,
Quia surrexit Dominus. Alleluia.

Discipulis astantibus,
In medio stetit Christus,
Dicens: Pax vobis omnibus. Alleluia.

Postquam audivit Didymus
Quia surrexerat Jesus,
Remansit fide dubius. Alleluia.

Vide, Thoma, vide latus,
Vide pedes, vide manus,
Noli esse incredulus. Alleluia.

Quando Thomas Christi latus,
Pedes vidit atque manus,
Dixit: Tu es Deus meus. Alleluia.

Beati qui non viderunt
Et firmiter crediderunt:
Vitam æternam habebunt. Alleluia.

In hoc festo sanctissimo,

Sit laus et jubilatio :
 Benedicamus Domino. Alleluia.
 De quibus nos humillimas,
 Devotas atque debitas
 Deo dicamus gratias. Alleluia.

SALBATOREZ

MEÇAN

INTROÏTA

VIRI Galilæi, quid admiramini aspicientes in cœlum? alleluia : quemadmodum vidistis eum ascendentem in cœlum, ita veniet, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* Omnes gentes, plaudite manibus : * jubilate Deo in voce exultationis. †. Gloria Patri. Viri Galilæi.

Oracionea. Concede, quæsumus, omnipotens Deus : ut qui hodierna die Unigenitum tuum, Redemptorem nostrum, ad cœlos ascendisse credimus, ipsi quoque mente in cœlestibus habitemus. Per Dominum.

Lectio Actuum Apostolorum. — *Cap.* 1.

PIMUM quidem sermonem feci de omnibus, o Theophile, quæ cœpit Jesus facere et docere, usque in diem qua

præcipiens Apostolis per Spiritum sanctum, quos elegit, assumptus est : quibus et præbuit seipsum vivum post Passionem suam in multis argumentis, per dies quadraginta apparens eis, et loquens de regno Dei. Et convescens, præcepit eis ab Jerosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris, quam audistis (inquit) per os meum; quia Joannes quidem baptizavit aqua, vos autem baptizabimini Spiritu sancto non post multos hos dies. Igitur qui convenerant, interrogabant eum, dicentes : Domine, si in tempore hoc restitues regnum Israël? Dixit autem eis : Non est vestrum nosse tempora vel momenta quæ Pater posuit in sua potestate : sed accipietis virtutem supervenientis Spiritus sancti in vos, et eritis mihi testes in Jerusalem, et in omni Judæa, et Samaria, et usque ad ultimum terræ. Et cum hæc dixisset, videntibus illis, elevatus est : et nubes suscepit eum ab oculis eorum. Cumque intuerentur in cælum euntem illum, ecce duo viri adstiterunt juxta illos in vestibus albis, qui et dixerunt : Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cælum? Hic Jesus, qui

assumptus est a vobis in cœlum, sic veniet, quemadmodum vidistis eum euntem in cœlum.

Alleluia, alleluia. ✠. Ascendit Deus in jubilatione, et Dominus in voce tubæ. Alleluia. ✠. Dominus in Sina in sancto, ascendens in altum, captivam duxit captivitatem. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Marcum.
Cap. 16.

IN illo tempore : Recumbentibus undecim discipulis, apparuit illis Jesus, et exprobravit incredulitatem eorum et duritiam cordis, quia iis qui viderant eum resurrexisse, non crediderunt. Et dixit eis : Euntes in mundum universum, prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit : qui vero non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos qui crediderint hæc sequentur : In nomine meo dæmonia ejicient ; linguis loquentur novis : serpentes tollent ; et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit ; super ægros manus imponent, et bene habebunt. Dominus quidem Jesus, postquam locutus est eis, assumptus est

in cœlum, et sedet a dextris Dei. Illi autem profecti prædicaverunt ubique, Domino cooperante, et sermonem confirmante, sequentibus signis.

Ebanjelio sainduaren seguida San Marcoren arabera. — *Cap. 16.*

DEMBORA hartan : Jesus aguertu citçaien dicipulu hamekei, jaten hari cirela, eta gaizkiac erran çarozten hekien sinhets-gaitztasunaz eta bihotz gogortasunaz, ceren etçuten sinhetsi phiztu cela, ikhusi çutenen hitzaren gainean. Eta diozte : Çohazte mundu gucian barna, predica eçaçue Ebanjelioa bici diren guciei. Sinhetsico duena, eta bathaiatua içanen dena, salbatuco da; baina sinhetsico ez duena galduco da. Bada sinhesten dutenec ikhusgarri hauc eguinen dituzte : debruac egotcico dituzte ene icenean; hizcuntça berriz mintçatuco dira; sugueac erabilico dituzte; eta cembait edari hilgarri edan baleçate ere, ez liokete calteric eguin; erien gainean escuac eçarrico dituzte, eta osasunera bihurtuco dirade. Jesus Jauna bada horiec erran ondoan, altchatu cen cerurat, eta jarria dago Jaincoaren escuinean. Hec berriz joan ciren lekhu gu-

cietan predicatcera, Jauna hekiekin cela, eta hekien hitzari indar emaiten cioela cerraizcon ikhusgarriez.

Offertorioa. Ascendit Deus in jubilatione; et Dominus in voce tubæ, alleluia.

Secreta. Suscipe, Domine, munera quæ pro Filii tui gloriosa Ascensione deferimus: et concede propitius; ut a præsentibus periculis liberemur, et ad vitam perveniamus æternam. Per eundem Dominum.

Comunionea. Psallite Domino, qui ascendit super cœlos cœlorum ad orientem, alleluia.

Postcomunionea. Præsta nobis, quæsumus, omnipotens et misericors Deus; ut quæ visibilibus mysteriis sumenda percepimus, invisibili consequamur effectu. Per Dominum.

Igandeco lau Psalmoac, 5^{en} Laudate Dominum, p. 349. Himnoa Salutis humanæ, p. 334.

MENDECOSTEZ

MEÇAN

INTROÏTA

SPIRITUS Domini replevit orbem terrarum, alleluia: et hoc quod continet

omnia, scientiam habet vocis, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus : * et fugiant, qui oderunt eum, a facie ejus. ✠. Gloria Patri. Spiritus Domini.

Oracionea. Deus, qui hodierna die corda fidelium sancti Spiritus illustratione docuisti : da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per Dominum... in unitate ejusdem.

Lectio Actuum Apostolorum. — *Cap. 2.*

CUM complerentur dies Pentecostes, erant omnes discipuli pariter in eodem loco : et factus est repente de cœlo sonus, tanquam advenientis spiritus vehementis, et replevit totam domum ubi erant sedentes. Et apparuerunt illis dispertitæ linguæ tanquam ignis, seditque supra singulos eorum : et repleti sunt omnes Spiritu sancto, et cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis. Erant autem in Jerusalem habitantes Judæi, viri religiosi, ex omni natione quæ sub cœlo est. Facta autem hac voce, convenit multitudo, et mente confusa est,

quoniam audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes. Stupebant autem omnes, et mirabantur, dicentes: Nonne ecce omnes isti, qui loquuntur, Galilæi sunt? et quomodo nos audivimus unusquisque linguam nostram, in qua nati sumus? Parthi, et Medi, et Ælamitæ, et qui habitant Mesopotamiam, Judæam et Cāppadociam, Pontum et Asiam, Phrygiam et Pamphyliam, Ægyptum et partes Lybiæ quæ est circa Cyrenen, et advenæ Romani, Judæi quoque et Proselyti, Cretes et Arabes, audivimus eos loquentes nostris linguis magnalia Dei.

Alleluia, alleluia. ✠. Emitte Spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terræ. Alleluia.

Belhaunicaturic.

✠. Veni, sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, et tui amoris in eis ignem accende.

PROSA

VENI, sancte Spiritus,
Et emitte cœlitus
Lucis tuæ radium.

Veni, Pater pauperum;
Veni, dator munerum,
Veni lumen cordium.

Consolator optime,
Dulcis hospes animæ;
Dulce refrigerium.

In labore requies,
In æstu temperies,
In fletu solatium.

O lux beatissima,
Reple cordis intima
Tuorum fidelium.

Sine tuo numine
Nihil est in homine,
Nihil est innoxium.

Lava quod est sordidum,
Riga quod est aridum,
Sana quod est saucium.

Flecte quod est rigidum,
Fove quod est frigidum,
Rege quod est devium.

Da tuis fidelibus,
In te confidentibus,
Sacrum septenarium.

Da virtutis meritum,
Da salutis exitum,
Da perenne gaudium.

Amen. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem.
Cap. 14.

IN illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Si quis diligit me , sermonem meum servabit , et Pater meus diliget eum , et ad eum veniemus , et mansionem apud eum faciemus . Qui non diligit me , sermones meos non servat . Et sermonem quem audistis , non est meus , sed ejus qui misit me , Patris . Hæc locutus sum vobis , apud vos manens . Paraclitus autem Spiritus sanctus , quem mittet Pater in nomine meo , ille vos docebit omnia , et suggeret vobis omnia quæcumque dixero vobis . Pacem relinquo vobis , pacem meam do vobis : non quomodo mundus dat , ego do vobis . Non turbetur cor vestrum , neque formidet . Audistis quia ego dixi vobis : Vado , et venio ad vos . Si diligeretis me , gauderetis utique quia vado ad Patrem , quia Pater major me est . Et nunc dixi vobis priusquam fiat , ut cum factum fuerit , credatis . Jam non multa loquar vobiscum . Venit enim princeps mundi hujus ; et in me non habet quidquam . Sed ut cognoscat mundus quia diligo Patrem ,

et sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.

Ebanjelio sainduaren seguida Jondoni Johaniren arabera. — *Cap. 14.*

DEMBORA hartan : Jesusec erran cio-
ten bere discipuluei : Baldin nor-
baitec maithatcen banau ni, eta ene
hitza beguiratcen badu, ene Aitac ere
onhetsiren du hura, eta ethorriren
gaizco, eta haren baithan eguinen du-
gu gure egoitça. Niri on eztaritçata-
nac, ene hitzac ere ez ditu beguira-
tcen; eta entçun duçuen hitza, ez da
enea, baicen ere ni egorri nauen Aita-
rena. Hauc erran içan darozkitçuet,
çuekin naicelatic. Bainan, Aitac ene ice-
nean egorriren darotçuen Izpiritu Sain-
du Bozgarri harc, guciac eracatsico
darozkitçue eta orhoitaracico çaituzte
nic erran darozkitçuetan guciez. Bakea
uzten darotçuet, neure bakea emaiten
darotçuet; ez darotçuet ordean emaiten
munduac emaiten ohi duenaren arauaz.
Ez dadila nahas çuen bihotza, eta ez
bedi ici. Entçun duçue nola erran da-
rotçuetan banihoala, eta çuen ganat bi-
hurtuco naicela. Baldin maite banindu-

que, atseguin bide cinukete, ceren Aita ganat nihoan : ecen Aita ni bainoagoa da. Huna bada non erraiten darotquetan, sinhets deçaquentçat hel date-nean. Ez naiz gargoro hainitz mintçatcen ahal çuekin; ecen heldu da mende hunen buruçaguia; eta bizkitartean nitan ez du deus ere. Bainan eçagutu behar çuen munduac maite dutala Aita, eta aguindu içan darotan beçala, hala-che ere eguiten dutala.

Offertoria. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis : a templo tuo, quod est in Jerusalem, tibi offerent reges munera, alleluia.

Secreta. Munera, quæsumus, Domine, oblata, sanctifica : et corda nostra sancti Spiritus illustratione emunda. Per Dominum... in unitate ejusdem.

Comunionea. Factus est repente de cœlo sonus, tanquam advenientis spiritus vehementis, ubi erant sedentes, alleluia : et repleti sunt omnes Spiritu sancto, loquentes magnalia Dei, alleluia, alleluia.

Postcomunionea. Sancti Spiritus, Domine, corda nostra mundet infusio, et

sui roris intima aspersione fœcundet.
Per Dominum... in unitate ejusdem.

BESPERETAN

Igandeco Psalmoac.

Himnoa Veni Creator, p. 335.

BESTA BERRI EGUNEAN

MEÇAN

INTROÏTA

CIBAVIT eos ex adipe frumenti, alleluia; et de petra, melle saturavit eos; alleluia, alleluia, alleluia. *Ps.* Exsultate Deo adjutori nostro : * jubilate Deo Jacob. ✕. Gloria Patri. Cibavit eos.

Oracionea. Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili Passionis tuæ memoriam reliquisti : tribue, quæsumus; ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut Redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios.
I Cor. 11.

FRATRES, Ego enim accepi a Domino quod et tradidi vobis, quoniam Do-

minus Jesus, in qua nocte tradebatur, accepit panem, et gratias agens fregit, et dixit: Accipite, et manducate: hoc est Corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine. Hoc facite, quotiescumque bibetis, in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, et calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat. Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis et sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat, et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne, iudicium sibi manducat et bibit, non dijudicans corpus Domini.

Graduela. Oculi omnium in te sperant, Domine, et tu das illis escam in tempore opportuno. ✠. Aperis tu manum tuam, et imples omne animal benedictione.

Alleluia, alleluia. ✠. Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est po-

tus : qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in eo.

PROSA

LAUDA, Sion Salvatorem,
Lauda ducem et pastorem
In hymnis et canticis.

Quantum potes, tantum aude,
Quia major omni laude,
Nec laudare sufficis.

Laudis thema specialis,
Panis vivus et vitalis
Hodie proponitur.

Quem in sacræ mensa cœnæ
Turbæ fratrum duodenæ
Datum non ambigitur.

Sit laus plena, sit sonora;
Sit jucunda, sit decora,
Mentis jubilatio.

Dies enim solemnis agitur,
In qua mensæ prima recolitur
Hujus institutio.

In hac mensa novi regis
Novum Pascha novæ legis
Phase vetus terminat.

Vetustatem novitas,

Umbram fugat veritas,
Noctem lux eliminat.

Quod in cœna Christus gessit
Faciendum hoc expressit
In sui memoriam.

Docti sacris institutis,
Panem, vinum, in salutis
Consecramus hostiam.

Dogma datur Christianis
Quod in carnem transit panis,
Et vinum in sanguinem.

Quod non capis, quod non vides,
Animosa firmat fides,
Præter rerum ordinem.

Sub diversis speciebus,
Signis tantum et non rebus,
Latent res eximiæ.

Caro cibus, sanguis potus :
Manet tamen Christus totus
Sub utraque specie.

A sumente non concisus,
Non confractus, non divisus,
Integer accipitur,

Sumit unus, sumunt mille,
Quantum isti, tantum ille;
Nec sumptus consumitur.

Sumunt boni, sumunt mali,

Sorte tamen inæquali,
Vitæ vel interitus.

Mors est malis, vita bonis :
Vide paris sumptionis
Quam sit dispar exitus !

Fracto demum sacramento,
Ne vacilles sed memento,
Tantum esse sub fragmento,
Quantum toto legitur.

Nulla rei fit scissura,
Signi tantum fit fractura,
Qua nec status nec statura
Signati minuitur.

Ecce panis Angelorum,
Factus cibus viatorum,
Vere panis filiorum,
Non mittendus canibus.

In figuris præsignatur,
Cum Isaac immolatur :
Agnus Paschæ deputatur,
Datur manna patribus.

Bone Pastor, panis vere,
Jesu, nostri miserere :
Tu nos pace, nos tuere ;
Tu nos bona fac videre
In terra viventium.

Tu, qui cuncta scis et vales,
Qui nos pascis hic mortales,

Tuos ibi commensales,
 Cohæredes et sodales
 Fac sanctorum civium. Amen.
 Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem.
Cap. 6.

IN illo tempore : Dixit Jesus turbis Judæorum : Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo. Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem : et qui manducat me, et ipse vivet propter me. Hic est panis qui de cœlo descendit. Non sicut manducaverunt patres vestri manna, et mortui sunt. Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.

Ebanjello sainduaren seguida Jondoni Johaniren arabera. — *Cap. 6.*

DEMBORA hartan : Jesusec erran cioten Judu osteei : Ene haragua eguiazki janhari bat da, eta ene odola eguiazki edari bat da. Ene haragua jaten duenac, eta ene odola edaten, nitan du egoitça, eta nic hartan. Nola ni egorri nauen Aita bici baita, ni ere bici naiz

Aita gatic; eta halaber ni jaten nauena, bicico da ni gatic. Huna non den cerutic jautsi den oguia; ez çuen aitasoec jan içan duten manna beçalacoa, eta guero hil içan baitirade; ecen ogui hau jaten duena bicico da chederic gabeco mendeetan.

Offertoria. Sacerdotes Domini incensum et panem offerunt Deo : et ideo sancti erunt Deo suo, et non polluent nomen ejus, alleluia.

Secreta. Ecclesiæ tuæ, quæsumus, Domine, unitatis et pacis propitius dona concede, quæ sub oblatis muneribus mystice designantur. Per Dominum.

Comunionea. Quotiescumque manducabitis panem hunc, et calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat : itaque quicumque manducaverit panem, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis et sanguinis Domini, alleluia.

Postcomunionea. Fac nos quæsumus, Domine, divinitatis tuæ sempiterna fruitione repleti, quam pretiosi corporis et sanguinis tui temporalis perceptio præfigurat. Qui vivis.

PROCESSIONEAN

Pange lingua, 421 *plaman.*

—

SACRIS solemnibus juncta sint gaudia :
 Et ex præcordiis sonent præconia,
 Recedant vetera, nova sint omnia,
 Corda, voces, et opera.

Noctis recolitur cœna novissima,
 Qua Christus creditur agnum et azyma
 Dedisse fratribus, juxta legitima
 Priscis indulta Patribus.

Post agnum typicum, expletis epulis,
 Corpus Dominicum datum discipulis,
 Sic totum omnibus, quod totum singulis
 Ejus fatemur manibus.

Dedit fragilibus corporis ferculum,
 Dedit et tristibus sanguinis poculum,
 Dicens : Accipite quod trado vasculum,
 Omnes ex eo bibite.

Sic sacrificium istud instituit,
 Cujus officium committi voluit
 Solis presbyteris, quibus sic congruit
 Ut sumant et dent cæteris.

Panis angelicus fit panis hominum :
 Dat panis cœlicus figuris terminum :
 O res mirabilis ! manducat Dominum
 Pauper, servus, et humilis.

Te trina Deitas unaque, poscimus,
 Sic nos tu visita, sicut te colimus :
 Per tuas semitas duc nos quo tendimus,
 Ad lucem quam inhabitas. Amen.

—

VERBUM supernum prodiens,
 Nec Patris relinquens dexteram,
 Ad opus suum exiens,
 Venit ad vitæ vesperam.

In mortem a discipulo,
 Suis tradendus æmulis,
 Prius in vitæ ferculo
 Se tradidit discipulis.

Quibus sub bina specie
 Carnem dedit et sanguinem
 Ut duplicis substantiæ
 Totum cibaret hominem.

Se nascens dedit socium,
 Convescens in edulium,
 Se moriens in pretium,
 Se regnans dat in præmium.

¶ O salutaris Hostia,
 Quæ cœli pandis ostium!
 Bella premunt hostilia :
 Da robur, fer auxilium.

Uni trinoque Domino

Sit sempiterna gloria,
 Qui vitam sine termino
 Nobis donet in patria. Amen.

—
 Salutis humanæ sator, *p.* 334.
 —

TE Deum laudamus, te Dominum con-
 fitemur.

Tē æternum Patrem omnis terra ve-
 neratur.

Tibi omnes Angeli, tibi Cœli et uni-
 versæ Potestates,

Tibi Cherubim et Seraphim incessabili
 voce proclamant :

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus
 Deus Sabaoth.

Pleni sunt cœli et terra majestatis
 gloriæ tuæ.

Te gloriosus Apostolorum chorus,
 Te Prophetarum laudabilis numerus,
 Te Martyrum candidatus laudat exer-
 citus.

Te per orbem terrarum sancta confi-
 tetur Ecclesia,

Patrem immensæ majestatis.

Venerandum tuum verum et unicum
 Filium.

Sanctum quoque Paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriæ, Christe.

Tu Patris sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, aperuisti credentibus regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sedes, in gloria Patris.

Judex crederis esse venturus.

Te ergo quæsumus, tuis famulis subveni, quos pretioso sanguine redemisti.

Æterna fac cum sanctis tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic hæreditati tuæ.

Et rege eos, et extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies benedicimus te :

Et laudamus nomen tuum in seculum, et in seculum seculi.

Dignare, Domine, die isto sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi, non confundar in æternum.

✠. Benedicamus Patrem et filium cum
Sancto Spiritu. ✠. Laudemus et supe-
rexaltemus eum in secula.

Benedictus Dominus, *hilen officioan.*

—

Magnificat, p. 325.

—

BESPERETAN

Psalmoc Dixit, p. 317; Confitebor, p. 318;
Credidi, p. 349.

PSALMU 127

BEATI omnes qui timent Dominum, *
qui ambulant in viis ejus.

Labores manuum tuarum quia man-
ducabis : * beatus es, et bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans, * in
lateribus domus tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivarum, * in
circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo * qui ti-
met Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion; * et
videas bona Jerusalem omnibus diebus
vitæ tuæ.

Et videas filios filiorum tuorum, * pa-
cem super Israël.

Ps. Lauda Jerusalem, p. 338.

HIMNOAC

PANGE, lingua, gloriosi
Corporis mysterium,
Sanguinisque pretiosi,
Quem in mundi pretium
Fructus ventris generosi
Rex effudit gentium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intacta Virgine,
Et in mundo conversatus,
Sparso verbi semine,
Sui moras incolatus
Miro clausit ordine.

In supremæ nocte cœnæ
Recumbens cum fratribus,
Observata lege plene
Cibis in legalibus,
Cibum turbæ duodenæ
Se dat suis manibus.

Verbum caro, panem verum,
Verbo carnem efficit;
Fitque sanguis Christi merum :
Et si sensus deficit,
Ad firmandum cor sincerum
Sola fides sufficit.

¶ Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui :

Et antiquum documentum
 Novo cedat ritui :
 Præstet fides supplementum
 Sensuum defectui.

Genitori Genitoque,
 Laus et jubilatio,
 Salus, honor, virtus quoque,
 Sit et benedictio :
 Procedenti ab utroque
 Compar sit laudatio. Amen.

✠. Panem de cælo præstitisti eis.
 (Alleluia.)

R. Omne delectamentum in se habentem. (Alleluia.)

Ant. O sacrum convivium! in quo
 Christus sumitur, recolitur memoria
 Passionis ejus, mens impletur gratia,
 et futuræ gloriæ nobis pignus datur,
 Alleluia.

JONDONI JOANNI-BAPTISTAREN EGUNEAN

M E Ç A N

INTROÏTA

DE ventre matris meæ vocavit me Dominus nomine meo; et posuit os meum ut gladium acutum; sub tegu-

mento manus suæ protexit me, et posuit me quasi sagittam electam. *Ps.* Bonum est confiteri Domino : * et psallere nomini tuo, Altissime. ✠. Gloria Patri. De ventre.

Oracionea. Deus, qui præsentem diem honorabilem nobis in beati Joannis Nativitate fecisti : da populis tuis spiritualium gratiam gaudiorum, et omnium fidelium mentes dirige in viam salutis æternæ. Per Dominum.

Lectio Isaïæ Prophætæ. — *Cap.* 49.

AUDITE, insulæ, et attendite, populi de longe : Dominus ab utero vocavit me, de ventre matris meæ recordatus est nobis mei. Et posuit os meum quasi gladium acutum : in umbra manus suæ protexit me, et posuit me sicut sagittam electam : in pharetra sua abscondit me. Et dixit mihi : Servus meus es tu, Israël, quia in te gloriabor. Et nunc dicit Dominus, formans me ex utero servum sibi : Ecce dedi te in lucem gentium, ut sis salus mea usque ad extremum terræ. Reges videbunt, et consurgent principes, et adorabunt propter Dominum, et Sanctum Israël, qui elegit te.

Graduela. Priusquam te formarem in utero, novi te, et antequam exires de ventre, sanctificavi te. ✠. Misit Dominus manum suam, et tetigit os meum, et dixit mihi.

Alleluia, alleluia. ✠. Tu, puer, Propheta Altissimi vocaberis; præibis ante Dominum parare vias ejus. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 1.

ELISABETH impletum est tempus pariendi, et peperit filium. Et audierunt vicini et cognati ejus quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, et congratulabantur ei. Et factum est in die octavo venerunt circumcidere puerum, et vocabant eum nomine patris sui Zachariam. Et respondens mater ejus, dixit: Nequaquam, sed vocabitur Joannes. Et dixerunt ad illam: Quia nemo est in cognatione tua qui vocetur hoc nomine. Innuebant autem patri ejus, quem vellet vocari eum. Et postulans pugillarem, scripsit, dicens: Joannes est nomen ejus. Et mirati sunt universi. Apertum est autem illico os ejus, et lingua ejus. Et loquebatur bene-

dicens Deum. Et factus est timor super omnes vicinos eorum, et super omnia montana Judeæ divulgabantur omnia verba hæc : et posuerunt omnes qui audierant in corde suo, dicentes : Quis, putas, puer iste erit? Etenim manus Domini erat cum illo. Et Zacharias pater ejus repletus est Spiritu sancto : et prophetavit, dicens : Benedictus Dominus Deus Israël, quia visitavit, et fecit redemptionem plebis suæ.

Ebanjello sainduaren seguida San Lucasen arabera.

Cap. 1.

BIZKITARTEAN, bethe baitciren Elisabethen erditceco mugac, erdi cen seme batez. Entçun çuten haren anço eta ahaideec, nola eracutsi çuen haren baithan jaunac bere bihotzaren beratasuna, eta boztu ciren harekilan. Çortci-garren egunean, ethorri ciren haurraren ebakitcera, eta icendatcen çuten Zakharias, bere aitaren icen beraz. Bainan ihardetsi çaroen amac : Ez bada; Joannes behar du icena. Erran cioten : Ordean nehor ez da ahaidego gucian icen hori dakharrenic. Kheinu eguin cioten bada aitari, adi-araz ceçan nola nahi

guen deithu. Hare, escaturic 'iskiriba-
tceco ohola bat, iskiribatu guen hartan,
cioela : Joannes da haurraren icena.
Eta miretsi guen guciec. Ordu beretic
ideki citçaioen ahoa, eta mihia deslothu,
eta mintço cen eskerrac emaiten çaroz-
kiola Jaincoari. Anço gucia egotu cen
harrituric, eta banatu ciren gauça hauc
Judeaço bas herri gucietan. Eta entçun
cituzten oroc, hartu cituzten gogoan
barna, ciotela elkharri : Cer çaitçue
içanen dela haur hori? Ecen Jaunaren
escua harekin cen. Bizkitartean haren
aita Zakharias, bethetcen çuela Ispiritu
Sainduac, hasi cen haren mugiduraz
mintçatcen, cioela : Eskerrac dituela
Israelgo Jainco Jaunac, ceren jautsi
baitha bere populua ganat, haren berre-
rostecotçat.

Offertoria. Justus ut palma florebit;
sicut cedrus quæ in Libano est, multi-
plicabitur.

Secreta. Tua, Domine, muneribus al-
taria cumulamus, illius Nativitatem ho-
nore debito celebrantes, qui Salvatorem
mundi et cecinit adfuturum, et adesse
monstravit, Dominum nostrum Jesum
Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Comunionea. Tu, puer, Propheta Altississimi vocaberis : præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Postcomunionea. Sumat Ecclesia tua, Deus, beati Joannis Baptistæ generatione lætitiã : per quem suæ regenerationis cognovit auctorem, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. Qui tecum vivit.

Besperac, p. 349.

J. PETRI ETA J. PAULO, APOSTOLUEN EGUNEAN

MEÇAN

INTROÏTA

NUNC scio vere quia misit Dominus Angelum suum, et eripuit me de manu Herodis, et de omni exspectatione plebis Judæorum. *Ps.* Domine, probasti me, et cognovisti me : * tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam. ✝. Gloria Patri. Nunc scio.

Oracionea. Deus, qui hodiernam diem Apostolorum tuorum Petri et Pauli martyrio consecrasti : da Ecclesiæ tuæ eorum in omnibus sequi præceptum; per quos religionis sumpsit exordium. Per Dominum.

Lectio Actuum Apostolorum. — *Cap. 12.*

IN diebus illis : Misit Herodes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclesia. Occidit autem Jacobum fratrem Joannis gladio. Videns autem quia placeret Judæis, apposuit ut apprehenderet et Petrum. Erant autem dies azymorum. Quem cum apprehendisset, misit in carcerem, tradens quatuor quaternionibus militum custodiendum, volens post Pascha producere eum populo. Et Petrus quidem servabatur in carcere. Oratio autem fiebat sine intermissione ab Ecclesia ad Deum pro eo. Cum autem producturus eum esset Herodes, in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites, vinctus catenis duabus : et custodes ante ostium custodiebant carcerem. Et ecce Angelus Domini adstitit : et lumen refulsit in habitaculo : percussoque latere Petri, excitavit eum, dicens : Surge velociter. Et ceciderunt catenæ de manibus ejus. Dixit autem Angelus ad eum : Præcingere, et calcea te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi : Circumda tibi vestimentum tuum, et sequere me. Et exiens sequebatur

eum, et nesciebat quia verum est quod fiebat per Angelum : existimabat autem se visum videre. Transeuntes autem primam et secundam custodiam, venerunt ad portam ferream, quæ ducit ad civitatem, quæ ultro aperta est eis. Et exeuntes processerunt vicum unum : et continuo discessit Angelus ab eo. Et Petrus ad se reversus, dixit : Nunc scio vere quia misit Dominus Angelum suum, et eripuit me de manu Herodis, et de omni exspectatione plebis Judæorum.

Graduela. Constitues eos principes super omnem terram; memores erunt nominis tui, Domine. ✠. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii : propterea populi confitebuntur tibi.

Alleluia, alleluia. ✠. Tu es Petrus et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum.
Cap. 16.

IN illo tempore : Venit Jesus in partes Cæsareæ Philippi, et interrogabat discipulos suos, dicens : Quem dicunt homines esse Filium hominis? At illi

dixerunt : Alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam, alii vero Jeremiam, aut unum ex Prophetis. Dicit illis Jesus : Vos autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus, dixit : Tu es Christus, Filius Dei vivi. Respondens autem Jesus, dixit ei : Beatus es, Simon Barjona, quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, et portæ inferi non prævalebunt adversus eam. Et tibi dabo claves regni cœlorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cœlis : et quodcumque solveris super terram erit solutum et in cœlis.

Ebanjelio sainduaren seguida San Mattheoren.
arabera. — *Cap. 16.*

DEMBORA hartan : Ethorri cen Jesus Cesarea Philipeeneco bazterretara, eta galde eguin çaroen discipuluei : Nor dela diote guiçonaren Semea ? Ihardetsi cioten : Batçuec Joannes Baptista, bertce Elias, bertce batçuec berriz Jeremias, edo Profetetic cembait. Diozte

Jesusec : Eta çuec, nor naicela dioçue? Simon Piarresec ihardetsi cioen : Çu Christo çara, Jainco biciaren Semea. Eta Jesusec erran cioen : Dohatsu çara, Simon Joannesen semea, ceren ezpaitarotçute hori haraguiac, ez eta odolac erakhatsi, bainan bai ene Aita ceruetan denac. Bada nic çuri erraiten darotçut, ecen Piarres çarela, eta harri horren gainean jarrico dutala ene Eliça, eta ifernuco atheac etçaiçcola hari garhaituco. Eta çuri emanen darozkitçut ceruetaco erresumaco guilçac; eta cer nahi esteca deçaçun lurraren gainean, eta hura estecatua içanen da ceruan ere; eta cer nahi desloth deçaçun lurraren gainean, eta hura deslothua içanen da ceruan ere.

Offertorioa. Constitues eos principes super omnem terram : memores erunt nominis tui, Domine, in omni progenie et generatione.

Secreta. Hostias, Domine, quas nomini tuo sacrandas offerimus, apostolica prosequatur oratio : per quam nos expiari tribuas et defendi. Per Dominum.

Comunionea. Tu es Petrus, et su-

per hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

Postcomunionea. Quos cœlesti, Domini, alimento satiasti, Apostolicis intercessionibus ab omni adversitate custodi. Per Dominum.

BESPERETAN

Psalmoa Apostoluen Comunean, p. 349.

- - *Himnoa* Decora, p. 339.

ANDREDENA MARIA ABOZTUCOAN

MEÇAN

INTROÏTA

GAUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore beatæ Mariæ Virginis, de cujus Assumptione gaudent Angeli, et collaudant filium Dei. *Ps.* Eructavit cor meum verbum bonum : * dico ego opera mea Regi. †. Gloria Patri. Gaudeamus.

Oracionea. Famulorum tuorum, quæsumus, Domine, delictis ignosce; ut, qui tibi placere de actibus nostris non valemus, Genitricis Filii tui Domini nostri intercessionem salvemur. Qui tecum vivit et regnat.

Lectio libri Ecclesiastici. — *Cap. 24.*

IN omnibus requiem quæsi, et in hæreditate Domini morabor. Tunc præcepit, et dixit mihi Creator omnium : et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo, et dixit mihi : In Jacob inhabita, et in Israël hæreditare, et in electis meis mitte radices. Et sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata similiter requievi, et in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei hæreditas illius, et in plenitudine Sanctorum detentio mea. Quasi cedrus exaltata sum in Libano, et quasi cypressus in monte Sion : quasi palma exaltata sum in Cades, et quasi plantatio rosæ in Jericho. Quasi oliva speciosa in campis, et quasi platanus exaltata sum juxta aquam in plateis. Sicut cinnamomum et balsamum aromatizans odorem dedi : quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris.

Graduela. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua. ✠. Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam : quia concupivit Rex speciem tuam.

Alleluia, alleluia. ✠. Assumpta est Maria in cœlum; gaudet exercitus Angelorum. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.
Cap. 10.

IN illo tempore: Intravit Jesus in quodam castellum: et mulier quædam, Martha nomine, excepit illum in domum suam; et huic erat soror nomine Maria, quæ etiam sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius. Martha autem satagebat circa frequens ministerium; quæ stetit, et ait: Domine, non est tibi curæ quod soror mea reliquit me solam ministrare? dic ergo illi ut me adjuvet. Et respondens dixit illi Dominus: Martha, Martha, sollicita es et turbaris erga plurima. Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea.

Ebanjelio sainduaren seguida San Lucasen arabera.
Cap. 10.

DEMBORA hartan: Jesus, sarthu cen herri batean; eta emazte batec, Martha baitçaritçan, hartu çuen bere etcherat. Eta hunec baçuen ahizpa bat, deitcen cena Maria, ceina, Jaunaren

oinetan jarriric baitcegoen, haren hitzaren entzuten. Martha bada, hainitz eguitecori buru eguin beharrez, hari baitcen lanean lehia handirekin, baratu citçaion Jesusi aiticinean, eta errancioen : Jauna, etçaitçu deusican ene ahizpac bakharric lanean uzten bainau? Erroçu bada lagun naçala. Bainan ihardetsi cioen Jesusec : Martha, Martha, khechatcen çara eta antsiatcen hainitz gauzez; bizkitartean bat bakharra da baitezpadacoa dena : Mariac aurkhintçaric hoberena hautatu du, eta etçαιο khendua içanen.

Offertorioa. Assumpta est Maria in cœlum : gaudent Angeli, collaudantes benedicunt Dominum. Alleluia.

Secreta. Subveniat, Domine, plebi tuæ Dei Genitricis oratio : quam etsi pro conditione carnis migrasse cognoscimus, in cœlesti gloria apud te pro nobis intercedere sentiamus. Per eundem Dominum.

Comunionea. Optimam partem elegit sibi Maria, quæ non auferetur ab ea in æternum.

Postcomunionea. Mensæ cœlestis participes effecti, imploramus clementiam

tuam, Domine Deus noster : ut qui Assumptionem Dei Genitricis colimus, a cunctis malis imminentibus ejus intercessione liberemur. Per eundem Dominum.

BEZPERAC

A. B. Mariaren bestetan beçala, p. 363.

UMIA SAINDUZ

MEÇAN

INTROÏTA

GAUDEAMUS omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore Sanctorum omnium, de quorum solemnitate gaudent Angeli, et collaudant Filium Dei. *Ps.* Exultate, justi, in Domino : * rectos decet collaudatio. ✠. Gloria Patri. Gaudeamus omnes.

Oracionea. Omnipotens sempiterne Deus, qui nos omnium Sanctorum tuorum merita sub una tribuisti celebritate venerari : quæsumus; ut desideratam nobis tuæ propitiationis abundantiam multiplicatis intercessoribus largiaris. Per Dominum.

Lectio libri Apocalypsis beati Joannis Apostoli.

Cap. 7.

IN diebus illis : Ecce ego Joannes vidi alterum Angelum ascendentem ab ortu solis, habentem signum Dei vivi : et clamavit voce magna quatuor Angelis quibus datum est nocere terræ et mari, dicens : Nolite nocere terræ et mari, neque arboribus, quoadusque signemus servos Dei nostri in frontibus eorum. Et audivi numerum signatorum, centum quadraginta quatuor millia signati, ex omni tribu filiorum Israël. Ex tribu Juda duodecim millia signati : ex tribu Ruben duodecim millia signati : ex tribu Gad duodecim millia signati : ex tribu Aser duodecim millia signati : ex tribu Nephtali duodecim millia signati : ex tribu Manasse duodecim millia signati : ex tribu Simeon duodecim millia signati : ex tribu Levi duodecim millia signati : ex tribu Issachar duodecim millia signati : ex tribu Zabulon duodecim millia signati : ex tribu Joseph duodecim millia signati : ex tribu Benjamin duodecim millia signati. Post hæc vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat, ex omnibus gen-

tibus, et tribubus, et populis, et linguis, stantes ante thronum et in conspectu Agni, amicti stolis albis, et palmæ in manibus eorum : et clamabant voce magna, dicentes : Salus Deo nostro qui sedet super thronum, et Agno. Et omnes Angeli stabant in circuitu throni, et seniorum, et quatuor animalium: et ceciderunt in conspectu throni in facies suas, et adoraverunt Deum, dicentes : Amen. Benedictio, et claritas, et sapientia, et gratiarum actio, honor, et virtus, et fortitudo Deo nostro, in secula seculorum. Amen.

Graduela. Timete Dominum, omnes Sancti ejus : quoniam nihil deest timentibus eum. ✠. Inquirentes autem Dominum non deficient omni bono.

Alleluia, alleluia. ✠. Venite ad me, omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos. Alleluia.

Sequentia sancti Evangelii secundum Matthæum.
Cap. 5.

IN illo tempore : Videns Jesus turbas, ascendit in montem; et cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus, et aperiens os suum, docebat eos, dicens :

Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram. Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. Beati qui esuriunt et sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Beati estis cum maledixerint vobis, et persecuti vos fuerint, et dixerint omne malum adversum vos mentientes, propter me: gaudete et exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cœlis.

Ebanjelio sainduaren seguida San Mattheoren arabera. — *Cap. 5.*

DEMBORA hartan : Jesusec ikhusi ci-tuenean bada halaco osteac, igan cen mendi baten gainera, eta han jarri cen ondoan, hurbildu citçaizcon discipuluac. Eta bere ahoa idekiric, erakhas ten çaroen, ciotzotela : Dohatsu izpirituz beharrac direnac, cergatic hekiena baita ceruetaco erresuma. Dohatsu eztiac, cer-

gatic lurraren jabe içanen baitira. Dohatsu nigarrez daudecenac, cergatic boztuac içanen baitira. Dohatsu justicia-
ren gosea eta egartsua dutenac, ceren içanen baitira aseac. Dohatsu urricalcor direnac, ceren berec ere urricalmendu ardietsico baitute. Dohatsu bihotz garbitacoac, ceren hec Jaincoa baitute ikhusico. Dohatsu baketiarrac, cergatic hec deithuco baitira Jaincoaren umeac. Dohatsu calte jasaiten dutenac justicia-
rentçat, cerengatic hekiena baita ceruetaco erresuma. Dohatsu çaitzekete, guiconec aphaldi tçarrez, cer nahi bidegabe eguinez jaçartcen çarozkitçuenean, eta cer nahi gaizki çuentçat erraiten dute-
nean gueçurrez, ni gatic. Boz çaitezte, boz handizki, ceren çuen saria nasaia baita ceruetan.

Offertoria. Justorum animæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiæ : visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

Secreta. Munera tibi, Domine, nostræ devotionis offerimus : quæ et pro cunctorum tibi grata sint honore justorum, et nobis salutaria, te miserante, reddantur. Per Dominum.

Comunionea. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt : beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur : beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum cœlorum.

Postcomunionea. Da, quæsumus, Domine, fidelibus populis omnium Sanctorum semper veneratione lætari, et eorum perpetua supplicatione muniri. Per Dominum.

Besperac, p. 346.

COMPLETAC

IRACURTÇAILEAC

Jube, domne, benedicere.

BENEDICCIONEA

NOCTEM quietam et finem perfectum
concedat nobis Dominus omnipo-
tens.

R̄. Amen.

LECCIONE LABURRA

FRATRES, Sobrii estote, et vigilate : quia
adversarius vester diabolus tanquam
leo rugiens circuit, quærens quem de-
voret : cui resistite fortes in fide. Tu
autem, Domine, miserere nobis.

R̄. Deo gratias.

Ÿ. Adjutorium nostrum in nomine
Domini. R̄. Qui fecit cælum et terram.

Pater noster, *ichilic*. — Confiteor *al-
dizcatuz, Meça hastean beçala*.

Converte nos, Deus salutaris noster :
R̄. Et averte iram tuam a nobis.

Ÿ. Deus, in adjutorium meum inten-
de, etc.

*Ant. Miserere edo Bazco demboran :
Alleluia.*

PSALMU 4.

CUM invocarem exaudivit me Deus justitiæ meæ : * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, et exaudi orationem meam.

Filii hominum, usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et quæritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus Sanctum suum : * Dominus exaudiet me cum clamavero ad eum.

Irascimini, et nolite peccare : * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ, et sperate in Domino : * multi dicunt : Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine : * dedisti lætitiã in corde meo.

A fructu frumenti, vini et olei sui, * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam, et requiescam.

Quoniam tu, Domine, singulariter in spe * constituisti me.

PSALMU 30.

IN te, Domine, speravi, non confundar in æternum : * in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam : * accelera ut eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem, et in domum refugii : * ut salvum me facias.

Quoniam fortitudo mea et refugium meum es tu : * et propter nomen tuum educes me, et enutries me.

Educes me de laqueo hoc quem absconderunt mihi : * quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum : * redemisti me, Domine Deus veritatis.

PSALMU 90.

QUI habitat in adjutorio Altissimi, * in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Domino : Susceptor meus es tu, et refugium meum : * Deus meus, sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium : et a verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi : * et sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus : * non timebis a timore nocturno.

A sagitta volante in die, a negotio perambulante in tenebris : * ab incursu et dæmonio meridiano

Cadent a latere tuo mille, et decem millia a dextris tuis : * ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis : * et retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es, Domine, spes mea : * altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum : * et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te : * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te : * ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem et basiliscum ambulabis : * et conculcabis leonem et draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo

eum : * protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, et ego exaudiam eum : * cum ipso sum in tribulatione; eripiam eum, et glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum : * et ostendam illi salutare meum.

PSALMU 133.

ECCE nunc benedicite Dominum; * omnes servi Domini.

Qui statis in domo Domini: * in atriis domus Dei nostri;

In noctibus extollite manus vestras in sancta : * et benedicite Dominum.

Benedicat te Dominus ex Sion : * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Miserere mei, Domine, et exaudi orationem meam.

B. D. Alleluia, alleluia, alleluia.

HIMNOA

TE lucis ante terminum,
Rerum Creator, poscimus,
Ut, pro tua clementia,
Sis præsul et custodia.

Procul recedant somnia,
Et noctium phantasmata :

Hostemque nostrum comprime,
Ne polluantur corpora.

Præsto, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Cum Spiritu Paraclito.
Regnans per omne seculum. Amen.

Bertze guisaz erraiten da azken berxua, Bazco demboran, A. B. eta çombait bestetan.

CAPITULA

Tu autem in nobis...

R̄. Deo gratias.

Ÿ. In manus tuas, Domine, * Com-
mendo spiritum meum. (All., All.). R̄. In
manus, etc.

Ÿ. Redemisti nos, Domine, Deus ve-
ritatis. R̄. Commendo spiritum meum.

Ÿ. Gloria Patri, etc. R̄. In manus, etc.

Ÿ. Custodi nos, Domine, ut pupillam
oculi. (All.)

R̄. Sub umbra alarum tuarum prote-
ge nos. (All.)

SAN SIMEONEN CANTICA

NUNC dimittis servum tuum, Domi-
ne: * secundum verbum tuum, in
pace.

Quia viderunt oculi mei * , Salutare
tuum.

Quod parasti * ante faciem omnium
populorum.

Lumen ad revelationem Gentium : *
et gloriam plebis tuæ Israël.

Ant. Salva nos , Domine , vigilantes ,
custodi nos dormientes , ut vigilemus cum
Christo , et requiescamus in pace. (All.)

ORACIONEA

VISITA, quæsumus, Domine, habitatio-
nem istam, et omnes insidias ini-
mici ab ea longe repelle : Angeli tui
sancti habitent in ea, qui nos in pace
custodiant, et benedictio tua sit super
nos semper. Per Dominum, etc.

✠. Dominus vobiscum, etc.

✠. Benedicat et custodiat, etc. R. Amen.

AMA BIRGINAREN ANTIFONAC

I

ABENDOAN

ALMA Redemptoris Mater, quæ pervia
cœli

Porta manes, et stella maris, succurre
cadenti,

Surgere qui curat, populo : tu quæ genuisti,

Natura mirante, tuum sanctum Genitorem :

Virgo prius ac posterius, Gabrielis ab ore

Sumens illud ave, peccatorum misere-
rere.

✠. Angelus Domini nuntiavit Mariæ :
R. Et concepit de Spiritu sancto.

Oracionean. Gratiam tuam, quæsumus, Domine, mentibus nostris infunde: ut qui, Angelo nuntiante, Christi filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem etc. R. Amen.

EGUBERRI DEMBORAN

✠. Post partum Virgo inviolata permansisti : R. Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Oracionea. Deus, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate sæcunda, humano generi præmia præstitisti : tribue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere Dominum nos-

trum Jesum Christum Filium tuum.
R̄. Amen.

II

GANDERAILU ONDOAN

AVE, Regina cœlorum,
Ave, Domina Angelorum :
Salve, radix, salve, porta,
Ex qua mundo lux est orta :
- Gaude, Virgo gloriosa,
Super omnes speciosa :
Vale, o valde decora :
Et pro nobis Christum exora.

ŷ. Dignare me laudare te, Virgo sacra-
ta. R̄. Da mihi virtutem contra hos-
tes tuos.

Oracionea. Concede, misericors Deus,
fragilitati nostræ præsidium, ut qui
sanctæ Dei genitricis memoriam agi-
mus, intercessionis ejus auxilio, a nos-
tris iniquitatibus resurgamus. Per eum-
dem, etc. Amen.

III

BAZCO DEMBORAN

REGINA cœli, lætare, alleluia.
Quia quem meruisti portare, allel.,
Resurrexit sicut dixit, alleluia :
Ora pro nobis Deum, alleluia.
ŷ. Gaude et lætare, Virgo Maria, al-

elulia. R̄. Quia surrexit Dominus vere,
alleluia.

Oracionea. Deus qui per Resurrectio-
nem Filii tui Domini nostri Jesu Christi,
mundum lætificare dignatus es : præsta,
quæsumus ; ut per ejus genitricem Vir-
ginem Mariam, perpetuæ capiamus gau-
dia vitæ. Per eundem, etc.

IV

TRINITATECO IGANDETIC ABENDOAREN
AITCINECO LARUMBATERAINOCOAN

SALVE, Regina, Mater misericordiæ :
vita, dulcedo et spes nostra, salve.
Ad te clamamus, exules filii Evæ. Ad
te suspiramus gementes et flentes in hac
lacrymarum valle. Eia ergo, advocata
nostra, illos tuos misericordes oculos ad
nos converte ; et Jesum, benedictum fruc-
tum ventris tui, nobis post hoc exilium
ostende : o clemens ! o pia ! o dulcis
Virgo Maria !

Ÿ. Ora pro nobis, sancta Dei Geni-
trix. R̄. Ut digni efficiamur promissioni-
bus Christi.

Oracionea. Omnipotens sempiterne
Deus, qui gloriosæ Virginis Matris Ma-
riæ corpus et animam, ut dignum Filii

tui habitaculum effici mereretur, Spiritu Sancto cooperante præparasti : da, ut cujus commemoratione lætamur, ejus pia intercessione ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur. Per eundem, etc. R. Amen.

ANDREDENA MARIAREN PROSA

INVIOLATA, integra, et casta es, Maria :
 Quæ es effecta fulgida cœli porta.
 O Mater alma Christi carissima!
 Suscipe pia laudum præconia.
 Nostra ut pura pectora sint et corpora,
 Te nunc flagitant devota corda et ora.
 Tua per precata dulcisona,
 Nobis concedas veniam per sæcula.
 O benigna! O Regina! O Maria!
 Quæ sola inviolata permansisti.

ANDREDENA MARIAREN ANTIFONAC

SUB tuum præsidium confugimus, Sancta Dei genitrix : nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus, sed a periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa et benedicta.

SANCTA MARIA, succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro clero, intercede

pro devoto femineo sexu. Sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam festivitatem.

HILEN OFICIOA

BESPERRATAN

PSALMU 114.

DILEXI, quoniam exaudiet Dominus *
vocem orationis meæ.

Quia inclinavit aurem suam mihi : *
et in diebus meis invocabo.

Circumdederunt me dolores mortis : *
et pericula inferni invenerunt me.

Tribulationem et dolorem inveni : *
et nomen Domini invocavi.

O Domine! libera animam meam : *
misericors Dominus, et justus, et Deus
noster miseretur.

Custodiens parvulos Dominus : * hu-
miliatus sum, et liberavit me.

Convertere, anima mea, in requiem
tuam : * quia Dominus benefecit tibi.

Quia eripuit animam meam de mor-
te : * oculos meos a lacrymis, pedes
meos a lapsu.

Placebo Domino : * in regione vivorum.

Requiem æternam * dona eis, Domine.
Et lux perpetua * luceat eis.

PSALMU 119.

AD Dominum, cum tribularer, clamavi;
et exaudivit me.

Domine, libera animam meam a labiis iniquis, * et a lingua dolosa.

Quid detur tibi aut quid apponatur tibi, * ad linguam dolosam?

Sagittæ potentis acutæ, * cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est! habitavi cum habitantibus Cedar: * multum incola fuit anima mea.

Cum his qui oderunt pacem, eram pacificus: * cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

PSALMU 120

LEVAVI oculos meos in montes, * unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum a Domino: * qui fecit cælum et terram.

Non det in commotionem pedem tuum: * neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit neque dormiet, *
qui custodit Israël.

Dominus custodit te, Dominus pro-
tectio tua : * super manum dexteram
tuam.

Per diem sol non uret te *, neque luna
per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo : *
custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum et
exitum tuum, * ex hoc nunc et usque in
sæculum.

Ps. De profundis, p. 304.

PSALMU 137

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto
corde meo : * quoniam audisti verba
oris mei.

In conspectu Angelorum psallam ti-
bi : * adorabo ad templum sanctum
tuum;

Et confitebor nomini tuo super mi-
sericordia tua et veritate tua : * quo-
niam magnificasti super omne nomen
sanctum tuum.

In quacumque die invocavero te
exaudi me : * multiplicabis in anima
mea virtutem.

Confiteantur tibi, Domine, omnes reges terræ : * quia audierunt omnia verba oris tui.

Et cantent in viis Domini, * quoniam magna est gloria Domini.

Quoniam excelsus Dominus, et humilia respicit, * et alta a longe cognoscit. --

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me : * et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro me : * Domine, misericordia tua in sæculum; opera manuum tuarum ne despicias.

✠. Audivi vocem de cœlo, dicentem mihi : R̄. Beati mortui, qui in Domino moriuntur.

Magnificat, p. 325.

Pater noster.

(*Paterraren ondotic, çombait aldiz erraiten da.*)

PSALMU 145

LAUDA, anima mea, Dominum : laudabo Dominum in vita mea; * psallam Deo meo quamdiu fuero.

Nolite confidere in principibus : * in filiis hominum, in quibus non est salus.

Exibit spiritus ejus, et revertetur in terram suam : * in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.

Beatus cujus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipsius : * qui fecit cœlum et terram, mare et omnia quæ in eis sunt.

Qui custodit veritatem in sæculum, facit judicium injuriam patientibus, * dat escam esurientibus.

Dominus solvit compeditos : * Dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit elisos : * Dominus diligit justos.

Dominus custodit advenas : pupillum et viduam suscipiet : * et vias peccatorum disperdet.

Regnabit Dominus in sæcula, Deus tuus, Sion : * in generationem et generationem.

✠. Requiem æternam dona eis, Domine : R̄. Et lux perpetua luceat eis.

✠. A porta inferi : R̄. Erue, Domine, animas eorum.

✠. Requiescant in pace. R̄. Amen.

✠. Domine, exaudi etc. R̄. Et clamor meus at te veniat.

Oracionearen ondotic. ✠. Requiem

æternam dona eis, Domine. *R.* Et lux perpetua luceat eis. *ŷ.* Requiescant in pace. *R.* Amen.

MATUTINETAN

Regem cui omnia vivunt * : Venite, adoremus.

1^{en} NOCTURNA

Ant. Dirige, Domine Deus meus, in conspectu tuo viam meam.

PSALMU 5.

VERBA mea auribus percipe, Domine : *
intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meæ ; * Rex meus et Deus meus.

Quoniam ad te orabo : * Domine, mane exaudies vocem meam.

Mane astabo tibi, et videbo : * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus : * neque permanebunt injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitatem : perdes omnes qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum et dolosum abominabitur Dominus : * ego autem in multitudine misericordiæ tuæ.

Introibo in domum tuam : * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine, deduc me in justitia tua : * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas : * cor eorum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eorum : linguis suis dolose agebant : * judica illos, Deus.

Decidant a cogitationibus suis; secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos : * quoniam irritaverunt te, Domine.

Et lætentur omnes qui sperant in te : * in æternum exultabunt, et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum : * quoniam tu benedices justo.

Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ * coronasti nos.

Ant. Convertere, Domine, et eripe animam meam : quoniam non est in morte qui memor sit tui.

Ps. Domine, ne in furore, p. 294.

Ant. Nequando rapiat ut leo animam

meam : dum non est qui redimat, neque qui salvum faciat.

PSALMU 7.

DOMINE Deus meus, in te speravi : *
salvum me fac ex omnibus persequentibus me, et libera me.

Nequando rapiat ut leo animam meam; * dum non est qui redimat, neque qui salvum faciat.

Domine Deus meus, si feci istud : *
si est iniquitas in manibus meis;

Si reddidi retribuētibus mihi mala, *
decidam merito ab inimicis meis inanis.

Persequatur inimicus animam meam,
et comprehendat, et conculcet in terra
vitam meam, * et gloriam meam in pul-
verem deducat.

Exurge, Domine, in ira tua : * et
exaltare in finibus inimicorum meorum.

Et exurge, Domine, Deus meus, in
præcepto quod mandasti : : * et synago-
ga populorum circumdabit te.

Et propter hanc in altum regredere : *
Dominus judicat populos.

Judica me, Domine, secundum justi-
tiam meam : * et secundum innocentiam
meam super me.

Consumetur nequitia peccatorum, et diriges justum : * scrutans corda et renes, Deus.

Justum adjutorium meum a Domino : qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis et patiens : * numquid irascitur per singulos dies?

Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit : * arcum suum tetendit, et paravit illum.

Et in eo paravit vasa mortis : * sagittas suas ardentibus effecit.

Ecce parturiit injustitiam : * concepit dolorem, et peperit iniquitatem.

Lacum aperuit, et effodit eum : * et incidit in foveam quam fecit.

Convertetur dolor ejus in caput ejus ; et in verticem ipsius iniquitas ejus descendet.

Confitebor Domino secundum justitiam ejus, et psallam nomini Domini altissimi.

℣. A porta inferi : ℞. Erue, Domine, animas eorum. — Pater noster, *ichilic*.

1^{en} LECCIONEAE. — *Job*, 7.

PARCE mihi, Domine, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia ma-

gnificas eum? aut quid apponis erga eum cor tuum? Visitas eum diluculo, et subito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimittis me, ut glutiam salivam meam? Peccavi: quid faciam tibi, o custos hominum? quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihi metipsi gravis? Cur non tollis peccatum meum, et quare non aufers iniquitatem meam? Ecce nunc in pulvere dormiam, et si mane me quæsieris, non subsistam.

R̄. Credo quod Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrecturus sum: * Et in carne mea videbo Deum Salvatorem meum. — ŷ. Quem visurus sum ego ipse, et non alius, et oculi mei conspecturi sunt. — * Et in carne mea.

2^{en} LECCIONE A. — *Job, 10.*

TÆDET animam meam vitæ meæ, dimittam adversum me eloquium meum, loquar in amaritudine animæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnare: indica mihi cur me ita iudices. Numquid bonum tibi videtur, si calumnieris me, et opprimas me opus manuum tuarum, et consilium impiorum adjuves? Num-

quid oculi carnei tibi sunt, aut sicut videt homo, et tu videbis? Numquid sicut dies hominis dies tui, et anni tui sicut humana sunt tempora, ut quæras iniquitatem meam, et peccatum meum scruteris? Et scias quia nihil impium fecerim, cum sit nemo qui de manu tua possit eruere.

R̄. Qui Lazarum resuscitasti a monumento fœtidum, * Tu eis, Domine, dona requiem, et locum indulgentiæ. — ✠. Qui venturus es judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. — * Tu eis, Domine.

3^{en} LECCIONE. — *Job, 10.*

MANUS tuæ fecerunt me, et plasmaverunt me totum in circuitu : et sic repente præcipitas me? Memento, quæso, quod sicut lutum feceris me, et in pulverem reduces me. Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut caseum me coagulasti? Pelle et carnibus vestisti me : ossibus et nervis compegisti me. Vitam et misericordiam tribuisti mihi, et visitatio tua custodivit spiritum meum.

R̄. Domine, quando veneris judicare terram, ubi me abscondam a vultu iræ

tuæ? * Quia peccavi nimis in vita mea.
 ✠. Commissa mea pavesco, et ante te
 erubesco : dum veneris judicare, noli
 me condemnare. — * Quia. — ✠. Re-
 quiem æternam. — * Quia.

M E Ç A N

INTROÏTA

REQUIEM æternam dona eis, Domine,
 et lux perpetua luceat eis. *Ps.* Te
 decet hymnus, Deus, in Sion, et tibi
 reddetur votum in Jerusalem : * exaudi
 orationem meam, ad te omnis caro
 veniet. — Requiem æternam dona eis.

Oracionea. Fidelium, Deus, omnium
 Conditor et Redemptor : animabus fa-
 mulorum famularumque tuarum remis-
 sionem cunctorum tribue peccatorum;
 ut indulgentiam quam semper optave-
 runt, piis supplicationibus consequan-
 tur. Qui vivis.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios.
I Cor. 15.

FRATRES : Ecce mysterium vobis dico :
 Omnes quidem resurgemus, sed non
 omnes immutabimur. In momento, in
 ictu oculi, in novissima tuba : canet
 enim tuba, et mortui resurgent incor-

rupti, et nos immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem, et mortale hoc induere immortalitatem. Cum autem mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet sermo qui scriptus est : Absorpta est mors in victoria. Ubi est, mors, victoria tua? Ubi est, mors, stimulus tuus? Stimulus autem mortis peccatum est : virtus vero peccati, lex. Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Graduella. Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. ✠. In memoria æterna erit justus, ab auditione mala non timebit.

Tract. Alsolve, Domine, animas omnium fidelium defunctorum ab omni vinculo delictorum. ✠. Et gratia tua illis succurrente, mereantur evadere iudicium ultionis. ✠. Et lucis æternæ beatitudine perfrui.

PROSA

DIES iræ, dies illa,
Solvat sæclum in favilla,
Teste David cum Sibylla.
Quantus tremor est futurus,

Quando Judex est venturus,
Cuncta stricte discussurus?

Tuba mirum spargens sonum
Per sepulcra regionum,
Coget omnes ante thronum.

Mors stupebit et natura,
Cum resurget creatura
Judicanti responsura.

Liber scriptus proferetur,
In quo totum continetur
Unde mundus judicetur.

Judex ergo cum sedebit,
Quidquid latet apparebit,
Nil inultum remanebit,

Quid sum, miser! tunc dicturus,
Quem patronum rogaturus,
Cum vix justus sit securus?

Rex tremendæ majestatis,
Qui salvandos salvas gratis,
Salva me, fons pietatis.

Recordare, Jesu pie,
Quod sum causa tuæ viæ :
Ne me perdas illa die.

Quærens me, sedisti lassus ;
Redemisti Crucem passus ;
Tantus labor non sit cassus.

Juste Judex ultionis,

Donum fac remissionis
Ante diem rationis.

Ingemisco, tamquam reus;
Culpa rubet vultus meus :
Supplicanti parce, Deus.

Qui Mariam absolvisti,
Et latronem exaudisti;
Mihi quoque spem dedisti.

Preces meæ non sunt dignæ;
Sed tu bonus fac benigne
Ne perenni cremer igne.

Inter oves locum præsta,
Et ab hædis me sequestra,
Statuens in parte dextra.

Confutatis maledictis,
Flammis acribus addictis,
Voca me cum benedictis.

Oro supplex et acclinis,
Cor contritum quasi cinis;
Gere curam mei finis.

Lacrymosa dies illa,
Qua resurget ex favilla
Judicandus homo reus.

Huic ergo parce, Deus.
Pie Jesu, Domine,
Dona eis requiem. Amen.

Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem.

Cap. 5.

IN illo tempore : Dixit Jesus turbis Judæorum : Amen, amen dico vobis, quia venit hora, et nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei; et qui audierint, vivent. Sicut enim Pater habet vitam in semetipso, sic dedit et Filio habere vitam in semetipso : et potestatem dedit ei iudicium facere, quia Filius hominis est. Nolite mirari hoc, quia venit hora in qua omnes qui in monumentis sunt audient vocem Filii Dei : et procedent, qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ : qui vero mala egerunt, in resurrectionem iudicii.

Ebanjelio sainduaren seguida Jondoni Joanniren arabera. — *Cap. 5.*

DEMBORA hartan : Erran çaroen Jesu-sec Judu osteei : Eguiazki diotçuet, eguiazki, heldu dela ordua, eta oraintche dela, noiz ere hilec entçunen baitute Jaincoaren Semearen boça; eta entçuten dutenac bicico dirade. Ecen nola Aitac bicitcea bere baithan baitu, hala eman içan dio Semeari ere bicitcea bere baithan içaitea. Eta eman içan dio juja-

tceco escua, guiçonaren Semea ceren den. Ez deçaçuela hori mirets, cergatic etherriren baita ordua, entçunen dutena hobietan diraden guciec Jaincoaren Semearen boça. Eta ilkhiren dira ongui eguin dutenac, phizturic bicitcecotçat, eta gaizki eguin dutenac, phizturic galçapenecotçat.

Offertorioa. Domine Jesu Christe, Rex gloriæ, libera animas omnium fidelium defunctorum de pœnis inferni, et de profundo lacu : libera eas de ore leonis, ne absorbeat eas tartarus, ne cadant in obscurum : sed signifer sanctus Michael repræsentet eas in lucem sanctam, * Quam olim Abrahamæ promissisti, et semini ejus. — ✕. Hostias et preces tibi, Domine, laudis offerimus : tu, suscipe pro animabus illis quarum hodie memoriam facimus : fac eas, Domine, de morte transire ad vitam. — * Quam olim.

Secreta. Hostias, quæsumus, Domine, quas tibi pro animabus famulorum famularumque tuarum offerimus, propitiatus intende : ut quibus fidei Christianæ meritum contulisti, dones et præmium. Per Dominum.

Comunionea. Lux æterna luceat eis, Domine, * Cum Sanctis tuis in æternum : quia pius es. — ✠. Requiem æternam dona eis, Domine : et lux perpetua luceat eis. — * Cum Sanctis tuis.

Postcomunionea. Animabus, quæsumus, Domine, famulorum famularumque tuarum oratio proficiat supplicantium : ut eas et a peccatis omnibus exuas et tuæ redemptionis facias esse participes. Qui vivis.

ABSOLUCIONEAE

R. Libera me, Domine, de morte æterna, in die illa tremenda; * Quando cœli movendi sunt et terra : † Dum veneris judicare sæculum per ignem. ✠. Tremens factus sum ego et timeo : dum discussio venerit, atque ventura ira : * Quando... ✠. Dies illa, dies iræ, calamitatis et miseriæ, dies magna et amara valde. † Dum veneris. ✠. Requiem æternam... R. Libera me.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster, *ichilic.*

✠. Et ne nos inducas in tentationem : R. Sed libera nos a malo.

Ÿ. A porta inferi : R̄. Erue, Domine, animas eorum (animam ejus).

Ÿ. Requiescant in pace. R̄. Amen.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam. R̄. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum. R̄. Et cum spiritu tuo.

Oracionea. Guero :

Ÿ. Requiem æternam dona eis, Domine. R̄. Et lux perpetua luceat eis.

Ÿ. Requiescant in pace. R̄. Amen.

ORACIONEAC

DEUS, qui inter Apostolicos sacerdotes famulos tuos pontificali seu sacerdotali fecisti dignitate vigere : præsta, quæsumus, ut eorum quoque perpetuo aggregentur consortio.

DEUS, veniæ largitor et humanæ salutis amator : quæsumus clementiam tuam; ut nostræ congregationis fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc sæculo transierunt, beata Maria semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas.

FIDELIUM, Deus, omnium conditor et redemptor : animabus famulorum

famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis, etc.

ABSOLVE, quæsumus, Domine, animam famuli tui *N.*, ut defunctus seculo tibi vivat: et quæ per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu venia misericordissimæ pietatis absterge. Per Dominum.

DEUS indulgentiarum Domine da animæ famuli tui *N.*, cujus anniversarium depositionis diem commemoramus, refrigerii sedem, quietis beatudinem, et luminis claritatem. Per Dominum.

HIL-EHORZTEA

Gorphutza altchatcean erraiten da Ps. De Profundis, p. 304.

Eliçaracoan, Ps. Miserere, p. 299.

Eliçan cantatcen dire Matutinac, p. 458, eta Absolucionea, p. 470.

Hilerrietarat joaitean

In paradisum deducant te Angeli: in tuo adventu suscipiant te Martyres, et perducant te in civitatem sanctam Je-

rusalem. Chorus Angelorum te suscipiat : et cum Lazaro quondam paupere æternam habeas requiem.

Hilerrietan :

CANTICA

Benedictus Dominus Deus Israël : *
quia visitavit et fecit redemptionem plebis suæ :

Et erexit cornu salutis nobis * in domo David pueri sui ;

Sicut locutus est per os sanctorum, *
qui a sæculo sunt Prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium qui oderunt nos ;

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris, * et memorari testamenti sui sancti,

Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * daturum se nobis.

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi.

In sanctitate et justitia coram ipso * omnibus diebus nostris.

Et tu, puer, Propheta Altissimi vocaberis : * præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi

ejus, * in remissionem peccatorum eorum;

Per viscera misericordiae Dei nostri, * in quibus visitavit nos oriens ex alto :

Illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Ant. Ego sum resurrectio et vita : qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, vivet; et omnis qui vivit et credit in me, non morietur in æternum.

Kyrie, eleison. — Pater noster, etc.

PURGATOR. ARIM. LAGUNTCEAZ

HIL ondoan ukhanen du bat bederac bertce munduan, mundu huntan eguinen arabera : cerbitçari on eta leiallec, cerua eta Jaunaren bethiereco bozcarioa; bekhatu mortalean hilen direnec, bethiereco ifernuco ondicoac. Eliçac ez du othoitzic eguiten ceruan diren sainduentçat, beharric ez dutelacotz; ez eta ere ifernuan diren arima arbuia-tuentçat, ecen alferretan litazke.

Bainan othoitz eguiten dugu eta eguin behar dugu Purgatorioetan diren arima penatuentçat : nola deus garbi-garbiric

baicen ez baita sarthuco ceruco erresuman, eta hil-mugan guehienec baitukete cembait huts ttipi chahutceco, pena cembait oraino jasaiteco, içana gatic arren graciazco estatuan eta Jaincoaren adichkidetasunean. Purgatorioa deitzen den lekhuan pagatcen dituzte çor horiec, eta ez dira ceruan sartcen Jaincoaren justicia osoki satisfatu dutenean baicic.

Lagun ditçazkegu eta lagundu behar ditugu Jaincoaren adichkide eta salbatuac diren arima gaicho horiec, gure othoitzez, barurez, amoinez, eta obraonez, eta bereciki ororen gainetic Meçaco sacrificio sainduetz; ahal beçain laster gure laguntçarekin sar ditzen irabaci duten bake eta dohatsutasunean.

Lagundu behar ditugu oraino eta bere penetaric atheratuco ditugu, hekien chedetan irabaciz ahal ditugun Indulgenciac, Eliça Ama sainduac nahi duen beçala.

Purgatorioetan direnetaric hainitzac han dire, bekhatu handi frangoren ondotic ere, penitencia guti dutelacotz eguin edo batere ez; guehienac hil içan dire arima cargatua çutelaric bekhatu benialez, gutiago edo guehiago, edo

bekhatu beniala arbuiatu gabe. 'Badira egonen direnac luçaki Purgatorioetan, ecin erran deçakegu çombat dembora.

Meçaco sacrificioaren fruitua, berac dakien neurrian applicatcen du Jaincoac; bertçalde Indulgenciez ardiesten da penaren barkhamendua, ez ordean bekhatuarena; ez deçakegu beraz jakin noiz ardietsi othe duten gure othoitz eta obra onec bere efetua. Irabaz beraz eta applica hilen chedetan ahal ditugun Indulgenciac; erranaraz dukegun beçain ardura Meça saindua chede berean. Gure ahaide, adichkide eta menecoen arimac jadanic ceruan badire, gure othoitzen fruituac bilduco dituzte bertce arimec; eta bici guireno eta hil ondoan ordaina ukhanen dugu nasaiki : gure othoitzez ceruan sarthu Sainduac içanen dire Jaincoaren aintcinean gure ararteco osoki leialac. Cein ere neurritan neurtuco baitiokeçquete bertcei, eta hartan eta guehiago neurtuco çaitçquete çuei ere, erran du Jesu-Christo Salbatçaile maitteac...

LIBURU HUNTAN

DIREN GAUCEN KAUSITCECO

TABLA

	Plama.
Guiristinoec eguin beharrac laburzki	12
Goiceco othoitza.	13
Jesusen Icen Sainduaren litaniac.	17
Arratseco othoitza.	23
Birgina Sainduaren litaniac, <i>latinez.</i>	28
— — — — — <i>escuaraz.</i>	31
Egunaren sainduki iragaiteco moldea.	34
Exercicio zpirituala, Jaincoaz orhoitzeaz	39
Pensamendu sainduac	42
Goiceco Chedea.	49
Arratseco examina.	53
Meça sainduaren entçuteco debocionea.	56
Meça sainduco othoitzac	65
Meçaco prefacioac.	73
Meçaco arrapostuac	86
Meça Sainduaren ordinarioa, <i>latinez.</i>	91
Cofesatceco exercicioa.	111
Conscientciaren examina.	113
Contricionearen biltceco moldea.	123
Cofesatu ondoan eguiteco actac	134
Comunione sainduaren errecebitceco debocionea.	137
Comunione errecebitu ondoan othoitza.	146
S. Thomasen othoitza	150
Sacramendu Sainduaren amanda honorablea	155
Jesusen bihotz sacratuari othoitza	158
Hats-gorapen debotac	165
Guiçonaren lau azken finac	169
(Heriotceaz).	169
(Azken Judicioaz).	171
(Parabisuaz).	173
(Infernuaz).	175
Gogo Bathasunaz Jaincoaren borondatearekin.	178
Exemplu ederra.	179
Arimaren combertcionea Jainco-ganat.	185
Orenac jotcean othoitza.	186
Predicu aintcinean eta ondoan othoitzac.	186
Penetan denean othoitza.	187
Emazte haur esperantcetan direnen othoitza.	188
Jondoni Leon horien beren othoitza.	190
Burhasoen othoitza dere umeenzat	191
Bidajetan dabilçanen othoitza.	192

	Plama.
Marinelen othoitza.	193
Cofesorentzat othoitza.	194
Amodiozco acta perfeta.	195
Andredena Mariari othoitza.	196
Garbitasun sailduaren galdeguiteco othoitza.	197
San Josephi othoitza.	197
Aingueru beguiraleari othoitza	197
Bere Patroin sailduari othoitza	198
Indulgentzia osoaren othoitz bat.	199
Sacramendu Sailduari cantica, <i>Lauda çagun</i>	200
Gaudeac.	200
Noela, <i>Atçar gaiten</i>	201
Stabat Mater, <i>escuaraz</i>	204
— <i>latinez</i>	341
Othoitza Jesus Jaunari.	207
Jaincoa ganatco oihua.	208
Jesu-Christoren Pasionea.	209
Jesu-Christori, Pasioneco othoitza	226
Gurutcearen bidez instruccioea.	228
Gurutcearen bidearen eguiteco moldea.	230
Çazpi psalmu penitencialac, <i>escuaraz</i>	263
Agoniaco othoitzac	279
Hil-eta othoitzac.	282
Hiltce saildu baten galdetceco othoitza.	291
Çazpi psalmu penitencialac, <i>latinez</i>	294
Sailduen lethaniac.	306
Igandetaco Besperac.	318
Himnoac.	326
Sailduen bespera comunac	349
Apostoluen bestetan.	349
Martir batenac	355
Martir hainitzenac.	357
Cofesorrenac	358
Birginenac.	359
Emazte sailduenac.	360
Besta principaletaco oficioac. — Abendoco antifona.	362
Andredena Mariaren bestetan, besperac.	363
— <i>Meça Salve sancta Parens</i>	367
Eguberri egunean, <i>Meça Puer natus est</i>	369
Eguberriz, <i>Adeste fideles</i>	377
J. Estebez, J. Johanniz, Haur Innocenten bestan.	378
J.-C. G.-J. Circoncioea	379
Trufaniaz, <i>Meça</i>	379
J. Leonen bestan, <i>Meça</i> , procesioea eta Besp.	385
Bazco Egunean, <i>Meça</i>	392
Bazcoz, <i>O filii</i>	396
Salbatozez, <i>Meça</i>	398
Mendecostez egunean, <i>Meça</i>	402
Besta-Berriz, <i>Meça</i> , Procesioea, Besperac.	409

Plama.

Te Deum.	418
J. Joanni Baptistaren bestan, Meça.	423
J. Petri eta J. Pauloren bestan, Meça.	427
Aboztuaren 15en, A. Mariaren bestan, Meça.	432
Umia Sainduz, Meça.	436
Completac.	442
San Simeonen cantica	447
Ama Birginaren antifonac.	448
HILEN OFICIOA : Besperac, Ien Nocturna, Meça, Absolucionea, Hil-ehorztea	453
Purgator. arim. laguntceaz	474

PSALMUAC

Ad Dominum.	454	miserere	294
Beati omnes.	420	Domine, ne in furore...	
Beati quorum.	295	Quoniam.	297
Beatus vir	320	Domine, probasti me.	351
Confitebor... in con-		Ecce nunc	446
cilio.	319	In convertendo.	350
Confitebor... quoniam.	455	In exitu.	322
Credidi.	349	In te, Domine.	444
Cum invocarem	443	Lætatus sum	363
De profundis	304	Lauda, anima mea.	456
Deus, in adjutorium	313	Lauda, Jerusalem	365
Dilexi.	453	Laudate Dominum.	349
Dixit Dominus.	318	Laudate, pueri	321
Domine, Deus meus.	460	Levavi.	454
Domine exaudi... au-		Memento.	374
ribus.	304	Miserere mei.	299
Domine, exaudi... et		Nisi Dominus.	364
clamor.	301	Qui habitat.	444
Domine, ne in furore...		Verba mea	458

HIMNOAC

<i>Auctor beate</i> , Jesusen Bihotz Sacratuaren bestaco	337
<i>Ad regias</i> , Bazco ondoco igandetaco.	331
<i>Audiat tellus</i> , J. Leonen procesioneco.	389
<i>Audi benigne</i> , Garicumaco.	329
<i>Ave maris stella</i> , A. B. M. bestetaco	365
<i>Civem receptum</i> , J. Leonen procesioneco.	391
<i>Cælestis urbs</i> , Elicen Dedicacioneco.	347
<i>Creator alme</i> , Abendoco, Jesus erostailearen bes-	
taco, Jesusen sortce dibinoaren igurikitceco	326
<i>Crudelis</i> , Trufaniaco.	327
<i>Decora lux</i> , J. Petriren bestaco	339
<i>Deus tuorum</i> , Martir baten bestetaco	355
<i>Exultet</i> , Apostoluen bestetaco.	353

<i>Festivis, Jesusen</i> Odolpreciatuaren bestaco.	340
<i>Fortem, Emazte S.</i> bestetaco.	360
<i>Iste confessor, Confesoren</i> bestetaco.	358
<i>Jam sol, Trinitate</i> igandeco.	336
<i>Jesu corona, Birginaren</i> bestetaco.	359
<i>Jesu dulcis, Jesusen</i> Icen sainduaren bestaco.	328
<i>Jesu Redemptor, Eguberrico.</i>	376
<i>Lucis Creator, Igandetaco.</i>	324
<i>O quot, A. B. M. Çazpi</i> doloretaco.	344
<i>O salutaris.</i>	417
<i>Panis angelicus</i>	416
<i>Pange lingua, Bestaberrico.</i>	421
<i>Præclara, A. B. M. Garbitasun.</i>	345
<i>Placare, Omiasainduco.</i>	346
<i>Sacris solemniis, Bestaberrico</i>	416
<i>Salutis humanæ, J. Salvatoreco, S. S. procesioneco.</i>	334
<i>Sanctorum meritis, Martir hainitzen</i> bestetaco.	357
<i>Tantum ergo.</i>	421
<i>Te Joseph, S. Josefén</i> bestetaco.	333
<i>Te lucis, Completateco.</i>	446
<i>Tristes, Apostoluen</i> bestetaco bazco demboran	354
<i>Ut queant, Jondone Joanni</i> bestaco.	338
<i>Veni Creator, Mentecoste</i> bestaco.	335
<i>Verbum, Bestaberrico</i>	417
<i>Vexilla, Pasioneco igandeco, Erramu igandeco,</i> Gurutcearen bestetaco	330

PROSAC

<i>Dies iræ.</i>	465	<i>Stabat, latinez.</i>	341
<i>Inviolata.</i>	452	— <i>escuaraz.</i>	204
<i>Lauda Sion Salvato-</i>		<i>Veni Sancte Spiritus</i>	404
<i>rem.</i>	411	<i>Victime paschali.</i>	393

ANTIFONAC, CANTUAC, ETC.

<i>A. B. M. Litaniac.</i>	28	<i>Te Deum.</i>	418
— <i>escuaraz.</i>	31	<i>Abendoco antifona han-</i>	
<i>Adeste.</i>	377	<i>diac O.</i>	362
<i>Benedictus.</i>	473	<i>O sacrum convivium</i>	422
<i>Magnificat</i>	325	<i>Alma Redemptoris.</i>	448
<i>Nunc dimittis.</i>	447	<i>Ave Regina.</i>	450
<i>O filii</i>	396	<i>Regina cœli.</i>	450
<i>Sainduen litaniac.</i>	306	<i>Gaude Virgo.</i>	200
<i>Salve, Regina.</i>	451	<i>Lauda çagun</i>	200
<i>Sub tuum.</i>	452	<i>Noëla : Atçar gaiten.</i>	201

